CORNELL UNIVERSITY
LIBRARY

BIBLIOTHECA · UNIV · HEIS ·
OTIUM SAPIENTIS

V, 1551

Weisut ia Ennustoret Mosesen Laista ia Prophetista Wloshaetut.

MDLI.

Michael Agricola Torsbius Lukiaille.

Ellei Me Somalaiſet ſaa.
Prentettu coco Biblia.
Ette me olema Kieuhet ſangen.
en ſenuori Epeuſkon langen.
Waan NTymen ſijte enſin Jmen.
Pyhein Prophetain Weiſuin Nimen.
Quin Kimalainen Nrtiſt hake.
medhen ia humaian / nin Tai teke.
Joca Pſaltarin cochta ſeura.
ninquin kliiuua Jalopeura.
Jonga A^nde Me Nyt cwlekam.
Ja HERRA auremhxotakam.

Kijos

Mosen Weisu.

Exodi. xx.

Silloin weisasi Moses ia Israelin Lapset HERRALLE temem Weisun/ia sanoit.

MInetadon HERRALLE weisata / Sille hen on Cunnialisen Töön tehnyt / Hingitsit ia Rattat hen Merehen söpri.

HERRA on minun Wäkewythen ia Kijtoswürthen / ia ombi minun Terueythen.

Se on minun Jumalan / Mine tädhon hende cunnioitta / Hen on minun Iseni Jumala ia mine tadhon hende ylistе.

HERRA ombi se oikia Sotamies / HERRA ombi henen Nimense.

Pharaonin Rattat / ia henen wäens hen söpri merehen.

Henen vlgoswalitut päruchtinans ouat vpotetut sihen punaisen mereen.

Sywyys on heite peittenyt / he vaioit pohian ninquin kiui.

HERRA sinun oikia kätes teke swren ihmen /

HERRA ſinun oikia kätes on löönyt wiholiſet.

Ja ſinun ſwrella Cunniallas / ſine olet ne ſinun waſtanſeiſoias cukiſtanut.

Sille coſca ſine annoit vloſtulla ſinun hirmuſudhes / culutti ſe heidhet ninquin cordhen.

Ja ſinun Twoliſpäs cautta / yleſannoit wedhet heidhens / ia wirtauaiſet wedhet piſeinyt / Ne ſywydhetculieſkelit toinen toiſeſtans keſkelle mertä.

Se wiholinen ſanoi / mine tadhon heite tacaaia / ia käſitte / ia Saaliſt iaca / ia heihin minun mieleni ſammutta.

Mine vloſwedhän minun Mieckan / ia minun käten pite heite meſtaman.

Silloin ſinun Twles puhalſi / ia Meri heite peitti / Ja he waioit ninquin Siantina wäkewiſe weſis.

HERRA / cuca on ſinun wertas Jumaloitten ſeas? Cuca ombi ſinun caltaiſes / ioca olet nin ialo / Pyhe ia hirmulinen / kitettäpe / ia Jhmecten Tekiä?

Coſka ſine kädes oienſit / nin maa heite yleſnieli.

Sine olet iodhattanut laupiuxeſa ſinun Canſſas / iongas pelaſtit ia veit heidhet ſinun wäkewydheſes / ſinun pyheen Aſumiſees.

Coſca Canſſat ſen cwlit / vapitzit he / Adhiſtos tuli Philiſterin päle.

Silloin hemmeſtuit Edomin päruchtinat / Ja cauhiſtos tartui Moabin Sangarihin / Caiki Canaan Aſuiat condattihin.

Anna hemmeſtus langeta heiden pälens / ia pelco ſinun wäkeuen Käſiuardes cautta / ette he patuiſit ninquin kiui / Sihenaſti ſinun Canſſas HERRA lepitze tuleuat / ſihenaſti ſinun Canſſas lepitze tuleuat / iongas olet ſaanut.

Jodhata heite ſiſelle / ia iurittele ſinun perimiſes woren

ren päle / ionga sine HERRA sinun Asumiseres tehnyt olet / Sinun pyhydhes tyge HERRA / ionga sinun käydhes ouat walmistaneet.

HERRAN pite hallitzeman tjancaikisesta ia edhemme / Sille Radzahin Pharao meren sisellemeni Rattahinens / ia Hingistinens / ia Satamiehinens / Ja HERRA annoi meren iellens heidhen pälens langeta.

Mutta Israelin Lapset kuit quiuana sen meren lepitze.

Mosen Weisu.

Deutorono. xxxij.

Moses puhui coco Israelin Seurakunnan cwlctuans temen Weisun Sanat / hamã loppun asti.

CWlcat te Taiuat / Mine tadhon puhua / Ja Maa cwlcan minun suuni sanat.

Minun Oppin tiuckucan ninquin Sadhe / Ja minun puheni wotocan ninquin Caste.

Ninquin Sadhe Rohon päle / Ja ninquin Pisarat Ertein päle..

Sille ette mine tadhon HERRAN mine ylistä / andacat meidhen Jumalan ♣ ainoan site Cunniata.

♣ Ainoa) Andacat meidẽ Jumalan ainoan Jumalan olla / ia caiki Cunnia saadha ia pite / Ja ei mw ixiken

Hen on paasi / henen töönsouat laitettomat / Sille ette caicki henen tekons ouat oikiat.

Waka ombi Jumala / ilman caicke wärytte / † Oikia ia hurskas hen ombi.

Se nuria ia paha Sucu / heneste poislangepi / he ouat häpien pilcat / ia ei henen Lapsens.

Ningös sinun HERRAS Jumalas käyret / sine hullu ia tyhyme Canssa:

Eikö hen ole sinun Jses: ia sinun HERRAS: eikö hen ole se ainoa / ioca sinun tehnyt ia walmistanut on:

Muista sen entisen aighan päle tähenasti / ia ajattele mite hen teki Esijsein canssa.

Kysy Jseldes / ia henen pite sinulle ilmoittaman / ia sinun wanhemildas / nin he sinulle sanouat.

Coska se Corkein ninquin arualla Canssat vlosiacoi / ia haiotti Inhimisten Lapset.

Silloin hen laski Canssain maan Aret / Jsraelin lasten lughun ielkeen.

Sille HERRAN osa ombi hänen oma Canssans / Jacob ombi henen Perimisens noora.

Hen leusi sen corwesa / sijnä quiuasa cussa cauhistos on Erämaas.

Hen ymberinswei henen / Ja annoi henelle Lain / ia warieli hänen ninquin silmens terän.

Ninquin Corka poians vloswiepi / ia heiden pälens lendepi.

Ja vlosleuiste henen siuense / ia hen otti heite / ia cannoi henen sipeinse päle.

Yxinens HERRA talutti hendä / ia ei ollut henen canssans mwcalainen Jumala.

Hen wei henen hamaan Maan corkeuten / ia roocki henen peltoin hedhelmelle.

Ja

Paasi) Se Hebraican Kieli cutzupi Jumalan ydhert Paadhert / se on / yxi turua ia tuki / wahuistos ia ristaus / caikille nijlle / ioca sen päle loottauat ia wskaltauat.

† Oikia) Nine Jumalattoman in tykene teuty Jumalan aina wäre olla / ia anda henes hellde oijetta. Matt. xi Wisaudhen pite andaman henes Wanhurskautta omista Lapsistans. Caikia he paramin tiete teuet. Waan mite Jumala tekepi / eipe se heille mara ei mitekän kelpa.

Ja annoi henen ime honaiata Callioſta / ia ölin coꝛnaſta kiueſte.

Woita Lehmiſte / ia Rieſta lambaiſta / ynne carizaꝛdhen raſuan canſa.

Ja lihauimmat oinat / ia Caurit lihanain munaſkudhen canſa / ia iootti hänen parahalla winamarian werelle.

Coſca hen nyt lihoi / ia rauituxi tuli / tuli hen irdhaliſexi / hen ombi lihauxi / paxuxi / ia wäkeuexi tullut / ia ylenannoi Jumalan / ioca henen tehnyt oli.

Ei hen lucu pitenyt henen Teruеydhens Callioſta / mutta yllyti henen kiuuten mwcaliſten Jumalain cautta.

Ilkeyxen cautta wihoittelit he henen / he wſſraſit Perkeleillen / ia ei heiden Jumalallens.

Tundenuet) Joiſta cipe helle ychten keſky eli Jumalan Sana ollut / Waan wloſualitzit itzellens omaſta lwloſtans Wdhen Jumalan palue luxen.

Nijlle Jumaloille / ioita euet he tundenuet / Nijlle vſille / iocca ennen euet olluet Joita heiden Jſenſe euet olluet cumartanuet.

Sinun Callios / ioca ſinun ſynytti / ſen ſine ylenannoit / ia vnodhit ſen Jumalan / ioca ſinun loonut oli.

Ja coſca HERRA ſen näki / wihaſtui hen poicains ia Tytterins päle.

Ja hen ſanoi / Mine peiten minun Caſuoni / heidhen edheſtens / ia tadhon catzo mite heiden wimeiſelle tapachtuman pite.

Sille ſe ombi nuria ſucu / ia ſencaltaiſet lapſet / ioiſſa ei ole vſko.

He herſyttelit minua ſen Cautta / ioca ei ole Jumala / heiden Apäiumaludens cautta / he ouat minun wihoittanuet.

Ja mine tadhon heite iellens wihoittä ſen Cautta / ioca ei ole Canſſa / Tyhmelle Canſſalle mine tadhon heite wihoitta.

Sille Tuli ombi ſyttynyt minun wihaſani / Ja poltaman pite hamaan alemaiſen helueti̇n.

Ja

Ja pite culuttaman Maan / ynne henen hedhelmäins canssa / ia pite yleſpoltaman woordein peruſtoxet.

Minun pite cocoman caiken Onnettomudhen heiden ylitzens / mine tadhon caiki minun nooleni heiden ſiſellens ambuua.

Nälielle heiden pite hiukautettaman / ia wilutaudhilla ödhyttemen / ia paholla paiſeilla.

Minun pite lehettemen metzen petoin hampat heiden keſkelens / ia raatelewaiſet Kermet.

Vlcon pite Miecan heite ● raateleman / Ja ſiſelle Cauhiſtuman.

Sekä piltit ette picat / Imeweiſet ynne ſen harmapän canſa.

Mine tadhon ſanoa / Cuſſa he ouat: Mine lackauttan heiden muiſtons Inhimiſiſte.

Ellei mine wiholiſtein wiha cartaiſi / ettei heiden woinoliſtens pidhe ylpendymen / Ja lehes ſanoiſit / Meiden oikiakäten ombi caicki näme tehnyt / ia ei HERRA.

Sille ſe on yxi Canſſa / ioſſa ei miten neuuo ole / eike ymmerdhyſt heiſſe.

Joſco he wijſaat oliſit ymmerdheiſit ia homaitziſit / mitke teſtelehin heille tapachtupi.

Quinga yxi teiſte / takaiais Tuhatta heiſte / ia cari carkotaiſit kymmenen Tuhatta.

Eikö ſentehden / ette heidhen Callions ombi heite myynyt / ia HERRA on ylenandanut heite.

Sille meiden Callio / ei ole ninquin heiden Callions / iota meiden wiholiſet taitauat itze domita.

Sille heiden winapuus ombi Sodoman winapwſt / ia Gomorran pelloſt.

Heiden winamarians ouat ſappi / ia caruahimmat mariat.

Heiden

● Raatelemä / Ja Cauhiſtuman) Se on / wlcona pite heiden Leſkens ia Oruoins olemä / Miecan ia Fangiuxen cautta / ette Lapß / Miehet / Waimot radhellan. Mutta mite wiele ſiſelle tepi. Sen pite Cauhiſtoxe cautta / ſe on / Nälien / Peſtilentian / Ruttotaudhin / ia Capinan canſa. ſurcktaſta huckanduman.

* Neuuo) Eipe he enſingen Juomalan ſanaſta lucu pidhe eli tottele. waicka he paramin tiecuet.

heiden winans ombi Louhikermen viha ia hirmulisten Waskikermeten sappi.

Eikö sencaltaiset ketketyt liene minun tykönäni: ia insighlatut minun Tauaroisani.

Minun ombi Costo / Minun pite costaman / heiden ialgans pite aiallans combistuman.

Sille heiden cadhotuxens aina ombi leßne / ia mike heite tocottapi se riendä.

Sille HERRA domitzepi henen Canssans / ia palueliains päle hen armacta.

Sille hen catzahtapi / Ette he ouat iuri huckuneet / Ja eike ne sulietut / eike iocu ole ylitzeienyt.

Ja quin sanotan / Cussa heiden Jumalans ouat: heiden Callions / ionga päle he vskalsit:

Joinenga lihaimmat wffrist he söit / ia winan ioit heiden ioomawffristans.

Noscaat ne / ia auttakaat teite / ia warielkat teite.

Eikö te näet nyt / ette mine se yxinens olen / ia ei ole coinen Jumala paitzi minua:

Mine woin tappa ia wirgotta / mine löön / ia parannan / Ja ei kengen ole / ioca minun kesisteni taita wapachta.

Sille mine yleßnostan minun käteni / Taiuasen / ia sanon / Mine elen ijancaikisesta.

Cosca mine hijon ninquin pitkesen leimauxen minun Mieckani / ia minun käten rangastoxeen rupepi.

Nin mine Coston maxan minun wiholisteni / ia nijlle / iotca minua wihauat palkitzen.

Mine iowtan minun Nooleni werelle / ia minun mieckani pite liha sömen.

Ylitzen ninen tapettudhen weren / ia ylitze fangituden / ia ylitze sen wiholisten auoitun pään.

Riemuitkat te caiki / iotca oletta henen Canssans /

sille

Jnsiglatut) Ettuet he site vsko / emmequin he sen saauat käsins ia coetteleuat. Sille se on salattu hede Sulmistens.

Sulletut) Ouat Waimot ia Lapset / ia mite muita Cotia iemen pite / coska Mieliet Sotahan meneuet. Ylitzeienyet) ouat ne quin Sodan ia Katelemisen pereste Makunnas on tenyet / Ninquin se halpa / keuhe / ychteinen Canssa. Waan tesse Mekin pite poiswietemen / Ja ei sijne pyssymen.

Tapettuden weren) Ne ouat ne Colme Miekan Rangastost / Sensin / Ette mö da pite tapeturi tule.

tulemẽ/Se Toinen /ette heiden pite Fangixi wietemen. Se Colmalmas / Ette heiden Päens piti auoiort tuleman/se on/Ette Kuningan Waltakunda ia Pappius piti helde poisotettaman/Iotca Päen hiurilla merkitẽ/quin ne paliart tehdhen.

sille hen costapi henen palueliains weren.

Ja hen costapi ylitze henen wiholisten/ia hen Armachta henen Canssans maan päle.

Hannan Weisu.

j. Samuelis. ij.

Rucueli Hanna /ia sanoi.

MInun Sydhemen riemuitze HERRASA / minun Sarueni on ylistetty HERRASAnj.

Minun Swni on leuielde auainut ylitze minun Wiholisteni / Sille mine riemuitzen sinun Teruesdhestes.

Eikengen nin pyhe ole / quin HERRA / ei yriken ole paitzi sinua / Ja ei ychten Turua ole ninquin meiden Jumalan on.

Lackacat teiden swrest Kerskamisest / ia Haastamisest / poispangat teiden Suustan ne wanhat.

Newanhat) se on / Ninquin Sananparsis on/Wäha Maan Tapa ia Meno paras ombi. Jõga päle Inhimmẽ haasiuat ia sanouat. Woi weickon / Ne Man-

Sille HERRA ombi Jumala / ioca sen tiete / ia ei anna sencaltaiset Ainoturet menestyue.

Ninen Wäkeuiten Joutzi ombi särietty / Ja ne Heicot ouat wäkewydhelle ymberiwõtetyt.

Iotca ennen rauitut olit / ne Leiuen edheske mytiin / Ja iotca Nelke kersit / euet sillen isoa.

Sihe-

Sihenaſki ette ſe Hedhelmetöin ſeitzemen ſynnytti / Ja iolla monda Laſta oli / ſe lackaſi.

Deut. 32. HERRA ſe cooletta ia wirgotta / Wiepi Heluetyn ia iellens ſielde vlgos.

HERRA kienhexi tekepi / ia Rickautta / hen Alãnda ia Ylende.

Hen yleſinoſta tomuſta ſen Taruitzeuan / ia ylende ſen Waiuaiſen Loghaſta / Ette hen iſtutais hende Pämieſten ſecan / ia annais Cunnian Stolin perimiſen.

Sille Mailman Alret ouat HERRAN / Ja hen ombi Maan pirin ſen päle aſettanut.

Hen wartelepi henen Pyheins Jalat / Mutta ne Jumalattomat pite waickeneman Pimeydes / Sille ettei kengen miten woi omaſta Woimaſtans.

HERRAN edes pite henen Wiholiſens hemmeſtymen / heiden ylitzens pite henen Taiuaiſa tyliſemen.

HERRAN pite Maan äret domitzeman / Ja andapi Kuningallens Wallan / Ja ylendemen henen Woidheltuns Saruen.

hat Tauat parahimmat. Ouatko meiden Eſiwanhimat tompelit ollut? Site quin he vſkoit ſem mõs mine. Cuhunga he menit / ſinne mine ſeuran etc Ja ſillẽs he pyrkiuet / nuriſeuat ia riteleuet Jumalan Sanan ia Teghon waſtan / ei ychteke poolda henelle ietettä.

Dauidin Vſkallus ia Woitto Goliathin waſtan. 1. Samuelis. xvij. Mutta Dauid ſanoi Saulin tyge.

Jnun Paluelias caitzi Iſens Lambat / ia tuli yxi Jalopeura ia Carhu / ia ydhen Lamban poiſuei Laumaſta.

Nin mine iooxin ielkin / ia lõin ſen / Ja poiſtemmaiſin ſite henen Suuſtans.

Ja quin hen minua waſtan yleſkaicaiſi / Nin mine kynitartuin henen Parchahans / ia lõin henen ia tapoin.

Sillens on ſinun paluelias / ſeke Jalopeuran ette Carhun lönyt.

Nin pite nyt temen ymberileickamattoman Philiſteuſen oleman / quin yxi heiſte.

Sille hen on pilcannut / ſen eleuen Jumalan Sotawäen.

Ja Dauid ſanoi / Se HERRA / ioca minua ſyte Jalopeuraſt ia Carhuſt warieli / ſepe mös minua warielepi teſte Philiſteuſeſt.

Ja Saul ſanoi Dauidil / menes / HERRA olcoon ſinun canſas.

Quin ſe Philiſteus näki ia catzeli Dauidita / Nin hen ylencatzoi henen / Sille hen oli yxi pruni ia caunis Noruscainen / ia ſanoi.

Olengo mine iocu Coira / Ettes Cartulla tulet minun tykeni? Ja hen kiroili Dauidin / henen Jumalans cautta / ia ſanoi.

Tules tenne minun tykeni / Mine tadhon anda ſinun Lihas Linnuille Taiuas ala / Ja Pedhoille kedhoilla.

Mutta Dauid ſanoi henelle / Sine tulet minun tykeni Miecalla / Keihelle ia Kiluelle.

Waan mine tulen ſinun tyges ſen HERRAN Zebaothin Nimeen / ſen Iſraelin Sotawäen Jumalan / ionga pilcanut olet.

Tenepene HERRA Jumala / ylenandapi ſinun minun Käſihini / ette mine lön ſinua / ia poiſotan ſinun Pääs ſinulda.

Ja annan ſen Philiſteuſen Sotawäen Rumin tenepene Linnuille Taiuas ala / ia Pedhoille kedhoilla.

Ette caiki Maakunnat pite tietemen / Ette Iſraelil yxi Jumala onopi.

Ja ette coco Teme Seurakunda pite ymmertemen /

Ettei

Ettei HERRA anda Miecan eli Reihen cautta.

Sille Sota ombi HERRAN / ia hen andapi teite meiden käsihin.

Quin nyt se Philisteus itzens hangitzi / keni ia leheſtui Damdin polen.

Nin Dauid rienſi ia ioori Sotawäeſte / site Philiſteuſt waſtan / Ja piſti Prentzelin kätens / ia otti ſielde ydhen Kiuen.

Ja lingoſi / ia paiſkaſi ſen Philiſteuſen Otzaan / Nin ette ſe Kiui henen Aiwhuns keui / ia hen mahanlangeſi Caſuoillens.

Tellens Dauid ylitzewoitti ſen Philiſteuſen / Lingolla ia Kiuelle / löi henen ia tappoi hende.

Ja ettei Dauidilla ychten Miecka ollut Kedheſens / ioori hen ia aſtui ſen Philiſteuſen tyge. pſal. 78. Eccli. 47.

Ja otti henen Miecans / ia Tupeſta ſen vloſweti ia tappoi henen / Ja ſille henen Pääns poishackaſi.

Quin nyt ne Philiſterit ſen näit / Ette heiden Wäkeuimmens coollut oli / nin he pakenit.

Ja ne Iſraelin ia Judan miehet / yleſnouſit / hwſite ia tacaaioit ne Philiſteuſet / ſihenaſti quin Laxon tullan / ia haman Ekronin Portein ſachka.

Ja ne Philiſtein langeſit löytynet Tien päle / Portin aſti / haman Gathün ia Ekronin.

Ja ne Iſraelin Lapſet paläſit ſijte Tacaijamiſeſt / ia raatelit ninen Philiſteuſen Scantzin.

Mutta Dauid otti ſen Philiſteuſen Pään / ia wei ſen Jeruſalemijn / waan henen Aſeens hen pani Maiahans.

Dauidin Kytös henen Ennuſtuxeſtans ta ſijte ijancaikiſeſta Waldakunnaſta Chriſtuſes.

ij. Samuelis. xxiij.

Neme ouat Dauidin sen Jsain Poian wimeisset puhet. Se wissitty Mies sijte Jacobin Jumalan Messiasest / ia yri suloinen Jsraelin Weisaia.

HERRAN Hengi on puhunut minun cauttani / Ja henen Sanans on tapactunut minun Kieleni cautta.

Se Jsraelin Jumala on minulle puhunut / se Jsraelin Turua ombi minulle luuanut.

Se wanhurskas Haltia Jnhimisten seas / ia hurskas Hallitzia Jumalan pelghos.

Ninquin se Amulinen Walkius on / coska Auringo coitta / warahin ilman Piluete / Ja paisteesta teikin Saten Koho maasta wiherte.

Sille ei ychteken ole Jumalan edes / Ninquin minun Honen / Sille hen teki ydhen ijancaikisen Lijton minun cansani / caikilla modhoilla wissin ia wahwan.

Sille sepe on caiki minun Autuuden / ia caiki lustini / ettei miteken nin casuaman pidhe.

Mutta ne Jumalattomat Belian Jnhimiset pite caikiten vlosiuritettaman / quin Oriantappurat / nin ettei miteken heiske tedhelpidhete.

Ja ios iocu heite raatele / nin he Raudhal ia Reiheille harniskoitut / ratki heite cadhottauat / Ja tulella he ylespoltetaan heiden Sioisans.

Josaphatin Judan Kuningan Kucous / ij. Paralip. xx.

Seisoi

Ilman Piluete) Moses ylescorghotti Latin Wallan Zinain Worē pāle / hirmuisesa / Pitkeisselle / Piluelle / Letmaurella. Mutta tāme Waldakūda Armosta / pite suloisen oleman Ninquin Keuelle / coska on Satanut ia Auringo warahin paista

Casuaman) Ei ychten Kuningan Walta / olenin corkiasti Jumalan edes luettu / eike mōs casua / waan hucku pi. Mutta wanoin teme Waldakunda ijancaikisesta pyly.

Ettei HERRA auta Miecan eli Keihen cautta.

Sille Sota ombi HERRAN / ia hen andapi teite meiden käsihin.

Quin nyt se Philistens itzens hangitzi / keui ia leheskul Dauidin polen.

Nin Dauid riensi ia iooxi Sotawäeske / site Philisteust waskan / Ja pisti prentzelin kätens / ia otti sielde ydhen Kiuen.

Ja lingosi / ia paiskasi sen Philisteusen Otzaan / Nin ette se Kiui henen Aiwhuns keui / ia hen mahanlangesi Casuoillens.

Tellens Dauid ylitzewoitti sen Philisteusen / Lingolla ia Kiuelle / löi henen ia tappoi hende.

Ja ettei Dauidilla ychten Miecka ollut Kedhesens / iooxi hen ia astui sen Philisteusen tyge. psal. 78. Eccli. 47.

Ja otti henen Miecans / ia Tupeska sen vlosweeti ia tappoi henen / Ja sille henen pään poishackasi.

Quin nyt ne Philisterit sen näit / Ette heiden Wäkeuimmens coollut oli / nin he pakenit.

Ja ne Israelin ia Judan miehet / ylesnousit / hwsie ia tacaaioit ne Philisteuset / sihenasti quin Laxon tullan / ia haman Ekronin Portein sachka.

Ja ne Philisteit langesit lötynet Tien päle / Portijn asti / haman Gathin ia Ekronin.

Ja ne Israelin Lapset palaisit sijte Tacaijamisest / ia raatelit ninen Philisteusen Scantzin.

Mutta Dauid otti sen Philisteusen pään / ia wei sen Jerusalemijn / waan henen Aseens hen pani Maiahans.

Dauidin Kijtos henen Ennustuxestans ia sijte ijancaikisesta Waldakunnasta Christuses.

ij. Samuelis. xxiij.

Neme ouat Dauidin sen Jsain Poian wimeiset puhet. Se wisitty Mies sijte Jacobin Jumalan Messiasest / ia yxi suloinen Jsraelin Weisaia.

HERRAN Hengi on puhunut minun cauttani / Ja henen Sanans on tapactunut minun Kieleni cautta.

Se Jsraelin Jumala on minulle puhunut / se Jsraelin Turua ombi minulle luuanut.

Se wanhurskas Haltia Jnhimisten seas / ia hurskas Hallitzia Jumalan pelghos.

Ninquin se Amulinen Walkius on / coska Auringo coitta / warahin ✠ ilman Piluete / Ja paisteesta telkin Saten Roho maasta wiherte.

Sille ei ychteken ole Jumalan edes / Ninquin minun Honen / Sille hen teki ydhen ijancaikisen Lijton minun cansani / caikilla modhoilla wissin ia wahwan.

Sille sepe on caiki minun Autuuden / ia caiki lustini / ettei miteken nin casuaman pidhe.

Mutta ne Jumalattomat Belian Jnhimiset pite caiketen vlosiuritettaman / quin Oriantappurat / nin ettei miteken heiste tedhelpidhete.

Ja ios iocu heite raatele / nin he Raudhal ia Keihelle harniskoitut / ratki heite cadhottauat / Ja tulella he ylespoltetaan heiden Sioisans.

Josaphatin Judan Kuningan Rucous / 2. Paralip. xx.

Seisoi

✠ Ilman Pilue te) Moses yleskorghotti Lain Wallain zinain Worē-pāle / hirmuisesa / Pirkeselle / Pāluelle / Letmaurella. Mutta tāme Waldakūda Armosta / pttesulosen oleman Ninquin Keuelle / coska on Satanut ia Auringo warahin paista

Casuaman) Et ychten Kuningan Walta / olenin corkiasti Jumalan edes luettu / eike mös casua / waan huckupi. Mutta wannoin teme Waldakunda ijancaikisesta pysy.

Seisoi Josaphat Judan Ja Jerusalemin Seurakunnan keskelle / HERRAN Honesa / sen vdhen Cartanoin edes / ia sanoi.

HERRA meiden Jseden Jumala / etkö sine ole Jumala Taiuasa: ia Haltia ylitze caikein Pacanain Waldakunda:

Ja sinun Käsises ombi Wäkewys ia woima / ia eikengen woi sinua wastanseiso.

Etkö sine meiden Jumalan temen Maan Asuuaiset hucuttanut / sinun Canssas Jsraelin edeste.

Ja olet sen andanut Abrahamin sen sinun Ysteues Siemenille ijancaikisesta:

Nin ette he ouat sijnä asunuet / ia henesse rakendanuet sinun Nimelles ydhen pyhydhen / ia sanonuet.

Jos ydcu Onnettomus / Miecka / Rangastus / Ruttotauti / eli Nelke meiden ylitzen tulisit / nin pidheis meiden seisoman / temen Honen edesse / sinun Casuoisas.

Sille sinun Nimes ombi tesse Honessa / ia hwtaman sinun tyges / meiden Tuskassan / nin sine cwldelisit ia meite auttaisit:

Nin catzo nyt (o meiden Jumalan) ette ne Ammonin Moabin Lapset / Ja ne iotca Seirin wooresta / ioita sine Jsraelin Lapsille haastoit cadhottaman / quin he Egiptist vlosexit / Ette he welteisit heiste / ia ei heite hucuttaneet.

Ja catzo / Nein hyuesti he sen maxauat / Ja tuleuat meite vlosaiaman / sinun Perimisestes / iongas meille omista andanut olet.

O meiden Jumalan / Etkös heite domitze: Sille eipe meisse tosin ole ychten woima / sencaltaisen sworen Sotawäen wastan / ioca meiden wastan tulepi.

Eipe me tosin tiedhe / mite meiden pite tekemen / Waan

Waan meiden Silmenne ſinun tyges catzouat.

Wapadha ſis nyt mõs meite / Nincuttas ſilloin Kuningan Joſaphatin aican / Juttat wapadhit / Amen.

Eſaiaſt Prophetaſt.

Alcupuheſt Eſaian Prophetan Pãle / paras Oſa.

LAſin on ſangen tarpelinen / ette ioca temen Propheran keluoliſeſta lukia tacto / henen pite Tituluſt warinottaman / ia hyuesti ſen wimeiſen Kuningain Kirian / ia mõs ſen wimeiſen Cronikan kirian / ia nÿſte Tegoiſt / puheiſt ia Tiloiſt / quin ninen Kuningain alla tapactui / iotca teſſe Tituluxes ouat mainitut / ſamain kirian loppun aſti / wiſuſti merkitzemen. Nin teme Prophetia ſite paramin ymmerteren coſka tieten quingacaltainen meno Judeas ſilloin oli / cuiſta Aſioiſta hen on ſarnanut / Milliſet Canſſat olluet ouat / eli mike heiden Aighoturens on ollut / heiden Napurins / Aſteuins / taica Wiholiſins canſa eli waſtan. Ja liaten / quinga he Jumalan coctan ſÿnä Makunnas heitens keutit / ia Prophetan / henen Opins / ia Jumalan paluelurxen waſtan / eli Epeiumalten Paluelusta pitenyet ouat.

Sitelehin tarpelinen on / ette ſe ymmerteiſin / quinga ne Makunnat / iotca teſſe ia muiſſa Prophetiſſa mainitan / Jeruſalemin ia Judean maan lehin eli ymberi macauat / ettei ſe Lukeita eſteiſi eli ſwttuuaiſeri tekis.

Nin

Nin ombi Jten pein Jerusalemist eli Judeast lehi-
nen se Coollut Meri/cussa muinen Sodoma ia Gomorra sei-
sonut olit. Sillepolella site Coollut Mertä / macapi se
Moabin maakunda / ia se Ammonin lasten. Sijtte wiele
edhemben maca Babilon eli Caldea / Ja sijtteki edhem-
ben / Se Persian Maa / Joista Esaias palio puhupi.

Pohian pein / macapi se wori Libanon / ia sen ylitze
Damascus ia Siria. Mutta sijtte edhemben Jdhen poolen/
macapi Assiria / Josta Esaias mös palio iuttele.

Länten pein / macauat ne Philisterit sen sworen Meren
tykene / ne Juttain pahimmat wiholiset. Ja sijte samasta
Mereste iuri pohian polehen / ombi Sidon ia Tyrus / Joi-
nenga äret Galilean cansa ycten toreuat.

Etelen pein / ouat monda Maat / quin Egiptus / E-
thiopia / Arabia / se Punainen Meri / Edom ia Midian /
Nin ette Egiptus Länten pein Etelest macapi.

Neiste Makunnist Esaias ete sarnapi / iotca Judean
Maan ymberille macasit / ninquin Sudhen ioukot / ion-
gun Lambain Honen ymberille. Ninen mutamain canssa
he toisinans Lijttot ia Souinnotteit / waan ei miteken
heille se auttanut.

Teme tosin Propheta ombi teunens eleuist / lohulisist/
ia sydhemelisist/Puheist ia Sanoista/caikein kieuhein Oma-
tundoin / Sieluin / ia surkiain murhelisten Sydhenden
coctan. Nin ouat mös tesse couat vhkauret ia hirmuiset
kekeyret / nijte Paadhituita / Coreita / niskurita / couacor-
uaisi Jumalattomita waskan / ios se mutoin autaisi.

Wimein on merkitzeminen / Ette hen Juttan Canssa
enimen nucteli / laitti ia rangaisi Epeiumalten palueluxest/
Samalmoto mös Pramin Coreutta / Neniomist / Ahne-
utta / ia mwdh synnit hen vsein rangaisi. Mutta sen ylpi-
en vskalluxen ia turuan / quin he panit heiden vlosualitun

Epeiumalten Palueluxen ia omain töidhens / Eli heiden caica mucaliſtein Kumingain / ia Liſttoin loottamiſen päle / Eſaias hartamaſti laitta ia nuctele. Joita ei Canſſa kerſie maltanuet / Sille he tactoit nijſſe aſioiſſa Oikiudhen olewan / Waicka heille oli ſula exytos / walhe / wieckaus ia wärys. Senteden mös Kumingas Manaſſes wimein andoi henen tapetta / Ninquin Kettarin ia Eriſeuraian / Ja quin Juttat ſanouat / nin hen keſkelde Sahalla leickatin.

I.

Aſe on) Prophetia.

Eme on ſe Eſaian Amozin poian Näky / ionga hen näki Judan ia Jeruſalemin päle / Oſian / Jotham / Aham / ia Jehiſkiam / ninen Judan Kuningaſten aicana.

Enſin hen pelkette / ſijtte hen lohutta.

Cwlcat te Taiuat / ia Maa ota Coruijs / ſille ſe HERRA puhupi.

Mine olen Lapſet vloſcaßuattanut ia yleſcorghottanut / ia he ouat minuſta poiſlangeneet.

Herke tundepi henen HERRANS / ia Aſi henen HERRAS ſeimen / Mutta eipe Iſrael minua tunne / ia minun Canſſan ei ymmerdhä.

Wahingoliſille Jotca ſeke wären Opin / ette Epeiumaliſen Eſicuuain canſa / Johmiſet wietelit ia cadhottit.

O we ſille ſyndiſelle Canſſalle / ſite Canſſa ſwreſta pahaſteghoſta / ſille pahaelkiſelle Siemenelle / nijlle Wahingoliſille Lapſille.

Jotca HERRAN ylenannoit / ſen Iſraelin Pyhen pilcaſit / he poickeſit tacaperin.

Mite warten mine teite enemin löön / ette te ne poickemiſet waiuoin ſite enemin teet?

♣ Waicka te olletta ylen paldt / ſeſta rägaiſtut / Eipe te quitengan paranne.

♣ Coco pää ombi ſairas / ia coco ſydhen omqi wä-

ſynyt /

ſyntyt / Hamaſt Candapäſt nin Lakipähän aſti / eipe miten terueytte heneſſe ole.

Waan † Haaua ia ſinimaria ia reitharacot / iotca euet ole ommellut / eike ſidhotut / eike O°liulle ſiueleyt.

* Teiden Maan ombi autiana / teiden Caupungit ouat tulella poltetut.

Mucalaiſet yleſſöuet teiden Pellon teiden ſilmein edes / ia ombi autia / ninquin ſe / ioca Mucalaiſilda radheltu ombi.

Mutta mite wiele iellens onopi Zionin Tyttereſt / ſe on ninquin ꝑ Lectimaia Winatarhas / ia ninquin iocu Hacomaia Sengipelloſſa / Ninquin iocu häuitettu Caupungi.

Ellei ſe HERRA Zebaoth meille iotakin wähe annais ylitziedhe / Nin me oliſima quin Sodoma / ia Gomorran caltaiſet.

‡ Cwlcat HERRAN Sana / te pämiehet Sodomaſt / ottacat coruſin meiden Jumalan Laki / ſine Canſſa Gomorraſta.

● Mite minulle teiden Wffrein palioudheſt: ſanopi HERRA / Mine olen ſijte Oinaſten Poltwffriſt / ia ninen Söttileſten raſuaſta rauitettu / ia en tottele waſicain / Lambain ia Cauriſten wertä.

Coſka te ilmeſtytte minun Caſuoni eten / cuca ſencaltaiſita wati teiden käſiſten / ette te waellaiſit minun Eſihoneſani?

Elket ſillen teiden Rocawffrian huckan edeſtoco / Se hauuwffri ombi minulle yri Cauhiſtos.

Site wttacuuta ia Sabbathia / coſka te cocon tuletta / em mine kerſi / Sille te prucat nijſſe Epeiumalten paluelust ia wäkiualta.

Minun Sielun wihapi teiden Wttacuutan ia Juhlapeiuien / mine olen nijſte ſuuttunut / mine wäſyn ſite kerſieſeni.

† Se on) teſſe waſuas / ne falſkit Propheat enemin Cäſſan pahoittauat quin Hyuet waluat wahuiſta oikial opille.

* Teſſe hē Synnin coſtot yleſtä ettele.

Ꝑ Se on) Ne parahimmat poiſtulenat / Mutta ne pahimat ieuet. Gen. 19. Ro. 9.

‡ Teſſe hen ruopepi heite rangaiſeman ia palautteman.

● Et Jumala Töiſte lepy olcon echke Lain wffrit. etc. Pſal. 50.

● Je. 6 Amos 5

Wäkiualta) Ne cari ouat perkelen omat Walohe ia Murha. Eli wäre Oppia turha panna.

Ja quin te paralans käsienne yleſnoſtat / nin mine quitengin ſilmeni teiſte poiſkäennen.

Ja waicka te palio rucoliſitta / em mine quitengan teite cwle / Sille teiden ○ kädhen ouat Werta teunens.

✻ Peſkät / pudhaſtacat teiten / poiſpangat teiden Paha menon minun Silemein edeſt.

Lackacat pahaſta / oppecat hyue tekemen / eziket Oikiudhen ielkin.

✻Auttacat ſite alaſpainettu / Saattacat nijlle Oruoille Oikiutta / ia auttacat Leſken aſia / ia ſijtte tulcat / ia carzocam cummalla ✝ Oikius on / ſanopi ZERRA.

Jos teiden Synnit wiele ❦ Weri ruſkiat oliſit / nin heiden pite quitengin Lumi walkiaxi tuleman.

Ja waicka he oliſit ninquin Roſincarnaiſet / pite heiden quitengin ninquin Willa tuleman.

Jos te minua cwliſitta / nin teiden pidheis maan hywydhen nautitzeman.

Mutta ios te poiſweltet / ia oletta couacornaiſet / nin Miecan pite teite yleſſömen / Sille ſempe ZERRAN ſw puhupi.

‡ Quinga ſe tapactu / ette ſe hurſkas Caupungi on Zoraxi tullut: Hen oli teunens Oikiutta / Wanhurſkaus heneſſe aſui / Mutta nyt Murhaiat.

Sinun Zopias ombi Cardhexi tullut / ia ſinuns Winas ombi wedhelle ſecoitettu.

Sinun ✻ Pämiehes ouat wäret ia Warcain cumpanit / Caiki he kernaſti Lahia ottauat / ia ſeiſouat Andimiten ielkin.

Nijlle Oruoille enet he Oikiutta tee / ia Leſkein Aſia ei tule heiden eteens.

❦ Senteden ſanopi ſe ZERRA Jumala Zebaoth / ſe Wäkeue Iſraelis / O We / Mine tadhon izeni lohutta

O Syy / mikhen heiden wfforins potshylke. Ette he Lehtimetſens ylëcatzoit / wihaſit / caedit / tapoit / etc.

✻ Teſſe vſko ia pelco heilde wadhitan.

✝ Oikius) Jumalan teuty allatt wärin tedhä / quin Jnhimiſet lweuat / Jotca heitens hurſcaxi domitzeuat. Ja rangaſtoxen teden laittauat Jumalata / Nimquin hen ilman heidë riccoſtans / heite wainais.

❦ Lupaus ſyndein Anderſan, damiſeſta.

‡ Waſthacus) Ette te nin quitengä tee / quin nyt on keſketty / ia palca luuattu.

Zopias) ſe on / Se Oikea Jumalanpaluelus ou Ylcocullaſudhexi kietty.

✻ Winas) ſe ö / Opetus on turmeltu / Juhtimiſten Opiſte.

✻ Pämiehes) hë oſotta wäkinai /

ta wiholisteni cautta / ia minun wiholisteni ● cautta wihan sammutta.

Ja mine käennen minun Käteni sinun wastas / ia sinun * Cardhes puchtaimaxi seliten / ia caiken sinun Tinas poiswien.

Ja saatan sinun ○ Domaris entisellens / ia Radhimiehes ninquin alghustaki.

Senpereſt sine cuzutaan wanhurskaxi Caupungixi / ia töimelisexi caupungixi.

Zion pite ✠ Oikiudhen cautta lunastettaman / ia henen fanginsa Wanhurskaudhen cautta.

Ette ne Ylitzekeumerit ia Syndiset ynne pite serietuxi tuleman / ia iotca HERRAN ylenandauat / huckuman.

Sille heiden teuty häpien tulla ✠ Tammein wooxi / Joihin the lustina piditte / ia häueistyxi tuleman ninen Yrtitarhain teden / iotca te vloswalitzit.

Coska te tulletta / ninquin iocu Tammi quiuain Lecte in cansa / ia ninquin iocu Wedhetöin Yrtitarha.

Ja coska teiden ● Warieluxen tulepi ninquin Roctimen neuchte / ia teiden ♣ tecona ninquin iocu Kipinä.

Ja he molemat pite ynne yleſſytyteetyxi tuleman / iota eikengen samuta.

lat / wärydhet ia Angarudhet.

♣ Wchkaus ia Ennustos tulewaiseſt Rangastoxeſt.

●Cautta) se ö / Minun Wiholisent / quin ouat ne Cadeerit / ia mwdh Kunningat / pite minun wihani sammuttaman / minun Canssani päle.

* se on / Waan mine cadhotan ne Jumalatto mat ia vkosulatut.

○ Domaris) Nin Jumala serke / ette hen rakenda / Nin hen waiua / ette hen autta etc. Sathan ia Malma toisin tekenet.

✠ Oikiudē) Sillain se ensin ia eskē tapactupi / quin Canssat ouat wanhurskauretut ia synnit anderiannetut / sytte caiki oikein tedhän.

✠ Tammein) Sille hen heiden Epeumalanpaluelurens merkitze / Sille Wyhdhois / Metzis ia Yrtitarhois Juttat yleſrakenſit Altarit / Ninquin Eskisen aican Closstrit techtin swrimaxi Jumalanpaluelurexi.

● Warieluxen / Ei teille ole ychten nin swrta woima / Ei ychten nin hyue töte eli Achkerutta / iotca teite woiuat nette pahoia wastan / wartella. Sille teme heiden Warielurens / oli heiden Epeumalans / toinenga päle he tuskisans loottit ia vskalsit. ♣ Mutta heiden.

Teconsa) toinenga päle he mös hädheſens turuasit. Oli heiden erinomainen vloswalittu Jumalanpaluelus ia Epeumalus / quin mös caikilla Jumalattomilla onopi.

Ennuſtos Chriſtuſen Seurakunnaſta / caikein Trõtingiſtã / ioca Judeaſta algui.

Eſa. ij.

Teme on quin Jeſaias Amozin poica näki Judaſt ia Jeruſalemiſt.

Jmeißne aicana / pite ſen Woren cuſſa HERRAN hone on / walmiri tuleman / corkeimari quin caiki Woret / ia ylitze caikein Cuckulain corghotettaman.

Ja caiki Pacanat pite ſen tyge iooreman / ia palio Canſſa ſinne menemen / ia ſanoman.

Tulcat / yleſaſtucam HERRAN Worelle / ſen Jacobin Jumalan Honeſen.

Ette hen Opetais meille henen Teitens / ia me waellaiſim henen Polkuins pãle.

Sille Zioniſta pite Lain vloſkeumen / Ja ſen HERRAN Sanan Jeruſalemiſt.

Ja henen pite Pacanain ſeas domitzeman / ia rangaitzeman monda Canſſa.

Silloin heiden pite Miecans tekemen Auraxi / ia heiden Keihens Wicatexi.

Sille ei ydhengen Canſſan pidhe toiſta Canſſa waſtan Miecka yleſnoſtaman / eike ſille tottuua ſotiman.

Tulcat te Jacobin Honeſta / waeldacam ſen HERRAN walkiudhes.

Mutta ſine olet ſinun Canſſas / ſen Jacobin Honen / laſkenut menne.

Sille he enemin rickouat / quin ne Itelãiſet / ia ouat peiuein Walitziat / Ninquin ne philiſterit / Ja ſalliuat

ne

ne inwocalaiſet Lapſet monexi tulla.

Lapſet) ouat ne wåret Opettaiat / ia Epeiumalten Paluelitat / Joilla ſwrembi Epeiſkoon/quin nille pacanoille Jteimaalla.

Heiden Maans ombi teunens Culda ia Hopia / ia heiden Rickaudheſtans ei ole ychten Loppu.

Heiden Maans ombi teunens Orhita / ia heiden Rattaiſtans ei ole Loppu.

On mös heiden Maans teunens Epeiumaloita / ia he cumartauat heiden Kåſialans / iotca heiden Sormens tehnyet ouat.

Sielle ſe ychteinen Canſſa notkiſta / Sielle ne Sangarit heitens neuritteuet / iotas et heille anderianna.

Mene Callion ſiſelle / ia ketke ſinus maaſſa / HERRAN pelghon edeſte / ia henen Cunnialiſen Maieſtetins edeſte.

Sille caiki corkiat Silmet pite alettaman / ia mitke ialoimat Canſſois ouat / teuty itzens notkiſta / Sille HERRA yrinens pite ſinå aicana corkein oleman.

Sille ſe HERRAN Zebaothin peiue / pite keumen ylitze caiken Coreudhen ia corkiudhen / ia ylitze caiki yleſpaiſutut / ette ſen pite alettu oleman.

Ja ylitze caiki corkiat Cedrit Libanis ia yleſnoſtetut / ia ylitze caikein Tammein Baſanis.

Nin mös ylitze caiki corkiat Woret / ia ylitze caiki corghotetut Cuckulat.

Ja ylitze iocaitzen corkian Tornin / ia ylitze caikein wahuain Mwrein.

Nin mös ylitze caikein Hactein Mereſſe / ia ylitze caikein callein Hactein Lippoin.

Ette caiki Inhimiſten Corkius pite henens notkiſtaman / ia neurittemen itzens mite Inhimiſes corkia liene / Ja HERRA yrinens ſinå aicana corkia oleman pite / Ja ne Epeiumalat pite ratki huckuman.

Sillöin Wortein rotkohin ſiſelkeudhen / Ja maan Coop/

Luce. 23. Oſee. 10. Apoch. 9.

Cooppin / HERRAN pelghon teden / ia henen cunnialisen Maiestetins teden / quin hen ylesnouse maata pelietterens.

Sinä aicana pite iocaitzen polsheittemen henen Hopians Culdans Epeiumalat (iotca hen on teettenyt cumartarens) ia Myret ia Olinnut cunnioittarens.

Ette hen lytisi Kiuirakohin / ia Wortein rotkohin / HERRAN pelghon teden / ia henen cunnialisen Maiestetins teden / quin hen ylesnouse maata pelietterens.

Nin lakaicat sis Inhimiset / ionga Hengi Sieramis on / Sille eipe te tiedhe / quinga corkiaxi hen on luettu.

Esa. iiij. Lupaus Christusen Cunnialiset Waldakunnast.

SInä peiuene pite HERRAN Wesan / oleman rackan ia callin / ia se maan Hedhelme ialo ia cunnialinen / ninen tykene / iotca Israelist wapadhetuxi tulenat.

Ja ioca Zionis ylitze on / ia Jerusalemis ylitziänyt / sen pite Pyheri cutzuttaman / Jocainen quin kirioitettu on / ninen Eleniten seas Jerusalemis.

Silloin HERRA poispesepi / ne Zionin Tytteren saastaudhet / ia ne Jerusalemin weren wighat heneste / sen domitzeuan ia ylesstyteyuen Hengen cautta.

Ja HERRA saattapi ylitze caiki sen Zionin woren asumisen / ia cussa ikenens se coottu on / Ylipeiue sawon ia Piluen / Ja Tulenpaisteen yli ööte palaman.

Sille yxi Skermi pite oleman ylitze nijte caikia / quin Cunnialinen on / Ja pite yxi Werho oleman peiuen warioxi Helten eteen / ia yxi turua ia wariellus ilmasta ia sateesta.

Cunnialinen se on / Mite Jumalan edes on Cunnialinen / Ninquin ne vsfoliset.

Esa.

Esa. v. Telle Weisulla hen cutzu Juttat ia mwdh Paranoxeen wchkamisen cautta

ACh / Mine tadhon nyt weisata ysteuelleni Minun Sateni Weisun / henen & Winatarhastans.

Minun Ysteuellen on yxi Winatarha / ydhes Lihauas paicas.

Ja hen yuberinsaitasi hende / ia Riuirauniotlla hende warieli / ia istutti sihen kempit Winapuut.

Hen mös sihen ydhen Tornin rakensi / ia caiuoi sielle ydhen Persyn.

Ja odhotti sen Winamarioia candauan / Waan hen cannoi Willimariat.

Nyt te Domickat te Jerusalemin Asuiat / ia te Judan miehet / minun welillen ia minun Winatarhani.

Mite sis olis enembi tekemist minun Winatarhalleni / iota em mine henesse tehnyt ole?

Mixi hen cannoi Willimariat / coska mine odhotin hende Winamarioia candaman?

Lach nyt / Mine tadhon teille ilmoitta / mite mine tadhon Winatarhalleni tedhä.

Henen Aitans pite poisotettaman / ette henen pite aukiana oleman / Ja henen Mwrins pite rickiseriettemen / ette hen tallataisyn.

Mine tadhon sen ylenanneturi Laskia / ettei kengen henes pidhe leickaman eli caiuaman.

Waan odhaket ia Oriantappurat pite henes casuaman / ia tadhon Pilville kielde / ettei he henen pälens sataisi.

HOtta se Zebaothin HERRAN Winatarha / on

nyt se

Mat. 21. Jere. 21 Säteni) se on / Christusen Sille ette Esaias oli Judan sughusta / iosta Christus mös oli.

Winatarha) se on / Se Jutta in ia Pacanain Cässa. Aita ombi Laki toilla hē Cauffans hallitzi. Ne kempit Winapuut / ouat pyhet Domarit ia Kuningat / Josua / Dauid etc. Tornit) on Jumalasana ia Paluelus / iotca hē taluast annoi. Persy) on sen wanhan Juhimisen colettamus Ro. 12. Willimariat) ouat ne vlconaiset Synnit. Rōuetus / Ratelus / Hornus / Mesiappo / Murhans / ette tapoit Prophetat ia Christusen.

Tesse hē vlosilukepi ne Zynet teghot / quin hen Juttailla osotti. Iotca he ylen cazoit. Senteden hen wchkapi heille Zäuletuxen.

nyt se Israelin Hone / ia ne Judan henen suloinen Istutamans.

Julki synnit hẽ tesse ylestukepi / cungin Rangastoxen cansa.
1. wäkiualta ia Wärys.
2. Ahneus.
3. Jopumus.
‡ Kymmenen) se on / Coska te toiuotta swren Woodhen Casuon ia Tulon / Silloin pite cat kein tyrimet ia conimat Elatoret oleman. Nein Jumala Cässans Ahneudẽ / Neliele ia Hallalla rangaise. (* teghon) se on / Mite Jumala keskepi ia tachtopi.
‡ Minquin me Tenepene mös tunnema. Sille Anno Dñi 1551. Palio Canssa tesse Somẽ malla surcktastt Nelken cookit / Ette Spanni Rukt / leches colmeen Marcan Aurtuit / mytin. Nin Ettei watnoin Parckt / wechka / Cor-

Hen odhottapi Oikiutta / catzo / nin ei mwta ole quin Wäkiualta / Wanhurskautta / catzo / nin on sula Cannetus.

We nylle / quin ydhen Honen toisehen wetäuet / ia ydhen Pellon toisehen saattauat Sihenasti ettei Kienhelle paickacan ole / ette he yrinens Maan päle asuisit.

Neme ouat HERRAN zebaothin coruihin tulluet / Mite mara / ellei ne monet Honet kylmille tule / ia ne Swret ia Caunist ilman Asuuita ieuet?

Sille ‡ kymmenen Winatarhain Sarca / pite waiuoin ydhen Emperin andaman / ia colmekymmende kyluo Spanniatekeuet ainostans ydhen wacan.

We nylle / quin warahin homeltan ylhel ouat / Jopumutta nouteleman / ia istuuat haman öön asti / ette he winasta hechkuisit.

Joilla ouat Candelet / Psaltarit / Trumbut / Huilut / ia Wina heiden Hecumisissans / ia euet catzo / sen HERRAN * teghon päle / eike tottele henen käsialans.

Senteden minun Canssan tapaturmast poiswiedhen Fangiuxehen / ia henen Cunnialistens teuty Nelke kerssie / Ja heiden Nchteinen Canssans Jano kersi.

Siteuarten ombi Helueti Sielunsa laualda auanut / ia henen kitans ylesammottanut ilman mitat.

Ette sinne alasmenis seke heiden Cunnialisens / ette se Nchteinen Canssa / seke heiden Rickaans ette ne Riemuliset.

Odhet ia Acanat södhit Hauancoore leiuert ia wdanledhet Caalirt. Waan mös monda / Tien wteris coolluna leutin / Hewoisten cacarat ia Oma locans Swsans / eli Oliet ia heinen pidhit. Nein Jumalan Sanan ylencatzotus / ia henen Pappins pilcamiset ia mwdy Synnnit witzataan.

Ette

Ette iocainen notkiſtaman pite / ia itzecungin neuritetyri tuleman / ia ninen Coreiten ſilmet neuritetyri tuliſit.

Mutta ſen HERRAN Zebaothin pite domios * yliſtettemen / Ja Jumalan ſen Pyhen pite wanhurſkaudhes pyhitettemen.

Silloin pite * Lambat laitumellens keunnen heiden ſiohins / Ja Mwcalaiſet pite heitens elettemen ninen † Lihauaiſten aukiudhes.

4 We nylle / quin heitens kicurtauat irtaſten Nooarin canſa / wärytte tekemen / Ja ninquin Kattainkyydhel ſynditekemen / ia ſanouat. Anna henen Tecons riende / ia pian tulla / ette me ſen näkiſim.

Leheſtykön ia tulcoon Iſraelis Pyhen Ainotus / ette me ſen tiedheiſimme.

5 We nylle / quin ſite Paha hyueri / ia hyue pahari ſanouat / Jotca Pimeydheſta walkiudhen / ia Walkiudheſta pimeydhen tekeuet. Jotca happamaſt makian / ia Makiaſta happaman tekeuet.

6 We nylle / quin itzeſtens Wiſſat ouat / ia heitens itze toimeliſeri piteuet.

We nylle / quin Kempit ouat Wina iooman / ia kiluoitteleuat iomahan / Jotca ſen Jumalattoman Lahiain teden wanhurſkauttauat / Ja nylſte wanhurſkaiſta heiden Oikiudhens heiſte poiſkäendeuet.

Senteden ninquin 7 Tulenlieki cordhen culutta / ia poiſſinalda Acanat / Jwriſillens pite heiden Jurens mätenemen / Ja heiden Weſans poishaioman ninquin tomu.

Sille he ylencatzouat ſen HERRAN Zebaothin Lain / ia pilcauat ſen Pyhen ſanat Iſraelis.

Senteden HERRAN wiha Canſſans ylitze iulmiſtupi / ia heiden pälens Kätens 9 vloſotzenda.

Ja löpi heite / nin ette Woret wapißeuat / ia heiden

9 Ette Jumalane Pahat cadotstais / ia ne Hyuet autais.

* Se on / Apoſtolille ia nylle Oſkoliſille pite oleman Jumalan Sana / tolla he runſaſti rautan ia lohutetã.

† Lihauaiſten) ſe on / Ne wäkeuet ia Rickat / iotca poiſtaetaan / ia heiden Tauarans iette uet aukiana ia hunnicol.

4 Tägtus ia vſokallus omã Anſion / ia lihaliſen Wanhurſkaudhen päle / netinen Prophetan vchkauſten waſtan.

5 Nyſte wärſtie Meſtariſt ia Opetuaiſt / iotca Prophetan ſatanat pilcaſit ia domitzit ia oma wäre Oppians ia Menoans ylyſtit.

6 Teſſe ſeke ne pahat Opetuſtat / ette Opetuſ lapſet nudhellã

7. Et he woi Kãgaſtoſt waſtanſeiſo / enemin

quin Corſi Tulenliekis.

s. Mutdein ſynnein Rägastos on kerſiutepe. Waan Sanãs pikamiſen / Jumala hirmuliſella häuestorella turmines rangatzepi.

9. Nin wiele nytkin. Juttat halotetut ouat.

♔ Nyt hen ne Caldein ia Romarein Canſſat mõs vloſmaala

● ſe on / He ouat alati harniſkas / eike coſkã Mieckans poiſlaſke.

✠ Juttain walitos ia Joku heiden wainans ylitze.

❦ ſe on) Jocapaicas ombi ſurkia Cooleman Cuua / Nin / ettei tainan ſulakircaus / ole heille otolinen.

Rumins ouat ninquin Loca Catun pãle.

Ja caikiſſa neiſſe eipe henen Käthens lackane / Waan henen käthens on wiele vloſotetty.

Sille henen pite ydhen ♔ Jäniken yleſnoſtamã / haucut teleman Maan äriſte.

Ja catzo / ekiſt ia nopiaſt he tulevat / ia eikengen heiſte ole wäſyue eli heicko / eikengen torcu eli maca.

● Eikengen Wõõt landeſtans päſte / ia eikenengen Kengenrihmat ricota.

Heiden Noolens ouat terevet / ia caiki heiden Joutzens yleſwedhetyt.

Heiden Orijns caviat ouat ninquin Lümpſie / ia heiden Rattainſpõõret / ninquin ilman Tuliſpã.

He kiliuuat ninquin Jalopeurat / ia kiliuuat ninquin noret Jalopeurat.

He kiriſteleuet ia Saaliin temmauat / ia ſen omiſtauat / ettei kengen ſite iellenſſa.

Ja ✠ ſihen aican heiden ylitzens pauhatan / ninquin iocu Meri.

Coſka ſilloin ❦ Maan päle catzotan / Catzo / nin ombi Pimeys adhiſtoreſt / ia eipe walkius ſillen paiſta pimeydhen tedhen.

Chriſtuſen Cunnia nächtyin.

Eſa. 6.

Sinã Woonna / iona Kuningas Vſia Cooli / ſanoi Eſaias neite / coſka hen Chriſtuſen Cunnian näki. Joan. xij.

MJne näin HERRAN iſtuuan ydhen corkian ia yleſnoſtetun Stolin päle / ia henen Wattens helmat yleſteutit Templin.

Seraphin ſeiſoit henen ylitzens / ia cullaki oli cwti Siipie.

Caldhe

Cadhella he peitit heiden Caſuons / ia cadhella he peitit heiden Jalcaians / ia cadhella he lenſit.

Ja toinen toiſens tyge hwſi / ia ſanoit / Pyhe / Pyhe / Pyhe on ſe HERRA Zebaoth / caiki ‡ Maa on teumens henen Cunniatans.

‡ Ja ei waimo/ in Juutain Temppli / Ninquin he lwlit.

Nin ette ne Pichtipielet wapiſit heiden Hwdhons äneſte / ia ſe Hoone teutetin Samuſta.

Jumala pilcaſi henen Canſſans Wiholiſet / ia nuctele ne Vſkottomat henen Canſſans ſeas / ette he enemin vſkalſit Inhimiſten Auun pälle / quin Jumalan Sanan pälle / iota eike he pelienyet eike pyhitteneet

Eſa. 8.

SCeat tuimat te Canſſat / ia paetkat quitengin. Cuulcat te caiki iotca oletta caukaiſis Maakunnis: hangicat teiten Sotahan / ia paetkat quitengin.

Hangicat teiten / ia paetkat quitengin / päätteket ioku Neuuo / ia eipe ſe mirike tule.

Puhucat keſkenen / ia eipe ſe ſeiſocan / Sille teſſe ombi Immanuel.

Sille nein ſanopi HERRA minulle / Ninquin hen kädheſte minua rupeis / ia oſotais minulle / ettei mine wallaiſi temen Canſſan Tieſſe / ia ſano.

Elket ſanoco / Liitto. Eipe teme Canſſa miſteken puhu / waan Liitoſta.

Liitto) Se Juutain Canſſa / ei vſkonuet Jumalan päle/Waan teki Liitto nimen pacanain canſſa / quin heidem ymbertillens aſuit / iotca quitengin heiden Wiholi ſens olit.

Elket te nin pelietkö / quin he tekenet / eike wapiſko / Waan pyhiteket ſe HERRA Zebaoth / ſe olcoon teiden pelcon ia wapiſtoxen / Nin hen onopi yxi pyhitös.

Mutta yxi Caadhekiui / yxi pahannoxen Callio / nijlle ca-

le cadhelle Iſraelin Honeille / Paulari ia Langemiſeri Ieruſalemin Porgharille / nin ette moni heneſſe louckauat / langeuat / ſerkenet / kiedhoittauat ia Fangitetaan.

Luc. 2. 1. Pet. 3. Rom. 9. Coconſidho) eipe Laki ymmerten eli teuteten / cuſſa ei vſko ole / ioca meite Chriſtuſen Opetuſlapſixi teke. Ebre. 2.

Coconſidho ſe Todhiſtos / inſigla Laki minun Opetuſlapſiſani. Sille mine toiuon HERRAN päle / ioca Caſuons Jacobin Honeſta poiſkerkenyt on. Mutta mine odhotan hende.

Catzos / teſſe mine olen ia ne Lapſet / iotca HERRA minulle andanut on / merkixi ia ihmexi Iſraelis / HERRAST Zebaothiſt / ioca Zionin wores aſupi.

Tutkinat) Iotca cloſit tactouat olla / ia Toimellans Rama tut vloſtoimitta

Coſka he ſis teille ſanouat. Kyſyket Noidhille ia merkien tulkille / iotca iaritteleuat ia tutkinat / nin ſanocat.

Eikö iocu Canſſa madha Jumalans ielkin kyſyue? Eikö parambi ole Eleuilde quin Colleilda kyſyue? Ja Lain ielken pikimin ia Todhiſtoxen.

Ellei he ſite ſanoiſi / Nin eipe heiden ſite Amun Ruſko pidhe ſaaman / Waan heiden pite keumen Maakunnas couan pieretyt ia nelkeitzet.

Mutta quin he nelke kerſſinet / nin he wihaſtuuat ia kiroleuat heiden Kuningaſkans ia Jumalatans / Ja he yles ia alas catzouat Maan päle / ia ei miteken mwta leudhe / quin Murehet ia Pimeyet.

ps. 59.

Sille he ouat pimiteryt adhiſtoxes / ia keuuet willis pimeydhes.

Sille wielepe yri toinen pimeys tulepi / ioca heite adhiſtapi / quin entiſes Aighas oli / coſka ſe keuieſte tapachtui Zabulonin ia Nepthalin Maaſa.

Ja ſenielkin raſkamari tuli ſen Meren tien wieres / tellepolella Jordanin ninen Pacanain äriſſe.

Se Lectio Eſa. ix. Käſikirias leuten. Se Canſſa ioca Pimeydhes waelſi etc.

Chriſtus

Christus ia henen Hengelisens Waldakunnans. Esa. xi.

witza) Christus syndyi Jsain sughust / quin wessa wanhast cannost etc.

NEite HERRA Jumala sanopi / yxi witza pite putkactaman Jsain Cannosta / ia wesan henen Jurestans hedhelmeitzemen.

Jonga päle pite HERRAN hengen leueiemen / Se wisaudhen ia ymmerdhyxen hengi / Se Neuuon ia wäkewydhen hengi.

Se Tietemisen ia HERRAN pelghon hengi / Ja Sen pite heneen puhaldaman HERRAN pelghon.

Ei henen pide domitzeman Silmeins näghon ielken Eike nucteleman Coruains Cwlon ielkin.

Waan henen pite domitzeman wanhurskaudhesa ne kieuhet / ia nucteleman coctuella Maan radholistein edhesse / Ja pite lömen maan / henen Swns Sanalla.

Wanhurskaudhes) se on / Ei wihalla eli hirmusudhella / Waan toimella heiden Tarpeens.

Ja henen hwlens hengelle / pite henen tappaman / sen Jumalattoman.

Ja wanhurscaus pite oleman henen Cupeins wöön / ia vscon henen mwnaskudhens siteen.

Sudhet pite asuman Lammasten seghas / ia Pardus wohlan cansa pite macaman.

Wasicka mös ia Jalopeurukainen / ia teuras naudhat ynne wijpyuet / ia vähe sorri heite caitze.

Nin mös lehmet ia Carhut ynne caidaan / ynne mös heijden wasikans pite macaman.

Ja Jalopeuran pite sömen olkia ninquin naudhan / ia imeuen lapsen pite ihastuman ylitze waskikermen läuen.

Ja wieroitetun Lapsen pite ketens piskemen päkermen loolaan.

Eikengen wahingoita / eike turmella caikella minun pyhydheni mäghelle.

Sille

Sille ette maa ombi teunens HERRAN tunnoſta / ninquin meri wedhelle peitetty.

Ja ſen pite tapactuman ſine peiuene / ette Iſain iuri / ioca ſeiſo canſain lippuna ſen ielken pacanaiten pite etzimen / Ja henen lepuns pite cunnian oleman.

Ja pite HERRAN wiele widhoin ſine peſſuen vloſoiendaman kethens / omiſtaman henen Canſſans techteite / iotca ienyet olit.

Nyilde Aſſirilde / Egyptilde / Patroſilde / muſta canſſalda / Elamitilde / Sinearcilda hamateilda / ia nyilde meren Lodhoylda.

Ja henen pite noſtaman lipon pacanoyſſa / ia cocoman ne poyſaietut Iſraeliſta / ia ne haiotetudh Judald cocoman nyſte nelieſte maan culmiſta.

Ja ſe kwaus Epraim waſtan pite lackaman / Ja Judan wihamiehet pite peretkatoman / nyn etteij Ephraim kyua Judaſta / Ja Judan ei pide adhiſtaman Ephraim vaſtan.

Mutta heiden pite leten carkaman Philiſterin caulan pale / ia ynne haparoytzeman idhen aſuuaiſet.

Edom / ia Moab pite heiden keſynſe langeman. Ja Ammonin poyghat pite ewliaiſet oleman.

Ja HERRAN pite kiroman ſen Egyptin meren wirdhan / Ja pudhiſtapi ketens ylitzen kymin henen twolens wekewydheſe.

Ja lopi ne ſeitzemen coſkia / nin ette quiuis kengis ylitzekeudhen / Ja oleman pite rata henen techde Canſſallens.

Jotca ietetty olit Aſſirilde / ninquin Iſraelin tapacheuy / ſine peſſuen / iona hen Egyptin maalda vlgoſleri.

Weiſu

Weisu syte Vdheſta Armoſta Chriſtuſen cautta/ Lain poiſpanemiſen ielken. Eſa. xij.

Sille ſamalla aialla / pite ſinun Sanoman.

OJne kyten ſinua HERRA / ettes wihainen olet ollut minun päleni / Ja ſinun wihas on palainut / ia ſine lohutat minua. Exod. 15. Pſal. 118.

Catzo / Jumala on minun Terueydhen / mine olen Turuas / ia en miten pelke / Sille HERRA Jumala ombi minun Wäkewydhen / ia minun Pſalmin / ia minun Terueyten. Joan. 7.

Ammultaman teiden pite Wette ilon canſa / nyſte Terueydhen Lecteiſte.

Ja ſilloin te ſanotta / Kytteke HERRA / ia ſarnacat henen Nimens / iulghiſtacat Canſſoiſſa henen Tecoianſa / muiſtacat quinga corkia henen Nimens on.

Kytoſtweiſacat HERRALLE / Sille hen on woimaliſeſta itzens oſottanut / Se olcoon tietteue iocaitzes Maas.

Jhaſtu ia iloitze ſine Zionin Aſunainen / Sille ſe Iſraelin Pyhe ombi ſwri / ſinun tykenes.

Ette Yri on Chriſtuſen Seurakunda Juttaiſta ia Pacanoiſta. Eſa. xix.

Syttequin Egiptus ſurkiaſti Radheltu oli.

SJhen aican pite wyſi Caupungit Egyptin Maaſſa / ſen Canaanin puhen ielken puhuman / ia wannoman ſen HERRAN Zebaothin cautta / yri heiſte pite Irheres cutzuttaman. Irheres) ſe on/ Auringon Caupungi / Ja mutamat ſen Iwleuat Heliopolin oleuan.

Silloin pite HERRAN Zebaothin Altari oleman keſkelle Egyptin maata / Ja HERRAN Maalikiui henen

nen ärissens / ioca merkixi a Todhistorexi pite oleman HERRALLE Zebaothin Egyptin maassa.

Sille heidhen pite HERRAN tyge hwtaman / heiden Rangastaians edest / Nin hen lehettepi heille Wapactaian ia Mestarin / ionga heite auttaman pite.

Sille HERRA tulepi tietteuexi nylle Egipterille / Ja ne Egipterit pite HERRA tundeman sinä aicana.

Ja heiden pite hende palueleman wffrilla / ia Rocawffrilla / ia lupaman HERRALLE Lupausta / ia site pitemen.

Ja HERRAN pite ne Egipterit lömen / ia heite parandaman.

Sille he HERRAN tyge palaiauat / ia hen andapi henens rucoella / ia heite paranda.

Silloin ombi auoin Tie Egiptist nin Assyrian / ette ne Assyrit menisit Egiptyn / Ja ne Egipterit Assyriahan / ia ynne Assyrit ia Egipterit Jumalata paluella.

Silloin Israel pite itze Colmanden oleman / ynne ninnen Assyrein ia Egypterein cansa / sen Siugnauxen cautta / ionga pite Maan päle oleman.

Sille se HERRA Zebaoth pite heite siugnaman ia sanoman.

Siugnattu olcoon sine Egypti minun Canssan / ia sine Assuri minun Käsialani / Ja sine Israel minun Perimisen.

Canssain Jepyueisten Techtein Autuudhest.

Esa. xxv.

HERRA sine olet minun Jumalan / sinua mine ylisten / Mine kijten sinun Nimees.

Sille sine Jhmeit teet / sinun wanhat ainostuxes ouat vskoliset ia todhet.

Sille sine teet Caupungin Kiuirauniori / sen wah-

wan

wan Caupungin / ette hen ydhes coos maca / ninen mucalaiſten Pallacit.

Nin ettei ne ſillen Caupungit ole / ia ettei ſe coſkan enemin yleſraketa.

Senteden cunnioittapi ſinua ſe wäkeue Canſſa / ne wrholiſet Pacanain Caupungit ſinua pelkeuet.

Sille ſine olet ninen Hauracten wäkewys / ninen Kieuhein vrhous heiden wainoiſans.

Twliſpääſte turua / yxi wario Helteſte / coſka ne Tyrannit iulmaſtuuat / ninquin Twliſpä Seine waſtoin.

Sine neuritet ninen mucalaiſten metelin / ninquin Helten quiuas paicas.

Ette ſe Helle ninen Tyrannein Winanorat yleſpoltaxis / Ja ne Piluet quitengin warions andaiſit.

Ja ſe HERRA Zebaoth tekepi caikille Canſſoille telle worelle ydhen lihauan Wieraſpidhon / Wieraſpidhon ſelkieſt winaſt / Raſuaſta / Rtymeſt / ia Hiuattomaſt winaſta.

Ja henen pite teſſe woreſſa ſite kärilina poiſpaneman / iolla caiki Inhimiſet kärityt ouat / ia ſite Peittouatet / poiſottaman / iolla caiki Pacanat peitetyt ouat.

Kärilina) Ninquin ne Coolluet kierkeen / ſe on / Henen pite ne Coolluet eleuert tekemen.

Sille ette ſe Coolema pite ratki yleſnieltemen / Ja HERRAN Zebaothin pite iocaitzeſta Caſuoiſta Kynelet poiſpychkimen.

Ja henen pite Canſſans Häueiſtyxet caikis makunnis poiſottaman / Sille HERRA ombi ſite ſanonut.

Sihen aican ſanotan / Cazo / tai ombi meiden Jumalan / iota me odhotamme / ia hen auttapi meite.

Tai ombi ſe HERRA / Hende me odhotamme / ette me iloitziſim ia riemuitziſim henen Terueydheſens / Sille HERRAN käſi telle Worella läpeie.

Mutta Moab ſen ala runnellan / ninquin cordhet runnellan / ia ninquin Loca.

Ja HERRAN pite henen kätens vlosoisendaman heiden secaans / ninquin iocu Wipia heite vlosoisendа / vinahan.

Ja henen pite heiden Pramiudhens henen kätens käsiuardhella alendaman / ia teiden Murein corkiat wahuistoret alascalliſtaman / alendaman / ia tomuhun mahan heittemen.

Sen Hengelisen Jerusalemin Weisu / ioca on Seurakunnast ia Christuſest / henen Runingastans ia Piſpastans. Esa. xxvi.

Sihen aican / pite Judan Maassa / sencaltainen Weisu weisattaman.

Terueys) se on / he ouat wahuat ia woittamattomat Heluetin portta wastan / Christusen cautta.

MEille on wahua Caupungi / Murit ia Wernit ouat Terueys.

Auacat Portit / ette se Wanhurskas Canssa / ioca vskon pite / siselkeuie.

Sine aina pidhet Rauhan / wahwan Lupauxen ielkin / Sille sinun päles turuatan.

Senteden loottacat teiten HERRAN päle ijancaikiſesta / Sille HERRA Jumala on yxi Callio ijancaikiſesta.

Ja hen alasnotkista ne / iotca Corkialla asuuat / sen ylescorghotetun Caupungin hen alendapi / Ja / hen sysä sen hamaan Mahan saacka / nin ette hen tomussa maca.

Ette hen Jalghoilla polietaan / ia / sytteken ninen wainaſten ialghoilla / ia semmengin ninen Kieuhein Candapälle.

Mutta ninen Wanhurskasten Tie on tasainen / Ninen Wanhurskasten polghut sine ojennat.

HERRA sinua me odhotamme sinun Oikiudhes-

tiell /

tiell / ſydhemen Halu ſeiſo ſinun Nimehes ia Sanaas pein.

Sydhemeſteni mine ſinua öölle halaian / ynne hengelleni mine warhan waluon minuſſani ſinun tyges.

Sille cuſſa ſinnn Oikiudhes ombi Maakunnas / Nin oppeuat ne Maanpirin Aſiuaiſet wanhurſkautta.

Mutta echke nijlle Jumalattomille Armoia taritaiſijn / nin euet he quitengan Wanhurſkautta ope.

Waan tekeuet waiuoin paha ſijnä Oikiudhes maas / Sille euet he HERRAN HERRAutta näe.

HERRA ſinun kätes ombi yletty / euet he site näe / Mutta quin he ſen nähdä ſaauat / Nin häpien alaiſexi tuleuat (ſen kiuaudhen teden ette Pacanatki / ouat heite hurſkamat) Ja wiele ſijſki ſinun pite heite Tulella culuttaman / iollas ſinun wiholiſes culutat.

Mutta meille HERRA ſine Rauhan ſaatat / Sille caiki mite me vloſtoimitamma / ne ſine meille andanut olet.

HERRA meiden Jumalan / Mwtkin toſin HERRat meille herroitzeuat paitzi ſinun / Mutta me muiſtamma quitengin waiuoin Sinun / ia ſinun Nimes päle / Euet ne Coolluet Elemes pyſy / ne Hengettömet euet yleſnouſe.

Sille ſine olet heite etziſkellyt ia meſtanut / ia caiken heiden Muiſtons cadhottanut.

Mutta ſine HERRA ſen edheſpidhet Pacanain ſeas / ſine ſen ieriestens nin edeſpidhet Pacanain ſeas / Sine oſotat ſinun HERRAUTTAS / ia tulet cauuas haman Mailman loppun aſti.

HERRA / coſka Tuſka tule / nin ſinua eziten / Coſkas heite curitat / nin he parkuuat ſurkiaſti.

Ninquin Waſtoinoleua / coſka hen io ſynnyttemellens

on / nin henelle on adhiſtos / ia parku kiwuillans / Iwri nin meille mõs iochtu / HERRA / ſinun Caſuos edes.

Ja mekin Waſtoinolemma / ia on meille kipu / ette me tuſkalla hengitemme.

Quitengan Eipe me woi Maata autta / eike Maan pyrin Aſuuaiſet tactonet langeta.

Mutta ſinun Coollues pite elemen / Ja Rumillans yleſnouſeman.

Yleshäretke ia kerſkacat / Te iotca Maan alla macatta / Sille ſinun Caſtes / on wiherieiſen Kedhon Caſte / ia maan pite ne Coolluet heneſtens vloſandaman.

Mene minun Canſſan ſinun Cammios / ia ſulie O-
Michee.1. uet ielkes / lymy yrielde ſilmen räpeys / nincauuan ette wiha ylitzekeupi.

Sille cazo / HERRAN pite vloſkeumen Siaſtans / etziſkelemen Maan Aſuuaiſten Pahutta heiden ylitzens / Nin ette Maan pite ilmoittaman heiden Werens / Ja ei ſillen peittemen nyte / iotca henen pälens tapetut ouat.

Jumalattomain Sokiudheſt / Inhimiſten Sädhyſte / Euangeliumita waſtan / haikiaſt Soimudheſt ia Sadhatoriſt / iotca Mielicaruaudheſt / pahoia waſtan / vloſkeuuet. Ellei te tädho Sana waſtan otta / Nin langecat Sokiana teiden oman mieliwaltaan.

Eſa. xxix.

Aatucot ia olcot tyhmetyt / Soghaiſka teiten / ia tulcat iuoxin / ei quitengan Winaſta / Horiucat / ei quitengan wäkeueſte Joomaſta.

Sille HERRA ombi teille ydhen raſkan vnen hengen ſiſelpannut / ia teiden Silmen ſulkenut.

Teiden

Teiden Prophetat ia Pämiehet / ynne Näkeiten cansa / ombi hen soghaißnut / Nin ette caikein Prophetain Näyt pite teille oleman ninquin Insiglatun Kirian sanat.

Jonga ios iocu andane sille quin lukia taita / ia sanotaisin henelle / Lue täte / Ja hen wastapi / En taidha / Sille se on insiglattu.

Eli ios iocu annais sille quin ei Lukia taitaisi / ia sanois / Lue täte / ia hen wastapi. En taidha lukia.

Ja HERRA sanopi / Ette teme Canssa lehestypi minua suullans / ia hwlillans cunnioizeuat / Mutta heiden sydhemens on caucana minusta / Ja pelkeuet minua Inhimisten Keskyn ielkin / quin he opettauat. Matt. 15.

Nin mine mös tadhon temen Canssan cansa ihmelisesta menne / hirmulisesta ia camalasta.

Ette heiden Wijsaans Wijsaudhen pite huckuman / ia heiden Ymmerteueisens ymmerdhyxen mine poisheiten. 1. Cor. 1.

We nijlle / iotca salatut tactouat olla HERRAN edhes / heiden Ainotuxens peitte / ia heiden Teghonsa pimeydhes pite / ia sanouat / cuca meite näke? Eli cuca tunde meite? Oij miti te nin nuriat oletta?

Iwri quin iocu Sauemalain saui aiattelis / ia iocu Käsiala puhuis henen Mestaristans / Eipe hen minua tehnyt / Ja iocu Teco sanois henen Tekiestens / Eipe hen minua tunne.

Lach nyt / wähen hetken pereste / pite Libanon pelon Kedhoxi tuleman / Ja pellonkäto pite Metzexi luettaman. Libanon on Jerusalem / ioca oli rakettu Libanosta.

Sille samalla aialla / pite ne Cwroit cwleman temen Kirian Sanoia / ia ninen Sokiain silmet pite näkemen pimeydheste ia syngyste.

Ja ne Radholiset iellenssaauat ilon HERRASA / Ja ne Kieuhet Inhimisten seas / pite riemuizeman Jsraelin Pyhes.

Coska

Coſka ne Tyrannit huckuuat / ia ne Pilcurit Lopuns ſaauat / Ja ne caiki meſtaturi tuliſit / iotca waluouat Waiua matkan ſaattaxens.

Waiua) ſe on/ Wäre Oppi ia Teco.

Jotca ſaattauat Inhimiſie ſynditekemen Sarnan cautta / ia wainouat Rangaſtaians Portiſſa / ia poickeuat Oikiudheſta walhen cautta.

Senteden ſanopi HERRA / Abrahamin Lunaſtaia tellens Jacobin Honelle / Ei Jacob pide ſillen häpien ala tuleman / ia ei pide henen Caſuons enämbi häpiemen.

Sille coſka he ſaauat Lapſens nädhexens / ne minun käſialani / heiden ſeaſans / nin he Pyhitteuet minun Nimeni.

Ja heiden pite ſen Pyhen Jacobis pyhittemen / ia ſite Iſraelin Jumalat pelkemen.

Sille ne / ioilla exyueinen Hengi onopi / waſtanrupeuat ymmerdhöſte / ia ne Turhanpuhuiat ſalliuat heitens opetta.

Parannoxen Tekeueiſille Jumala lupapi Rumiliſia ia Hengeliſie / ſanallans.

Eſa. xxx.

SEnteden odhottapi HERRA / ette henen pite teille oleman Armoliſen / ia on yleſnoſnut teite armactaxens.

Domiolla) Ei hirmuliſella / wan rangaitze Coctudhella / ia ei ylel: ſeſt vitza / Ninquin ne tulmat Coſton/ Ahneet tekeuet.

Sille HERRA on yxi Jumala quin Domiolla aſettapi / Autuat ne caiki / iotca hende odhottauat.

Sille Zionin Canſſa pite Jeruſalemis aſuman / ia ei ſinun pidhe idkemen.

Wiſſiſt hen armactapi ſinun päles / coſkas hwdhat / Hen waſtapi ſinua / quin pian hen ſen cwle.

Ja HERRA andapi teille tuſkaſſa Leiuen / ia Wettä teidhen Adhiſtoxiſſan. Sille

Sille eipe hen ſinun Opetaias ſillen ſinuſta poiſſende/ waan ſinun Silmes pite ſinun Opetaias näkemen / Ja ſinun Coruas pite cwoleman ſanan pereſt / tellens ſanoden.

Tai ombi Tie / keuket ſite möte / ia elket weltekö eike Oikiallen / eike waſemelle.

Silloin teiden pite riuaman teiden Rihopiatut Epäiumalanne / ia teiden Cuuain cullaiſet Waattet / Ja teiden pite ne ninquin Loghan poisheittemen / ia nijlle ſanoman/ Vloſteſte.

Silloin hen andapi Saten ſiemenelles / iotas Pelloles kyluenyt olet / ia Leiuen Pellon tuloſta / ia ſengin ylen runſaſti.

Silloin ſinun Carias pite auaralla Rohokedholla caittaman / Seke Härket ette Warſat / iotca Pellos pruuaat / pite ſecoitetut Ohrat ſömen / ioca Miſkimel ia Pochtimel ombi podhettu.

Ja caikein ſwrein Wortein päle / ia caikein ſwrein Cwckulain päle / pite eroitetut Wäſiuirdhat keumen / ſen ſwren Meſtauxen aicana / coſka Tornit langeuat.

Tornit) ouat ne ſwret Tyrannit / ia ne Wäkeuet Sangarit.

Ja Cuun walun pite ninquin Auringoiſen paiſten oleman / ia Aurigoiſen paiſte pite ſeitzemenkerta kircambi oleman / quin ſe nyt on.

Coſka HERRA kijniſitopi henen Canſſans wahingonſa / ia henen Haauans parendapi.

Cazo / HERRAN Nimi tulepi cauca / henen Wihans poltapi / ia on ſangen raſkas.

Henen Hwlens ouat hirmuſutta teunens / ia henen Kielens ninquin culuttapa Tuli.

Ja henen Hengens ninquin yri Weſiuirta / ioca haman caulan aſti vlotta.

Nijte Pacanoita haiottaman / ſihenaſti ette he tyhieri

hieri tulenat / ia aiaman Canſſan ſinne ia tenne Suitzilla heiden ſiuſans.

Silloin teiden pite weiſaman / ninquin ydhen Juhla peiuen ön / ia teiden ſydhemeſten riemuitzeman / Ninquin Yuilulla keudheiſin HERRAN Woren päle / Iſraelin Turuan tyge.

Ja HERRAN pite henen cunnialiſen änens cwluttaman / ette henen vloſoiſettu Käſiuartens nädheiſyn.

Wihaliſen haaſtamiſen canſa / ia culuttauan Tulen Liekin canſa / wäkeuen Saten ia Raken canſa.

Sille Aſſurin pite peleiſteryri tuleman ſen HERRAN äneſte / ioca henen witzalla löpi.

Sille ſen Witzan pite kylle ſattuman ia hyueſti lepitzekeunmen.

Coſka HERRA ſen heiden ylitzens wiepi Trumboin ia Candelein canſa / ia iocapaicas heiden waſtans ſotipi.

Sille ſe Cooppa on eileiſeſt walmiſtettu / Ja ſe ſama ombi Kuningalle walmiſtettu / kylle Syue ia lenie.

Tat ewlt heluetiſt / ia ſöte hancaikiſeſta Tuleſta.

Nin on ſe Aſumus ſtelle ſiſelle / Tuli ia palio puita / HERRAN Hengen pite ſen yleſſytyttemen ninquin iongun Tulikiuiſen wirdhan.

Seurakunda ſe on Chriſtuſen Waldakunda / waicka hen näky ylenanneturi / Nin hen quitengin Henges ombi ſangen cunnialinen.

Eſa. xxxv.

Pite ſanopi HERRA Jumala. Ne Coruet ia Erimaat pite iloitzeman.

Ja ſe aukyoin ſija pite luſtinen oleman / ia cucoiſtaman ninquin Cuccainen.

Henen pite caſuain wihottaman / ia riemuliſna ſeiſoman caikes Jlos ia riemudes.

Sille

Sille ette Libanon 'cunnia henelle annetan / se Carmelin ia Saron caunistos.

Ja he näkeuet sen HERRAN Herrauden / ia sen meiden Jumalan Cauniudhen.

Wahuistacat ne wäsyuet kädhet / ia tuetkat ne nändynet Poluet.

Sanocat nijlle heickomielisille. Olcat turuas / ia elket pelietkö.

Catzocat / Teiden Jumalan tulepi costamahan / se Jumala ioca maxapi / hen tulepi ia wapactapi teite.

Silloin auaitan ninen Sokiadhen Silmet / ia Curoin corvat aukeneuat.

Silloin ne Rambat hyppeuet ninquin Peurat. Ja se Myckein kieli pacachtapi kijtorehen.

Sille ette Corvesa Wedhet pite wlosswotaman / ia Wirdhat Erimaasa. Ja carckia paicka pite Järvexi sowitettaman.

Ja quiua Maa / pite Cohuuaxi wedheri tuleman. Ja sijnä Coopas / cussa Kerme macasi / pite heinen ia Roghon ia Caisilan seisoman.

Ja sijne mös pite Matka ia Tie oleman / ia se pite Pyheri Tiexi cutuzttaman / ettei kengen Sastainen site möden waellaisi.

Ja se sama pite heiden edesens oleman / ionga päle kendhen / nin / ette mös ne Tyhmet / euet taidha exyue.

Eipe sielle Jalopeura oleman pidhe / eike iocu julma Peto site möden mene / eikä sielle leute. Wan ne Lunastetut pite site möden waeldaman.

Ne HERRAN Lunastetut palaiauat ia tuleuat sen cautta Zionihin riemun cansa / ia ijancaikinen Jlo pite oleman heiden pääns päle.

Jlon ia Riemun he käsitteuet / ia mureh ia Hocaus pite pakeneman / sanoi HERRA Caikiwaldias.

Ezechian Weisu.

Esa. xxxviij.

Ezechian Judan Kuningan Kirioitus sittequin hen Taudhistans parani.

Jne sanoin / Nyt minun teuty Heluetin Portijn menne / ennenquin mine sen hoimaitzin / Ja aiattelin wiele edheme eleren.

Mine sanoin / Eipe mine sille HERRA enembi nähe / Ja / sitä HERRA ninen Eleuiten Maasa: Em mine sillen Jnhimisie nähe / minen tykene / iotca heiden aicans vloseleuet.

Minun aican poiscului / ia minulda poisotettu on / Ninquin iongun paimenen maia / Ja mine poisreuein ninen minun Elemeni / ninquin iocu Canguri.

Canguri) Joca tapaturmast cu to sans langan catkaise / ennenquin hen site asbatize.

Hen minua poiscatkaisi ninquin Hienon langan / Sine loputat minun peiueni ennen Echtota.

Mine aiattelin / Joska mine eleisin Amun asti / Mutta hen serki caiki minun Luuni / ninquin Jalopeura / Silla sine loputat minun peiueni ennen Echtota.

Ninquin Curki ia päskynen mine panin / ia Cudersin ninquin Mettinen / minun Silmeni rupesit puchkeman / HERRA mine tuska kersin / hookiuta minua.

O quinga iloisesta mine puhua tadhon / ette hen minulle site lupasi / ia sen mös teke.

Senteden mine tadhon / caiki minun Eliaicani temen minun Sieluni Murhen teden kijtte.

Sätte) se on / Sencaltaisist sinun Sanoistas / iollas Elemen lupat / ia et meiden wäest eli woimaisa.

HERRA sijtte eleten / Ja minun Hengeni Eleme sihen coconans seisopi / Sille sine annoit minun nuckua / ia minun eleuexi teit.

Cazo/

Cazo / ſwri häte oli minulle Turuaſta / Mutta ſine olet minun Sieluni ſydhemeſtes wapachtanut / ettei ſe huckuiſi / Sille ſine poisheitit caiki minun Syndini ſinun ſelies tagha.

Sille eipe Heluetti ſinua kiſte / eike mös Coolema ſinua yliſte / eike ne ſinun Totuttas odhota / iotca Coopan alaſmeneuet.

Waan ainoſtans ne Eleuet / kiſttenet ſinua / Ninquin mineki nyt teen / Iſen pite Lapſillens ſinun Totuttas ilmoittaman.

Totuttas) ſe on Lupaus armoſta ia Elemeſte.

HERRA auta minua / nin me weiſamme minun Weiſuni / nincauuan quin me Eleme / HERRAN honeſſa.

Meſſiaſen Waldakunda ia Euangelium / Joanneſen Caſtain ia Apoſtolein cautta iulghiſtettaua. Eſa. xl.

Ohutacat / Lohutacat / minun Canſſan / ſanopi teiden Jumalan.

Puhucat ſuloiſeſt Jeruſalemin canſa / ia ſarnacat henelle / Ette henen Sotimiſens on lopetettu.

Sotimus) ombi ſen Wanhan Teſtamẽtin Jumalã Paluelus. Carikerdaiſet) Nimiten Synnim anderiandamus / wapatoren Laſta. Se on / ſula Armo ſynnin teden / clemen cooleman edeſt.

Sille henen Ricoxens on anderiannettu / Ette hen on ſaanut carikerdhaiſet HERRAN kädheſte / caikein henen Syndiens teden.

Hwtauaiſen äni ombi Cornes / walmiſtacat HERRAN tiete / Techket Erimaaſa taſaiſet polghut meiden Jumalalle.

Caiki Laxot pite yleſcorghotettaman / ia caiki Woret ia Cuckulat pite alettaman.

Ja mite taſattomat ouat / pite taſattaman / ia iotca Coleat ouat / pite ſilieri tuleman.

Sille HERRAN Cunnia ilmoitetaan / ia caiki Liha pite ynne näkemen HERRAN Saun puhuuan.

Nri äni ſanopi / Sarna ſine / Ja hen ſanoi. Mite minun pite ſarnaman?

Caiki Liha ombi Heine / ia caiki henen Hywydhens / ninquin Kedhon Cuckainen.

Heine poiſquiuapi / ia Cuckainen lakaſtu / Sille HERRA puhalſi ſihen.

Ja toſin / Canſſa ombi Heine / Se Heine poiſquinet-tui / ia Cuckainen poiſputoſi.

Mutta ſe meiden Jumalan Sana pyſy ijancaikiſeſta.

Zion ſine quin ſarnat yleſaſtu corkian Woren päle / Jeruſalem ſine quin ſarnat yleſcorghota wrholiſeſt ſinun änes / yleſcorghota ia ele pelke.

Sanos Judan Caupungeille / Catzos / ſijne ombi tei-den Jumalan.

Sille catzo / ſe HERRA Jumala tulepi wäkewy-dhen canſa / henen käſinardhens pite hallitzeman.

Catzo / henen Töns ia Tecons ei pide hedhelmetoin oleman.

Ninquin Paimenen henen pite Laumans caitzeman / hen cocopi ſylijns Caritzat / ia candapi ne helmaſans / ia ne Emelambat hen ſaatapi.

Cuca mitanne Wedhet käſillens / ia kemmenellens tai-uat käſitte? ia Maanpirin ſulkepi colmen Sormen mi-talla?

Ja woret punnitze wichdin canſa / ia Cuckulat waag-ghan canſa?

Cuca HERRAN hengelle oſottapi? eli cuca oli he-nen Neuuon Andaians?

Kel-

Reldä hen Neuuo kysy / ioca henelle ymmerdhöst andapi: ia opettapi henelle sen Oikiudhen tien:

Ja opettapi henelle Clokiun / ia osottapi henelle sen ymmerdhöxen Tien:

Catzo / Pacanat pidheten ninquin Pisara quin Emperijn iepi / ia ninquin yxi rachtu / quin Waacan iepi.

Catzo / Lodhot ouat ninquin piskuinen Tomu / Se Libanon olis sangen wähe Tulexi / ia henen Eleimens ylenharuat poltetwffrixi.

Caiki Pacanat ouat ninquin ei miteken henen edesens / ia ninquin iuri tyhie ia turhan edest pidheten.

Se HERRA ijancaikinen Jumala / ioca Maan äret loonut ombi / ei roäsy eike nänny / henen ymmerdhyxens ombi tutkimatoin.

Hen andapi nijlle wäsyuille woiman / ia nijlle wäetömille kylle wäke.

Ne Noricaiset wäsyuet ia nändyuet / Ja ne vrholliset Miehet langeuat.

Mutta iotca HERRAN odhottauat / ne saauat vdhen woiman / nin ette he ylesmeneuet Siuillä quin Corkat.

Ette heiden pite iooxeman / ia ei nändymen / heiden pite waeldaman / ia ei wäsymen.

Christus on Jumalan Paluelia ette hen meille toi Jsens Sanan / ia meiden Pinan alakeui. Esa. xlij.

Catzo tai on minun Paluelian / Mine hende ylespidhen / ia minun Vlosualitun / iossa minun Sielun hyuesti mielistu.

Mine olen henelle minun Hengen andanut / Henen pite Oikiudhen saattaman Pacanain seas.

Eipe

Eipe henen pite hwtaman eli parkuman / ia henen Aᵉ-
nens ei Cadhuilla ewlla.

Site ſeriettye Rokoa / ei henen pidhe rickimurenda-
man / ia ſuitzeuaiſt Pellauaiſt ei pide henen ſammutta-
man / Henen pite opettaman Oikiutta pidhette Totudhes.

Eipe henen pidhe nuriſeuan oleman / eike hirmuliſen /
ette henen pite Oikiudhen maan pále ſäätemen. Ja Loo-
dhot pite henen Lakians odhottaman.

Neite ſanopi HERRA Jumala / ioca loopi ia ta-
loſwenyttepi Taiuat / ioca Maan tekepi ia henen Caſuons.

Joca ſille Canſſalle quin heneſſe on / Elemiſen anda-
pi / ia Hengen nijlle quin ſen pále keuuet.

Mine HERRA olen ſinun cutzunut Wanhurſkau-
dhes / ia rupeſin ſinun kätes / ia warielin ſinua.

Ja olen ſinua andanut Canſſoiſa Liitoxi / ia Paca-
noille Walkiudheri.

Ettes ninen Sokiain ſilmet auaiſit / ia ne Fangit ta-
loſweiſit Fangiudheſta / ia ne Torniſta quin Pimeydhes
iſtuuat.

Minepe ſe HERRA / ſe on minun Nimen / ia en
mine anna kenengen Cunniatani / eike minun Kliſtötäni
Epeiumalille.

Catzo / mite tapactuman pite / ne mine ennuſtan / ia
vutta mine ilmoitan / Ennenquin ſe tapactu / annan mi-
ne ſen teille ewlta.

YEiſacat HERRALLE vutta Weiſua / Henen yliſ-
toxens ouat Mailman Loppuin aſti.

Jotca Meres waeldauat / ia mite henes onopi / Loo-
dhot ia iotca nijſſe aſuuat.

Hwtacat corkiaſt te Coruet / ia Caupungit nijſſe / yn-
ne ninen Kylein canſa / cuſſa Kedar aſupi.

Ne ihaſtuuat iotca Calliois aſuuat / ia hwtauat nijſte
Wortein corkeudhiſta. Sallicat

Sallicat heiden HERRALLE Cunniat anda / ia henen Nimeens Loodhoisa ilmoitta.

HERRAN pite vloskeumen ninquin iocu Sangari / hen yleshärettepi Kinaurens ninquin Sotamies.

Henen pite ihaskuman ia hyminän tekemen / henen pite Wiholistens ylitzeuoittaman.

Kylle mine waikenen wähen hetken / ia olen hiliainen / ia pidheten itzeni.

Mutta nyt mine tadhon ninquin Wastoinoleua / hwsta / Mine tadhon heite haiotta ia caiki yleſnielte.

Mine tadhon häuitte Wooret ia Cuckulat / ia caiki heiden Rohons poiſquiuata / ia teen Wedhenwirdhat Loodhoiri / ia Meret poiſquiuata.

Mutta ne Sokiat mine tadhon iodhatta ſen Tien päle / iota euet he tiedhe / Mine tadhon heite wiedhe ninen polkuin päle / ioita euet he tunne.

Mine tadhon Pimeydhen heille Walkindheri panna / ia ſite Colea taſaiſeri / Neite tadhon mine heille tedhä / ia ei heite ylenanda.

Mutta iotca vskaldauat Epeinmaloihin / ia waletus ille Cuille ſanouat.

Te oletta meiden Junalat / heiden pite tacaperin käendemen / ia häpiehen tuleman.

Cwlcat te Cwroit / ia cazocat tähen te Sokiat / ette te näkiſittä.

Cuca on nin Sokia quin minun Paluelian: Ja cuca on nin Curoi quin minun Keſkyleiſen / ionga mine leheten:

Cuca on min ſokia quin ſe Teudhelinen: ia nin Sokia quin ſe HERRAN paluelia:

Kylle toſin ſarnatan / waan ei ſitä quitengan pidhete Kylle heille ſanotan / Waan euet cwlla tadho.

Quitengin HERRA hyue heille ſoopi henen Wan-

Keſkyleiſet) ouat ne Ylimeiſet Papit / ia toilla Canſſoiſa ſite wirca on opettaman muita. Mutta he ouat ne Sokiat / Quin Chriſtus Euangeliumisoſotta.

hurſkaudhens teden / ia ette henen pite Lains cunnialiſexi ia ſwrexi tekemen.

Se on yxi radheldu ia rõuettu Canſſa / he ouat caiki tynni paulatut Coopaſa / ia Jangein Honeſen lymytetut.

He ouat Rõuetyxi tedhyt / ia ei ychten Auttaia ole / radhellut / ia eikengen ſano / Too ne iellens.

Cuca on teiden ſeaſſan / ioca neite Coruijns otta: ſe merkitken ia cwlcan / mite teſtedes tulepi:

Cuca on Jacobin Rateluxexi ylenandanut: ia Iſraelin nijlle Rõuerille:

Eikõ itze HERRA ſite tehnyt: ionga waſtan me ſynditehnyet olema:

Ja euet he tactoneet henen Tiens pãle waelda / ia ei totelluet henen Lakians.

Senteden hen on heiden ylitzens vloſpudhiſtanut henen wihans hirmuſudhen / ia wãkeuen Sodhan.

Ja on heite ymberins yleſſytyttenyt / Mutta euet he tundenuet / Ja hen ſytytti heite waan euet he ſite mieliins ottaneet.

Sen Piſkuraiſen Lauman ia Seurakunnan Lohutos / Waſtan ſite ſwrta huckuuaiſta Joucko. Eſa. xliij.

Ja nyt ſanopi HERRA / ioca ſinun Loi Jacobi ia ioca ſinun tehnyt on Iſrael.

ELE pelke / Sille mine olen ſinun lunaſtanut / Mine olen ſinun Nimeldes cutzunut / Sine olet minun.

Sille ios ſine Wettein lepitze keut / niin mine tadhon tykenes olla / ettei Wirdhatpidhe ſinua vpottaman.

Ja ios

Ja ios sine Tulehen keut / eipe sinun palaman pidhe / ia Lieckiõn ei pidhe sinuhun pistymen.

Sille mine olen HERRAS / ia se pyhe Israelis / sinun wapactaias.

Mine olen Egiptin / Ethiopin ia Seban andanut sominoxi sinun edestes.

Seba) se on / yxi Pächaupungi Ethiopias.

Ettes nin callijxi luettu olet minun Casuoni edes / teuty sinun mõs cunnialisen olla.

Ja mine racastan sinua / senteden mine annan Inhimisec sinun edestes / ia Canssat sinun Sielus edeste.

Sielus) se on / Mine annan muita Makundi hänitette / sijte Assurin Kuningast / ettes warieluxi tulisit

Nin ele nyt sinuas pelke / Sille mine olen sinun tykenes / Idheste mine tadhon sinun Siemenes saatta / ia Länneste tadhon sinua coota.

Mine tadhon sanoa pohiaisel / Tooxtenne / Ja Etelel / Ele kielle.

Tooxtenne minun Poicani taambata / ia minun Tyttereni hamast Mailman lopusta.

Caiki iotca minun Nimelleni ouat nimitetut / nimiten / iotca mine loonut olen / cunattanut ia tehnyt minun Cunniaxeni.

Mutta te oletta minun Todhistaiani / sanopi HERRA / ia minun paluelian / ionga mine vloswalinut olen.

Senpäle ette te tiedheisit ia vskoisit minua / ia ymmerdheisit / ette Mine Se olen.

Eipe ychten Jumala ole minun edhelleni techty / nin eipe mõs kengen minun ielkin tule / Mine / Mine olen Se HERRA / ia paitzi minua ei ole yxiken Wapachtaia.

Mine sen olen ilmoittanut / ia olen mõs auttanut / ia olen site teille andanut sanotta / ia ei ole mucalainen Jumala teiden seassan.

Tepe minun Todhistaiani olet / sanopi HERRA / Nin mine Jumala olen.

Ja mine olen ennequin iocu Peiue olikan / ia eikengen woi minun kädheſteni pelaſta / Mine prucan / cuca tachto ſite poiſkäendä?

Temen Canſſan olen minä minulleni walmiſtanut / ſen pite minun Miſtöxeni yleſtukeman.

Ei / ette ſine Jacob minua cutzuit / eli ette ſine Iſraal olet tötetehnyt minua ſaadhaxes.

Etpes toſin Minulle edeſtä onut ſinu Poltuffris Lambait / etkes minua cunnioittanut ſinun Vffrillas.

Em mine luſtinen ollut coſkas Rocauffris pyrghit / enge mös ihaſtunu ſinun Pyheſauus Töölte.

Etpes minulle oſtanut rahalla haiauat Calmuſta / etkes mös minua ſinun Wffris raſualla teuttenyt.

Hia / Sine teit Minua ſinun Synniſes tötetekemen / ia olet minulle waiua tehnyt ſinun Pahatecoiſas.

Mine / Mine poiſpyhin ſinun Nimezekeumiſes minun techteni / ia ſinun Syndies enſuingan muiſta.

Muiſtuta minulle / Taiſtelkam keſkenen Oikiudhes / Sanos / millemodholla ſine tadhot wanhurſkari tulla?

Sinun Iſes ouat ſyndiätehnyet / ia ſinun Opettaias ouat minua waſtan wärytte tehnyet.

Senteden mine ſen Pyhydhen Eſimiehet riuaſin / Ja olen Jacobin Kaateluxexi andanut / ia Iſraelin Pilcaxi.

Temé caiki on nin palio ſanottu / Ettemmeiden Töönne / Jumalan edes / ſyndie poiſpyhit Waã henen ſula Armöſa. Ninquin hen teſſe ſanopi. Mine / Mine (ma hen) Se on / Itzen / ia en ſinun teodhes / mine lepytenia ſoultan.

Ette ſe Vſkon Wanhurſkaus / quin Euangelium iſt tule / ſarnan cautta / ainoa wapacta / ia ei Lain / töiden / eli oman Wanhurſkaudhen cautta. Nin ne Jumaliſet Lohutetaan / ia ne Jumalattomat vchkataan. Eſa. xliij.

NIn ewle nyt minun Paluelian Jacob / Ja Iſrael ionga mine vloſwalitzin.

Nein ſanopi HERRA / ioca ſinun tehnyt ia

ia walmiſtanut on / ioca ſinua hamaſt Eitis codhuſka auttapi.

Ele ſinuas pelke minun Paluelian Jacob / ia ſine Hurſkas / ionga mine vloſwalitzin.

Sille mine tadhon Wedhet ſen Janouaiſen pâle vloſwodhatta / ia wirdhat ſen carkian pâle.

Mine tadhon minun Hengeni ſinun Siemenes pâle vloſwodhata / ia minun Siugnauxeni ſinun Jelkintulenaiſtes pâle.

Ette he caſuaiſit ninquin Rohot / ia ninquin Paiut weſiwirtain tykene.

Temen pite ſanoman / HERRAN mine olen / ia ſe pite Jacobin Nimen alla cuzuttaman. Temeta ſe) ſe on / Jocapaicas Teſſe ta ſielle / nin mös Pacanain ſeas / pite Chriſtiut oleman.

Ja temen pite itzens omalla kädhellens HERRALLE kirioittaman / Ja pite nimitettemen Iſraelin Nimelle.

Siittele ſen pâle Jacob ia Iſrael / Sille ſine olet minun Paluelian / Mine olen ſinun cuuannut / ettes minun Paluelian oliſit / Iſrael ele minua vnodha.

Mine poiſpyhin ninquin Piluen ſinun Pahatteghos / ia ſinun Synnis ninquin Sumun / Käenne ſinuas minuhun pein / Sille mine ſinun lunaſtin.

Iloitka te Taiuat / ſille itzepe HERRA ſen teki / Johaſtu ſine Maa tällä alhalla / pauckat te Woret ihaſtoxella / metze ia caiki puudh heneſſe. Tekt) hen on tehie / ia ei waiwoin Puhuia / Ninquin ne turhat Epeumalat ouat.

Sille HERRA Lunaſti Jacobin / ia ombi cunnialinen Iſraelis.

Neite ſanopi ſe HERRA ſinun Lunaſtaias / ioca ſinun Eitis Codhuſka cuuannut ombi.

Mine olen ſe HERRA ioca caiki teke / Joca Taiuat yrineni vloſuenyten ia Maan vloſleuiten ilman apulaiſta.

Joca Noitain merkit tyhiexi teen / Ja ne Welholiset hullutan.

Joca ne Wijſſat tacaperin aijan / ia heiden Conſtins Hullundheri teen.

Mutta hen wahuiſta henen Paluellans Sanan / ia hen nen Reſkyleiſtens Nenuon teuttepi.

Nenuon) ſe on/ Herdē Sarnās/ toilla he Inhi/ miſille nenuo andauat.

Joca Jeruſalemil ſanopi / Ole aſuua / ia nijlle Judan Caupungille / Olcat raketut / ia mine heiden Aukions yleſoſſennan.

Mine ioca Sywydhelle ſanon. Poiſkatoka / ia nijlle Wirghoille / poiſquiuetucat.

Mine ioca ſanon Coreſil / Hen on minun Paimenen / ia pite caiki minun tactoni teuttemen.

Nin ette Jeruſalemil ſanotan / Ole rakettu / ia Templil / ole peruſtettu.

Pacanat mōs cutzutan Euangeliumin Wanhurſkaudhen tyge. Eſa. xlv.

TOtiſeſta ſine olet yri Salattu Jumala / ſine Iſraelin Jumala ſe Wapactaia.

Mutta ne Epeiumalten tekiet / teuty caiki häpielle ia häueiſtoxella pyſye / ia ynne keſkenens häueiſtetum poiſmenne.

Mutta Iſrael lunaſtetan HERRAN cautta ijancaikiſeſta / ia ei tule häpieri eli pilcari coſkan ia ijancaikiſeſta.

Sille nin ſanopi HERRA / ioca Taiuan loonut on / Se Jumala quin Maan on walmiſtanut / ia ombi ſen tehnyt ia hanginut.

Ja ei nin ſitā tehnyt / ette henen piti tyhiānā oleman / waan ſen walmiſtanut / ette heneſſe aſutaiſijn / Minepe HERRA olen ia eikengen mw.

Em mine ſala puhunut ole / ioſſakin pimies paicas Maan pāle / En ole huckan Jacobin Siemenel ſanonut / Etziket minua.

Sille

Sille mine olen se HERRA / ioca Wanhurskaudhesta puhupi / ia ilmoitan Oikiutta.

Anna ninen Pacanain Sangarit heitens coota ia ynne yctentulla / iotca euet miten tiedhä / ia candauat heiden Epeiumaloidhens Cannot / ia site Jumalata, rucoleuat quin ei autta taidha.

Ilmoittacat ia tulcat tenne / Neuuolaskecat keskenen / Cuca neite cwlutti alghusta / ia silloin on site ilmoittanut?

Engö mine HERRA site tehnyt ole? Ja ei ole ensingen Jumala paitzi minua / Yxi hurskas Jumala ia Wapactaia / ia eikengen ole paitzi minua.

Käendeket teiten minun tykeni / Nin te autuari tuletta caiki Mailman äret / Sille minepe Jumala olen ia eikengen mw.

Mine wannon Itzeni cautta / Ja minun Suustani pite Wanhurskaudhen sana vloskeumen / Ja sillens se iepi.

Nimitten se / Ette minulle pite caiki Poluet notkistaman / ia caiki Kielet wannoman ia sanoman / HERRASSA minulle on Wanhurskaus ia Wäkewys.

Sencaltaiset henen tygens tuleuat / Mutta caiki iotca hende wastanseisouat / ne häpiehen tuleuat.

Sille HERRASSA caiki Israelin Siemen wanhurskautetan / ia pite itzens henestä kerskaman.

Jumala Lohutta caikinaiset Waiuatut ia murheliset / ettei he epeilisi henen Auuns päle / ia mualda Apua pydheisit. Esa. xlvj.

Cwlcat minua te Jacobin Honesta / ia caiki tehteet Israelin Honesta / iotca Codhussa cannetan / ia Eitissen macat.

Mine / Mine tadhon teite canda haman wanhu-

wanhuteen / ia sihenasti quin harmasi tuletta / Mine site teen / Mine tadhon yleswosta / ia canda ia pelasta.

Kellen te werdhautat minun / Ja kennen caltaisest te minun teet: Ja kenenge werdhasi te minua mittat: ionga caltainen mine olisin:

He pudhistauat Culda Sekiste / ia Hopian wichtille waacauat / ia Hopiasepen palcauat / ette hen site ydhen Jumalan tekis / Jonga eten he poluillenslangenat ia site cumartauat.

He nostauat sen Hartioillens ia site candauat / ia panewat sen siallens / Sinä hen seiso / ia ei siastans liicu.

Jos iocu henen tygens hwata / Nin ei hen wasta / ia ei auta hende henen Tuskastans.

Sencaltaista muistacat / ia olcat wahuat / te ylitzekeumerit menget Sydhemen tyge.

Muistacat site entiste quin ieste on ollut / Sille mine olen Jumala / ia eikengen mw / Nti Jumala / ionga wertainen ei cussacan ole.

Mine quin ennustan edhelle / mite edespein tuleman pite / ia ennenquin se tapactupi / ia sanon. Minun aiuoturent pysyuet / ia mine teen caiki mielen tahdhot.

Linnun)se on/ Kuningas Cores/ioca nin nopiasti tulepi vallan päle / Juttat Babulonian fangiuxest pästemen / ninquin hen lenneis.

Mine cutzun Linnun Idheste / ia ydhen Miehen ioca minun aiuoturent tekepi / caucaiselda Maalda.

Mite mine sanon / site mine annan tulla / Mite mine aiattelen / site mine mös teen.

Christusen Waldakunnasta / ei waiuoin Juttaille / mutta coco Mailmas / henen Hengens puhupi Esa. xlix.

CWlcat minua te Lodhot / ia te caucaiset Canssat wariottacat. HERRA ombi Eitin Cocdhusta minun cutzunut.

Hen

Hen muisti Nimeni päle / Ja pani minun Suuni ninquin Tereuen Miecan. Henen Kädhens warion ala hen minun peitti.

Ja pani minun kylteuexi Nooleri / ia pisti minun henen Winehense / ia sanoi minulle.

Sine olet minun paluelian / Israeli sine olet / iossa mine cunnioitetan.

Mutta mine sanoin / Huckan mine Tötetein / turhan ia tyhien mine culutin wäkeni temen päle.

Quitengi ombi minun syyn HERRAN tekene / ia minun Wircan ombi minun Jumalani.

Ja sanopi HERRA / ioca loi cochdosta minun henelle Palueliari / ette minun pite palauttaman Jacob henellen / senpäle ettei Israel hucastuisi.

Senteden olen mine caunis HERRAN edese / ia minun Jumalan ombi minun wäken.

Ja sanopi / Wehe se on ettes olet minun Paluelian Jacobin sucu yleskoriaman / ia iellenstoman ne Israelin haiotetut.

Mutta mine panin sinun mös Pacanoiten walkiudexi / ette sinun pite oleman minun Terueyten mailman loppun asti.

Nin puhupi HERRA Israelin Lunastaia / henen pyhense / nijlle ylencatzotuille sielville / sille Canssalle iosta me cauhistumma.

Sille Paluelialle / ioca Sangareitten alla onopi / Kuningasten pite näkemen ia ylesnouseman.

Ja Esimiesten pite rucoleman HERRAN tedhen ioca wskolinen on / sen pyhen tedhen Israelise / ioca sinun wloswalinut on.

NEin sanopi HERRA / Mine olen sinun Rucouxes otoliselle Ajalla ewllut / ia olen Terueydhen peiuenä sinua auttanut.

Ja olen warielut sinua / Ja Lystoxi Canssain seas olen sinun sätenyt. Ette sinun pite Maan ylesotjendaman / ia ne haaskatut Perimiset omistaman.

Sanomahan nylle Sangituille / Wlosmenget / ia nylle iotca pimeis ouat / Tulcat edes. Ette he Tiedhein ohessa heitens eleteisit.

Ja saisit ioca hyperelle heiden elatoxens / Eipe heiden pide isoman eike ianoman. Ja helleh eli Auringo ei pide heite poltaman.

Sille ette heiden Armactaians heite wiepi / ia iodhattapi heiet Wesilectein tyge.

Ja mine panen caiki minun Woreni tiexi / ia minun polcuni pite tallattaman.

Cazos / nemet cauca tuleuat / Ja cazos / nai Pohianpolest / ia nemet Merenpolest / ia ne mwdh Etelen maalda.

Jloitka te Taiuat / Riemuitze sine Maa / kijtteket te Wooret ihastuxella. Sille ette HERRA ombi henen Canssans lohuttanut / ia ombi henen Radholisians armactanut.

Mutta Zion sanopi. HERRA minun ylenannoi / Ja HERRA minun wnocti.

Taitako iocu Waimo Lapsucaisens wnocta / nin ettei hen armaitze henen Rumins poica? Ja waicka hen wnoctais / Nin em mine sitteken sinua vnodha.

Cazos / Käsihini mine olen sinua pyeldenyt / Sinun Muris ouat alati minun Silmeini edes.

Sinun Rakendaias riendeuet Mutta sinun Cukistaias ia häuitteies sinusta pite poispakeneman.

Ylesnosta silmes ymberins / ia cazo. Caiki neme coothdh tuleuat sinun tyges.

Nin totta quin mine olen (ma HERRA) Sinun

pite

pite caikein neinen canſa / ninquin Cauuindhella puietettaman.

Ja ſine kärit ne ymberilles / ninquin Morſian. Sille ette ſinun autia / häuitetty / ia turmeldu Maas / pite ſillöin ahdhas oleman / ſinun aſuares / coſka ſinun Ratelias cauuas ſinuſta tulenat.

Nin ette ſinun Hedhelmettydhes Lapſet / pite wiele ſinun Coruahas ſanoman.

Ahdhas ombi minulla ſija / Jſtu polees / ette mineki mahdaiſin ſinun tykenes aſua.

Mutta ſinun pite ſanoman ſydhemeſes. Cuca nemet minulle ſynnytti? Ette mine olen hedhelmetoin / Yrineinen / poiſaijettu ia wloſſöſty.

Cuca neme ombi minulle yleſrockinut? Catzos / Mine olin yrinens ietettu / ia cuſſa neme ſilloin olit?

Nin ſanopi HERRA Jumala / Catzos / Mine yleſnoſtan minun Käteni Pacanain tyge / ia Canſſain ſeas yleſoijennan minun Lipponi.

Nin he edeſcandauat helmaſans ſinun poikias / ia ſinun Tytterites hartioillanſa.

Ja Kuningat pite oleman ſinun Eletteies / ia heiden Tröstingins ſinun Ammas. Caſuoillens heiden pite mahan langeman ſinun edeſes / ia noleſkeleman ſinun Jalcais tomun.

Silloin ſine tiedhet ettet mine HERRA olen / ia ettei kengen häpien tule / ioca minua toiuouat.

Otetanko mös Ratelus pois ioldaki Sangarilda? Eli taitako iocu päſtä iongun Hurſkan Fangit? Sille ette nein ſanopi HERRA.

Nyt Fangit pite Rempilde poiſotettaman / ia ninen Wekeuedhen Salis irdhalle päſemen.

Ja mine tadhon ridhelle ſinun Käſtauelies canſa / ia

autta ſinun Lapſſes / Ja mine tahdon roockia ſinun Hä-
uitteies heiden omalla Lihallans.

Ja heiden pite iopuman omaſta wereſtenſe/ ninquin
makiaſt Winaſta. Ja caiki Liha pite tietemen.

Ette mine olen ſe HERRA / ſinun Lunaſtaias ia
ſinun Wapactaias / ſe Wekeue Jacobiſa.

Riſtin alla Jumalan Sanan Paluelus ſeiſopi.

Eſa. L.

Oppenu Kielt/ oca ei miteken itzeſtens tictera/ Waan mite hē Jumalalda oppinu on/ſite hen opetta.

HERRA Jumala annoi minulle Oppinu-
en Kielen / ette mine taidhan nijlle Wäſy-
nyille aiallans puhua.

Hen ylesherette minua ioca Amu / yleſ-
herette minulle Coruan / ette mine cwlen
ninquin Opetuſlapſi.

HERRA Jumala auaſi minulle Coruan / ia en ole
tottelematoin / ia en tacaperin mene.

Mine annoin minun Selkeni / nijlle quin minua pi-
erit / ia minun Poſkeni nijlle / quin minua näpiſtit.

Em mine poiſkäendenyt Caſuoani häueiſtyriſt ia Syl-
giſt / Ette HERRA Jumala minua auttapi / ſenteden
em mine häpien ala tule.

Siteuarten mine taritzin heille minun Caſuoni / nin-
quin Limpſion / Sille mine tiedhen / etten mine häpien
ala tule.

Henpe leſſe ombi ioca minun Wanhurſkautta / cuca
tacto minun canſani ridhelle?

Kenkem ychten / Kelle ombi Oikius minun waſtani?
Se tulcoon tenne minun tykeni.

Catzo / ſe HERRA Jumala minua auttapi / cuca
ſe on / quin tacto minua cadhotta?

Catzo / ne caiki ninquin Waate wanheneuat / Coi
heite yleſſōuet. Cuca

Cuca on teisse ioca HERRAN pelke. Joca henen palwelians ånen ewldele / ioca pimeydhes waelda / eike Walkiutta nåe:

Hen toiuocan HERRAN Nimen påle / ia lootacan itzens henen Jumalans påle.

Catzo / te caiki iotca ydhen Tulen ylesſytytet / Lieckille hangitut / waelcat teiden Tulen Walkiuxes / ia sijnå Lieckisse / ionga te ylesſytytit.

Waelcat) Eucekucat sijnå Paahudes / ionga Te minulle walmistit.

Neite teille minun Kådhesteni tapactupi / Kiwussa teuty teiden leuete.

Sangen ialo Lohutos wastan Seurakunnan Wiholisia / Ja ettei Jumalan Sanan Wainoiat pidhe swingan pelkemen. Esa. Lj

WAlcat minua / te quin Wanhurskautta noutelet / te iotca HERRA etzitte.

Catzocat sen Callion påle / iosta te wloshacatut oletta / Ja sijte Caiuon coopast / iosta te vloscaiuetut oletta.

Catzocat Abrahamin teiden Jsen påle / ia Saran / iosta te syndyneet oletta.

Sille mine cutzuin henen / coska hen wiele yxineinen oli / ia siugnasin henen ia enensin henen.

Sille HERRA lohuttapi Zionin / hen lohuttapi / caiki henen Aukiudhens / Ja tekepi henen Aukiudhens ninquin Lustitarhat.

Ja henen Erimaans / ninquin HERRAN Yrtitarhan / ette sielle leuten ilo ia riemu / Kijtos ia Kijtoswirsi.

Wariottacat minusta minun Canssan / ia ewlcat minua minun Sucukundan / Sille minulda pite Lain vlos

 kemmen /

keumen / ia minun Oikiudheni mine tadhon panna Canſ-
ſoille Walkiudheri.

Sille minun Wanhurſkaudhen on leßne / minun Wa
pactaian vloſwaelta / ia minun Käſiuarteni pite Canſſo-
ia domitzeman.

Ne Loodhot minua odhottauat / ia wartioitzeuat mi-
nun Käſiuarttani.

Yleſnoſtacat teiden Silmen Taiuaſen / ia alaſcatzocat
Maan päle.

Sille Taiuan pite ninquin Sauun catoman / ia Maa
ninquin Waate wanhene / Ja iotca ſen pälä aſuuat / ne
pite poiſcooleman / ninquin Temeki.

Temekj) quin to cu Sormellans kneppeis / Ja ſanois. En tete ke ſijte anna.

Mutta minun Terueydheni pyſy ijancaikiſeſta / ia mi-
nun Wanhurſkaudhen ei pidhe puuttuman.

Cwlcat minua te quin Wanhurſkaudhen tunnetta /
Sine Canſſa / ionga ſydhemes minun Lakin on.

Elket peliekö / cuſſa Inhimiſet teite häueiſenet / ia
elket wapiſko / coſka he teite pilcauat.

Sille Coit pite heite yleſſömen ninquin Waaten / ia
Madhot pite heite ſömen ninquin Willancudhet.

Mutta minun Wanhurſkaudhen pyſypi ijancaikiſe-
ſta / ia minun Terueydhen ilman loppumat.

Yles / yles / puie päles wäkewyt ſine HERRAN
Käſiuarſi / yles ninquin entiſen aigan ijeſte.

Ylpien) Quat ne Egipterit. Lohikerme / on Kuningas Pha rao.

Etkö ſine ſe ole / ioca ſen Ylpien lönyt / ia ſen Lohi-
kermen hauoittanut olet?

Etkö ſine ſe ole / ioca Meren / ſen ſuuren ſyuen we-
dhen poiſquiuanut olet?

Joca Meren pohian tiexi teki / ette ne Lunaſtetut ſite
möte keuit.

Sillens pite ne HERRAN Lunaſtetut iellenſkäen-
demen / ia Zionin tyge tuleman Riemun cauſa / ia ijan-
caikiſen

caikiſen ilon pite heiden päens päle oleman.

Ilon ia riemun pite heite käſittemen / Mutta murhen ia hocauxen pite heiſte pakeneman.

Mine / Mine olen teiden Lohuttaian / Cuca ſis ſine olet / ettes Cooleuaiſt Inhimiſte pelket: Ja Inhimiſten Lapſia / iotca ninquin Heine culutetan.

Ja vnodhat ſite HERRA / ioca ſinun tehnyt on / ioca Taiuat vloſwenytte ia Maan peruſtapi:

Mutta ſine pelket alati ylipeiue / ſen Waiuaian iulmaudheſt / coſka hen rupepi hucuttaman.

Cuhunga iei ſen Waiuaijan iulmaus: coſka hen wadhittin riendemen / ia ymberins tooreman / ette hen päſteiſi / ettei he cooliſi Cadhottaialda / eli heiden Leipens puuttuiſi:

Sille mine olen ſe HERRA ſinun Jumalas / ioca Meren licutan / ette ſen Allot pauhauat / Henen Nimens ombi HERRA zebaoth.

Mine panen Sanani ſinun Suhus / ia peiten ſinua minun Käteni Marion ala.

Senpäle ette mine Taiuan iſtutaiſin / ia Maan peruſtaiſin / ia Zionil ſanoiſin / Sine olet minun Canſſan.

Ylesherä / Ylesherä yleſinouſe Jeruſalem / ioca HERRAN kädheſt ioit henen hirmuſudhens Calkin.

Sen vnen Calkin rahgan ſine olet vloſioomut / ia mös ne piſarat noleſkellut.

Eikengen henen poiſtans / iotca hen ſynnyttenyt oli / hende yleſpitänyt / Eikengen caikiſta henen Lapſiſtans / iotca hen oli yleſkaſuattanut / henen Kätehens ruwennu.

Näme cari ſinun coctaſit / Cuca armaitzi ſinua: Hänitus / Wahingo / Nelke ia Miecka oli ſielle / cuca ſinua lohutais:

Sinun

Sinun Lapſes olit pindunuet / he macaſit caikilla Cadhuilla / ninquin yxi paulattu Metzehärke / teunens wiha HERRASTA / ia rangaſtoſta ſinun Jumalaſtas.

Senteden cwle neite ſine Radolinen ia ioopunu ilman vinata / Nin ſanopi ſe HERRA ſinun Haltias ia ſinun Jumalas / ioca Canſſans coſtapi.

Catzo / mine otan ſen Onen Calkin ſinun Kädheſtes ynne minun Wihani Calkin Raghan canſa / Eipe ſinun ſite ſille iooman pidhe.

Waan mine annan ſen ſinun Raateliais käſijn / iotca ſinun Sielulles ſanoit.

Notkiſta ette me ſinun ylitzes keuiſim / ia pane ſinun Selkes maan päle / ia ninquin yxi Catu / ette ſen ylitze iooſtaſin.

Chriſtus Lohuttapi ſen waiuatun Seurakunnans. Eſa. Lÿ.

VOuſe yles / Nouſe yles Zion / Pue ſinun Wäkewytes ſinun päles / cauniſta ſinuas Herroittain ſine Pyhe Caupungi Jeruſalem.

Sille ette teſtedes ei yxiken ymberileickamatoin eike Saſtainen pide ſinuſſa hallitzeman. Nouſe yles tomuſta. Nouſe yles ſine Fangittu Jeruſaſem.

Päſte ſinus Cahleiſtas / ſine Fangittu Zionin tyter. Sille ette nein ſanopi HERRA / Te oletta tyhÿjehen mydhyt / Ja ilman Penningite te mös lunaſtetan.

Sille ette nin ſanopi HERRA Jumala. Minun Canſſan enſin alaſmeni Egiptijn / oleman ſielle wieraßna.

Ja Aſſur ombi heille wäkiualta tehnyt ilman ſyyte. Wan mite teſte ombi tekeminen? Ma HERRA.

Sille ette minun Canſſan huckan poiſwiedhen / Ette iotca heite hallitzeuat / ne ſaattauat heite idkemen / ma HERRA.

Ja mi-

Ja minun Nimen peiue peiuelde pilcataan. Senteden pite minun Canſſan / ſinä peiuenä minun Nimeni tundeman.

Sille cazos / Mine tahdon itze puhua. O quinga ſuloiſat ouat Worden päle ninen Jalghat / iotca Rauhan iulkiſtauat / ne quin hyue ſarnauat / Terueydhen ilmoittauat.

Jotca Zionil ſanouat. Sinun Jumalas ombi Kuningas. Sinun vartias corkiaſt hwtauat änellens / ia ynne iloitzeuat / Sille ette ſe nähden ſilmelle / coſca HERRA Zionin kiendä.

Iloitkat ynne ia Kiemutkat te Jeruſalemin autiat. Sille ette HERRA ombi henen Canſſans wahuiſtanut / ia Jeruſalemin päſtenyt.

HERRA ombi ilmottanut henen pyhen Käſiuarrens caikein Pacanain ſilmein edeſſe / nin / ette caiki Mailman äret pite meiden Jumalan Terueydhen näkemen.

J Chriſtuſen

Christusen Pinast / Colemast ia Cunniasta.
Esa. Liij.

CArzos / Minun Paluelian toimelisesta tekepi / ia corgotetan / ylesnostetan / ia sangen corckiazi tulepi.

Nin ette monda sinusta heitens pahendauat / Ette henen Motonsa rymembi on muita Inhimisie / Ja henen Hahmons quin Inhimisten Lastein.

Mutta nin henen pite monda Pacanata wiscoiman / ette mös Kuningahatki pite heiden swnssa henen edesens kijnituckiman.

Sille ette ioilla ei miten heneste ilmoitettu ollut / nekin ilolla henen nekeuet. Ja iotca ei mite sijte cwlleet ole / ne sen askatzeuat.

Mutta cuca vskopi meiden Sarnam: Ja kellen HERRAN Käsiwarsi ilmoitetan: Sille ette hen ylescarckapi henen edesens / ninquin yxi Wesa / Ja ninquin yxi Iwri quiuasta Maasta.

Eipe henellä ole ychten Moto eike cauniutta. Me näime henen / Wan ei ollut henelle meille kelpauata moto.

Hen oli se caikein ylencatzottapa / ia caikein haluin / kipua ia Sairautta teunens.

Hen oli nin ylencatzottu / ettei kengen maltanut henen pälens catzoa / Sennoxi eipe me hende mixiken pite-

wiss-

neet.

Wisiſte hen caudoi meiden Sairaudhen / Ja meiden kiwudh hen pälenſe ſälytti.

Mutta me pidhim Henen ſixi ioca Jumalalda rangaſtu / pexettu / ia pinattu oli.

Wan hen ombi haauoittu meiden Pahatecoin teden / ia meiden Syndein teden hoſuttu.

Se Rangaſtus macapi henen pälens / Senpäle ette meille Rauha olis / Ja henen Haauains cautta me olema läkitud.

Me waelſim Caiki Exyriſe / ninquin Lambat / itzecukin omalle tiellens poickeſi.

Mutta HERRA hen heitti caikein meiden ſynnit henen pälens. Coſka hen rangaſtijn ia pinattijn / ei hen Swtanſa auanut.

Ninquin Caritza ioca teurahari wiedhen / ia ninquin Lammas / ioca kertizienſe edeſe waickeni / nin ei henengen pide Swtans auaman.

Mutta hen ombi adhiſtoreſt ia domioſta poiſotettu / Cuca henen Elemens pitudhen wloſpuhupi?

Sille ette hen ombi ninen Eleuiten maalda poisſiwaltu / coſka hen minun Canſſani Pahatecoin teden rangaſtijn.

Ja hen ombi haudhattu ninquin ne Jumalattomat / Ja coollut ninquin iocu Ricas.

Waicka ei hen kellengen wärytte tehnyt / eikä Petos henen Swſans ollut. Mutta HERRA tachtoi henen nin pieſte Sairaudhella.

Coſka hen ombi Hengens Ricoſuffrixi wloſandanut / nin hen Sienenen ſaapi / ia cauuan ele.

Ja HERRAN Ainotus pite henen Kädheſens meneſtymen / Senteden ette Henen Sielunſa ombi tõte tehnyt.

Sapi hen Luſtinſa nähde / ia Kyllyytte oleman. Ja henen tundemiſens cautta / Minun paluelian ſe Wanhurſcas / pite monda wanhurſkauttaman.

Sille ette hen candapi heiden ſynninſe. Senteden mine annan henelle Monda ſwrexi Saalÿxi / ia henelle pitene Wekeuet Raatelusſa oleman.

Senteden ette hen andoi henen Hengenſe coolemahan / ia oli Pahantekiein caltaiſexi luettu. Ja monen Synnit hen candoi / ia rucoli ninen Kiitzekeupein edheſte.

Seurakunnan Lohutoxet ia Lupauxet / ioca Chriſtuſen canſa Riſtin alla on alaſpainettu. Eſa. Liij.

Jemuitze ſine Hedhelmetoin / ioca ei ſynnyte / Iloitze weiſun canſa / ia ihaſtu ioca ei waſtoin ole.

Senteden ſille Kineiſel ombi enembi Lapſia / quin ſillä iolla Mies on / ſanopi HERRA.

Leuite ſinun Teldas ſia / ia vloſwenyte ſinun Aſumiſes Hurſti.

Ele ſäſte / pidhenne ſinun Köydhes / ia kÿnite ſinun waias Luiaſti.

Sille ſinun pite ſekä Oikialla ette waſemelle polella vloſpughiſtuman / ia ſinun Siemenes pite ne Pacanat perimen / ia nÿſſe aukeis Caupungeis aſuman.

Ele pelke / ſille et ſine tule häpien ala / ele caino ole / ſille ei ſinun pidhe häpiehen tuleman.

Neitzydhes) Ettes Lapſitoin ia Miehetoin Radholiſudhes ia Murhes ollut olet.

Waan ſinun pite ſinun Neitzydhes kehnoudhen vnocataman / ia ſinun Leſkiudhes cainouſta ei ſillen muiſtaman.

Sille

Sille ſe ioca ſinun tehnyt on / ſe ombi ſinun Miehes / HERRA zebaoth on henen Nimens / ia ſinun Lunaſta ias ſe pyhe Iſraelis / ioca caiken Mailman Jumalaxi cutzutan.

Sille HERRA annoi ſinun olla ſijnä ſanomas / ettes olet ninquin iocu hyliettu / ia ſydhemeſt murhelinen Waimo / ia ninquin yxi Noori Emende / quin poiſaiettu on / ſanopi ſinun Jumalas.

Mine olen wähes Silmenräpäyxes ſinun ylenandanut / Mutta ſwrella Laupüdhella tadhon minä ſinua iellens etziä.

Mine olen Caſuoni wihaſſani wäheiſen Silmenräpeyxen aigan ſinuſta poiſkeikenyt / Mutta ijancaikiſes Armos mine tadhon armacta ſinun päles / ſanopi HERRA ſinun Lunaſtaias.

Sille temen pite minulle oleman Ninquin Noachin Wädenpaiſumus / coſka mine wannoin / Ettei ſe Noachin Wädenpaiſumus pitenyt ſillen Maan ylitze keumen.

Iwrinin mine olen wannonut / ettei minun ſille pidhe wihaſtuman ſinun päles / eli rangaiſeman ſinua.

Sille Wooret pite weltemen / ia Cuckulat langeman / Mutta minun Armoni ei pidhe ſinuſta poickeman / Ja minun Rauhani Liiton ei pidhe poiſlangeman / ſanopi HERRA ſinun Armactaias.

Sine Radholinen / ionga ylitze caiki Twlet keuuet / Ja ſine Turuatoin / Cazo / Mine tadhon ſinun Kiues panna / ninquin iongun Cauniſtoxen / ia tadhon ſinun Peruſtoxes Saphirein canſa laſkea.

Ja ſinun Ackunas Chriſtalliſt raketa / ia ſinun Portis Rubiniſt / ia caiki ſinun Aeres vloſwalituiſt Kiuiſt.

Ja caiki ſinun Lapſes opetetut HERRALDA / ia ſwri Rauha ſinun Lapſilles / Wanhurſkaudhen cautta ſiwe walmiſtetan.

Caucan ſinun pite oleman wäkinallaſt ia wärydheſt / ettet ſine nijte pelkeiſi / ia hemmeſtyreſt / Sille eipe ſen pidhe ſinua leheſtymen.

Cazo / cuca tacto ſinua waſtan coota / ia ſinua ſorta / Jos he ilman minuta coconduuat?

Aſen) ſe on / henen pite itzens ia Omains hucuttaman / Waan ei ſinua.

Cazo / Minepe ſen teen / ette Seppe / quin Hijlet Tuleſa hechkutta / ydhen Aſeen ſijte tekepi / henen tötens warten / Sille mine mös teen ette ſe Kaatelia huckupi.

Sille iocainen Aſe / ioca ſinun waſtas walmiſtetan / ei ſen pidhe meneſtymen / Ja caiki Kielet / iotca ſinua waſtan heitens aſettauat / ne ſinun pite Domios cadhottaman.

Teme ombi ſen HERRAN paluelian perimus / ia heiden Wanhurſkaudhens minuſta / ſanopi HERRA.

Suttumiſta waſtan Jumalan Sanoiſta Seuracunnaſa / ia Manaus ette hen alati Sanan prucaiſi. Eſa. LV.

Te caiki ianouaiſet / tulcat wetten tyge / Tekin mös / ioilla ei ole penningite / tulcat / oſtacat ia ſöket.

Tulcat (ma mine) oſtacat ilman rahata / ia ilman caiketa hinnata Wina ia rieſka.

Miri te vloſpanetta rahan / ei Leipein edeſte / ia teiden töön / ei rauitoxen edeſte? Cwlcat / cwlcat minua / ia ſöket ſite hyue / ia teiden ſielun itzens riemuitkan lihoituxes.

Calliſtacat teiden coruan / ia tulcat minun tykeni / cwlcat (ma mine) ia nin teiden Sieluna elemen pite.

Ja mine iſken teiden canſan ydhen ijancaikiſen Liſton / nimittein / ne wisſit Dauidin Armot.

Catzos /

Catzos / Mine panin henen Canſſoille Todhiſtaiaxi / Pämiehexi ia Opetaiaxi Canſſoille.

Catzos / ſinun pite cutzuman Pacanat / ioita et ſine tunne / ia ne Pacanat / iotca ſinua ei tundenuat pite ſinun tyges iooxeman.

Sinun HERRAS Jumalas teden / ia ſen Iſraelin Pyhen teden / ioca ſinua yliſtepi.

Etziket HERRA coſka hen taita leutte / Aurenne hwtacat hende / coſka hen leſſe ombi.

Se Jumalatoin hen ylenandakan henen Tienſe / ia ſe pahointekia henen aiatoxenſa / ia palaitcan HERRAN tyge.

Nin hen armactapi henen pälens / ia meiden Jumalan tyge. Sille ette henen tykenens ombi palio anderi andamus.

Sille ette minun aiatoxeni / euet ole teiden aiatoxene / ia teiden tiet euet ole minun tieni / ſanopi HERRA.

Wan nin palio corkiambi quin Taiuas ombi Maaſta / nin ouat mös minun tieni corkiamat quin teiden tieet / ia minun Aiatoxeni / quin teiden aiatoxet.

Sille quin Sadhe ia Lumi taiuahaſt langepi / ia eipe ſinne iellenſkule.

Wan tooreuttapi Maan / ia tekepi ſen hedhelmeitzemen ia caſuaman / Ja hen andapi Siemenen kyluette / ia Leiuen ſööte.

Nein pite mös ſe Sana / quin minun Suuſtani woloſkeupi oleman / eipe ſen pide tyhiene minun tykeni iellenspalaiaman.

Wan tekemen mite minulle otolinen on / ia ſen pite ſite meneſkyxeri tekemen / iota warten mine ſen lehetin.

Sille ette iloſa teiden pite woloſlectemen / rauhaſa ſaatettaman. Woore i Cu kulat pite ihaſtoxella teidē etenkerſcamiſen canſa carcaiaman.

Ja

Ja caiki puud kedhölla käsillens ycteníömen. Hongat pite Orienpappuroin edheste casuaman / ia Myrtus Orientappuran pensan edheste.

Ja HERRALLE pite yxi Nimi oleman / ia yxi ijancaikinen merki / ioca eisuingan poisiwriteta.

Pacanain cutzumisesta / ninen Vten Juttain ia Cohittudhen nimen alla / ycten Seurakundan Juttain cansa. Esa. Lvi.

Nein sanopi HERRA.

PIteket Oikius ia tecket Wanhurskautto / Sille minun Terueydhen ombi lesse / ette se tulepi / ia minun Wanhurskaudhen / ette se ilmoitetan.

Autuas on se Inhiminen / ioca sen tekepi / Ja se Inhimisen Lapsi / ioca sen käsittepi.

Ette hen Sabbathin pidheis / ia ei arkiori tekisi / ia pidhäteis kädhens / ettei hen miten paha tekis.

Ja se Mucalinen ioca henen HERRAN tyge annoi / ei pidhe sanoman / HERRA eroittapi minua henen Canssastans.

Ja se Cohittu ei pidhe sanoman / Catzo / mine olen yxi quiua Puu.

Sille nein sanopi HERRA nylle Cohituille / Jotca minun Sabbathini piteuet / ia wloswalitzeuat mite Mi nulle kelpapi / ia minun Liittoni luiasti piteuet.

Mine annan heille minun Honesani / ia minun Mwrisani ydhen Paican / ia paraman Nimen / quin on poilla ia Tytterille.

Ydhen ijancaikisen Nimen mine heille annan / ioca ei ikenens huku.

Ja

Ja Mucalaiſten Lapſille / iotca heitens HERRAN hooman andanuet ouat / hende palueleman ia henen Nimiens racaſtaman / ia henen Paluelians oliſit.

Jocainen heiſte quin Sabbathin pite / ettei hen ſite rikaiſi / ia minun Lyttoni luiaſti pidheis.

Ne ſamat mine tadhon wiedhe minun Pyhen Woreni tyge / ia tadhon heite ilahutta minun Rucoshoneſani.

Ja heiden Wffrins ia Poltwffrins pite minulle otoliſet oleman / minun Altarini päle.

Sille minun Honen / cutzutan Rucoshonexi caikilda Canſſoilda.

Se HERRA Jumala / ioca ne poisheitetut Iſraelis cocopi / ſanopi / Mine tadhon wiele enemen sihen coottuun Jouckohon / coota.

Caiki Pedhot kedholla tulcat ia ſöket / ia caiki Pedhot mezeſſe.

Caiki heiden Wartians ſokiat ouat / eike he miteken tiedhe / Myket Coirat he ouat / iotca ei laitta woi / he ouat Laiſkat / macauat ia vnda racaſtanat. Ne ouat ne Falſkit Opettaiat.

Mutta he ouat rumiſtans wäkeuet Coirat / iotca ei ikenens rauitupi taidha tulla.

Ne ſamat Paimenet euet miteken tiedhe eli ymmerdhä / iocainen omaſta Tieſtens warinottapi / Cuki Ahneuttans noutele henen Wirghaſans.

Tulcat / ottacam Wyna ia iopucam / ia olcoon Homen ninquin Tenepeneki / ia wiele palio enembi.

Waan ſillewelil ſe wanhurſkas huckupi / ia eikengen ſite ſydhemeſens aiattele.

Ja Pyhet Miehet poiſtemmatan / ia eikengen ſijte waariapidhe.

Sille ne Wanhurſkat poiſotetan Onnettomudheſt / ia ne iotca toimeliſeſta waeldanuet ouat / Rauhaan tuleuat ia lepeuet heiden Cammioiſans.

Jumalan Sanan Wainoista henen palueluxens warion alla. Esa. Lvij

OJne tadhon sinun Wanhurskaudhes ilmoitta / ia eipe sinun Tecos pidhe mihingen tarperi tuleman.

Jouckos) se on/ sinun Opettaias/ Cumpanis/ ynne Epeiumaloitres paluelux en cansa.

Coskas hwdhat / nin auttacan sinun Jouckos sinua/ Mutta Twlen pite ne caiki poiswiemen / ia turhuden pite heite poisottaman.

Mutta ioca minun päleni vskalda / se Maan peripi / ia minun pyhen Woreni omistapi / ia sanopi.

❀ se on/ Tuskas sa pite heille Sia ia Turua oleman.

❀ Techket tiete / techket tiete / Leuiteket polcu / poissyseket ne louckauxet minun Canssani tielde.

Sille nein sanopi se Corkia ia Ylistetty / ioca ijancaikisesta asupi / ionga Nimi ombi pyhe.

Puhalluxen) se on Mine tadon ne murheliset wirghotta.

Mine quin asun corkiuxes ia Pyhydhes / ia ninen tykene / iotca serietylle ia neurelle Hengelle ouat.

Sen päle ette mine wirghotaisin sen Neuritetyn Hengen / ia sen Serietyn sydhemen.

Em mine ijeti tadho ridhellä / ia enge ijancaikisesta wihastu / Waan minun Casuostani pite yri Hengi vlosiectemen / ia mine tadhon puhalluxen tädhe.

‡ Murhedhit) Ne Jumaliset murectiuat Jumalattomiten pahutta / Ninquin Loth Sodomis etc.

Mine olin wihainen ylitze heiden Ahneudhens wärydhen / ia löin heite / lymitin itzeni ia närkestyn.

Silloin he menit eryueisse / heiden oman sydhemens tiesse.

Mutta quin mine näin heiden teitens / paransin mine heite / ia iodhatin heite / ia annoin heille lohutoxen / ia nijlle quin heiden ylitzens murhedhit.

*Hwlet) iotca sarnallans caickeen maalmaan vlottumä pite.

Mine tadhon vlosleuitetyt * Hwlet saatta / iotca sarnaman pite / Rauha Rauha / seke caucaisille ette lehisille / sanopi HERRA ia tadhon heite parata.

Mutta

Mutta ne Jumalattomat ouat ninquin purſkaua Meri / ioca ei tyuendyue woi / Waan henen Allons Loghan ia Tõrghyn vlosheitteuet.

Loghan) ſe on/ Heiden Pyhydheus/ Phi. 3.

Nijlle Jumalattomilla ei ole Rauha / ſanopi minun Jumalan.

toſſa he ſwrella waiualla Tõtetekeuet.

Epeuſkon ia Vlcoculla ſudhen Hedhelmiſt. Eſa. Lviij.

Neite ſanopi HERRA Jumala.

HWdha rochkiaſti / Ele ſäſte / Corghota ſinun änes ninquin Baſuna.

Ja ilmoita minun Canſſalleni / heiden ylitzekeumiſens / ia Jacobin Honelle heiden ſyndiens.

Minua toſin he iocapeiue etziuet / ia tactouat minun Teiteni tietä / ninquin ſe Canſſa / ioca io Wanhurſcaudhen tehnyt ombi / ia heiden Jumalans oikiutta ei ole ylenandanut.

He pyteuet minua Oikiudhen eteen / ia ne tactouat heiden Jumalans canſa Oikiudhen eteen kendhä.

Mingetedhen me paſtoma / ia eipes ſite catzo: Miri me meiden Rumin waiuama / ia et ſine tachdo ſite tietä:

Catzos / Coſca te paſtotta / nin te prucat teiden tacton / ia waadhitta caikia teiden Welgoliſian.

Catzos / te paſtotta toraxi ia ryhdhäxi / ia Ruſicalla pierette Jumalattomaſt. Elkette paſtotko / ninquin te nyteet / ette yxi Parcu teiſte Corkiutehen ewlupi.

Pidheiſkö ſe Sencaltainen paſto oleman / ionga mine vloſwalitzen / ette Inhiminen Rumiſtans peiuelle waiuapi.

Eli Pääns calliſtapi / ninquin Caiſila eli Säkiſe ia Tughas macapi. Senkö te paſtoxi cutzutta: ia HERRAN otoliſexi peiuexi:

Mutta teme ombi se pasto / ionga mine wloswalitzen / Laske ne wallalens iotcas wärydhella sitonut olet.

Päste ne irdhalle iotkas raskautat. Laske ne wapahaxi / iotcas adhistat. Poisota caikinainen Coorma.

Taita nylle Jsoville sinun Leipes. Ja ne Radholiset / wie hooneses. Jos sine iongun Alastoman näet / nin wäätize hende / Ja ele sinun Lihas ylencatzo.

Silloin sinun Walkius nin wlospuchkepi / quin Amuruſko / ia sinun Paranores pite nopiasti cassuaman / Ja sinun Wanhurscautes sinun edhelles waeldapi.

Ja se HERRAN cunnia pite sinun henellens coriaman. Silloin sine auxeshyoda / nin HERRA wastapi sinua. Coskas hyodhat / nin hen sanopi / Catzos / tesse mine olen.

Ellei sine keten tykenes raskauta / Ecke formelas osota / etke pahasti puhu.

Ja ios sine auat Sydhemes Jsouaiselle / ia rauitzet ne radholiset Sielut / Nin sinun Walkiudhes pite pimiese coittaman / ia sinun Hämeres pite oleman ninquin polipeine.

Ja HERRA se aina sinua iodhattapi / ia rauitzepi sinun Sielus poutaaicana / ia wahuistapi sinun Lws.

Ja sinun pite oleman ninquin yxi Castettu Yrttarha / ia ninquin yxi Wesiledhe / iosta ei coskan wesi putu.

Ja sinun cauttas pite se ylesrakettaman / quin cauuan autiana on ollut / ia sinun pite ydhen perustoxen laskeman / ioca ÿancaikisesta pysymen pite.

Ja sinun pite cutzuttaman Lahon tuckiaxi / ia Tiedhin rannoiaxi / ette sÿnä asuua sadaisÿn.

Jos sine pois käennet Jalghas Sabbathista / nin / ettei sine tee sinun tachtos minun pyhe peiueni päle.

Nin se pite Lustiseri Sabbathixi cutzuttaman HERRA pyhittemen ia ylistemen.

Sille

Sille nimbe sine hende ylistet / coska et sine tee sinun Teites / Ette nijste leute / quin sinulle kelpaat / eli mites puhut.

Tellens sinulle pite lusti oleman HERRASTA. Ja mine ylennen sinun / Maan cuckulain ylitze / ia mine sinua rockia tahdon.

Jacobin / sinun Jses perinisest. Sille ette HERRAN sw temen puhupi.

Tehenasti ombi Esaias Propheta mananut / curittanut ia laittanut Lain cautta / Waan nyt hen Canssoillens Euangelium sarnapi. Cap. Lx.

NOuse yles / ole kircas / Sille ette sinun Walkiudhes tulepi / ia HERRAN Cunnia sinun ylitzes coittapi.

Sille cazos / pimeys peittepi Maan / ia syngeus canssa / Mutta sinun päles HERRA ylescoittapi / ia henen cunnians pite sinun ylitzes nächtemen.

Ja pacanat pite waeldaman sinun walkiudhesas / ia Kuningat sinun paistesas / quin sinun ylitzes coittapi.

Nesnosta sinun silmes / cazos ymberilles / Caiki näme cootudh tuleuat sinulle / Sinun Poias tuleuat cauca / ia sinun Tytteres kylkien wieresse ylescasuatetaan.

Silloin sine saat ilos nädhä / ia wlospacadhat / ia sinun Sydhemes imechtele / ia wlosleuitte henense.

Costa se swri Palious Mieren tykene kiendepi henens sinun tyges / ia se pacanaiden woima sinulle / Ja Camelienwarsat Midiast ia Ephast.

Caiki he Sabaſt tulenat / Culta ia Pyheſaw he toonat / ia HERRAN kijtoxen he ilmoittauat.

Caiki Launat Kedaris pite ſinun tyges cocondeman / Ja ne Jåret Nabaiothis pite ſinua paluelcman.

Heiden pite minun otoliſen Altarini pâle wffrattaman / Sille mine tadhon minun Maieſtetini Honen caumſta.

Cutka ouat ne / iotca lendeuet ninquin Piluet / ia ninquin Mettiſet heiden Ackunoillens?

Ne Caaret odhottauat minua / ia ne Mieren Hahdet / io aica tehenaſti.

Ette he ſinun Lapſes cauca tehen toiſit ynne heiden Hopians ia Cultans canſa / ſinun HERRAS Jumalas Nimeen ia ſen Pyhen Iſraelis / ioca ſinua cunnioitti.

Mucalaiſet pite ſinun Mworis rakendaman / ia heiden Kuningaans pite ſinua paluelcman.

Sille minun wihaſani mine lôin ſinua / ia minun Armoſani mine armaitzen ſinua.

Apoch. 21. Ja ſinun portis pite alati auoi ſeiſoman / eike Peiuelle eike ôelle pidhe kijniſuliettaman.

Ette ſe Pacanain woima ſinun tyges todhaiſijn / ia heiden Kuningaans ſinun tyges wiedheiſijn.

Sille iotca Pacanat eli Waldakunnat ei tadho ſinua paluella / ne pite huckuman / ia ne Pacanat pite autiaxi tuleman.

Sup. 35 Sen Libanin cunnian pite ſinun tyges tuleman / Honga / Cwſi / ynne Buſipuun canſa / cauniſtaman ſite minun Pyhyteni ſia / Sille mine tadhon minun Jalcani Sian cunnioitta.

Heiden pite môs cumaroiſans ſinun tyges tuleman / iotca ſinua alaſpainanuet ouat / ia caiki quin ſinua pilcanuet ouat / pite mahanlangeman ſinun Jalcais eteen.

Ja

Ja heiden pite ſinua cuzuman HERRAN Caupungixi / ſen Pyhen Iſraelis Zionin.

Sille ſenuoxi / ettes olit Ylenannettu ia Wihattu ollut / cuſſa eikengen waeldanut / tadhon mine ſinua hjancaikiſexi Pramixi tedhe / ia iloxi hjancaikiſeſta.

Ette ſinun pite Pacanoiſta Rieſka imemen / Ja ne Kuningain rinnat pite ſinua imettemen.

Ettes tundiſit / ette mine ſe HERRA olen ſinun Wapactaias / Ja mine ſe Wäkeue Jacobis / olen ſinun Lunaſtaias.

Mine tadhon Culta waſken edeſt / ia Hopia raudhan edeſt ſaatta / ia cuparia puidhen edeſt / ia Rauta Kiuein edeſt.

Ja mine tadhon tedhe / ette ſinun Eſimieſtes pite Rauha opettaman / ia ſinun Wanhimmas Wanhurſkautta ſarnaman.

Eipe ſillen pidhe ſinun Maallas wäryen cwluman / eike wahingon eli cadhotuſen ſinun Alueſes.

Waan ſinun Muris pite Teruеydhexi / ia ſinun Portis Kiitoſexi cuzuttaman.

Eipe Auringon pidhe ſillen peiuellä ſinulle paiſtaman / ia ſen Cuun walun ei pidhe ſinua waliſtaman / Waan ſen HERRAN pite ſinun hjancaikiſen Walkudes / ia ſinun Jumalas pite ſinun yliſtoxes oleman.

Sinun Auringoiſes ei pidhe ſillen laſkeman / eike ſinun Cuus walkuans cadhottaman.

Sille HERRAN pite ſinun hjancaikiſen Walkudhes oleman / ia ſinun Murehpeines loppuuat.

Ja ſinun Canſſas pite aiua Wanhurſkaat oleman / ia pite Maanpirin hjancaikiſeſta omiſtaman / Minquin ne minun Iſtutoxeni weſat / ia minun käſialani ouat / yliſtoxexi.

Sitte

Sijte pienimest pite Tuhat oleman / ia sijte Honoi-
masta yxi wäkeue Canssa.

Minepe HERRA / tadhon aialans neite pian vlos-
toimitta.

Edhelises Lughus hen Christusen Rumin ia Waldakunnan vlosmalasi / Nyt hen itze Runingan Christusen ia Pään / vlostoimittapi. Esa. Lxi.

Lu. 4. HERRAN Hengi ombi minun päleni / sentehden ombi itze HERRA minua woidhellut.

Hen on lehettenyt minun waiuaisille Euangelium sarnaman / parandaman ne serietut sydhemet.

Ja sarnaman Fangeille lunastusta / nijlle Sidhotuille auamiset.

Ja sarnaman HERRAN armolisen Wodhen / ia meiden Jumalan Costo peiuen / lohutaman caiki murheliset.

Ette mine saattaisin nijlle Murheliselle Zionis / Caunistoren tuhgan edest / ia Jlonõlio murhen edest / ia caunit Waatteet murheliseen Hengen edest.

Ette he Wanhurskaudhen Puuxi cutzutaisijn / HERRAN istuttamisen ylistoxexi.

Ja heiden pite ne wanhat Autiat ylesrakendaman / ia mite muinen hãuitetty on / ylesotzendaman.

Heiden pite / ne autiat Caupungit / iotca suguist sukuhun tehenasti hãuitettynã macasit / vdhistaman.

Mucalaiset pite seisoman ia teiden Lauman caitzeman / Ja Vlcomaiset pite teiden Peltomichen ia Winatarhamiehen oleman.

Mutta teite pite HERRAN papeixi cutzuttaman / ia teille sanotan / Te oletta meiden Jumalan Palueliat.

Ja tei-

Ja teiden pite Pacanain Hywydhet sömen / ia heiden Cunniastans pite teiden pramaman.

Teiden häueistuxen teden pite cactalaisen Cunnian oleman / ia häpien teden pite heiden riemuitzeman heiden Pelloisans.

Sille heiden pite cactalaista omistaman heiden Maasans / heille pite tjancaikisen riemun oleman.

Sille minepe se HERRA olen / ioca Oikiutta racasean / ia wihan radheltut Poltwffrit.

Radheltut) Ouat caikine Jumalan Palueluxet / ioca et Jumalan Cunnitzi / Waan omatarpes/ pramins ia riemus

Ja tadhon saatta ettei heiden Tööns pidhe turha oleman / ia tjancaikisen Lijton mine heiden cansans teen.

Ja heiden Siemenens pite Pacanain seas tuttaman / ia heiden Jelkintulevans Canssain seas.

Ette iocainen quin heiet näke / pite heite tundeman / ette he yri Singnattu Siemen ouat HERRALDA.

Mine iloitzen HERRASA / ia minun Sielun riemuitzepi minun Jumalasani.

Sille hen puetti minun Terueydhen Waatteil / ia sille Wanhurskaudhen Hameella hen minun watitzi.

Ninquin ioca Ylke henen Caunistoresans / quin iocu Pappi pramapi / Ja ninquin Morsian Tircatillans caunisteun.

Sille ninquin Hedhelme Maasta casuapi / ia Siemen Yrtitarhas yleskeupi.

Pramapi) Papit olit Herralset ia cunnialtsesta caunistetut / Nin mös ombi Ylien caunistus / et ryme/ waan cunnialtsinen. Nin hen tacto ette Christus sepe Papin ette Ylien oleman pite.

Nin ikenens pite Wanhurskaus ia Kijtos ylescasuaman caikein Pacanain edes/ HERRAST Jumalast.

Cuki oikea Sarnaia itzens wahuistapi / nijste ialomista Lupauristа Christusest / quin Seurakunnalle luuatut ouat Jumalan Sanan Ylencatzomista wastan. Esa. Lxij.

EN mine waikene Zionin teden / Ja Jeruſalemin teden em mine lacka / ſihenaſti ette Wanhurſkaudhens yleſkeupi ninquin paiſte / ia henen Terueydhens palapi ninquin iocu Lampu.

Pacanatkin näkiſit ſinun Wanhurſcaudhes / ia caiki Kuningat ſinun cunnias. Ja ſinun pite wdhella Nimelle nimitettemen / ionga HERRAN Sw pite nimittemen.

Ja ſinun pite oleman Cunnian crunu HERRAN kädheſe / ia Kuningan hiſppa ſinun Jumalas kädheſe.

Eipe ſine ſille cutzuta ylenanneturi / eike ſinun Maalles enembi ſanota / kylmille / Wan ſine pite cutzuttaman / Minun himon heneſſä.

Ja ſinun Maas / henelle ombi Jſende. Sille ette HERRALLA ombi himo ſinuhun / Ja ſinun Maallas ombi Jſende.

Sille ette ninquin yxi Nooricainen iongun Neitzen racaſtapi / nin ſinun Lapſes pite ſinua racaſtaman.

Ja ninquin Ylke iloitze Morſiameſtans. Nin mös ſinun Jumalas ſinuſta iloitzepi.

O Jeruſalem mine tadhon ſinun Muris päle Wartiat aſetta / iotca alati yli peiue ia yli öte ei pidhe waickeneman / ia iotca HERRAN päle muiſtaman pite.

Sen päle ettei teiden tykenen pidhe ychten waikituſt oleman / ia eipe teiden pidhe heneſti waidholeman / ſihenaſti ette Jeruſalem tule walmiſteturi ia aſeteturi Maan päle Kijtorerri.

HERRA wannoi henen Oikiankädhens cautta / ia henen woimans Käſiuardhen cautta.

Eipe mine tadho ſinun Jyuies ſillen anda Witholiſtes ſödhe / engä Wijnamahalas / ioſtas töteteit / nijlle Mucalaiſille ioota.

Waan iotca ſen coconwetäuet / pite ſite ſömen / ia

HERRA

HERRA küttemen / ia iotca site cocouat / pite site iooman minun Pyhyteni Esihonesa.

Menget / Menget ‡ Portein cautta / perghatka Tiete Canssalle / silitteket / silitteket polghut / poissyrteket heneste + Riuet / ylendeket yri ♣ Lippo Canssoille.

Catzos / HERRA andapi itzens ❦ cwlutta haman Mailman ärin asti / sanocat Zionin tytterille.

Matt. 7. Catzo / sinun ✠ Wapactaias tulepi / Catzo / henen Töns ia henen tecons ei pidhe hedelmetoin oleman.

Heite pite Pyhyri Canssari cuzuttaman / ne Lunastetut HERRALDA / Waan sinun pite cuzuttaman Se yleszeizitty ia ei ylenannettu Caupungi.

Jalo Weisu wanhoist Jumalan Tunnustedheist ia Hyuisteghoist / ioilla hen Vskons wahuista / ia Fangein edest Babilonias rucolepi.

Esa. Lxiij.

QJne tadhon HERRAN Hywyten päle mudistella / ia HERRAN Kätoxen päle / nysse caikissa quin hen meille tehnyt on.

Ja sen swoxen Hywydhen päle / Israelin Honen coctan / quin hen sille tehnyt ombi henen Laupiudhens ia swoxen Hywydhens cautta.

Sille hen sanopi / Ja tosin minun Canssan he ouat / Lapset iotca euet Eperet ole / Senteden oli hen heiden Wapactaians.

Joca heite adhisti / he adhistit mös hende / Ja se Engeli / ioca henen edhesens ombi / autti heite.

Hen lunasti heite / sille hen racasti heite ia armaitzi heite.

Hen ylesotti heite / ia candoi heite aina wanhasta tehenasti.

‡ Wanhurskaudhen Portit) ouat se Vsi Testamenti ia Armon Euangelium eli sarna / jöga cautta menen.

+ se on) poisspägat palhannoret ia selke Jumalan sana piteket Attendite a falsis. etc.

♣ Lippo) Prucacat alati sana ninquin sodhas wäre Opetosta wastan.

❦ Cwlutta) Se on / Euangelium on halonut ymbert Mailman pyrin.

✠ Ele lacka Opetamast / watcka sinua walnotä / kylles quiten gin wottat.

Mutta ſhe haikiutit ia wihoitit henen Pyhen Hengens / Senteden Hen tuli heiden Wiholiſexi ia ſoti heite waſtan.

Ja hen muiſti taas ſen entiſen aian päle / ſen Moſeſen päle / ioca henen Canſſaſans oli.

Cuſſa on ſis nyt ſe / ioca heite Mereſte vloſwei / henen Laumans paimenden canſa.

Cuſſa on ſe / ioca henen Pyhen Hengens heiden ſeaans annoi: Joca oikean Käten cautta Moſeſen wei / henen cunnialiſen Käſiuardhes cautta:

Joca wedhet iaghotti heiden edhellens / tedhexens itzellens ijancaikiſen Nimen.

Joca heite wei ſywydhen cautta / ninquin Oriſt coruciſa / combaſtumata / Ninquin ne Cariat quin Kedholle meneuet / ioca HERRAN puhallus aiapi.

Nin ikenens ſine mös Canſſas iodhatit / tedhexes itzelles ijancaikiſen Nimen.

Nin Catzo nyt Taiuahaſt / ia catzo tehen alas ſinun pyheſt ia cunnialiſeſt Aſumiſeſtas.

Cuſſa nyt ombi ſinun Kiuautes ia ſinun Woima: Sinun ſwri ſydhemelinen Laupiues couetan minua waſtan.

Sine quitengin meiden Iſe olet / Sille eipe Abraham meiſte miten tiedhe / ia Iſrael ei tunne meite.

Mutta ſine HERRA olet meiden Iſen ia Lunaſtaian / ia ſe ombi ijeſti ſinun Nimes.

Mixi ſine HERRA ſallit exymen ſinun Teildes / ia meiden ſydhemen paatua / ettei me ſinua pelienyet:

Palaia ſinun Palueliais teden / ia ſinun Perimiſes Sucukunnan teden.

He omiſtauat lehes caiken ſinun Pyhen Canſſas / ſinun Waſtanſeiſoias alaſpolkeuat ſinun Pyhydhes.

Me

Me olema iuri quin ennengi / coſkas et meiden ylitzen HERrauttanut / ia eipe me olluetka nimitetyt ſinun Nimehes.

Joſkas Taiwahat halcaiſiſit ia alaſaſtuiſit / Ette Wooret ſinun edeſes wootaiſit / ninquin palawa Weſi wäkeuelle Tulella potſkiehupi.

Ette ſinun Nimes tietteueri tulis ſinun Wiholiſtes ſeas / ia ette ſinun edeſes Pacanat wapitziſit.

Ninen Jhmecten cautta iotcas teet / ioita eikengen toiuonut / Coſkas alaſmenit ia Wooret edeſes coconſulaiſit.

Ninquin ei enſingen Mailman alghuſta cwltu ole / 1. Cor. 2.
eike Coruille tullut / eike yxiken Silme nähnyt ole / paitzi ſinua Jumala / mite nijlle tapactupi / iotca ſinua odhottauat.

Sine coctaſit heite iloißna / ia nijlle iotca Wanhurſkautta harioittelit / ia ſinun teilles muiſtelit ſinun päles.

Catzo / kylle ſine wihaſtuit / quin me ſynditeim / ia nijſſe cauuan wiwymme / Mutta quitegin meite autettijn.

Mutta nyt me caikitynni olema / ninquin ſaaſtaiſet / ia caiki meiden Wanhurſkaudhen on ninquin hiereltu waate.

Me olema caiki lacaſtunuet / ninquin Lehdet / ia meiden Synnin wiſcoiuat meite / ninquin Twli.

Eikengen ſinun Nimees auxeshwdha Taica yleſnoyſe ſinua käſittemen.

Sille ſine peitet ſinun Caſuos meilde / ia laſkit nendymen meiden Syndihim.

Mutta nyt HERRA / ſine olet meiden Jſe / ia me Loca olema / Sine olet meiden Walaian / ia me caiki ſinun Käſialas olema.

HERRA ele ſangen wihaſtu / ia ele ijexi aiattele Synnin päle / Catzo ſis ſen päle / ette Me caiki ſinun Canſſas olema.

Ne ſinun Pyhydhes Caupungit häuitetyt ouat / Zion ombi autiari tecty / ia Jeruſalem macapi kylmille.

Meiden Pyhydhen ia Cunniaudhen Hône / ioſſa meiden Jſet ſinua cunnioitit / ombi Tulella poltettu / Ja caiki meiden Caunijt / ouat häueiſtyt.

HERRA malcacos ſinus neiſt nin couana pite / ia wait iſtua / ia meite nin harttaſti alaſlôdhe?

Ninen Vſkoliſten Lohuttos waſtan nite Vlcocullatuita. Eſa. Lxv.

CAtzos / minun Palueliani pite ſômen / Mutta teiden pite iſoman.

Catzos / minun Palueliani pite iooman / Mutta teiden pite ianoman.

Catzos / minun Palueliani pite riemuitzeman / Mutta teiden pite häpiehen tuleman.

Catzos / minun Palueliani pite hyueſte mieleſte ihaſtuman / Mutta teiden pite ſydhemenkiwſta parcuman / ia ſurkiaudheſt vluoman.

Ja teiden pite iettemen teiden Nimen / minun Vloswalituillent Walari.

Ja ſen HERRAN Jumalan pite ſinua tappaman / ia henen Paluelians nimittemen toiſella nimelle.

Ette ioca henens ſiugnapi Maan päle / hen ſiugnapi henens totiſes Jumalas.

Ja ioca wannopi Maan päle / ſe wannopi totiſen Jumalan cautta.

Sille ninen Entiſten adhiſtoret ouat vnotetut / ia ouat minun Silmiſteni peitetut.

Sille catzos / Mine tadhon vdhen Taiuan ia vdhen Maan loodha / ettei nijte entiſitä muiſtetaiſi eike mielen otetaiſi.

waan

Waan heiden pite ijancaikiſeſta riemuitzeman / ia iloitzeman nijſſe quin mine loon.

Sille cazos / Mine tadhon Jeruſalemin iloxi ſaatta / ia henen Canſſans riemuxi.

Ja mine tadhon iloita Jeruſalemiſt / ia riemuita minun Canſſaſtani.

Ja eipe henes pidhe ſillen ewluman idku ani eli walitoxen ani.

Eipe ſillen pidhe ſielle Lapſet oleman / iotca euet peinihins vlotu / eli Wanhat / iotca heiden Woſians ei teute.

Waan ne ſata woteiſet Piltit pite cooleman / ia ne ſata aiaſtaicaiſet Synniſet pite förbannatut oleman.

Piltit) ouat ne Jumalattomat iotca ẽſens aina pahemaxi tuleuat / ia ei coſkan wiſamaxi / Site mös peiue in vlotus ia Woten teuttemus merkitze.

He Honet rakendauat ia ſiſel aſuuat / he Winatarhat iſtuttauat / ia ninen Hedhelmiſte ſöuet.

Eipe heiden pidhe muidhen varaxi rakendaman / ia ei iſtuttaman / muidhen ſödhe.

Sille minun Canſſani peiuet pite oleman / ninquin Puun peiuet / ia heiden Käſialans pite wanhaneman minun Vloſwalittudheni tykene.

Eipe heiden pidhe huckan tötetekemen / eike Lodhencannettut ſynnyttemen.

Sille he ouat ninen HERRAN Siugnattudhen Siemen / ia heidẽ Jelkentuleuaiſens heiden canſans.

Ja tapactuman pite / Ette ennenquin he hwtauat / mine tadhon waſtata / quin he wiele puhuuat / mine tadhon ewlla.

Suſi ia Lammas pite ynne caittaman / Jalopeuran pite corſia ſömen / ninquin Nauta / ia Kermet pite maata ſömen.

Eipe heiden pidhe wahingoittaman eike raateleman minun coco pyhen Woreni päle / ſanopi HERRA.

Quin

Quinga Prophetat vſein laittauat Jnhimiſten Jtzeualitut Jumalan Palueluxet / Nin Eſaias teſſe Lxvj. ia wimeſes lughus / ſite Jumalan Palueluſt / quin Itze Jumalalda ſäätty oli / ette ne Vlcocullatut nijte waiuoin tekeuet / ia töidhens päle / ilman vſkota / ilman Jumalan pelgota / vlſkaltauat / quin ne Töödh heite wanhurſkauttaiſit / paitzi Jumalan Liitto / Lupauſt / ia Reskye. Joita mös pyhe Stephanus / Act. vij. laitti. Jongateden hen Phariſeuſilde kiuitettin / heiden mieleſtens / quin Eriſeuraia ia Jumalan Lain Pilcaia. etc.

Nein ſanopi HERRA.

TAiuas ombi minun Stolin / ia Maa minun Aſtinlautan.

Cuca ſis ombi ſe Hone / ionga te tadhotta minulle raketa? Eli cuca ſe Sion / cuſſa minun pite lepeiemen.

Minun Käteni ombi caiki tehnyt / mite ikenens onopi / ſanopi HERRA.

Mutta mine catzon ſen tyge / ioca Radholinen ia ſerietylle Hengelle on / ia ioca wapiſe minun Sanani edes.

Sille ioca Härien teuraſta / ombi iuri quin hen Miehen tappais.

Joca Lamban wſſrapi / ombi quin iocu Coiran caulan murtais.

Joca Rocawſſri toopi / ombi nin quin iocu Sicain weren wſſrais.

Joca

Joca Pyheſaw muiſtele / ombi quin iocu Wärytte kij-
teis. Wärytte) ſe on Epeiumalten Paluelus.

Sencaltaiſet he vloſwalitzeuat heiden Teiſens / Ja hei-
den Sielunſa mieliſtupi heiden ilkeyriſtäns.

Senteden mine mös tadhon vloſwalita / mite he nau-
rauat / ia iota he pelkeuet / ſite ſaathan heiden pälens.

Sille mine cuzuin / ia eikengen waſtauat / Quin mine
puhuin / nin euet hee cwlleet.

Ja he teit mite ei minulle keluanut / ia vloſwalitzit /
iota em mine tactonut.

CWlcat HERRAN ſana / iotca teiten pelket henen
Sanaſtans.

Teiden Weliet iotca teite wihaſit ia teite pannan cw-
luttauat minun Nimeni teden.

He ſanouat (* Catzocam quinga cunnialinen HER
RAn ombi / ilmanducan hen teiden ilohonna) heiden pite
häpien tuleman. * Ne Jumalat tomat haaſtauat Chriſtuſta. Nin wiſſit he ouat heiden omã Pyhydens päle.

Sille metelin äni pite Caupungis cwluman / yri äni
Templiſt / ſen HERRAN äni / ioca henen Wiholiſens
coſtapi.

Hen ſynnyttepi ennenquin hen Kiwun ſaapi / hen
ſynnytti Piltin / ennenquin hen Lapſenhäten tuli.

Cuca ſencaltaiſta ikenens cwllut on? Cuca ſencaltai-
ſta ikenens nähnyt on?

Syndynekö ynne iocu Canſſa / ennenquin ſe ſynnyt-
temiſens Kiwun ſaapi?

Nyt ombi Zion quitengin man Kiwutans henen Lap
ſens ſynnyttenyt.

Pidheiſkö minun ioca mwdh ſaatan ſynnyttemen / ei
Itze mös ſynnyttemen / ſanopi HERRA?

Pidheiſkö minun andaman muidhen ſynnytte / ia itze
hedhelmetoin oleman / ſanopi ſinun Jumalas.

Iloitka sis Jerusalemin cansa / ia ihastucat henesse / caiki te iotca hende racastat.

Iloitka henen cansans / caiki te / iotca tehenasti oletta henen tedhens mureliset olleet.

Sille senteden pite teiden imemen ia rauittaman hen nen Lohutorens Nisiste.

Teiden pite senedest imemen / ia teiten ilahuttaman henen Cunniaudhens teudhelisudhest.

Sille nein sanopi HERRA / Catzos / mine vlosleui ten Rauhan henen tykenens / ninquin wirdhan / ia Pacan nain Cunniaudhen / ninquin vloswotauan cosken.

Silloin te saat imie / Ja Nisise teite pite cannettaman / ia poluein pále teite pite ihandeleman.

Mine tadhon teite lohutta / ninquin iocu henen Eitens lohuttapi / Ja teiden pite Jerusalemin polest ilahutettaman.

Teiden pite sen näkemen / ia teiden sydhemen pite iloitzeman / ia Lwt pite wihottaman ninquin Roho.

Nin HERRAN käsi tutan henen Palueliosans / ia sen wiha henen Wiholisisans.

SIlle catzos / HERRA Tulella tulepi / Ja henen Rattans ouat ninquin Twlispá.

Ette hen costais wihans hirmusudhes / ia henen rangastorens Tulenliekis.

Sille HERRAN pite Tulen lepitze domitzeman / ia henen Miecans cautta / caiken Lihan / ia ne Meskatut HERRALDA pite palio oleman.

Jotca heitens pyhitteuet ia pudhastauat Yrtitarhoissa / yxi tálle toinen sielle / ia sduet Sianliha / Cauhistoria ia Hirie / caiki ne pite ynne poistemmattaman / sanopi HERRA.

Sille mine tadhon tulla ia coota heiden tecons ia aia-

torens /

orens ſynne caikein Pacanin ia Kieldein canſa / ette he tulliſit ia minun Cunniani näkiſit.

JA mine aſetan Ydhen Lipon heiden ſecans / Ja muiromat nijſke quin pelaſtetut ouat / mine leheten Pacanoille Meren tyge / ninen Jouzimieſten polen Phul ia Lud.

Tubalin ia Jauan pein / ia nihin caucaiſin pein Saarissa / ioiſſa ei tehenaſti niten ole minuſta cwltu.

Ja iotca minun Cunniauttani ei ole nähneet / ia heiden pite minun HERRauttani Pacanain ſeas ilmoittaman.

Ja he edeſtoouat caiki teiden Welienne vlos caikiſta Pacanoiſta / HERRALLE Rocawffrixi / Oritten ia Rataſten päle / Paarein päle / Mulein ia Kerruin päle / Jeruſalemin minun pyhen Wooreni polehen / ſanopi HERRA.

Samalmoto quin Jſraelin Lapſet Rocawffrin puchtas Aſtias edeſtoouat HERRAN Honen tyge.

JA mine tadhon nijſke vloſotta Papit ia Leuitit / ſanopi HERRA.

Sille ninquin ſe wſi Taiuas ia wſi Maa / iotca mine teen / ſeiſouat minun edeſeni / ſanopi HERRA / Juri nin pite teiden Siemenen ia teiden Nimen ſeiſoman.

Ja iocainen Liha pite ydheſt Cucaudheſt nin toiſen / ia ydheſt Sabbathiſt nin toiſen tuleman / cumartaman minun eteeni / ſanopi HERRA.

Ja heiden pite vloſkeumen / ia ninen Jnhimiſten Raatoia catzeleman / iotca minua waſtan wärinteit.

Sille ei pidhe heiden Matons cooleman / eike heiden Tulens ſammuman / Ja heiden pite iocaitzelle Lihalle yri Cauhiſtos oleman.

Jereniast Prophetast.

Ne catumattomat Christusen Waldakunnasta hylieten / ia ne Catuuaiset iellenstodhan.

Jeremie. iij.

Sanoi HERRA minulle / Josian Kuningan aicana.

Tkös nähnyt ole / mite se wasthacoinen Israel tehnyt on? Hen poismeni iocaitzen corkean Wooren päle / ia iocaitzen wihertelisen Puun ala ia sielle Horutta teki.

Ja mine sanoin / quin he neite caikia tehnect olit / palaia minun tykeni / Waan ei hen palaianut.

Ja waicka se paadhutettu Juda / sen Sisar / nähnyt olis / quinga mine sen wasthacoisen Israelin Horudhen rangaisin / ia sen ylenannoin / ia henelle Erokirian annoin.

Eipe se padhutettu Juda / henen Sisarens / site pelgenyt / Waan poismeni / ia mös Horutta teki.

Ja sijte henen Horudhens sanomasta / ombi Maa saastutettu / Sille se Horia teke Kiuein ia Puudhen cansa.

Ja neisse caikissa / eipe se paadhutettu Juda / henen Sisarens / minun tykeni palainut caikesta sydhemestens / Waan nin wiecastele sanopi HERRA.

Ja HERRA sanopi minulle / Se wasthacoinen Israel ombi hurskambi / quin se padhutettu Juda.

Mene ia sarna nein pohian pein / ia sano / palaia sine wasthacoinen Israel / sanopi HERRA / nin en mine tadhо Casuoani teilde poiskäende.

Sille mine olen Laupias / sanopi HERRA / ia en tadhо ijancaikisesta wihastua.

Mainoin

Wainoin tunnuſta ſinun pahatecos / ettes HERRA waſtan ſynditehnyt olet / ia iooxit ſinne ia tenne / ninen wieraſten Jumalain tyge / iocaitzen wiherteiſen Puun ala / ia ette te minun ändeni ewlluet / ſanopi HERRA.

Palaitka / te waſthacoiſet Lapſet / ſanopi HERRA / Sille mine teite itzelleni Kihilan / ia tadhon teite coriata.

Ette yxi coco Caupungin / ia cazi coco Makunnan wiemen pite / ia tadhon teite Zionijn ſaatta.

Ja tadhon teille Paimenet anda / minun ſydhemeni ielken / iotca teite opilla ia wiſaudhella caitzeman pite.

Ja tapactuman pite / Coſka te caſuatte ia Maaſa enenette / ſihen aican (ſanopi HERRA) eipe ſillen ſanota / ſijte HERRAN Lijton Arcuſta.

Ettei ſite ſama enembi pidhe mainittaman / eike ſijte ſarnattaman / eike ſite etzittemen / eike ſielle enembi wfrattaman.

WAan ſillä ſamalla aialla / pite Jeruſalem cutzuttaman / HERRAN Stoliri / ia ſinne caiki Pacanat heitens cocouat / HERRAN Nimen woori Jeruſalemis / ia euet ſille waella heiden pahan ſydhemens aiatoxen ielkin.

Sihen aican / menepi Judan Hone Iſraelin Honen tyge / ia ynne palaiauat Pohiaiſeſt / ſihen Maan / ionga mine teiden Iſille Perimiſexi andanut olen.

Ja mine ſanon ſinulle / O quin monda Laſta mine tadhon ſinulle anda / ia ſen rackan Maan / ſen luſtiſen Perimiſen / ſen Pacanain ſotawäen?

Ja mine ſanon / cutzu minua Iſexes / ia ele minuſta poickene.

Mutta ſe Iſraelin Hone ei tottele minua / Samalmoto quin iocu waimo henen wertamieſtens ei ſillen tottele / ſanopi HERRA.

Senteden pite Corkiuxis yxi Iſraelin Laſtein ſurkia / parcu ia idku cwluman.

Ette he pahaſti teit / ia heiden HERRAN Jumalans vnhotit.

Nin palaicka nyt / te waſthacoiſet Lapſet / nin mine tadhon parata teite teidhen couacornaſudheſtan.

Cazo / me tulema ſinun tyges / Sille ſine olet ſe HERRA meiden Jumalan.

Totiſeſta / ſe on ſula Petos / caikein Cuckuladhen ia Wortein canſa.

Totiſeſta / eipe Iſraelin mualda apu ole / waan meiden HERRALDA Jumalalda.

Ja meiden Iſein Sädhyt / iotca me Norudheſta pitenyet olema / pite häpielle alaſkeumen / heiden Lammaſteus / Carians / Poicains ia Tyttereins canſa.

Sille ionga päle me lootimma / ſe on nyt meille ſula häpie / Ja ionga päle me vſkalſimma / ſite meiden nyt pite häpiemen.

Sille ſen cautta me ſynditein meiden HERRAN Jumalan waſtan / ſeke me ette meiden Iſet / hamaſt meiden Norudheſtan.

Nin mös tehen peiuen aſti / ia eipe me totelluet meiden HERRAN Jumalan ände.

Eipe Saſtaiſille miteken pudhas ole / iotca nijſte Pyhityiſte euckeuet / ia euet he quitengan itze ole Pyhetyt Jumalan Sanalla ia Vſtolla. Jere. vij.

Neite ſanopi HERRA zebaoth Iſraelin JVMALA.

paranda-

Arandacat teiden elemen ia menon / Nin mine tadhon teiden tykenen aſua theſſe paicas.

Elket vſkaldaco walhen pále/ ſanoden Teſſe on HERRAN Templi / Teſſe on HERRAN Templi / Teſſe on HERRAN Templi.

Waan parandacat teiden Elemen ia menon / ette te Coctutta tekiſit toinen toiſellen.

Ja elket Mucalaiſelle / Oruoille / ia Leſkelle wärytte techkö / ia elket wighatoindha werta vloſwodhataco teſſe paicas.

Ja elket waeltaco muidhen Jumaloitten ielkin / teillen omari wahingori.

Nin mine tadhon alati ia ijancaikiſeſta teiden tykenen aſua teſſe paicas / ſijnä Maaſa / ionga mine teiden Jſillen annoin.

Mutta nyt te vſkallat Walecten pále / iotca keluottamat ouat.

Ja ſemmingi te oletta Warcat / Murhaiat / Horintekiet / ia Walapatot / ia ßuitzutat Baalille.

Ja te waellat mucalaiſten Jumaloitten ielkin / ioita ette te tunne.

Sytte te tuletta ia ſeiſotta minun edeſſeni / teſſe Honeſa / ioca minun Nimeni ielken nimitettu on / ia te ſanotta.

Eipe meille miten tuſka ole / ſittequin me ſencaltaiſet Cauhiſtoret teimme.

Pidhettekö ſis temen Honen / ioca minun Nimeni ielkin / nimitettu on / Röuerein Loolana ia Cazos / kylle mine ſen näen / ſanopi HERRA.

Menget minun Paicani tyge Silos / ioſſa minun Nimen

men ennen asunut ombi / ia catzocat / mite mine sielle tehnyt olen / minun Canssani Israelin pahuden teden.

Ette te sijs caiki nämet Cappalet teette / sanopi HERRA / ia mine alati teille sarnata annan / ia eipe te tadhocwlla / Mine hwdhan / ia eipe te taidha wastata.

Nin mine sijs tadhon sen Honen / ioca minun Nimeni ielkin nimitettu on / ionga päle te vskallat / Ja sen Paican / ionga mine teiden Jsillen andanut olen / iuri nin tedhä / quin mine olen Silon tehnyt.

Ja tadhon teite minun Casuoni edest poisheitte / ninquin mine poisheittenyt olen caiki teiden Welien / coco Ephraimin siemenen.

Mutta ele sine rucuele temen Canssan edeste / ia ele ycten Walitosta eike anomista edestooco / eles mös edesastuco heiden tedens minun eteeni / Sille embe mine tadhosinua cwlla.

Sille etkös näe / mite he tekeuet Judan Caupungeisa: ia Jerusalemin Catuilla:

Lapset puita hakeuat / nin Jset Tulen wiritteuet / ia waimot sotkeuat Taikina.

Ette he Taiwahan Drötingille Mariancacoia leipoisit / ia Joomawffrit mucalaisille Jumalaloille annaisit / ette he minun wihoitaisit.

Mutta ei heiden pidhe minua sen cautta / waan itzeheitens wahingoittaman / heiden häpierens.

Senteden sanopi HERRA Jumala / Catzos / minun wihan ia minun Hirmusudhen on vloscaattu temen Paican päle.

Seke ylitze Jnhimisten ette ylitze Eleinden / ia puidhen päle Redhossa / ia Maan Jyuein päle / ia sen pite nin tyhjpoltaman / ettei kengen sammutta woi.

MEin sanopi / HERRA zebaoth / se Jsraelin Ju-

mala /

mala / Coetka yeten teiden Poletwffrit ia mwdh wffrit / ia söket Liha.

Sille embe mine ole sanonut enge keskenyt Poletwffrist ia muista Wffrista / teiden Jsillen / sinä peiuene / costa mine heite Egiptin maalda vloswein.

Waan täte mine heille keskin / ia sanoin / Cwlcat minun Sanan / Nin mine tadhon teiden Jumalan olla / ia teiden pite minun Canssan oleman.

Ja waeldacat caikia mjte Teite mödhen / ioita mine teille neuuon / ette teille hyuesti keuis.

Mutta euet he tactoneet cwolla / eike Coruiansa sihen calliista / waan waelsit heiden oman Neuuons ielkin ia heiden pahan sydhemens Lwlon ielkin / ia keuit tacaperin ia ei edespein.

Ja tosin hamast sjte peiueste / iona mine teiden Jset Egiptin maalda vloswienyt olen / nin tehen peiuen asti / olen mine iocapeiue teiden tyken lehettenyt caiki minun Palueliani / ne Prophetat.

Mutta euet he tactoneet cwolla / eike heiden Coruians sihen calliista.

Waan ouat Niskurit / ia wiele pahemin tekeuet / quin heiden Jsens.

Ja waickas neite caikia heille ratki sanoisit / euet he senuori cwole / Echkes hwdhaisit / euet he quitengan wasta.

Sano sis heille / Teme on se Canssa / ioca henen HERRA Jumalatans ei tadho cwolla / eike heitens patata.

Se oikea Oppi ombi iuri huckunut / ia euet he sjte miteken sarna.

SJlle samalla aialla / sanopi HERRA / pite sen Judan Kuningan Luudh / henen Pämiestens luudh / ia Pappein Luudh / Prophetain Luudh / ia Jerusalemin

Borgharein Lwdh / heiden Haudhoiſkans vlosheitettes men / ia heite vloſleuitcteen Auringon ala / Cuun / ia caiken Taiuan Sotawäen ala / Joita he racaſkit ia paluelit / ia ioita he ſeuraſit / ia etzit / ia cumarſit. Eipe heite pidhe ſillen yleshaettaman / ia haudhattaman / Waan Sondatungioxi Maan päle tuleuat. Ja caiki techteet teſte pahaſta Canſſaſta / cuhunga paiccan he tuleuat / iohonga mine heite poiſſöſnyt olen / paramin he coolla quin ele tactouat / ſanopi ſe HERRA Zebaoth.

Nijte waſtan / iotca enemen Jnhimiſten Sädhyſte / quin Jumalan Sanoiſta piteuet.

Jere. viij.

Senteden ſanos heille. Nein ſe HERRA ſanopi.

Oca lange / ia ei tadho iellens yleſnoſta? Cuca exypi / ia ei kernaſti oikialle Tielle palaiaiſi?

Mutta teme Canſſa Jeruſalemis tacto alati exyxis keudhe. Nin kijndieſt he piteuet heitens wäres JumalanPaluelujxes / ettei he ſijte taidha lacata.

Mine näen ia ewlen / ettei he miten oikein opeta / Eikengen pahuttans cadhu / ia ſano / Mite mine ſis teen?

He ioxeuat caiki heiden ioxuuns / ninquin iocu tuyma Hingiſti ſodhaſſa.

Haicara Taiuas alla tiete henen aigans / Mettinen / Curki ia päſky warinottauat palaiamiſens aiaſta.

Mutta minun Canſſan / ei tadho HERRAN Laki a tiete.

Quinga te ſis madhat ſanoa / Me tiedheme mite oikius on / ia Pyhe Ramattu on meiden edeſſen?

Ja

Ja ſe on quitengi ſula walhe / mite ne Kirianoppeneet / ſäätenet.

Senteden teuty ſencaltaiſten Opettaiain häpie ſadha / peliestye ia fangixi tulla.

Sille mite hyue he opetta taitauat / ette he HERRAN Sanan ylenandauat.

Senteden mine tadhon he:den Emendens Mucalaiſille anda / ia heiden Pellons nijlle / iotca heite wainouat.

Sille caiki tymni he woitto ahnectiuat / ſeke pienet ette ſwret / ia ſeke Papit ette Prophetat opettauat wäre Jumalan Paluelusta.

Ja lohuttauat minun Canſſani heiden Tuskaſans / ette he ſen haluaxi lukiſit / ia ſanouat. Rauha / Rauha / ia ei Rauha olecan.

Senteden pite heiden häpien ſaaman / Ette he ſencaltaiſen Cauhiſtoren matkan ſaattauat.

Waicka euet he tacto häweiſtyne olla / ia euet tadho häuete / Senteden heidet pite ycten cocon catuman.

Ja quin mine heille coſtaman rupean / nin heiden langeman pite / ſanopi HERRA.

Mine tadhon heite iurinin poishakia / ſanopi HERRA / Ettei ycten Winamaria eike Ficuna Ficunapwſa lämen pidhe / ia mös ledhetki poiſwariſeman pite.

Ja mite mine heille andanut olen / ne pite heilde poiſotettaman / Cuſſa meiden pite ſis ſilloin aſuman?

Ja cootka ſis teiten / ia ſiſelmengem nijhin wahuoin Caupungeihin / ia ſielle Apu odhottacam.

Sille ſe HERRA meiden Jumala / auttapi meite catkeralla Jomalla / ette me nin ſynditein HERRA waſtā.

Ja / loottacat teiten ſen päle / Ei tuska olecan / Coſka ei miteken hyue käſis ole / Ja ette teiden pidheis paratuxi tuleman / Coſka wainoin ſula wahingo käſis on.

Jomalla) hen auttapi meite wahingohon ia Tuſkahan / Ja ei ninquin te luletta Onnexi ette

Teſte P. Prophetaſt Päſumma. Jere. ix. Nein HERRA ſanopi.

Elken Wiſas kerſkatko henen Wiſaudheſkans / Elken Wäkeue kerſkatko henen Wäkewydheſtens / Elken Ricas kerſkatko henen Rickaudheſtans.

Maan ioca henens kerſkata tacto / Se kerſkacan ſijte / ette hen minun tiete ia tunde / ette mine ſe HERRA olen / Joca Laupiudhen / Oikiudhen / ia Wanhurſkaudhen harioitan Maan päle / Sille nemet minulle kelpauat / ſanopi HERRA.

Huckan toſin me Opetamma nijte Jumalattomita / ellei itze Jumala ſiſelmeiſest hengellens ia Armollans Opetais. Jere. x.

Mine tiedhen HERRA / ettei Inhimiſen teco ſeiſo henen wallaſans / ia eike ole kennengen woimas / quinga hen waeltais eli keumiſens oijennais.

Curita minua HERRA / quitengin modholla / ia ei ſinun hirmuſudheſas / ette ſine leues minua ei mixiken ſaattais.

Mutta vloſwodhata ſinun wihas Pacanain päle / iotca euet ſinua tunne / Ja nijnnen Sucukundain ylitze / iotca ſinun Nimees ei auxenshuodha.

Sille he ouat Jacobin yleſſönyet ia yleſnielyet / ia he ouat henen poiſkuluttanuet / ia henen Aſumiſens autiaxi tehnyet.

Canſſan Nuchtet hylieten Heiden Petoſtens päle. Jere. xiij.

Mine

MJne sanoin / Ah HERRA Jumala / Catzo / Prophetat heillen sanouat / Ei teiden pide yeten Miecka näkemen / eikä Nelke teiden tykenen oleman / Waan mine tadhon teille anda hyuen Rauhan tesse paicas.

Ja HERRA sanoi minulle / Ne Prophetat noituuat wärin minun Nimesseni.

Embe mine heite lehettenyt / ia en miteken heille keskenyt / eli miteken heiden cansans puhunut ole.

He sarnauat teille walhet Nägbyt / Tulkituxet / Epeiumaludhen / ia heiden sydhemens wiettelyxet.

Senteden sanopi HERRA nijste Prophetiste / iotca minun Nimesseni noituuat / waicka em mine quitenga heite lehettenyt ole.

Ja he wiele sijttekin sarnauat / Eipe yeten Nelke tehen Maan tulecka. Sencaltaiset Prophetat pite Miecas ia Nelies cooleman.

Ja se Canssa iolla he noituuat / pite Miecast ia Neliest sielle ia tälle Jerusalemin Catuilla macaman / ettei kengen pidhe heite hautaman.

Samalmoto mös heiden Emenens / Poiat ia Tyttexet / ia tadhon heiden pahudhens heiden ylitzens wodhatta.

Ja sinun pite sanoman heille temen sanan / Minun silmeni wootauat kynelite peiue ia öte / ia euet lacka. Sille se Neitzy minun Canssani Tyter / ombi himuliseste a witzoittu ia surkiasti hosutu.

Jos mine Kedholle vlosmenen / Catzo / nin sielle macauat / ne Miecalla tapetut / Jos mine Caupungijn tulen / nin sielle macauat ne Neliest hiukahtanuet. Sille teuty mös ne Prophetat / nin mös ne Papit / sihen Mahan menne / iota euet he tunne.

Oletkos sijs Judan ratki poisheittenyt: Eli lienekö sinun Sielus ilghistynyt Zionÿn:

Mixi sine sijs meite nin olet lönyt / ettei kengen meite taidha parata:

Me toiwoim Rauhan tulewan / Nin ei miten hyue tullut / Me toiwoim / Ette meiden pidheis teruexi tuleman / Mutta catzos / nin on enembi Wahingo käsis.

HERRA me tunnema meiden Jumalattoman menon / ia meiden Jsein pahatteghot.

Sille me olema sinun wastas syndithehnyet / Mutta sinun Nimes teden / ele salli meite häueistette.

Ele sinun Cunniaudhes Stoli anna pilcatta / Muista sijs / ia ele sinun Lyttoas meiden cansan rico.

Ei ole sijtteken Pacanain Epeiumalois yriken / ioca Saten taita anda / Nin eipe mös Taiuaska itzestens taidha sata.

Sine quitengin olet tosin meiden HERRAN Jumalan / ioonga päle me toiwomma / Sille sine taidhat caickia neite tedhä.

Prophetan Rucous ia Lohutos / ette se Tecteinen Canssa / Jumalan Sanas ieriestens pysyis.

Jere xv.

AH HERRA / Sinepe sen tiedhet / muista meiden päle / ia pidhe murhe meiste / ia costa meiden poleston meiden Wiholisillen.

Coria meite / ia ele sinun Wihas heite wastan wiwyte / Sille sine tiedhet / Ette me sinun tedhes pilcatam.

Sillewelil pidhettele meille sinun Sanas / costa me

sen

ſen ſaama / Ja ſe ſama ſinun Sanas ombi meiden ſydhemen rienu ia lohutos.

Sille me toſin olema ſinun Nimes ielkin nimitetut / HERRA Jumala Zebaoth.

Eipe me ryhdhyte meiten nijnen Pilcuriten ſecan / enge meiten riemuitze heiden canſans.

Waan me pyſyme ainoſtans ſinun Kätes edes / Sille ſine wihaſtut ſangen meiden canſan.

Mixi ſijs meiden Kiwun nincauuan wipy / Ja meiden Haauan nin ylenpahat ouat / ettei kengen nijte parata woi?

Sine olet meille tecty / ninquin Lehdhe / ioca ei ſillen cohua tadho.

Senteden nein ſanopi HERRA / Jos ſine minuſſa kijnirippuiſit / nin mine tadhon ſinuſſa kijnirippua / ia ſinun pite minun Sarnaiani oleman.

Ja ios ſine ne Hurſkat opetat / nijſte pahoiſta Inhimiſiſt heitens eroittaman / nin ſinun pite minun Opettaiani oleman.

Ja ennenquin ſinun pidheis heiden tygens käendemen / nin heiden pidheis ennen ſinun tyges heitens käendemen.

Sille mine olen ſinun tehnyt tellen Canſſallen / wahwaxi cupari Murixi.

Waicka he ſinua waſtan ſotiſit / nin euet he quitengan ſinua ylitzevoita.

Sille mine olen ſinun tykenes / ette mine autaiſin ſinua ia pelaſtaiſin ſinua / ſanopi HERRA.

Ja tadhon mös ſinua pelaſta nijnen Coreiten käſiſte / ia nijnen Tyrannein käſiſte ſinua wapacta.

Pacanain Cutzumiſeſt. Jere. xvj.

Cazo /

CAzo / Mine vlosleheten monda Calamieſte / ſanopi HERRA / ne pite heite calaman.

Ja ſitelehin mine vlosleheten monda Hakiasta / iotca heite pite fangitzeman iocaitzeſt woreſta / caikiſta Cuckuloiſta / ia iocaitzeſt Riuiraoiſta.

Sille minun Silmeni catzouat caikein heiden Teidens pale / ettei heiden pidhe minun Caſuoni edeſt taitaman heitens ſalata / ia heiden Pahateghons ei ole minun Silmiſteni peitetty.

Mutta enſin mine tadhon heiden pahatecons ia syndins / cactalaiſeſt coſta / Senteden ette he minun Maani ſaaſtutit heiden Epeiumaloittens Vainain canſa ia minun Perimiſeni heiden ilkeydellens teuttenyet ouat.

HERRA ſine olet minun Wakewyten ia woiman / ia minun Turuan Tuskaſſa.

Ne Pacanat pite ſinun tyges Mailman ariſte tuleman / ia ſanoman.

Meiden Iſet ouat pitenyet warie ia turhia Jumaloita / iotca euet autta woinuet.

Quinga ioen Inhiminen taita ne Jumaloiri tedhä / iotca euet ole Jumalae?

Senteden catzo / Nyt mine tadhon heite opetta / ia minun Kateni ia waltani heille tiettenexi tedhä / ette he tundiſit / ette mine HERRAXI cuzutan.

Sen Enſimeiſen Taulun ialo Toimitos.

Jere. xvij.

Mein HERRA ſanopi.

KIrottu ombi ſe Mies / ioca Inhimiſten pale vskalta / ia pitepi Lihan henen Käſinardhens edeſt / ia ſydhemellens HERRASTA poiſwelte.

Henen pite oleman ninquin Caneruan corue-

corueſa / ia ei hen ſaa nädhe ſite tulevaiſta Lohutoſka.

Waan henen pite iemen ſihen quiuahan corueſa / hedelmettömes ia autias Maaſa.

Mutta ſiugnattu on ſe Mies / ioca HERRAN päle loottapi / ia ionga turua HERRA ombi.

Hen on ninquin iocu iſtutettu Puu wedhen tykene / ia wirdhan wierelle iwritettu.

Sille waicka iocu helleh tule / nin ei hen ſenuoxi quinetu / waan henen Lectens wiherieißne pyſyuet / ia ei murhedi / quin iocu quiua wooſi tule / Waan ſe candapi lackamat Hedhelmen.

Xri wiecas ia nuria aſe caikein ylitze / ombi ſydhen / Cuca ſen taita vloſtutkia?

Minepe HERRA taidhan ſydhemet vloſtutkia / ia ne munaſkuut coetella / ia annan iocaitzen töön ielkin henen tecoins hedelmen ielkin.

Sille quin iocu Lindu Munians hanto / ia ei nijte coori / Nin ikenens ombi ſe iocu wärie Tauaroita cocopi.

Sille quin hen wähimen pelke / nin henen teuty ne iette / ia wiele päliſexi hen pilcatan.

Mutta meiden pyhydhen Sia / nimitten / ſe Jumalan Cunnian Stoli / aina wahwana pyſy / Sille ſine HERRA olet Iſraelin toino.

Caiki iotca ſinua ylenandauat / pite häpien tuleman / ia ne poiſlangetut pite maan päle kirioiteturi tuleman.

Sille he HERRAN ylenannoit / ſen eleuen Wedhen cohumiſen.

Paranna ſine minua HERRA / nin mine paranen / Auta ſine minua / nin mine olen autettu / Sille ſine olet minun kerſtauxen.

Cazos / he ſanonat minulle / Cuſſa on ſijs HERRAN ſana? annaxi ſen tulla.

O Mutta

Quiuahan) ſe on / henen pite wihileizeri ia kieuhexi tulemã

Wiecas) Quin waſtoinkieupi / Nin ſe on ſula Epelys. Waan coſka mõtekeupi / Nin eikengẽ taidha ſite hallita eli aſetta ylöpydheſſans / Ja ei yeten Rangaſtoſta tottele. Se taita kylle itzens ſiloitta ia caunſta / ia mös Jumalan Sanoia waſtan. Mutta eipe ſe mitekeu auta.

Mutta em mine ſenuori ſinulda poiſpaennut / minun Paimenen / enge mine halainut Inhimiſten kerſkautta.

Sinepe tiedhet ſen Sanan oikean oleuan ſinun edeſes / iota mine ſarnanut olen.

Ele ſine ole minulle hirmudhexi / ole minun Turuan tuſkiſſa.

Häueiſe heite iotca minua wainouat / ia ei minua / waapiſkat he / ia em mine.

Toota heiden ylitzens ſen Onnettomudhen peiue / ia murenna heite carikerdhaiſeſt.

Inhimiſten ſydhemen Pahudheſt ia Jumalattomudheſt / ettei ſe eike Jumalan Lupauſta vſko eike henen vchkauſtans pelke. Jere. ibidem.

Nein ſano HERRA minulle / Mene ia ſeiſo ſen Canſſan portis / ionga cautta ne Judan Kuningat vlos ia ſiſelkeuuet / ia caikiſſa Porteis Jeruſalemis / ia ſano heille.

CWlcat HERRAN Sana te Judan Kuningat / ia coco Juda / ia caiki Jeruſalemin Aſuuaiſet / iotca neinein Porteis ſiſelkeut / Nein ſanopi HERRA.

Cauattacat teiten / ia elket candaco ycten Corma Sabbathin peiuen / Porteis cautta / Jeruſalemin ſiſel.

Ja elket wiekö ycten corma Sabbathina / teiden Honeiſtan / ia elket ycten töte techkö.

Waan pyhitteke Sabbathin peiue / ninquin mine teiden Iſillen keſkenyt olen.

Mutta euet he cwle eike tenne coruians calliſta / waan niſkurixi tuleuat / ettei he minua cwle / eli ſalli heitens opetetta.

Jos

Jos te minua ewliſit / ſanopi HERRA / ettei te ycten corma candaiſi Sabbathin peiuene temen Caupungin Portein cautta.

Waan ſite pyhiteiſit / ette te ycten tõte tekiſi ſen peiuen pãle.

Nin pidheis mõs temen Caupungin Portein cautta / vlos ia ſiſelkeumen / Kuningat ia Pãmiehet / iotca Dauidin Stolin pãle iſtuuat.

Ja he aiaiſit ia meniſit ſeke hewoiſten ette Rattain canſa / ne ynne heiden Pãmieſtens ia caikein. Judan ia Jeruſalemin aſuuaiſten canſa.

Ja temen Caupungin pite ijancaikiſeſta aſuttaman / ia pite tuleman Judan Caupungeiſta / ia iotca ymberi Jeruſalemin macauat.

Ja ſijte BenJamin maaſta / Laroiſta ia Woriſta / ia Lounaſta / iotca pite edeſtooman Poltwffri / Wffri / Rocawffri / ia Kijtoswffri / HERRAN Honeheſen.

Mutta ellei te tadho minua ewlla / ette te Sabbathin peiuen pyhidheiſit / ia ei ycten corma Sabbathin peiuen pãle cannaiſi portein cautta Jeruſalemijn.

Nin mine tadhon yleſſytytte Tulen henen Porteins / ionga ne Honet Jeruſalemis culuttaman pite / ia ei vloſſammuteta.

Yri Wertaus Sauenualaiaſt.

Jere. xviij.

Teme on ſe Sana / quin HERRALDA tapactui Jeremian. tyge.

Leſnouſe ia alaſmene Sauenualaian Honeſen / ioſſa mine tadhon anda ſinun ewlla minun Sanani.

Nin mine alaſmenin ſen Sauenua-

laian Honesen / ia cazo / hen tõteteki sen põrens pãle.

Ja se Crusi / ionga hen sauesta teki / serkeindyi henen käsisens.

Nin hen taas teki toisen Crwsin / ninquin hen tactoi / silloin HERRAN sana tapactui minun tykeni / ia sanoi.

Engõ Mine mõs / ninquin teme Sauenualaia woi teille tedhä / o te Israelin Honesta / sanopi HERRA:

Cazos / quin Sawi on Walaians käsis / nin mõs te Israelin Honesta / minun kädhesseni oletta.

Ekiste mine puhun iongun Canssan eli Waldakunnan wastan / ette mine sen tadhon ylesiuritta / serkie ia cadhotta.

Mutta ios se Canssa henen pahudhestans poiskäendepi / iota wastan mine puhun / nin mineki mõs cadhunsite paha quin mine heille aiattelin tedhereni.

Ja ekiste mine puhun ioskaki Canssast eli Waltakunnast / ette mine sen yleskaketa ia istutta tadhon.

Mutta ios se paha tekepi minun Silmeini edes / ettei hen minun ãndeni cwle / Nin mineki mõs tadhon catuasite hyue / quin mine heille olen luuanut tedhereni.

Nin sanos sis nijlle iotca Judeas ouat ia Jerusalemin Borgharille / nein sanopi HERRA.

Cazo / mine walmistan teille ydhen Onnettomudhen / ia aiattelen iotakin teiden wastan.

Senteden palaitkan iocainen henen pahudhestans / ia parandacat teiden menon ia tecon.

Mutta he sanoit. Eisuingan se tapactu / Me tadhoma waelda oman aiatoren ielken / ia iocainen tedhä henen pahan sydhemens Lwlon ielkin.

Jeremias cwlutettijn Rettarixi ia Eriseuraiaxi.

Ja ei ole ihmette / ette hen rucuelepi wiholisians

ans waſtan / quin hen kylle rackaudheſta ennen heiden edheſtens achkeroinut oli. Jere. ibidem.

VOtta he ſanoit / Tulcat / ia pitekem neuuo Jeremiaſt waſtan.

Sille eipe Papit taidha Laiſa eryc / eike nijlle wanhoille neuuo pwtu / eike Prophetat taidha wärin opetta. pwtu) ſe on / heille on Jumalaſta Wirca.

Tulcat / ia Kielelle hende tappacam / ia elkem totelco mite hen puhupi. Item quin nyt ſanotan minun miſt. Et taidha kirco eryc.

HERRA / otauari minuſta / ia cwle minun waſtanſeiſoiadheni ände.

Ongo ſe oikein / ette hyue pahalla coſtetan: Sille he ouat minun Sieluleni ydhen Cropin caiuanuet.

Muiſta ſis quinga mine olen ſinun edeſes ſeiſonut / ette mine heiden paraſtans puhuiſin / ia ſinun hirmuſudhes heiſte poiſkäendeiſin.

Nin rangaiſe nyt heiden Lapſens Nelghien canſa / ia Mieckahan langetkaat.

Ette heiden Emenens ia Leſkens / Lapſittomat oliſit / ia heiden Miehens tapetaiſijn / Ja heiden Vrohons ſodhaſa miecan cautta meſtaturi tuliſit.

Ette Parcu heiden Honeiſtans cwluiſi / quinga ekiſte ſine olet heiden ylitzens andanut Sotawäen tulla.

Sille he ouat Cropin caiuanuet minua kijniottarens / ia minun Jalcani eteen Paulan virittenyet.

Ja ette ſine HERRA tiedhet caiki heiden aiuoturens minua waſtan / ette he minun tappaiſit / nin ele heille anderianna heiden pahatecoans / ia elken heiden ſyndins ſinun edeſes poiſpyhityt olgo.

Anna heite ſinun edeſtes ſörette / ia tee heiden canſans ſinun wihas ielkin.

Prophetan Kiusaus tesse vlosmaalatan / Ettes näkisit mingecaltaiset me itzesten olema / coska me ylenannetam itzellenne. Sille hen Jumalata laitta / nyt hen kütte ia vskalta henen hywydens päle / Nyt hen syndymistes sadhattele. etc.

Jere. xx.

AH HERRA / sine vskotit minun / ia mine annoin itzeni wietelte / sine olet ollut minulle ylenwäkeue / ia olet woittanut.

Wietelte) Sine ette mine olen temen sannan wirgan päleni ottanut / Ja en tienyt / ette Canssa nin Cangia / coua / nijkuri ia paha oli / Ja ette sannan cansa pitt nin swren waaran oleman.

Mutta mine olen sen poleska iocapeiue pilcattu / ia iocainen minua naura.

Sille sijttequin mine puhuin / hwsin ia sarnasin sijte Witzaudheſt ia Raatelureſt / ombi minulle se HERRAN Sana / pilcari ia häpieri iocapeiue tullut.

Silloin iochtui minun mieleheni / Lach / Em mine sillen tadho sen päle aiatella / ia ei enembi henen Nimehens sarnata.

Waan se tuli minun sydhemeni ia minun Luihini / quin palaua Tuli / nin etten mine site maltanut kersie ia olin lehes heruochtunut.

Sille mine cwlen / quinga monda minua kirouat / ia mine alati wapisen.

Candacat / Huy / Me tadhon canda henen pälens (sanouat caiki minun Ysteueni ia Cumpanini) ios me henen woittaisim / ia vlotuisim heneen / ia costaisim henelle.

Mutta HERRA ombi minun cansani ninquin iocu wäkeue Kempi / senteden pite minun Sortaiani langeman / ia ei ylitzewoittaman.

Waan heiden pite sangen häpiemen / senteden ette he nin tyhmesti tekeuet.

Sen häpien pite ijancaikisen heille oleman / ioca ei ikenens vnodheta.

Ja

Ja nyt HERRA zebaoth / sine quin ne Hurskat cosettelet / munaskuut ia sydhemet näet.

Anna minun nädhä sinun Costos heiden ylitzens / sille mine olen minun syyni andanut sinun haltus.

Weisacat HERRALLE / kijtteket HERRA / ioca sen Waiuaisen sielun ninen Pahatekiedhen käsist wapactapi.

Kirottu olcoon se peiue / iona mine syndynyt olin / elken se peiue siugnattu olco / iona minun Eiten synnytti minun.

Kirottu olcoon se / ioca minun Jsälleni hyue sanomata toi / ia sanoi / Sinulle poica syndyi hende ilahuttarens.

Se sama Mies olcoon ninquin ne Caupungit / iotca HERRA cukisti / ia ei hen site catunut.

Hen cwlcan ydhen parun amulla / ia polipeiuelle ydhen surkiudhen.

Oy ettet sine ole minua tappanut minun Eiteni codhussa / ette minun Eiten olis minun Hautani ollut / ia henen Rumins olis ijancaikisesta wastaoin ollut.

Miri mine sis Eiteni codhusta vlostullut olen / ette minun teuty sencaltaisen surkiudhen ia sydhemenkiwun nädhe / ia minun peiueni häpien cansa culutta.

Raatelioita ia wärie wastan. Jer. xxij.

WE henelle / ioca Honens synnin cansa ylesrakenda / ia henen Asumaians wärydhelle.

Joca Lehmeisens andapi ilman palcata tötetedhe / ia ei maxa henelle henen palcans / ia aiattele.

Lach / mine tadhon minulleni ydhen swren Honen raketa / ia leuiet pallacit / ia Ackunat heneste vloshacata / ia lijttepi sen Cedrin puun cansa / ia sen punaisexi maala.

Lwle-

Lwlecos / sinus Kuningasna olenas / ettes Cedrein cansa pramat?

Eikö sinun Jses mös sönyt ia ioonut / ia quitengin piti Oikiutta ia Wanhurskautta / ia hen hyuesti menesti yi.

Hen autti sen Raadholisen ia Kieuhen Oikiutehen / ia hen hyuesti menestyi.

Eikö tämä nin ole / Minua oikein tuta / sanopi HERRA:

Mutta sinun Silmes ia sinun sydhemes / euet sencaltaisten polehen catzo / waan paramin Ahneuteen / ia wighattoman Weren vloswodhattaman / wäryttelemen / ia wäkiualta tekemen.

Wärie Paimenita ia Petteite wastan waan Christus ombi se totinen Paimen. Jere. xxiij.

Ezech. 34.

WE teille Paimenille / iotca minun Laitumeni Laumat hucutat ia haaskat / sanopi HERRA.

Senteden sanopi HERRA se Jsraelin Jumala / nijste Paimenista / iotca minun Canssani hallitzeuat.

Te oletta haaskanuet minun Laumani / ia poissöreuyet ia ette site etziuyet.

Catzo / mine tadhon teite etziskelle teiden pahain tecoina teden / sanopi HERRA.

Ja mine tadhon ne tehteet minun Laumastani coghota / caikista Makunnist / iohonga mine heite poissyseuyt olen.

Ja tadhon heite iellenswiedhe heiden Nawettaans / ette he casuaisit ia enenisit.

Ja mine tadhon Paimenet heiden ylitzens asetta / iotca hei-

ca heite cainzeman pite / nin ettei heidhen pidhe sillen pelkemen / eli wapiseman / eike etziskeldemen / sanopi HERRA.

Cazos / Se aica tulepi / sano HERRA / ette mine tadhon Dauidille ydhen wanhurskaudhen Wesan yleshärette.

Ja sen pite Kuningan oleman / ioca hyuesti hallitzepi / ia Oikiutta ia Wanhurskautta hen asettapi maan päle.

Sille samalla aialla / pite Juda autetuxi tuleman / ia Israel irstasti asuman.

Ja teme pite henen Nimens oleman / ette hen cutzuttan / Se HERRA / ioca meite wanhurskauttapi.

Senteden cazos / Ne peiuet tuleuat / sanopi HERRA / coska ei sillen sanota / Nin totta quin Jumala elepi / ioca Israelin Lapset Egiptist vloswei.

Waan / Nin totta quin se HERRA elepi / ioca Israelin Honen siemenen ombi vloswienyt / ia toonut syte pohiaiset maasta / ia iocaitzist makunnist / iohonga mine heite vlossysenyt olen / ette heiden pite omasa Maasans asuman.

Wastan nyte Prophetie.

MJnun sydhemen murendupi minussa / caiki minun Lunni wapiseuat.

Mine olen ninquin iocu iouris Mies / ia ninquin iocu Winasta horiuisi / HERRAN edesse / ia henen pyhein Sanains edesse.

Senteden ette Maa nin teumens Horintekyst ombi / ette Maakunda nin surkiasti seisopi / ette se nin kirottu on / ia ne lasitset Kedhot corueса poisquiuanat.

Ja heiden Elemens ombi paha / ia heiden Hallitoxens ei miteken kelpa.

Sille seke Prophetat ette Papit / ouat pahaelkiset /

Ja leudhen mõs minun Honesani heiden pahudhens/sanopi HERRA.

Senteden ombi heiden Tiens/ninquin iocu liucastua tie pimeydhes/ionga pãle he lipistyuet ia langeuat.

Sille mine tadhon Onnettomudhen heiden pãlens anda tulla/sen heiden Etzicoxens wodhen/sanopi HERRA.

Ninen tosin Prophetain tykene Samarias/mine Hulludhen/nãin/ette he ennustit Baalin cautta/ia wiettelit minun Canssani Israel.

Mutta ninen Prophetain tykene Jerusalemis/mine nãen ratki cauhistoxen/quinga he Horutta tekeuet/ia walhen cansa meneuet/ia wahuistauat nyte Pahoia/etteikengen Pahudhestans poiskãendyisi.

Caiki he ouat minun edessani/ninquin Sodoma/ia heiden Borgharins ninquin Gomorrha.

Senteden sanopi se HERRA Zebaoth/nyste Prophetiste/nein/Catzo/mine tadhon heite Coiroholla sõõtte/ia Sapelle iootta.

Sille ette nyste Prophetist Jerusalemis/vlostulepi Vlcocullasus caiken Makunnan ylitze.

Vlcocullasus) se on/Wãre hengelinen Eleme ia Epeusko.

Neite sanopi se HERRA Zebaoth/Elket ewlco ninen Prophetain sanoia/iotca teille ennustauat.

He wiettelevet teite/Sille he sarnauat heiden sydhemens nãghyt//ia ei HERRAN sunsta.

He sanouat nylle/iotca minua pilcauat/HERRA ombi sen sanonut/Teille hyuesti keupi.

Ja caikille iotca heiden sydhemens lwlon ielkin waeldauat he sanouat/Ei tule ycten Onnettomust teiden pãlen.

Sille cuca on HERRAN neuuosa seisonut/ioca henen Sanans nãhnyt ia cwllut on? Cuca on merkinyt ia cwllut henen Sanans?

Cat-

Cazos / HERRAN Twliſpän pite Hirmudhen canſa tuleman / ia yri iulma wachto langepi ninen Jumalattomiten Pään päle.

Ja ſe HERRAN wiha ei pidhe lackaman / ſihenaſti quin hen teke ia toimitta / mite hen aiatteli / Edeſpein kylles neite ſaat tuta.

Em mine lehetteinyt nijte Propheti / ia quitengin he ioorit / em mine heillen puhunut / ia quitengin he Prophetерasit.

Poiskäendenyet Jumalan Sana ſe palautta ia Otenda Waan caikt mwdh Opit wiettelewet ia erytteuet.

Sille ios he oliſit minun Neuuoſani pyſyneet / ia oliſit minun Canſſalleni ſarnanneet Minun Sanoiani / Nin he oliſit heite poiskäendenyet heiden pahaſt menoſtans / ia heiden pahaſt elemeſtens.

Lesſe) he ouat mitratat ia ylpiet / quin em mine näkiſi heiden Wärte Opetuxians.

EIkö Mine ole yri Jumala / ioca iuri leſſe ombi ſanopi HERRA / ia ei iocu caucainen Jumala.

Lwlecos / ette iocu nin taita henens ſalata / eten Mine woi hende nähde / ſanopi HERRA.

EIkö Mine ſe ole / ioca Taiuan ia Maan yleſteutte / ſanopi HERRA:

Mine ſen kylle ewolen / ette Prophetat ſarnauat / ia ennuſtauat walhen minun Nimeheni / ia ſanouat. Mine vndanäen / Mine vndanäen.

Coſka tactouat ſis ne Prophetat lacaita: Jotca walhet ennuſtauat / ia heiden ſydhemens Petoſta ennuſtauat.

Ja tactouat ette minun Canſſan pite minun Nimeni vnoctaman / heiden Vndens teden / iotca toinen toiſelle ſarnapi / Ninquin heiden Iſens minun Nimen vnodhit Baalin teden.

Vnians) hen andacan minun Nimen alaſis olla / ia elle ſanoco / Ette mite hen vnept / Sen oleuan Minun Sanani / Mack ſe olcoon henen oma Walhens ia ſanans.

Jolla Prophetalla Vnia on / ſe Vnians ſarnatkan / Mutta iolla Minun Sanani on / ſe ſarnatkan Minun Sanani Oikein.

Sille quinga Acanat ia Niſut wertaitzet ouat: ſanopi HERRA.

Eikö minun Sanani ole ninquin Tuli / ſanopi HERRA / ia ninquin Waſara ioca Calliot ſerke.

Senteden / cazo / Mine tadhon ninen Prophetain waſtan tedhä / ſanopi HERRA / iotca minun Sanani waraſtauat toinen toiſeldans.

Cazo / Mine tadhon ninen Prophetain waſtan tedhä / ſanopi HERRA / iotca heiden omia ſanoians wietuet / ia ſanouat / Hempä ſen ſanonut on.

Cazo / Mine tadhon tedhä nijte waſtan / iotca Wärie Vnia ennuſtauat / ſanopi HERRA.

Joita he ſarnauat / ia minun Canſſani wietteleuet heiden Walehillans ia liuckailla Opetoxillans.

Waicka em mine heite lehettenyt / enge miten heille keſkenyt / ia eike he mös ole telle Canſſalle tarpeliſet / ſanopi HERRA.

Quin ſe Päſemys ſijte Seitzemenkymmenen Wodhen fangiuxeſt / oli ilolinen / Nin ſijtte mös palio iloiſambi on Chriſtuſen Euangelijun Judaſten ia Pacanain coctan. Jere. xxxj.

JLLE ſamalle aialla / ſanopi HERRA / Mine tahhon caikein Iſraelin Sucukundain Jumala olla / ia heiden pite minun Canſſani oleman.

Nein ſanopi HERRA / Se Canſſa quin Miecalda ylitzeiei / on Armon Coruesa löytenyt.

Iſrael poiſmene lepons tyge / HERRA minulle ilmeſtui caucaiſella Maalla.

Mine olen aina ia alati ſinun rakaſna pitenyt / ſentöden mine olen ſinua poleheni wetenyt ſulaſta Armoſta.

Lach/

Lach / Mine tadhon sinun iellnesraketa / ettes Rakeuxi pite cuzuttaman / sine Meizy Israel.

Wielepe sinun pite ilon cansa Trumbu lömen / ia wloskeymen Tanzÿn.

Sinun pite iellensistuttaman Winatarhat / ninen Samarian wortein pâle / istutetan ia huilulla soitetan.

Sille wielepe se aica pite tuleman / ette ne Wartiat ninen Ephrain wortein pâle / pite hwtaman.

Nesnoskat / keukem yles Zionin tyge / meiden HERRAN Jumalan tyge.

Sille nein sanopi HERRA / Hwtacat Jacobin ylitze ilon cansa / ia ihastuca sen pään ylitze Pacanain seas / hwtacat corkiasti / ylisteket ia sanocat.

HERRA auta sinun Canssas / ne Techtet Israelis.

Catzo / Mine tadhon heite sÿte pohiaisest Makunast anda tulla.

Ja tadhon heite coghota Maan ärisse / seke Sokiat / Rammat / Wastoinoleuaiset ette Lasten Emet ette heidhen tenne swrella iouckolla iellenstuleman pite.

Heiden pite idkein ia rucuellen tuleman / nin mine heite iodhatan.

Mine tadhon heite iodhatta wesi oiain möten tasaises matkas / ettei he heitens louckaisi.

Sille mine olen Israelin Ise / ia Ephraim on minun Esicoisen.

CWlcat te pacanat sen HERRAN Sana / ia iulghistacat site caucana Loodhoissa / ia sanocat.

Joca Israelin haiotti / se mös hende iellenscocopi / ia pite hende Wartioizeman / ninquin Paimen henen Laumans.

Sille HERRAN pite Jacobin pästemen / Ja sen wäkeuen kädhesse hende auttaman. Ja heiden pite tuleman / ia Zionin Corkiudhes ihastuman.

Ja heiden pite ioukolla HERRAN Lahiolkin ezi-
men / nimiten / Jyuihin / Torenwinahan / Oluhun / Carite
zoihin ia Herkin.

Nin ette heiden Sielunns pite oleman / quin iocu we-
tinen Nrritarha / ia ei enembi ſuruliſen oleman.

Silloin pite Neizyet Tanzisa iloiſet oleman / ſihen
mös noret Miehet / ynne ninen Wanhain cauſa.

Sille mine tadhon heiden Murehens ilori kåte ia hei-
te lohutta / ia heite ilahutta ielkin heiden murehens.

Ja mine tadhon pappein ſydhemet iolla teutte / ia
minun Canſſani pite minun Lahiani kyllydhen ſaman / ſa-
nopi HERRA.

Matt 2. NEin ſanopi HERRA / Corkiudhes ewlu ninen Par-
cuuaiſten åni ia catkera idku.

Rachel idkepi henen Lapſens ylitze / ia ei tachdo an-
da hendens lohutetta henen Laſtens ylitze / ſille he hucu-
tetut ouat.

Mutta HERRA nein ſanopi / Lacka parghuſtas
ia idkuſtas / ia ſinun Silmeis kyneliſt / Sille eipe ſinun
Töös pidhe turha oleman / ſanopi HERRA.

Heiden pite palaiaman ſijte Wiholiſtein Maaſta / ia
palio Hywytte ſinun Jelkintulemaiſes pite odhottaman /
ſanopi HERRA / Sille ſinun Lapſes pite Maallens
iellenſtuleman.

Kylle mine ewllut olen / quinga Epraim walitta /
Sine olet minun curittanut / ia mine olen mös curitettu /
ninquin iocu carias Waſicka.

Palauta minua / nin mine palaian / Sille ſine HER
RA / olet minun Jumalan.

Jos mine iellens cotia tulen / nin mine tadhon itzeni
parata / Sille ſijttequin mine taitauat i tulin / nin mine
lödn landeitani.

Son / yri Murhen ia Ri-
wū merckī / Nin quin Waimot tekeuet Lapſen lyunyitemuſes.

Stille

Sille mine olen häneisty / ia häpien / Sille minun teuty sen ylencatzen kersie / ionga mine ennen ansaitzin.

20. Eikö Ephraim ole minun rackain Poican / ia minun ihainen Lapsen?

Sille wielepe mine kylle muistan / mite mine henen cansans puhunut olen / Senteden minun sydhemen halke Laupiudhesta henen coctans / ette mine wissist henen ylitzens armaitzen / sanopi HERRA.

21. Nosoienna sinulles Muistomerkit / ia asetta sinulles Murhenmuisto / ia cohenna sinun Sydhemes sen oikeantien päle / ionga päle sinun pite waeldaman.

Jellenspalaia sine Neitzy Israel / Jellenspalaia neidhen sinun Caupungidhes tyge.

22. Quincauuan sine tadhot itzes poiskendhe / sine Tyter / ionga mine tadhon iellenstoodha?

Sille HERRAN pite iotaki wtta Maan päle saattaman / Waimon pite Miehen ymberisulkeman.

23. NEin sanopi se HERRA Zebaoth / se Israelin Jumala / Wielepe sanotan teme sana Judean Maasa / ia henen Caupungeissans coska mine heiden Fangiudhens käendeue olen.

Se HERRA siugnatkon sinua / sine Wanhurskaudhen Asumus / sine pyhe Wori.

Ja Judan ymne caikein henen Caupungeins cansa pite sielle asuman / sihen peltomiehet ia iotca Laumans cansa ymberi waeldauat.

Sille mine tadhon ne wesytetut Sielut wirghotta / ia ne surkiat Sielut rauita.

Senteden mine yleshereitzin ia ylescatzoin / iossa mine makiasti olin maanut.

Cazo / aica tulepi / sano HERRA / ette mine tadhon sen Israelin Honen ia Judan Honen / kyluä / seke Canssalle ette Carialle.

Ja

Muistomerkit) se on / muista site paha / quin es desiouttus / quin hen sanois / Ole kytolinen / ia es le site vnodha

28. Ja quin mine waluoin heiden ylitzens / yleſturitta-
man / repimen / raateleman / cadhottaman ia rangaiſeman.
Nin minun mös pite waluoman heiden ylitzens / ra-
kendaman ia iſtuttaman / ſanopi HERRA.
29 Eipe ſilloin enembete ſanota / Iſet ouat hapanuet
Winamariat ſönyet / ia Laſten hampat ouat heltyneet.
30 Waan iocainen pite henen pahatecons teden cooleman /
ia cuca Inhiminen ſöspi raaca winamaria / henen ham-
pans pite heltymen.
31 CAtzo / ſe aica tulepi / ſano HERRA / ſilloin minun
Ebrc.8.10 pite tekemen Vdhen Liſton Iſraelin ia Judan honen
canſa.
32 Ei ſencaltaiſta quin ſe entinen Liſtto oli / ionga mine
heiden Iſeins canſa tein / coſka mine heiden käteens rupe-
ſin / heite Egiptin maalda vloſwiedhexeni.
Iota Liſtto euet he piteneet / ia minun pite heite
watiman / ſanopi HERRA.
33. Mutta teme pite ſe Liſtto oleman / ionga mine teen
Iſraelin Laſten canſa / temen aian pereſte / ſanopi HER
RA.
33 Mine tadhon minun Lakini anda heiden ſydhemens /
ia ne heiden mielihins kirioitta / Ja heiden pite minun
Canſſan oleman / Nin mine tadhon olla heiden Juma-
lans.
34 Ja eikenge pidhe toiſtans opettaman / eike Weli Wel-
iens / ia ſanoman / Tunne HERRA.
35 Mutta he caiki pite minun tundeman / ſeke pienet et-
te ſuuret / ſanopi HERRA.
37 Sille mine tadhon heiden pahatecons anderianda /
ia ei ikenens enembete muiſta heiden ſyndiens päle.
38 Nein ſanopi HERRA / ioca andapi Auringoiſen
peinelle walkiudhexi / ia Cuun ia Techdet heiden culkemi-
ſens ielkin / olle walkiudhexi.

Joca

Joca Meren lieutta / ette henen Allons prwſkanat ſ. HERRA zebaoth on henen Nimens.

Coſka ſencaltaiſet Sädhyt minun edeſteni huckuuat / ſanopi HERRA / ſilloin mös Iſraelin Siemenen pite prwttuman / ettei ſe ole ſillen iocu Canſſa minun edeſſeni.

Nein ſanopi HERRA / Jos Tainas ylhelle taitan métatta / ia ſe Maan peruſtos tynni vloſtutkiſtelda / ſillo-in mös tadhon mine coco Iſraelin Siemenen poisheitte / caikein edheſte quin he tekeuet / ſanopi HERRA.

Catzo / ſe aica tulepi / ſano HERRA / ette ſen HERRAN Caupungin pite ylesrakettaman / ſijte Hananeelin Torniſta / ſihen culma portijn aſti.

Ja ſen Taſanooren pite ſielde codhaſtans edeſkeu-men / haman ſihen Cuckulaan aſti Gared / ia ſe käteen Gaathin pein.

Ja ſe coco Coolemanlaxo ia ſe Tuhganpaicka / ynne ſen coco Coolemanpellon / haman ſihen Kidronin Giaan ſahca / Ja haman ſihen Oriten portin culman Jteen pein / pite pyhe HERRALLE oleman.

Nin ettei ſe ikenens ſeriete / eli poiſricoturi tule.

Lupaus ettei ſillen Jumalan Canſſa pidhe moninaiſilla Opilla / Eriſeurille eli wärille Jumalan Palueluxilla wieteltemen. Jere. xxxij.

CAtzos / Mine tadhon heite coghota caikiſta Makunniſta / iohonga mine heite poiſſyſenyt olen / minun ſweren wihani / hirmuſudhen ia iulmaudheni cautta.

Ja tadhon heite tehen paickan iellenſtoodha / ette heiden irſtaſti aſuman pite.

Ja heiden pite minun Canſſan oleman / ia mine heiden Jumalans tadhon olla.

Ja tadhon heille ydhencaltaiſen ſydhemen ia menon anda / ette he minua pelkeiſit caickena heiden eliaicanans / ette heille ia heiden Lapſillens heiden ielkins / pidheis hyueſti keumen.

Ja tadhon ydhen ijancaikiſen Liſton heiden canſans tedhä / Nin ettei mine tadho lacata / heille hyueſti tekemeſt.

Ja tadhon heille minun pelkoni ſydhemehen anda / ettei he minuſta poiſwelteiſi.

Ja ſen pite minun luſtin oleman / ette mine heille tekiſin hyue. Ja mine tadhon heite tehen Mahan vſkoliſeſta iſtutta / coco minun Sieluſtani ia caikeſta ſydhemeſteni.

Ette Dauidin Valdakunda ombi ijancaikinen ia heneſſe Papit ia Leuitit. Jere. xxxiij.

CAtzos / Se aica tulepi / ſano HERRAN / ette mine tadhon ſen Armoliſen Sanan ylesherette / iongа mine puhunut olen Iſraelin Honen / ia Judan Honen ylitze.

Ninä peiuine ia ſillä ſamalla aialla / mine tadhon anda Dauidille Wanhurſkaudhen Weſan (ia ſen pite ydhen Kuningan oleman / ionga hyueſti hallitzeman pite) ia pite Oikiutta ia Wanhurſkautta Maan päle yleſoiendaman.

Sille ſamalla aialla / pite Juda autettuxi tuleman / ia Jeruſalem irſtana aſuman / Ja hen cutzutan / Se HERRA / ioca meite wanhurſkauttapi.

Sille nin ſanopi HERRA / Eipe ſe pidhe pwttuman / Ni Dauidhiſta pite Iſraelin Honen Stolilla iſtuman.

Samalmoto eike mös pidhe coſkan pwttuman / Ette Papit ia Leuitit pite minun edeſſeni oleman / iotca Polewoffri tekeuet / ia Rocawoffri yleſſytteuet / ia woffria ijancaikiſeſta teuraſtauat. Ja

Ja ſen HERRAN ſana / tapactui Jeremian tyge / ia ſanoi.

Neite ſanopi HERRA / Jos minun Liſttoni lacka pi peiuen ia Oen canſa / ettei peiue eli öö aiallans ole.

Nin eipe mös minun Liſttoni Dauidin minun Palueliani canſa / mitkän oleman pidhe / ettei henelle ycten poica ole Kuningari henen Stolins päle / Ja Leuitein ia Pappein minun Palueliain canſa.

Quin ſe Taiuaan Sotaueki ei taita yleſluetta / eike Meren Sanda mitata / Jurinin mine tadhon minun Palueliani Dauidin Siemenen enende / ia ne Leuitit / iotca minua palueleuat.

Waicka caiki Paicat Judean Maas raateltut olit / nijlde Caldeilde / quitengin Juttat Egiptis Radholiſet Jumalan ylencatzoit. Jere. xliij.

NIN waſtaſit Jeremialle caiki ne Miehet / iotca kylle tieſit / ette heiden Emenens / muiden Jumaloitten Pyheſaw ſuitzutit.

Ja caiki Waimot / iotca ſielle ſwres Joukos ſeiſoit / ynne caiken Canſſan canſa / quin Egiptin Maalla ia Pathros aſuit / ia ſanoit.

Sen Sanan ielkin / iongas HERRAN Nimehen meillen ſanot / eipe me tadho ſinua ſuingan cwlla.

Waan me tadhon tedhä caiken ſen Sanan pereſte / ioca meiden Suuſtan vloſkeupi / ia tadhon ſillen Taiuan Trötingille ſuitzutta / ia henelle Joomawffri wffrata.

Samalmoto quin me / ia meiden Iſet / meiden Kuningat / ia Pämiehet tehnyet ouat / Judan Caupungeis ia Jeruſalemin Catuin päle.

Silloin meille Leipe oli kylle / ia me autuat olúna / ia eipe me yeten Onnettomuſt nähnyet.

Mutta ſittequin me lackaſimma ſille Taiuan Trótingille ſuitzumaſt / ia Joomawffri henelle wfframaſt / nin me caiki Kiuhyete kerſimme / ia olema Miecan ia Nelghien cautta huckunnet.

Ja echke me ſille Taiuan Trótingille ſuitzutaiſim / ia Joomawffri wffraiſim / eipe me ſite tee paitzi meiden Mieſten tacto / coſka me henelle Cackoia leiuomme / ia Joomawffri wffram hende paluelaxen.

Silloin ſanoi Jeremias caikelle Canſſalle / ſeke Miehille ette waimoille / ia caikelle Canſſalle / quin henelle nin waſtanut oli.

Sitepe toſin mine lwlen / ette HERRA on muiſtanut ſen ſuitzumiſen päle / quin te Judan Caupungeiſa ia Jeruſalemin Catuilla / tehnyet oletta / ynne teiden Iſein / Kuningaſten / Pämieſten ia caiken Makunnan Canſſan canſa.

Ja nin hen ſite ſydhemens päle laſki / nin ettei hen woinut teiden paha menoan ſillen kerſie / ia nijte Cauhiſtoxia / ioita te teit.

Joiſta mós teiden Maa on autiaxi / ihmexi / ia kiroxexi tullut / nin ettei kengen ſijne ſiſel aſu / quin tenepene nächteue ombi.

Senteden / ette te ſuitzutitte / ia HERRAN waſtan ſynditeit / ia ette te HERRAN ände totelluet / eike henen Laiſans / Oikiudeſans ia Todhiſtuxiſans / waeldaneet.

Senteden mós ſe Onnettomus teille tapactui / quin tenepene nächteue ombi.

Ja Jeremias ſanoi caikelle Canſſalle / ia caikille waimoille / Culeat HERRAN ſana / caiki quin Judaſt oletta Egiptin maaſa / Nein ſanopi HERRA Zebaoth / ſe Iſraelin Jumala.

Te ia

Te ia teiden Waimon oletta teiden ſuulan puhumuet/ ia teiden käſillen teuttenyet / mite te ſanoitta.

Meiden Lupauxet me tadhoma pite / ioita me Taivan Trõtingin luuanet olema / ette me henelle pyheſaw ſuitzutaiſim / ia Joomawffri wffraiſim.

Lach / te oletta teiden Lupauxet pitenyet / ia teiden Lupauxet tõidhen canſa teuttenyet.

Nin ewlcat ſis ſen HERRAN Sana / caiki te Judaſt / iotca Egiptin maaſa aſutta.

Catzo / mine wannon minun ſxren Nimeni cautta / ſanopi HERRA.

Ettei minun Nimeni pidhe ſillen iongun Inhimiſen ſuun cautta Judaſt coco Egiptin maaſa nimitettu oleman / ioca ſanois / Nin totta quin ſe HERRA Jumala elepi.

Catzo / Mine tadhon waluoa heiden ylitzens / heiden pahudhexens ia ei hywydhexens.

Nin / ette ioca Judaſt Egiptin maaſa on / ſen pite Miecan ia Nelghien cautta huckuman / ſihenaſti ette he loputeturi tulenat.

Mutta iotca Miecan welteuet / heiden pite quitegin Egiptin maalda / Judean mahan iellenſtuleman wähen Joukon canſa.

Ja ſillens pite ſis caiki ne ylitzeienyet Judaſt / iotca Egiptin mahan aſuman mennyet olit / ymmertemen / Cumban ſanat todhexi tulenat / Minun elike heiden.

Jumala ſurepi Jeremian Paluelian ia Kiriöittaian / Baruchin edeſt. Jere. xlv.

NEin ſanopi HERRA Zebaoth / ſe Iſraelin Jumala / ſinuſta Baruch.

Sine ſanot / We minulle / Quinga on HER

RA minulle murhen minun Kipuni päle liſenyt / mine hoocan minumi weſyrijn / ia en leude ycten lepo.

Sanos henelle / Nein ſanopi HERRA / Catzo / mite mine yleſrakenſin / ſite mine ricon / ia mite mine iſtutin / ſite mine yleſiuritan / ynne coco temen minun Maani canſa.

Ja ſine etzit itzelles ſwret cappalet / Ele ſite pydhe / Sille catzo / Mine tadhon Onnettomudhen caiken Lihan ylitze anda tulla / ſanopi HERRA.

Mutta ſinun Sielus mine tadhon ſinulle ninquin Saalihin anda / edeſkuhungas waellat.

Weiſu Babilonian ia Seurakunnan Wiholiſia waſtan. Jere. Li.

TOca Maan henen Woimallans tehnyt on / ia Mailmanpiirin henen Wiſaudhellans walmiſti / ia Taiuan toimeliſella ſädhylle vloſwenytti.

Coſka hen iyliſe / nin palio wette Taiuas ala tulepi. Hen yleſtemma Piluet / hamaſt Maan äreſte.

Hen tekepi Leimauret Satees / ia vloſtoopi Twlen ſalaiſiſt ſioiſtans.

konſtins) Se on heiden Oppins ia Epeiumaliſudhens canſa.

Caiki Inhimiſet ouat Tompelit heiden konſtins canſa / ia iocainen Cullanſeppe häueiſteten heiden Cuuains canſa.

Sille heiden Epeiumalans ouat wietteluret / ia ei ole heiſſe eleme.

He ouat ſula turhaus ia petteueiſet teghot / teuty heiden huckuua / coſka heite etziſkellen.

Mutta eipe Se nin ole / ioca Jacobin Tauara on / Waan ſepe ſe on / ioca caiki loopi / Ja Iſrael ombi henen Perimiſens waltica / HERRA Zebaoth on henen Nimens.

Ne Je

Ne Jeremian Walitos Weisut. I.

Coco tesse Kirias Propheta toisinans walitta Jerusalemin Ratelureſt / waiuaſt / Nelghieſt / Tuſkaſt etc. Toisinans hen puhens kændepi sen Caupungin ette sen Canssan ia Eorgharein tyge. Ninquin hen iongun murheliſen neitzyen / waimon eli Leſken canſa puhuis.

Qinga se Caupungi nin autiona maca / ioca teunens Caſſaſta oli: Hen on ninquin iocu Leſki.

Joca kempi oli pacanain seas / ia wallan pälä oli Makunniſa / sen teuty nyt weronalaißna olla.

Nli öte hen idke / nin ette kynelet poſkilda wotauat / Eikengen henen Nſteueins seas ole / ioca hende lohutta.

Waan caiki henen Leehimeiſens / ylencatzouat hende / ia ouat henen wiholiſexens tulluet.

Juda on fangittu Radholiſudhes ia raſkaas oriudhes / Hen asu pacanain seas / ia ei ycten lepo leude / Caiki henen Wiholiſens pahaſti meneuet henen canſans.

Ne Tiet Zionin pein autiat ouat / ettei kengen Juhlille tule / Caiki henen Portins autiona seiſouat / henen Papins hoocauat / ia henen Neitzydhens ſurkiaſti vloſcatzouat / ia itze hen on murheiſſans.

Henen Wiholiſens ſait ylikädhen / Henen Wiholiſillens

lens hyueſti kenpi / Sille HERRA on henen ſurkiudheſta teuttenyt / henen pahatecoins palioudhen teden / Ja hen̄e Lapſens ouat Fangiudhes poiſaietut Wiholiſtein eteen.

Ja caiki Cauniſtos on Zionin Tytterilde poiſtectenyt / Henen Pämiehens ouat ninquin ne Jääret iotca ei yeten Laituma leude ia woimattomat edeſkenuet Waatian eteen.

Jeruſalem muiſtapi telle aialla / quinga Radholinen ia ylenannettu hen on / Ja quinga palio Hyue / hen wanhaſt pitenyt on / ette caiki henen Canſſans alaſmaka viholiſen edes / Ja eikengen heite auta / Henen wiholiſens näkenet heiden Luſtins henen pälens / ia naurauat henen Sabbathins Lepo.

Jeruſalem on ſynditehnyt / Senteden henen teuty olla / ninquin iocu ſaaſtainen Waimo / Caiki iotca hende cunnioitit / ylencatzouat nyt henen / ette he henen häpiens näkenet / Mutta hen hoocapi / ia mahan langepi.

Henen Törkyns kiinitarttu henen liepeſens / Eipe hen oliſi lwlut / ette henelle nein pidheis wimein keumen / hen on toſin ylenhirmuliſeſta mahancukiſtettu / ia eikengen ſitteken ole / ioca hende lohutta / Ah HERRA / catzo minun Radholiſudheni päle / Sille Wiholinen ſangen pramapi.

Se Wiholinen on Kätens caiken henen Clenodiains päle pannut / Sille henen teuty päldecatzo / ette Pacanat henen Pyhydhens ſiſelkenit / Joiſta ſine kieldenyt olet / ettei heiden pitenyt ſinun Seurakundas tuleman.

Caiki henen Canſſans hoocauat leipe keriädhen / He vloſannoit Clenodians Roan edeſt / ette he Sieluns wirgoraiſit / Ah HERRA / catzos ſis / ia näe / quinga mine olen halnari tullut.

Teille mine ſanon caikille / iotca teſte edeſkeutte / Catzocat ſis ia nächket / jos iocu Kipu onopi / ninquin minun

Kipun /

Kipun / ioca minun nin yleſſöpi / Sille HERRA teutti minua ſurulla / henen hirmuliſen wihans peiuenä.

Corkiudheſta hen lehetti Tulen minun Luihini ſiſelle / ia annoi ſen hartaan olla nijſſe / Minun Jalcani eteen hen wercon wiritti / ia minun tacaperin ſyſeiſi / hen on tehnyt minun Autioxi / ette minun ylipeiue teuty murectia.

Minun raſkat ſyndini ouat henen Kangaſtoxens cautta ylesherenyet / ia ynne caiki minun Caulani pâle tullu et / nin ette caiki minun wâkeni minus huckupi / Nin HERRA on minun canſani mennyt / ettei mine woi ſillen yleſnoſta.

HERRA ombi alaſtallanut caiki ne Wâkeuet / quin minulla olit / hen on andanut minun ylitzeni ydhen Juhlan vloſcwlutta / minun Nooria Miehieni cadhottaman / HERRA annoi ſen Neitzyen / Tytteren Judan / ydhen Perſyn polkia.

Senteden mine nin idken / ia molemat minun Silmeni wette wotauat / Sille ette ſe Lohuttaia / ioca minun ſieluni pidheis wirgottaman / caucana minuſta ombi / Minun Lapſeni ouat pois / Sille ſe Witholinen on ylikâdhen ſaanut. Quin Zion kâtens vloſoienda / nin eikengen ole ioca hende lohutta / Sille HERRA on ymberi Jacobin / henen Witholiſillens keſkenyt / ette Jeruſalem pite heiden ſeaſans / ninquin iocu Saſtainen Waimo oleman.

Wanhurſkas ombi HERRA / Sille mine olen henen ſuullens tottelematoin ollut.

Cwlcat caiki Canſſat ia catzocat minun Kipuani / Minun Neitzyeni ia Noor caiſeni ouat fangiuteen menyet.

Mine cutzuin Yſteueni aureni / Mutta he ouat minun wietelluet. Minun Pappini ia Wanhimmat Caupungiſa ouat nândyneet / Sille he Leipe keriâuet / Ette he Hengens wirgotaiſit.

Ah HERRA / catzo ſis / quinga mine olen adhiſtoxes / ette ſe caiki minun ſiſelyxeni kiuiſte / Minun ſydhemen ſytty minun Rumiſſani / Sille mine olen / teunens murechta. Wlcona Miecka / ia Honeſa Coolema ombi minun Leſkeri tehnyt.

Kylle ſe cwlu / ette mine hoocan / ia ei quitengan minulla ole Lohuttaia. Caiki minun Witholiſeni cwleuat minun Onnettomudheni / ia ſijte riemuitzeuat / ſinepe ſen teet. Nin anna ſijs ſe peiue tulla / iongas vloſcwluttanut olet / ette heiden ſamalmoto keuis / quin minulleki.

Anna caiki heiden Pahudhens ſinun etees tulla / ia tee heille / nincuttas minullen teit caikein minun pahatecoini teden / Sille minun Hoocauxen on ſwri / ia minun ſydhemen ombi murheiſſans.

II.

QVinga HERRA ombi wihoiſans ſen Tyttären Zionin pimittenyt: Hen on ſen Iſraelin HERRAVDHEN Taiuaſta Maan påle heittenyt. Ei hen ole muiſtanut Aſtillaudhans påle / henen wiha peiuenens:

HERRA ombi cadhottanut ilman Laupiudheta caiki Jacobin Aſumiſet. Hen ombi hirmudheſans ſen Tytteren Judan Scantzit ſerkenyt / ia heite mahan lönyt. Hen on riuanut / ſeke henen Waldakundans / ette henen Pämiehens.

Hen ombi ſen Iſraelin Wäkewydhen henen hirmuliſes wihaſſans ſerkenyt. Hen on henen oikian kätens tacaperin wätenyt / coſka witholinen tuli / ia on Jacobis ydhen Tulen yleſſytyttenyt / ioca caiki ymberins culutta.

Hen ombi Jouzens wetenyt / ninquin iocu Witholinen / Henen Oikian kätens on hen wienyt / ninquin iocu

Wai-

Wainolinen'/ ia on tappanut caiki mite oli sulainen nähdä / Ja henen Wihans / ninquin Tulen / vloswodhattanut / sihen Tytteren Zionin Maiahan.

HERRA on ninquin iocu wiholinen / hen on Israelin radhellut / hen on caiki henen Pallatzins radhellut / ia on henen Scantzins turmellut. Hen on Tytterille Juda palio walitosti ia murecht tehnyt.

Ja hen haiotti henen Maians / ninquin iongun Yrtitarhan / ia henen Asumisens turmeli / HERRA on andanut vnochta Zionis seke Juhlat ette Sabbathit / ia on andanut henen hirmulises Wihasans / seke Kuningat ette Papit häweiste.

HERRA on henen Altarins poisheittenyt / ia henen Pyhydhens niedhellut / ia hen on ylenandanut henen Palatzins Mwrit Wiholisen käsijn / Nin ette he ouat HERRAN Honesa hwotanuet / ninquin iollaki Juhlalla.

HERRA aiatteli haiottarens Tytteren Zionin mwrit / hen on nooran sen ylitze wetenyt / ia ei poiskäendenyt käsiens / sihenasti ette hen site hucutaisi / Torni seiso surkiast / ia Muri maca cukisettuna.

Henen Portins waijotetut ouat Maan siselle / hen on serkenyt henen Salpans ia tyhieri tehnyt / henen Kuningans ia Pämiehens ouat Pacanain seas / iossa euet he Lakia prucata taidha / Eike heiden Prophetins ychten Näkye HERRALDA leudhe.

Ne Tytterein Zion Wanhimat maan päle macauat / ia ouat hiliain / He heitteuet Tuchka päens päle / ia ouat Sekit pälens wätenyet / Ne Neitzyet Jerusalemist päitens alaslaskit Maan pein.

Mine olen lehes silmeni vlositkenyt / nin ette minun siselyteni sijte kiuiste / Minun marani ouat vloswodhateut Maan päle / minun Canssani Tytteren ylitze / Coska

Niſurit ia ne piſkuiſet Caupungin Cadhuillanändyit.

Coſka he Eitillens ſanoit / Cuſſa on Leipe ia wina: coſka he Caupungin Caudhuilla nännyit / ninquin ne ſurmaan haauoitetut / ia heiden Eitins ſyljn hengens ylenannoit.

Ah ſine Tyter Jeruſalem / Kelle mine wertautan ſinua / Eli mixi mine ſinua pidhen: Sine Neitzy tyter Zion. Mille mine ſinua wertautan / Jolla mine ſinua lohutaiſin: Sille ſinun Wahingos on ſuri ninquin iocu Meri / cuca taita ſinua parandha:

Sinun Prophetis ouat ſinulle ſarnanut irtat / ia hullut Nägbyt / ia euet ſinun Pahatecoas ſinulle ilmoittanuet / Jolla he oliſit ſinun fangiudhes eſtä taineet / Waan ouat ſinulle ſarnanuet irtat ſarnat / iolla he ſinun Maaſtas vloſſarnaſit.

Caiki ohitzekeuueiſet paucuttauat käſillens ſinun ylitzes / tiſſauat ſinulle / ia pudhiſtelevat pätens ſen Tytteren Jeruſalemin ylitze. Temekö ſe Caupungi on / ioſta ſanotan / Ette ſe on caikein Jaloin / ioſta coco Maakunda hendens iloitze:

Caiki ſinun Wiholiſes iruitteleuet ſuullans ſinua waſtan / tiſſauat ſinulle / ia kiriſteuet hambaitans / ia ſanouat / Huy / me olema hende hucuttanuet / Tai on ſe peiue / iota me halaiſim / Me ſen ſaimme / Me olema nin cauuan eleneet.

Se HERRA ombi tehnyt / ninquin hen aiatellut oli / Hen on teuttenyt henen Sanans / ionga hen cauuan ennen keſkenyt oli / Hen on laupiattomaſti hucuttanut / Hen on ilahuttanut Wiholiſes ſinun ylitzes / ia ſinun Wainoliſtes wallan yleſkorghottanut.

Heiden ſydhemens hwſi HERRAN tyge / O ſine Mwri ſen Tytteren Zionin / anna peiuelle ia ölle kyneleet alaſwos

alaſwota / ninquin Gian / Ele mõs lacka / eike leueikõ ſinun Silmeis munat.

Yleſnouſe õlle ia hwdha / vloſwodhata ſinun Sydhemes Enſimeiſes waluos HERRAN eteen / ninquin Wettä. yleſnoſta ſinun kätes henen poleens / ſinun piſkuraiſtes Sieluin teden / iotca Nelghieſte nändyneet ouat / iocaitzen Catuin nurkiſſa.

HERRA nåe ia catzo ſis / iongas nin turmelut olet / pitekõ mõs waimotki heiden Rumins Hedelmet ſõmen / nekin noorimmat Lapſucaiſet / tuſkal waaran pituet: pitekõ Prophetat ia Papit HERRAN pyhydhes nin tapeturi tuleman:

Macaſit Cadhuilla maan påle / piltit ia wanhat / Minun Neitzydheni ia Nooricaiſeni ouat Miecan cautta Langenuet / Sine olet tappanut ſinun wiha peiuenes / ſine olet laupiattomaſt teuraſtanut.

Sine olet ymberilde minun Wiholiſeni cutzunut / ninquin Juhla peiuelle / nin ettei kengen HERRAN wiha peiuene ole poiſpäßnyt ia ylitzeienyt. Sille iotca mine yleſcaſuatin ia yleſrookin / nijte minun Wiholiſen on meſtanut.

III.

MIne olen yri radholinen Mies / ionga henen Hirmuſudhens witzan nädhe teuty. Hen iodhatti minua ia poiſwei pimeyteen ia ei walkiuteen. Hen ombi kätens käendenyt / ia toimitta toiſin aina minun canſani.

Hen on tehnyt minun Lihani ia minun Nahkani wanhari / ia minun Luuni muſertanut. Hen rakenſi minua waſtan / ia ſapella ia waiualla hen minua kări / Hen on minun pannut pimeyteen / ninquin ne Coolluet Mailmaſa.

Hen on minun ſiſelmwranut / etten mine vloſpäſe / ia minua conihin Bultÿn pannut. Ja waicka mine parghun ia hwdhan / nin hen Coruans kÿnitukitze minun Rucouxeni edeſt. Hen on minun Tieni kÿnimwranut woolttuinkiuein canſa / ia minun Polcuni ſulkenut.

Hen on wetÿnut minua / ninquin Carhu / ninquin Jalopeura ſalaudhes. Hen on minun andanut / tielde heirehte / Hen on minua repinyt ſäpäleri / ia turhaxi tehnyt. Hen ombi Joutzens yleſwetenyt / ia aſetti minun Maallixi Noolen eteen.

Hebraiſmus eſt Pro Sagittis. ſe on / Noolet.

Hen lehetti minun Munaſkuihini henen Winins ❧ Tyteret / Mine olen caiken minun Canſſani nauru / ia heiden iocapeiuenen Wirtens / Hen on haikiudhella minun rauinnut / ia Coiroholla minua iowuttanut.

Hen ombi minun Hambani ſäpäleri muſertanut / Hen Tuhghaſſa minun kierietÿ / Minun Sielun ombi Rauhaſta poiſaiettu / Minun teuty hyuie peiuie vnochta / Mine ſanoin / Minun toiuon on pois / ette minun pite ioſkus enembi HERRAN tykene oleman.

Muiſta ſis / quinga mine nin radholinen ia ylenannettu / Coiroholla ia ſapella iotettu olen. Sine quitengin ſen päle aiattelet / Sille minun Sielun ſite ſano / ſite mine laſken ſydhemeheni / Senteden mine wiele nyt toiuon.

HERRAN Laupiudheſta ſe ombi / ettei me ratki cadhoneet / Eipe henen Laupiudhens wiele loppunut / Waan ioca hoomen ſe ombi wſi / Ja ſinun vſkos on ſuri. HERRA ombi minun Oſan ſanopi minun Sielun / Senteden mine tadhon henen pälens toiuo.

Sille HERRA ombi Hyue nÿlle / iotca henen pälens toiuouat / Ja nÿlle Sielulle / iotca henen ielkins kyſyuet. Se on yxi callis aſia / kerſiueinen olla / ia HERRAN awun päle toiuoa / Se on yxi callis aſia / Ette iocu Jsken canda Norudheſſans.

Ette

Ette ioen ylenannettu kerſiueinen on / coſka iotakin henen pålens tule / Ja pane henen Sunns tomuhun / ia odhottapi Toiuons ielkin / Ja andapi lódhe poſkillens / ia palio pilca pålenſotta.

Sille eipe HERRA poiſſõre ijancaikiſeſta / Waan kylle hen murehen ſaatta / ia taas hen armaitze / henen ſwren Laupiudhens pereſti / Sille eipe hen ſydhemeſtens Inhimiſie curita ia murheſen saata.

Ninquin hen tadhois ne Radholiſet maan påle / ratki alaſpaina anda / ia heiden ſyyns anda Jumalan edes wårin olla / ia heite wårin domitta anda / Ninquin HERRA ei ſite näkiſi.

Cuca tochti ſiis ſano ſencaltaiſet tapactuat ilman HERRAN keſkyte: Ja ettei Hyue eli Paha tule henen Keſkyns cautta: Mixi ſis Inhimiſet nein nuriſeuat heiden Eleiſens: Jocainen nuriſcan henen ſyndeins waſtan.

Tutkiſtelkam ia etzikem meiden menon ia palaitkam HERRAN tyge. Ylesnoſtacam meiden ſydhemen ynne käſien canſa Taiuaſen pein / Jumalan tyge. Me / me olema ſynditehnyet / ia couacoruaiſet olluet / Senteden ei ſine cochtudhen canſa ſåſtenyt ole.

Waan ſine olet wihalla meite pimittenyt / ia wainonut / ia Laupiottomaſt meſtanut. Sine werhotit itzes Piluelle / ettei ychten Rucouſt ſen lepitze maltanut tulla. Sine olet meite loghari ia ilkeudheri Canſſain ſeas tehnyt.

Caiki meiden Wiholiſet ouat ſwtans meiden waſtan ammottaneet / Minun ſilmeni wotauat. Me alaſpainetam ia rangaiſtetam pelgholla ia adhiſtorella / weſi oiain canſa ylitze minun Canſſani Tytteren ſurkiudhen.

Minun Silmeni wotauat / ia ei taidha lacaita / ſille eipe hen aſetu / ſihenaſti ette HERRA Taiuahaſt alaſ-

catzo

catzo ia ſihen näke. Minun Sälmeni poiſculutta Elemen minulda / caikein minun Caupungin Tytterein tedhen.

Minun Wiholiſeni ouat minun paulanuet / ninquin iongun Linnun ilman ſyyte. He ouat minun Elementi ychten Cooppahan ſalpanuet / ia Kiuet minun päleni heittenyet. He ouat mös minun Pääni wedhellä walanuet / Nin mine ſanoin / Nyt mine ratki pois olen.

Mutta mine auxenihwſin ſinun Nimes / HERRA / alhalda Coopaſta / ia ſine ewldelit minun äneni. Ele ſinun Coruias poiſkäenne minun hoocauxeſtani ia hwdhoſtani / Lehenne ſinus minun tykeni / coſka mine ſinua auxenihwdhan / ia ſano / Ele pelke.

Vloſtoimita ſine HERRA / minun Sielun aſia / ia lunaſta minun Hengen. HERRA catzos / quinga minun nin wärytte tedhen / ia auta minua minun Oikeudheni päle. Sine näet caiki heiden Coſtons ia caiki heiden aiatoxens minua waſtan.

HERRA / ſine ewlet heiden pilcans / ia caiki heiden aiatoxens minua waſtan / Minun Wainoliſteni Hwlet ia heiden Neuuolaſkons minua waſtan yli peine / Catzo / ſis / waicka he maata paneuat eli yleſnouſeuat / nin he minuſta Wirſie laulauat.

Coſta heille HERRA ninquin he anſaneet ouat / anna heiden ſydhemens wapiſta / ia ſinun kirouſtas tuta. Waino heite hirmudhella / ia hucutta heite HERRAN Taiuan alla.

IIII.

QVinga on Culta ratki nin muſtennut? Ja ſe Jalo culta ratki nin mwttunut? Ja ne Pyhydhen Kiuet macauat iocaizen Catuin päle haiotetut.

Ne Kempit Zionin Poiat / Cullan werdhari luetut / quinga he nyt ouat Sauen Cruſin caltaiſepi aruatut / iotca Sauenwalaia tekepi.

Ne Lohikermet tarizeuat Niſet heiden poillens / ia imetteuet heite / Mutta minun Canſſani Tytteren teuty Laupiatoin olla / Ninquin iocu Struzi Coruesa.

Laupiatelan) Ei hen malta anda Lapſens ime / iotca ne tulmat Pedhot quitengin tekeuet / Sille Nelke on nimi wri etc.

Niſurille tartui kieli heiden Lakeens ianon teden / Ne Nooret Lapſucaiſet anouat Leipe / ia eikengen ole / ioca heille ſite iacapi.

Jotca muinen ſõit herculiſeſta / he ouat Catuin pãle nãndynyet / Jotca muinen olit ſilkis yleſkaſuatetut / heiden teuty nyt loghaſſa maata.

Minun Canſſani Tytteren ſyndi on ſwrembi / quin Sodomin ſyndi / ioca ydhes ſilmenrãpeyres alaſkukiſtettu oli / ia ei yriken kãſi ſihen ruuennut.

Nazaretf Jutta in ſeas / olit nin quin meille Mãkit Quin hen ſanois / iotca enen olit rattit / teruet / walket ia punaiſet thoſtans / Ne nyt ouat Caupungin Raatelures werettõmet / lat hat / nelkeiſet / tymet ia muſtat minquin Colarit / Sydhenpoletat ia vgneinspyhket.

Henen Nazareins olit puchtamat quin Lumi / ia walkeemat quin rieſka / heiden Loondons punaiſembi oli / quin Corilo / heiden pãle cazonniſens oli ninquin Saphiri.

Mutta nyt ombi heiden Loondons nin muſtennuet ſyngydheſt / ettei he Cadhuilla taita tuta / Heiden nachkans rũppu heiden Luiſans / ſe quiuettui ninquin pro.

Nijlle Miecalla tapetuille oli parembi / quin nijlle / iotca Nelken coolit / Jotca nãndymen ia huckuman pitã Nelghien teden.

Ne Laupialiſemat Waimot teuty omia Lapſians keitte roatens / minun Canſani Tytteren ſurkudhes

HERRA ombi henen hirmuſudhens teuttenyt. Hen ombi vloſwodhattanut henen iulman Wihans / Hen ombi Zionis ydhen Tulen yleſſytyttenyt / ioca mõs henen Peruſkorens yleſpoltanut on.

Eipe Kuningat Maan pãle ſite vſkoneet oliſi / eike caiki Inhimiſet Maan pãle / Ette ſen wainoliſen ia wino-

holisen piti Jerusalemin Portist sisseltuleman.

Prophetins) se on / ymmertte/ på nijste wärist Epeummalken paluelioist.

Mutta se ombi henen Prophetins syndein tedhen / ia heiden Pappeins pahatecoin teden / iotca sielle sisselle ninen Wanhurskasten weren vloswodhatit.

Ryuetetut) se on/ he olit paljo wighatoinda Werta vlosuodhattanuet.

Se keuit sinne ia tenne Catuilla / ninquin Sokiat / ia Werelle olit ryuetetut / ia euet tainuet mös heiden waatteins ruueta.

Waan hwsit heiden tygens / Welteket te saaskaiset / welteket / welteket / elket mihinge ruuetko. Sille he wältit heiste / ia poispakenit heiste. Nin ette mös Pacain seas sanottijn / Eipe he cauuan sielle pyfy.

Senteden ombi HERRAN wiha heite haiottanut / ia ei tadho heiden pälens sillen catzo / Ettei he Pappia cunnioittaneet / ia eike nite wanhoia armachtanuet.

Tyhien) he vskalsit Egiptin ia Inhimisten päle/ Ja rohkia sti tapait ne hurskat Prophetat. etc.

Quitengin meiden Silmen curkistelit tyhien Awn ielkin / sihenasti ette he wäsyit / Coska me odhotimma ychte Canssa / ioca ei meite autta woinut.

He weisunet meiden askelen/nin ettei me rohckenuet meiden Catuin päle keudhe / silloin mös meiden loppun tuli / meiden peiuen edesioudhuit / meiden loppun on tullut.

Meiden Wainoliset olit nopiammat / quin Cotkat Taiuas alla / Worijn he mös meite wainosit / ia Coruesa he meiden ielkin wartioitzit.

Woidheltu) se on/ Meiden Kuningan. Sille me lwlima ettei meiden Waldakundan pitenyt yeren häte oleman / ia Me haastoim calki Pacanat.

Se HERRAN Woidhelty / ioca meiden turuan oli / ombi Fangittu heiden wercohins / coska he meite haiotit / Johonga me turuasim / Ette me henen Warions alla eleisim Pacanain seas.

Iloitze ia riemuitze sine Tyter Edom / iocas asut Vzin maalla / Sille sen Calkin pite mös sinun ylitzes tuleman / pitä mös sinun ioopuman ia alasti tuleman.

Mutta sinun Pahategholles ombi loppu / sine Tyter Zion / Eipe hen sille anna sinua poiswiedhe / Mutta sinun

pahat

pahatteghos Tyter Edom / pite henen eziſkelemen / ia ſinun ſyndies yleſauaman.

V.

MViſta HERRA / quinga meille tapactui / Cazo / ia näe meiden ylencatzetta. Meiden perimys ombi mwcalaiſten oſari tullut / Ja meiden hoonet wlconaiſten. Me olema orwot ja Jſettömet / Meiden äitit ouat ninquin Leſket. Weſi / ioca meiden oma oli / rahallam me ioſimma / Omat halghot / hinnalla me oſtimma. Caulan pereſt he meite waatinat / Ja echke me io wäſynyet olema / ei quitengan meille ychten lepo annettu Meiden piti Egiptin ja Aſſirian ala meiten andaman / ſenpäle / ette me ſyttekin leipe rawinnori ſaiſſimma / Meiden Jſet ouat ſynditehnyet / ia euet ſillen ole käſis / Ja meiden pite heiden pahatekoſanſa nautitzeman / Oriat meiden ylitzen wallitzenat / Ja eikengen ole / ioca meite heiden käſiſtens pelaſta / Meiden pite hakeman meiden leipen hengen pacolla / miecan edhes / coruesa / Meiden ihoma ombi poltettu / ninquin wghnis / ſen hirmuiſan Nelghien tähden.

He ouat waimot Zionis raiſkanut / ia Neitzyet Judan caupungeiſa / ouat Ruchtinat yleshirtenet / Ja wanhimpain mootho euet armoinuet. Ne Noricaiſet piti mylly kiue wetämē / Ja ne piſkuiſet puita cādaiſās piti cōbaſtumā / Ne wanhat pwtuit porteiſta / Ja ne Nooricaiſet eij ſillen candelecta ſoita / Meiden ſydhemen riemu loppuij / Meiden Tantzin on kiendynyt mureheri / Meiden pää ſtem ombi Crunu poiſſpudhonnut / Woi ette me nin olema ſyndije tehnyet / Senteden ombi mös meiden Sydhemet murehiſans / Ja meiden ſilmet ouat caichtunuet zi-

Jeremian Rucous.

onin woren tehden / ette se nijn häwitetty on / Ette Rethut sen ylitze ioorendeluat.

Mutta sine HERRA / ioca ijancaikisesta olet / Ja sinun Istuimes ijeske ikehen / Mixis meidet nijn caiketi wonodat? Ja nijncauwā meite iuri ylenānat? Palauta HERRA meite iellens sinun tyges / ette me taas cotia palaisima / Wdhista meiden peiuet / ninquin he alghusta olit / Sille sine olet meite poysheittenyt ia ylenpaltisesta sine meiden pälem olet wihastunut.

Jeremiā Walitos Weisuin Loppu.

EZEchielist.

Wāret Opettaiat / Sarnaiat ia Petteiet Laitetan. Ezech. xiij.

Ja HERRAN Sana tapactui minulle / sanoden.

IME Inhimisen poica / Propheterra Israelin Prophetie wastan / ia sanos heille / iotca omasta sydhemestens propheterauat.

Cwlcat HERRAN Sana / Neite sanopi HERRA Jumala.

We nijlle hulluille Prophetille / iotca heiden oma hengens seurauat / ia ei ole heille yeten Näkyä.

O Israel / sinun Prophetis ouat ninquin Ketut corsuessa / Euet he aucon eten tule / eike aseta heitens Mwrixi Israelin Honen ymberille.

Ja

Ja euet Sodhas ſeiſo HERRAN peiuene / Heiden Näköns euet miteken ole / ia heiden Noitudhens ombi ſula walhe.

Näköns) heiden Sarnans ia Oppins.

He ſanouat / HERRA ſen ſanoi / Waikka ei HERRA ole heite lehettenyt / ia achkeroitzenat ette he heiden Oppins kijniteiſit.

Eikö teiden Näghyn ole turha / ia teiden Noitudhen ſula walhe. Ja quitengin te ſanotta / HERRA ombi ſen ſanonut / Waicka em mine ſite ſanonut ole.

Senteden ſanopi HERRA Jumala nein / Ette te ſite ſarnatte / ioſta ei miteken tule / ia walecht noidhutte.

Nin mine tadhon teiden waſtan tedhä / ſanopi HERRA Jumala / Ja minun käteni pite ninen Prophetin päle tuleman / iotca ſarnauat ioſta ei miteken tule / ia noituuat walecht.

Ei heiden pide oleman minun Canſſani Cocoures / ia Iſraelin Honen lughuſſa ei kirioitetu / eli Iſraelin Maalle tulla

Ja teiden pite tundeman / Ette mine HERRA Jumala olen / Senteden ette he minun Canſſani wietteleuet / ia ſanouat / Rauha / quin ei ole quitenga Rauha.

Canſſa ſeinen yleſrakenda / nin he ſen ſaman pyhckinet ärdhaliſen Calkin canſa.

‡ Seine rakenda) ſe on / tötete kenet ia pätte / uet mite Opete taan. Waan

Sanos nijlle pyhckijlle / iotca ärdhaliſella Calkilla pyhckinet / ette ſen pite poiſſangeman.

pyhckie / on Lu uata ia wahuiſ ta ette hyuæri tu leman pite / Ja

Sille ette Sadhe ewro ombi tulewa / ia ſwret Rakeet langenat / ia Twliſpä pite ſihen ſöxemen / Catzo / Nin ſe Seine langepi.

ei ole quitegan mw / quin ſula walhe.

Mite maxa / eikö ſilloin teille ſanottane / Cuſſa nyt on ſe pyhckimys / ionga te pyhckinyet oletta?

Nein ſanopi HERRA Jumala / Mine tadhon anda ydhen winiſeuen Twliſpään minun iulmaudheſſani pan

uhata / ia Saten ewron minun wihaſſani / ia ſworet Rakeen kiuet hirmudheſſani / ne pite caiki cukiſtaman.

Sillens mine tadhon alaſlödhe ſeinen / ionga te irdhaliſella Calkilla pyhitte / ia mahan heitite / Nin ette ſen macauan Peruſtoxen nächtemen pite / ette ſe Maas maca.

Ja teiden pite mös ſielle ſiſelle huckuman / ia ymmertemen / ette mine ſe HERRA olen.

Juritellens mine tadhon teutte minun Hirmuſudhenti ſen Seinen päle / ia ninen päle / iotca ſen irdhaliſel Calkilla pyhkiuet / ia teillen ſanoa / Eike teſſe ole Seine eli Pyhckie.

Näme ouat ne Iſraelin Prophetat / iotca Jeruſalemil le noituuat / ia ſarnauat Rauhaſta / waicka ei Rauha olecka / ſanopi HERRA Jumala.

Ja ſine Inhimiſen Poica oienna ſinun caſuos vaſtan ſinun Canſſas Tytterit / iotca heiden ſydhemeſtens noituuat.

Ja Prophetera heiden waſkans / ia ſanos / Nein HERRA Jumala ſanopi.

We teille / iotca teet ❀ Pänalaiſet Inhimiſille heiden Cainolons ala / ia Niſkatynyt ❀ Päite warten / ſeke Norille ette wanhoille Sielutja ottaxenna.

Coſka te nyt weiunyet oletta minun Canſſani Sielut / nin te lupat heille Elemen / Ja minun te riuatta minun Canſſani ſeas / Ohra pion ia ydhen Leiuenpalan tedhen.

Sen cautta / ette te ne Sielut Coolemahan domitzetta / iotca ei pitenyt cooleman / Ja domitzetta nijte Elemehen / iotca ei pide elemen.

Ja ſe tapactu teiden Walhecten cautta minun Canſſaſſani / ioca kernaſti Walhen cwle.

Senteden ſanopi HERRA Jumala / Catzo / mine tadhon

❀ Pänalaiſet) Sille Noitawatmotombelit Secte / puſat eli Pänalaſet / Iotca he pant Mieſtein Cainalan alaſta ſadharenstiete Mite heille tulis eli tapactuis.

❀ päite) Rabbi Nimbi / ſano / Ette ſeiſoit codhallans ſeke Miehet ette watmot / niſinen Notawainoin etteen / Ja nin he wimmateturi tulit / ette he opit mite he kyſyt ia tactoit / heiden Noituxens autta.

tadhon tedhä waſtan teiden pänalaiſten /iolla te Sielut otatta ia lohutat.

Ja tadhon heite poiſtemmat teiden Cainalaſtan / ia ne Sielut / iotca te otatta ia lohutat / tadhon päſte.

Ja tadhon teiden Niſkatynyn rickirepie ia minun Canſſani teiden käſiſten wapautta / ettei teiden pidhe hende enämbi ottaman / Ja ymmertemen ette mine ſe HERRA olen.

Senteden / ette te ninen Zurſkaſten ſydhemet coetelet Falſkiſta / ioita em mine mureſen ſaattanut ole.

Zurſkat ſydhemet wapiſeuat Jumalan Nimen teden/Sen teden he pian raſſauteran/pauſatan ia käſitetä wäkille Opilla /ioca Jumalan Nimen waſtolla edeſtoodhan.

Ja oletta wahuiſtanuet ninen Jumalattomiten käydhet / nin ettei he käenne heitens heiden pahaſta menoſtans / ette he eleiſit.

Senteden ei pidhe teiden turha Opetoſta ſillen ſarnaman eike noituman.

Waan mine tadhon wapacta minun Canſſani teiden Käſiſten / Ja teiden pite ymmertemen / ette mine HERRA olen.

Nelie Jumalan Rangaſtuſta ſyndein teden. Ezech. xiiij.

OSka iocu Maakunda minua waſtan ſynditekepi / ia ſe wiele ſiitte minua pilcapi / Nin mine tadhon käteni ſen yitze vloſoienda/ia caiken Leiuen waran poiſotta.

Ja tadhon ſinne Nelghien lehette / ette mine ſielle ſeke Inhimiſet ette Eleimet yleſiuritan.

Ja wai ka ſilloin oliſit ſielle ne Colme Mieſte/ Noe / Daniel ja Job / nin he waiuoin heiden omat Sieluns wapadhaiſit heiden Wanhurſkaudhellans / ſanopi HERRA Jumala.

Ja jos

Ja ios mine pahat Pedhot maan ſiſelle leheteiſin / kotca Inhimiſet poiſſualdaiſit / ia ſen raateliſit / nin ettei ſielle yxiken Petom teden waelta taidhais.

Ja neme colme Mieſte oliſit ſielle ſiſelle / Nin totta quin mine elen ſanopi HERRA Jumala / eike he taidha Poikians eike Tytteritens wapacta / waan ainoſtans itzens / Mneta itze je Maa auttori tule.

Eli ios mine Miecan ſen Maan päle annaiſin tulla / ia ſanoiſin / Miecka / mene ſen Maan lepitze / ia nin tulis ſeke Inhimiſet ette Eleimet yleſuriteturi.

Ja ne colme Mieſte oliſit heneſſe / Nin totta quin mine elen ſanopi HERRA Jumala / eike he taidha Poikians eike Tytteritens wapacta / waan heiden ainoaſtans pite wapadheturi tuleman.

Taica ios Mine Ruttotaudhin Maan ſiſelle leheteiſin / ia minun hirmuſudheni ſen ylitze vloſwoodhataiſin / ette mine ſielde cadhotaiſin ſeke Inhimiſet ette Eleimet.

Jo Noe / Daniel ia Job oliſit ſielle ſiſelle / Nin totta quin mine elen / ſanopi HERRA Jumala / eipe heiden pidheis heiden wanhurſkaudhens cautta / eike poikians eli Tytteritens taita wapacta / waan heiden omat Sieluns.

Sille nin ſanopi HERRA Jumala / Jos mine leheteiſin ne Nelie minun paha Rangaiſtuſtani / quin on / Miecka / Nelke / pahat Pedhot ia Ruttotaudhin Jeruſalemin ylitze.

Nin / ette mine ſielle cadhotaiſin ſeke Inhimiſet ette Eleimet / Cazo / nin mutomat ſielle ſiſelle pidheis ietettemen / iotca Poiat ia Tytteret ſielde pidheis vloſwiemen / ia tulla temme teiden tygen.

Ette te näkiſit quinga heiden kenis / ia lohutaiſit teiten ſen Onnettomudhen päle / ionga mine Jeruſalemin ylitze olen an-

olen andanut tulla / ynne caikein muidhen canſa / quin mine heiden ylitzens olen andanut tulla.

Ne pite teiden lohutoxen oleman / coſka te ſaatta nähdä quinga heiden keupi / ia taidhat ymmerdhe / ettei mine ilman ſyyte tehnyt ole / mite mine ſielle ſiſellä tehnyt olen / ſanopi HERRA Jumala.

Lohutoxen) Ne fangitut Juttat Babelis olit iloiſat / ette ne Jeruſalemis pideis mös fangittuna tuleman heiden tygens / ioſta he olit pilcatut / ninquin Petteret ia poiſlangenaiſet.

Lue Ezech. xvj. cap. Jalon Wertauxen Sanan ylencatzomiſen teden / ia ſijte Epeiumalten Paluelureſt / Lytoſta / ia ſijte Enſimeiſeſt vſkoſta / ioſta Paulus ſano. Sen Enſimeiſen Vſkon he tyhiexi teit.

Synnein anderiandamus luuatan nijlle catuuaiſille. Ezech. xviij.

Ja ſe HERRAN ſana tapactui minulle / ia ſanoi.

MIxi te prucat Iſraelin maaſa teiden ſeaſſan / temen SananLaſkun / ia ſanotta.

Iſet ouat Hapatut winamariat ſönyet / Wan Laſtein Hampat ouat ſijtte heltynyet.

Nin totta quin mine elen / ſanopi HERRA Jumala / Eipe ſencaltainen Sananlaſku pidhe oleman teiden ſeaſan Iſraelis.

‡ Teme Sömine Merkitze / nijſte Epeiumalten Paluelureſt / quin he hijſis / Pyhis Metzis / Cuckulois ia Wortein päle wffraſit Eleimit / tapoit ia ſöit Pirun Cuniari / ia ſen totiſen Jumalan pilcari.

Sille catzo / caiki Sielut ouat minun / nin Iſen Sielu quin Poiangin minun on. Se Sielu quin Synditeke / ſen pite cooleman.

Jos nyt iocu Hurſkas on / ioca oikein ia hyueſtiteke / Joca ei Wortein päle ‡ ſöö / eike henen Silmiens yleſnoſta Iſraelin Honen Epeiumalten polehen.

Joca ei ſaaſtuta henen Lehimeiſens Emende / eike maca Waimon canſa henen taudhiſſans.

Joca ei kennengen warytte te / ioca Welgholiſtens henen Pantins iellenſanda / eike miteken wäkiuallalla keldeke poiſota.

Joca andapi Jſouaiſille Leueſtens / ia ſen Alaſtoman waatetta.

Joca ei corkoraha ota / ioca eiketen Aſioiſans pete.

Joca ei auta wärytehen / Joca riteleueiſten waihel oikein domitze.

Joca minun Oikiudheni ielkin waelda / ia pitepi minun Keſkyni / nin ette hen todheſt ninen ielkin teke.

Se on yri Hurſkas Mies / henen pite wiſſiſt Elemenſanopi HERRA Jumala.

Mutta ios hen iongun Poian ſynnytte / ia ſe ſama tulepi Murhaiari ioca werte vloſwodhatta / eli iotaki neiſte cappaleiſta tekepi / ia ei yeten nÿſte muiſt cappaleiſt teghe.

Waan ſöpi woortein päle / ia ſaaſtutta henen Lehimeiſens Emenen.

Tekepi nÿlle Kieuhille ia waiuaſille wahingot / ottapi iotakin wäkiuallalla.

Ei Panti iellenſanna / yleſnoſta Silmens Epeiumalten pein / iolla hen Cauhiſtoxen tekepi.

Vloſandapi Corkorahan päle / ia Aſioiſa pettepi / pidheiſtö henen elemen: Ei toſin henen elemen pidhe.

Waan ette hen nämet Cauhiſtoxet tehnyt on / henen pite coolemalla cooleman / Henen werens pite henen ylitzens oleman.

Mutta ios hen iongun Poian ſynnytte / ioca caikia ſencaltaiſi ſyndie näke / quin henen Jſens teke / ia hen itzens pelke / ia ei nin tee.

Ei ſöö Wortein päle / eike ſilmens yleſnoſta Jſraelin Hoonen Epeiumalten tyge.

Ei

Ei ſaaſtuta henen Lehimeiſens Emende / Eikete wahingoita / Ei tacanans Pantia pidhe / eike miteken ota Wäkiuallal.

Jacapi Leiueſtens Nelkeitzille / ia ſen Alaſtoman waatetta / Ei auta ſite Radholiſta waſtan.

Ei ota corkoraha eli Aſioiſa pete / Waan minun Reſkyni pite / ia minun Oikiudheni ielkin elepi.

Ei temen pidhe henen Jſens pahateghon tedhen cooleman / / waan elemen.

Mutta henen Jſens / ioca Wäkiualta ia Wärytte prucaſi / Ja henen Canſſans ſeas ſite tehnyt on / quin ei luualinen ole.

Cazo / henen pite cooleman henen pahateghons teden.

NJn te ſanotta / Mitei poian pidhe henen Jſens pahatteghot candaman.

Senteden pite henen elemen / ette hen hyueſti ia oikiaſti teki / ia caiki minun Oikiuteni pitenyt ia tehnyt on / Waan ſe Sielu / quin ſynditekepi ſen pite cooleman.

Sille ei Poian pidhe Jſens pahatecoia candaman / eike mös Jſe pidhe Poians pahatecoia candaman.

Waan ſen hurſkan wanhurſkauden / pite henen ylitzens oleman / ia ſen Wären Wäryys pite henen ylitzens oleman.

Mutta ios iocu Jumalatoin itzens käende / caikiſta henen ſynneiſtens / quin hen on tehnyt.

Ja pitepi caiki minun Oikiuten / ia tekepi oikein ia hyueſti / nin henen pite elemen ia ei cooleman.

Mutta caickein henen ylitzekeumiſens / iotca hen on tehnyt / ei pidhe muiſtettaman / Waan henen pite elemen ſen wanhurſkaudhen teden / quin hen teke.

Lwletkos / ette mine halaian ſen Jumalattoman coo-

lemata / ſanopi HERRA Jumala / ia ei paremin ette hen palaiais henen pahaſta menoſtans ia elemeſtens / ia eleis.

Ja ios ſe Wanhurſkas / palaiapi henen Wanhurſkaudheſtans / ia tekepi ſite quin paha on / ia elepi caiken ſen Cauhiſtoxen ielkin / quin iocu Jumalatoin teke.

Pidheiſkö henen elemen: Ja caiki henen Wanhurſkautens / quin hen tehnyt on / ei pidhe enſingen muiſtettaman.

Waan henen pite cooleman henen Jumalan pilcaudhes ia ſynnins tädhen / iotca hen tehnyt on.

Ja quitengin te ſanotta / Eipe HERRA oikein tee.

Nin cwlcat ſis te Iſraelin Honeſta / Engö mine oikein tee / Mutta te wärin:

Sille coſka ſe Wanhurſkas poiſkäendepi itzens henen Wanhurſkaudheſtans / ia tekepi paha / nin teuty henen coolla.

Mutta henen teuty coolla henen pahudhens teden / quin hen tehnyt on.

Waſtoinpein / coſka ſe Jumalatoin poiſkäendepi itzens henen Wärydheſtens / ionga hen tehnyt on / ia tekenyt Oikein ia hyueſti / hen Sielunſa eleuene pitepi.

Sille ette hen pelkepi / ia pahudheſtans weltepi / Nin henen pite elemen ia ei cooleman.

Ja wiele nyt ne Iſraelin Honeſta ſanouat / Eipe HERRA oikein tee / pidheiſkö minun oleman wären: Teille Iſraelin Honeſta on wäryys.

Senteden mine tadhon domita teite / iotca Iſraelin Honeſta oletta / iocaitzen henen menons pereſte / ſanopi HERRA Jumala.

Nin käendeket ſis teiten / caikiſta teiden ylitzekeumiſeſten / ettei teiden pidheis langeman pahatecoinne teden.

Poisheitteket caiki teiden ylitzekeumiſen / ioilla te oletta ylitzekeunyet / ia techket teillen vſi ſydhen ia vſi hengi.

Sille

Sille mingeteden ſine tadhot nin coolla / ſine Iſraelin Hone:

Sille em mine tadho ſen coolevaiſen coolemata / ſanopi HERRA Jumala / ſenteden käendeket teiten / nin te ſaatta ele.

Sarnaia ombi ninquin Wartia / ia quin Paſuna ioca hädheſte waarapi. Ezech. xxxiij.

Ja ſe HERRAN ſana minulle tapactui ia ſanoi.

Sine Inhimiſen Lapſi / ſarna ſinun Canſſas waſtan / ia ſanos heille.

Coſka mine Miecka iongun Maan ylitze weiſin / ia ſen Maan Canſſa ottaiſi ydhen Miehen heiden ſeaſtans / ia tekiſit ſen heiden Wartiaxens.

Ja hen näkepi Miecan ſen Maan ylitze tulevan / ia paſunalla ſoitta ia Canſſans waarapi.

Joca nyt ey Paſunan helinen cwlepi / ia ei tadhoiſi hendens nevvotta / ia ſe Miecka tulis ia hende poiſottais / ſen oma Weri olcoon henen pääns päle.

Sille hen cwli ſen Paſunan helinen / ia ei quitengan hendens waaroinut / ſenteden olcoon henen Werens henen ylitzens.

Mutta ioca hendens cauatta / hen Sielunſa wapacta.

Waan ios Wartia näkis Miekan tulevan / ia hen ei paſunalla ſoittaiſi / ia henen Canſſans ei waaroinut / ia Miecka tulis ia poiſottaiſi mutamita.

Ne ſamat toſin heiden ſyndiens teden poiſotetaiſijn / Mutta heiden Werens mine tadhon ſen Wartian kädheſte waatia.

Ja nyt ſine Inhimiſen Lapſi / Mine olen aſettanut ſinun Wartiaxi Iſraelin Honen ylitze.

Coſkas iotakin ewlet minun Suuſkani / ettes heite manaiſit.

Quin mine nyt ſillen Jumalattomalle ſanon. Sine Jumalatoin ſinun teuty coolemalla coolla.

Ja et ſine ſite henelle ſano / Ette ſe Jumalatoin hen nen menoſtans cartais.

Nin ſe Jumalatoin pite henen Jumalattoman Menons teden cooleman / Waan henen Werens mine tadhon ſinun kädheſtes waatia.

Mutta ios ſine waaraiat ſen Jumalattoman henen menons teden / ette hen ſijte hendens käendeis / Jä ei hen tadhoiſi hendens ſijte ketä.

Nin henen pite ſyndiens teden cooleman / Mutta ſine olet ſinun Sielus wapactanut.

Teſſe pahat / ette Hyuet Paimenet vloſmaalatan / Chriſtus ſe hyue Paimen on. Ezech. xxxiij.

SA ſe HERRAN ſana tapactui minulle / ia ſanoi / Sine Inhimiſen Lapſi / Prophetera Iſraelin Paimenita waſtan / Prophetera / ia ſanos heillen.

Nein ſanopi HERRA Jumala / We Iſraelin Paimenille / iotca itzeheitens roockinat / Eikö Paimenet pidheis Laumans caitzeman?

Söät) Paimeniten cautta ymmerten / Kuningat / Domarit / Papit / Prophetat / Opetajat ia Kirio tradjat / iotnen hal-

Mutta te ſöät ſite Lihauata / ia Willoilla te itzenne waateitta / ia teuraſtit ſite Söteity / Mutta nijte Lambaita ette te tadho roockia.

Nijte Heiccoia ette te wahniſtanuet / ia nijte Sairaita ette te paranneet / Ne Haauoitetut / eipe te ſitonuet / Ne

Eyuet ſet

Eryneiſet eipe te iellenshakemuet / Ja ſite Zucutettu eipe te erzinyet.

Waan angaraſt ia haartaaſt te oletta heiden ylitzens wallaneet / ia minun Lambani ouat haiotetut / ninquin heillä ei oliſicka Paimenda.

Ja ouat caikille Pedhoille Roari tulluet / ia ratki hawoitetut / ia eryuen keuuet wortein pälè / ſinne ia tenne / ia caikein corkein Cuckulain pälè.

Ja ouat caiken Maan pälè haiotetut / ia eikengen ole / ioca heiden ielkens kyſy / eli iotaki heiſte tottele.

Senteden cwlcat te Paimenet ZERRAN ſana / Nin totta quin mine elen ſanopi ZERRA Jumala.

Ette te ylenannat minun Lambani Raateluxeri ia minun Laumani caikille Pedhoille roari / coſka ei heille ole yeten Paimenda / eike minun Paimeneni tottele minun Laumaſtani.

Waan he ouat ſencaltaiſet Paimenet / iotca itzeheitens caitzeuat / Mutta minun Lambaitani euet he tadho roockia.

Senteden te Paimenet cwlcat ZERRAN ſana / Nein ſanopi ZERRA Jumala.

Catzo / Mine tadhon ninen Paimenden tyge / Ja tadhon waatia minun Laumani heiden käſiſtens.

Ja tadhon heite lopetta / ettei he ſillen pidhe Paimenet oleman / ia ei ſillen itzeheitens caitzeman.

Mine tadhon pelaſta minun Lambani heiden ſuuſtans / ettei he ſillen pidhe heite yleſſömen.

SIlle nein ſanopi ZERRA Jumalan / Catzo mine itze tadhon murhen pite minun Lambaiſtani.

Ja etzie minun Lambaitani / ninquin Paimen etzipi henen Lambaitans / iotca heiden Laumaſtans poiſeryneet ouat.

Nin ike-

lus Walda on annettu / ei hucuttaman eli haſkaman / Waan ette he edeſſeiſoſit / ia Alemaiſtens taruecta etziſit / ia ei achke roitzi oma Woittons pytemen. Kylle Tömiehelle on luuattu paleãs otta tarperens ia ei Jrtauxeen yeteitozeſt. Coſka ei hẽ Wircans vnodha.

Nin ikenens mine tadhon etzie minun Lambaitani / ia tadhon heite pelasta iocaizes Paicas / sielle quin he haiotetut ouat / sihen aican / coska syngy ia Pimie oli.

Mine tadhon heite caikista Canssoissa vloswiedhe / ia caikist Makunnist heite coghota / ia tadhon heite omijn Maihins wiedhe.

Ja tadhon heite caita Israelin Mekein pâle / ia caikis Larois / ia caiken Maan wehman pâle.

Mine tadhon heite wiele nihin parahin Laitumihin / ia heiden Pihaittans pite ninen Corkein Wortein pâle Israelis seisoman.

Sielle heiden pite lustiliſis Pihaittois macaman / ia lihauan Laituman saadha Israelin mekein pâle.

Mine tadhon itze caita minun Lambani / ia annan heidhen macailla / sanopi HERRA Jumala.

Mine tadhon site cadhotettua ylesezia / ia site exyueiste iellenstoodha / ia site haauoitettu situa / ia site Heickowahuista.

Ja mite lihaua ia wäkeue on / tadhon mine käcke / ia tadhon heite caita / ninquin cuki taruitze.

NOrta teille minun Lauman / sanopi HERRA Jumala nein / Catzo / mine tadhon domita Lamban waihel / ia Järein ia Cauristen waihel.

Eikö sijne kylle ole / ette teille nin hyue wehmas on / ia nin yldekylle / ette te sen ialghoillan tallatte.

Ja nin lustiset Läctet iodhaxen / nin yldekylle / ette te sisellenkeut / ia ne pytexexi teet?

Nin ette minun Lambani teuty söhde / iotca te tallaneet oletta / ia iodha site / ionga te Jalghoillan pydhertenyet oletta?

Senteden nein sanopi HERRA Jumala nijlle / Catzo / mine tadhon domita Laihain ia Lihauain Lambain Sentewaihel.

Senteden ette te potkitta teiden Jalghoillan / ia nijte Heickoia te poiſpuſket teiden Saruillan / ſihenaſti ette te heite caikia teiſten poishaiotat.

Ja mine tadhon autta minun Laumani / ettei hen ſillen pidhe Raatelurexi tuleman / ia mine tadhon domita Lammaſten ia Lammaſten waihel.

Ja mine tadhon heille ydhen ainoan Paimenen yleſherette / ionga heite caitzeman pite / nimitein / Minun Palueliani Dauidin.

Dauidin) Ebrelt pteuet mõs meiden canſan/ Temen Paimenen Chriſtuxen oleuan/cuzuttu Dauidxi / Ette hen oli tuleua henen Siemenes ſtens.

Henen pite heite caitzeman / ia heiden Paimenens oleman.

Ja mine HERRA tadhon olla heiden Jumalans / Mutta minun Palueliani Dauid pite heiden ſeaßans Pämiehen oleman / Site mine HERRA itze ſanon.

Ja mine tadhon heiden canſans ydhen RauhaLijton tedhä / ia caiki pahat Pedhot maaſta poiſkarcotta / ette Lambat pite irſtaſt aſuman Corues / ia metzis macaman.

Mine tadhon heite / ia caiki minun Cuckulani ſiugnaxa / ia annan ſata heiden pälens oikialla aialla / ſen pite Armoliſen Sateen oleman.

Cuckulani) Chriſtus ombtai Meki ia Cuckula / toca meite Tainaliſella ſiugnauxella ſiugnapi / ia andapi ſen teruelitzſen Opin Sateen.

Ette ne Puudh kedholla pite heiden hedhelmens candaman / ia heidhen Caſuons andaman pite / ia heiden pite irſtana Maaſa aſuman.

Ja heiden pite ymmertemen / ette mine HERRA olen / coſka mine heiden Jkens ſerkenyt olen / ia lunaſtanut heite minen käſiſte / ioita he paluelit.

Ja eipe heiden pidhe ſillen Pacanoille Raatelurexi oleman / ia ei yxiken peto Maan päle / pidhe heite ſillen yleſſömen / Waan irſtana aſuman / ilman caiketa pelghota.

Ja mine tadhon heille ydhen kerſkatun Plantun yleſherette / ettei heiden pidhe ſillen Maaſa Nelke kerſimen /

plantun) ſe on/ hyuẽ Sanomã/ caikis Pacanois ewlutetun.

ia ei enembe heiden pilcans Pacanain ſeas kerſie.

Ja heiden pite tietemen / ette mine ſe HERRA / heiden Jumalans olen heiden tykenens / ia ette ne Iſraelin Honeſta ouat minun Canſſani / ſanopi HERRA Jumala.

Ja toſin / te Inhimiſet pite oleman minun Wehmani Lambat / ia Mine tadhon teiden Jumalan olla / ſanopi HERRA Jumala.

Lue Käſikiriaſt Ezech. xxxviij. ſen ſine Rumin hautamiſes leudhet.

Danieliſt.

Alcupuhe.

DANIEL Propheta ſihen hen enimen hendens achkeroitze / Ette hen HERRAN Chriſtuſen cunnialiſen ia ijancaikiſen Waldakunnan ialoimaſt yliſteis ia ſarnais / ia ſen cochtan hen caiken Mailman Waldacunnat / turhaxi ia catouaxi oſotta. Ombi henelle mös ſijte kijtos Prophetain ſeas / ette hen iuri ſite hetken rachtu tarcoitta / iolla ne Juttain Ceremoniat lackaman / ia Chriſtuſen Waldakunnan alcaman piti. Quin Tai Norucainen oli / nin hen poiſwietijn Babiloniaan / ſen Juttan Kuningan Joachimin colmanden Wooten / Ja ſielle hen lwltan Seitzemenkymmende aijaſtaica olleexi / ſe on / haman Jeruſalemin yleſrakendamiſen aſti / quin Enſimeiſeſt Luuſta näky. Ja

Ja waicka Daniel oli ensin Fangiri Jerusalemist poisswiety / ombi hen quitengin mös Mailman edes / yri swori ialo Mies ollut. Sille hen on ne caxi Ensimeist Nimeiset Waldacunnat / Babilonias ia Persias / quin iocu nijste Corkeimaist / hallitzenyt Jumalan sädhyn ielkin. Ja echkei hen ole Kuningas ollut / eike swrta cunniat eli tauarat taica Hywytte sijte pitenyt / Nin hen on quitengin ne Kuningaliset Teghot / Asiat / ia Wirghat pitenyt ia vlostoimittanut. Joista hen Mailman iooxun ia tauan perest / woitti enemen wiha / catent / tuska ia wainoust quin hywytte. Mutta eipe se Danielin minteken wahingoittanut. Sille site rackahambana Jumala hende piti / Joca site runsamast henelle maxoi / nin / ette HERR asetti henen Babelis ia Persias Kuningan sian / waicka ei hen Kuningan Persona eli Nime candanut. Catzos / nein Jumala taita henen fangitut Juttans ia mwdh ysteuens lohuta ia cunnioitta / Nin / ette hen ydhen Borgharin Poian / sijte radheltust Jerusamist / cachtalaisexi Keisarixi / Babelis ia Persias teki.

Summa ia päldiskein / Ei ole caikein Abrahamin Lasstein seas / iocu nin corkiasti Mailmas Jumalalda ylistetty / quin teme Daniel. Oli tosin Joseph Egiptis Kuningan Pharaonin tykene / sangen swri / Nin mös Dauid ia Salomon olit swret Israelis. Mutta he ouat caiki halnat Kuningat ia Herrat olluet / ninen Babelin ia Persian Kuniugasten cochtan / ioissa Daniel se Nimeinen Pämies oli. Jotca molemat hen mös ihmeliset Jumalan tyge kä ensi / ia ulman epeilemet / hen on molemis Keisaricunnis / swren hedelmen monis Canssois / matkan saattanut / iotca henen cauttans Jumalan tundemiseen tulleet ouat / ia autuaxi. Joista ne Tieteiet ia wisaat Jdhest / iotca Christusen Lassa ollesans / Culta / Pyhesaw ia Mirham wf-

fraisit / ouat olluet / ia henen Corkian Schoulunts Opetuslapsist / ioca sanotan nijsse Makunnis wiele nyt seisoua. Ninquin mõs ne samat Keisarit ouat Preiuins ia keskyns cautta cwoluttanuet / ette se Danielin Jumala iocaitzes Maakunnas piti cunnioitettaman. Danielis. ij. ia vj.

Ouat mõs monet mwdh swret syyt / mingeteden iocainen hurskas Christittu / pidheis temen Danielin racastaman / lukeman / ia liaten telle wimeisel surkialla aialla / lohutoxens ia tarpexens hende prucaman. Ninquin ne / iotca teste näkeuet heiden surkiudhens lopun saauan / ette he Synnist / Coolemast / Perkelest / ia caikista pahoista (iota he hoaten halaiauat) päsisit Taiuahan Christusen tyge / henen autuan aijncaikisen waldakunnan sisel. Quin mõs itze Christus omains lohutta Luce. xxj. sen hirmulisen Aian menon cautta (iosta Daniel Nägbys / Esicuuis / ia Camalois salaisis merkis / prophetera) ia sano. Coska te neite näet / nin ylescatzocat / ia ylesnoskacat teiden päiten. Sille teiden Autudhen silloin leheskupi.

Sihen auttacoon meite se sama meiden racas HERRAN ia Wapactaian / ynne Jsen ia Pyhen Hengen cansa kijtettu ijancaikisudhes. AMEN.

Danielis. II.

Nin rupeis Daniel Kuningan Nebucadnezarin edes / ia Sanoi.

JTE Salaust / quin Kuningas anoi tietteipe ne wisaat / Opetetut / Tecteintutkias ia Noidhat / woi Kuningalle ilmoitta.

Waan Jumala Taiuahast / hen taitta salaiset Asiat ilghista / ia tietteuexi teki

Nu-

Kuningalle NebucatNezár / mite tuleuaisis aighois tapactuman pite.

Nin on teme sinun Vnes / ia sinun Näkys / quin sine macasit.

Sine Kuningas / quin sine olit sinun Wotes pále / nin sine aiattelit mite edespein tapactuman pidheis.

Ja se ioca salaiset ilmoittapi / hen ombi sinulle osottanut / quin tapactuman pite.

Nin ouat sencaltaiset salaiset Asiat minulle ilmoitettut / ei minun Wisaudheni cautta / quin se olis swrembi / quin caickein / iotca eleuet.

Waan senteden ombi se minulle ilmoitettu / Ette sen Tulkitos pidheis Kuningalle tiettexeri tuleman / ia sine saisit sinun sydhemes aiatoxet tiete.

Sine Kuningas näit / ia catzo / yri swri ia corkia Cuua seisoi sinun edheses / ia Se oli hirmulinen pälecatzo.

Sen saman Cuuan Pää oli parahimmast Cullast / Mutta sen Rinda ia Käsinardhet olit Hopiast.

Sen Watza ia Landet olit Cuparist / Sen Sääret olit Raudhast / Sen Jalghat olit politain Raudhast / ia politain Saueft.

Sencaltaista sine näit / Sihenasti yri Kiui alastäuceistin / ilman Käsite / ia löi sen Cuuan Jalcohin / iotca Raudhast ia Saueft olit / ia murensi heite.

Silloin tulit ynne muserturi / se Rauta / Saui / Cupari / Hopia ia Culta / ia tulit ninquin Acanat Suuiloghas.

Ja Twli sen poiswei / nin ettei site sillen tainut leutte.

Mutta se Kiui / ioca site Cuua löi / tuli swrexi worexi / nin / ette se coco Mailman teutti.

Teme se Vni ombi / Nyt me tadhoma Kuningan edes sen Toimituxen sanoa.

Sine Kuningas olet caikein Kuningain Kuningas /

Jolla Jumala Taiuahaſt / Waldakunnan / woiman / ia Wäkewydhen / ia Cunnian andanut on.

Ja caiki / ioiſſa Jnhimiſen Lapſet aſuuat / ia Eleimet Redholla / ia Linnut Taiuas alla / on hen ſinun Käſihis andanut / ia ſinulle neinen caikein ylitze wallan lainaſi.

Sille ſe Cullainen pää olet / Sinun ielkes pite ydhen coiſen Waldakunnan yleſkuleman / haluambi quin ſinun.

Sitelehin ſe Colmas Waldakunda / ioca Cuparinen on / ionga pite ylitze caiki Makunnat hallitzeman.

Sen Nelienen pite couan oleman / ninquin Raudhan / Sille ninquin Rauta ſerkepi ia murenda caiki / ia ninquin Rauta caiki rickopi / Jurinin temen pite mös caiki ſerkemen ia murendaman.

Mutta ettes neit Jalghat ia warpaat / politain Saueſt ia politain Raudhaſt / ſen pite ydhen iaetun Waldacunnan oleman.

Quitengin pite ſijte Raudhan iſtuttamiſeſt ſijhen ſiſel iemen / ninquin ſine neit Raudhan oleuan Sauen canſa ſecoitetun.

Ja ette Warpaat ſen ialghois / politain Rauta / ia politain Sauinen oli / Sen pite politain wahuan / ia politain heicon Waldakunnan oleman.

Ja ettes nägit Raudhan ſecoitetun Sauen canſa / kylle he heitens Jnhimiſen weren pereſti yeten ſecoittauat / Mutta euet he quitengin toinen toiſeſtans kijniriſpu / Ninquin ei Rauta taita Sauen canſa yetenſecoitetta.

Chriſtuſen Waldakunnaſt / ninnen Nelien Waldakundain ielkin quin oli ſe Babilonian / Perſian / Macedonian eli Gretian / ia Romarein. Danielis. ibidem. Mutta

Mutta neinen Waldacundain aicana / pite Jumala Tiuahaſta ydhen Waldacunnan yleſſaattamā / iotca ei ikenens radhelta.

Ja henen Waldakundans ei pidhe toiſelle Canſſalle haltunamettaman.

Sen pite caiki nāme Waldacunnat ſārkemen / ia haiottaman / Mutta ſen pite tiancaikiſeſta pyſtymen.

Samalmoto quin ſine neit ydhen Riuen / ilman Rāſite poiſreueiſtyn / ioca Raudhan / Cuparin / Sauen / Hopian ia Cullan muſerſi.

Ja ette Mahometin ielkin pideis Turkin tuleman. Daniel. vij.

Nite mine nāin / ſihenaſti ette Stolit pandijn / ia ſe Wanha itzens iſtutti. Apoc. 5.

Henen Waattens oli walkia ninquin Lumi / ia henen pāāns hiuxet / ninquin pudhas willa.

Henen Stolins oli ſula Tulenleicki / ia henen Rattaans / paloit tuleſta / ia nijſte vloſkeui yxi pitke tulinen leimaus.

Tuhaterta tuhatta paluelit hende / ia kymmenen kerta ſata tuhatta ſeiſoit henen edheſens.

Ja Domio pidhettin / ia ne Kiriat auattin.

Mutta mine catzelin / ninen ſwrein Sanain teden / iotca ſe Sarui puhui.

Mine catzelin / ſihenaſti ette ſe Peto cooletettu oli / ia henen Rumins huckuis / ia tulehen heitettijn / ia ninen muidhen Petoin woima poiſotettijn.

Sille aica ia hetki oli heille māretty / quinga cauuan caiki pyſymen piti.

Mine

Mine näin teſſe Någhys ölla / Ja catzos / yxi tuli Taiuan piluis / ninquin / iongun Jnhimiſen Poica / haman ſihen Wanhan aſti / ia edeſkootin henen tygens.

Hen annoi henelle wallan / Cunnian ia Waldacunnan / ette caiki Canſſat / Sucukunnat / ia Kielet pidheis hende Palueleman.

Henen Waltans ombi ijancaikinen / ioca ei ikenens cadho / ia henen waldacunnallens ei ole Loppua.

Mine Daniel neiſte hemmeſtuin / ia teme Nåky minua heiritzi.

Ja mine menin ydhen ninen tyge / iotca ſielle ſeiſoit / ia rucuelin hende / ette hen minulle neite caikia vloſtoimitais.

Ja hen puhui minulle / ia oſotti minulle / mite nämet merkitzit.

NÄmet nelie ſwrta Petho / ouat nelie Waldacunda / iotca Maan päle tuleman pite.

Mutta ne Pyhet ſen Corkeiman pite ſen Waldacunnan omiſtaman / ia pite ſen alati ia ijancaikiſeſta nautitzeman.

Sitelehin mine kernaſti tahdoin oppia ſijte Nelieneſt Pedhoſta / ioca ſangen toiſin oli / quin caicki ne muudh / ia ylen hirmuliinen.

Joilla raudhaiſet Hambaat oli ia waſkiſet Kynnet / ioca ymbertilens ſöi ia muſerſi / ia techtet hen Jalghoillans tallaſi.

Ja nijſte Kymmeniſte Sarueſt / iotca henen Pääns päle olit.

Ja ſijte toiſeſta / ioca yleſnouſi / ionga edes Colme poiſlangeſit.

Ja mitä ſille Saruella / Silme oli / ia Suu / ioca ſwret Aſiat puhui / ia ſworembi oli / quin ne muudh.

Ja mi-

Ja mine näin ſen Saruen ſotiuan nijte Pyhie waſtan / ia ſai Woiton heiden waſtans / Sithenaſti ſe Wanha tuli / ia Domion teki / ſen Corkeiman Pyhein edeſte.

Ja ſe aica iouui / ia ne Pyhet omiſtit ſite Waldacunda.

Nin Engeli ſanoi / Se Nelies peto / ombi ſe Nelies waldakunda / Maan päle / ioca wäkeuemexi tule / quin caiki waldacunnat.

Sen pite caiki Makunnat yleſſömen / tallaman ia muſertaman.

Ne henen Kymmenen Saruens / merkitzeuet / kymmenen Kuningaſt / iotca ſijte ſamaſta Waldakunnasta yleſnouſeuat.

Mutta ſen ſaman pereſtä pite ydhen toiſen yleſtuleman / ſen pite wäkeuemmen oleman / quin iocu nijſte entiſiſte / ia pite Colme Kuningaſt neurittemen.

Hen pilcapi ſen Corkeiman / ia ne ſen Corkeiman Pyhet hen raatelepi / ia hen kechta mwtta aighat ia Lain.

Mutta henen Käſijns he ylenannetan / yeten aican / ia iotaki aica / ia yeten polen aican.

Senielkin pite Domion oleman / Silloin pite henen waltans poiſotettaman / ette hen pereti hucutetaan ia cadhotetaan.

Mutta waldacunda / wäki ia woima coco Taiuan alla / pite ſen Corkeiman Canſſalle annettaman.

Jonga waldakunda ombi ijancaikinen / ia caiki walda pite hende palueleman ia cwleman / Teme oli ſen Puhen loppu.

Saruēs) Quin ſen Alexandrin Waldacūnaſta / Nelie Waldacunda vloſtuli / Nin onat ſijte Romarem Waldacunnaſt / kymmenen tulut / Quin on / Sirta / Egipti / Aſia / Gretia / Italia / Gallia / Hiſpania / Aphrica / Germania / Anglia / Sille nemet Makunnat ouat caiki nimen Kormaren alla olluet.

Danielin Rucous. Danielis. ix.
Lue Rucouſkiriaſt. folio xxiiij.

Nyste Seitzemenkymmenden Wyckoista. Danielis. ix.

JA Gabriel sanoi minulle / Nyt mine olen vloskeunyt / opettaman sinulle ymmerdhyst / Sille quin sine rupesit rucoleman / nin teme Resky vloskeui / ia siteuarten mine tulin site sinulle ilmoittaman.

Sille sine olet racastettu ia rackahin / Nin ota sis waari ettes sen Någhyn ymmerdheisit.

Seitzemekymmende Wyckoa ouat sinun Canssas på-le måretyt / ia sinun Pyhes Caupungis ylitze.

Silloin ne ylitzekeumiset poistoiutan / ia se Syndi peiteten / ia se pahateco poissouitetaan.

Ja se yancaikinen Manhurskaus edestoodhan / ia ne Någhyt ia Ennustoxet ✠ insiglatan / ia se caikein Pyhein Pyhe woidhellaan.

Nin tiedhe sis nyt ia merkitze / sytte aiasta / coska se Resky vloskeupi / ette Jerusalem iellens ylesraketan / haman Christusen / sihen ✠ Pamiehen asti / ouat seitzemen Wyckoa / ia cari cudetkymmende Wyckoa.

Nin ne Cadhut ia Mwrit iellens ylesraketan / waicka surkias Aiasa.

Mutta ninen cadhen ♣ cudenkymmenen Wyckoin ielkin / nin Christus tapetan / ia euet he hende tactonuet.

Ja yri sen Pamiehen Canssa tulepi / ia raatelepi sen Caupungin ia Pyhydhen / iotca loputetan ninquin Wådhenpaisumises / ia haman Sodhan loppwun asti pites sen autiana oleman.

Mutta hen monille Lyton wahuistapi yetene Wyckona / ia keskelle synå wycossa / se wffri ia Rocawffri lackapi.

Ja

✠ Insiglatan) se on / kynitetå / påteten ia teutaten / Ninquin tocu vlostoimitetu Asia / Jolla pite loppu oleman.

♣ Pamiehen) se on / Christus / coska hen rupeis sarnaman ia HERRAN oleman.

♣ Ne cudennet Wyckot / Templin / Caupungin ia tuttan Waldacunnan rakennuxi laskettan / fangituxen ia pagon ielkin / Esdron ia Nehemian cauttа. Sytte ne 62. wi otuit Romarein wallå asti quin Herodes Juttaista walitcan poisotti. Genc. 49 Coska Christus syndyt. Waan se yri wycko loppusa / se ombi Christusen ia Euangeliumin. Palosken olt Sen Paghon lasosta min Christusen asti. 483. woodhet.

Ja Sipein tykene ſeiſouat ſen Autiuxen Cauhiſtoxet / Ja ſe ombi pätetty / ette ſen pidhe loppun aſti autiana ſeiſoman.

Sipein) ſe on / Cuſſa ne Cherubin Templis ſeiſouat. Matt 24

Antichriſtuxeſt / henen Waldacunnaſtans / henen Jumalan Paluelxeſtans ia henen cadhoxeſtans. Danielis. xij.

JA ſen Kuningan pite tekemen mite hen tacto / Ja hen corghottapi itzens ia ylendepi itzens caikia waſtan quin Jumala onopi.

Ja waſtan ſite Jumaloitten Jumalata / hen hirmuliſeſta puhupi.

Ja ſen pite henelle meneſtymen / ſihenaſti ette ſe Wiha teuteteen.

Sille ſe ombi pätetty / quinga cauuan ſen pite wipymen.

Henē ✻ Jſeins Jumalata eipe henen pidhe totteleman / eike ✝ Waimoin rackauſka / eike ioſtaki Jumalaſta lucupitemen. Sille caikia waſtan henen pite itzens corghottaman.

Mutta henen omans Jumalans Maoſim pite henen paluelеman / Sille ✝ ydhen Jumalan / ioſta henen Jſeins ei miteken tienyt / pite henen cunnioittaman / Cullalla / ho pialla / callilla Kiuille / ia Clenodialla.

Ja henen pite nijlle / iotca hende auttauat ſite ✻ Maoſim wahuiſtaman / ſen mucalaiſen Jumalan canſa / ionga hen vloſwalinut on / ſxoren Cunnian tekemen.

Ja aſettapi heite HERRAX ſxoren hywydhen pälle / ia vloſiacapi heille Maan palcaxens.

JA lopuſa pite ſen Etelen Kuningan henen canſans ſöxemen / Ja ſen pohiaiſen Kuningan pite ninquin

Sipein) ſe on / Cuſſa ne Cherubin Templis ſeiſouat. Matt 24

✻ Jſeins) Caiki mwdh Jumalat / ia henen Eſchſeins Jumalat / teuty ei miteken olla. Mutta henē oma Jumalans / ſen teuty caiki olla.

✝ Waimoin rackauſta) ſe on / Henen pite mycкymys / loondo waſtan elemen / Joilla ne Jumalan pitcarit rangaiſtetan. Ro 1. Sille Auioſkeſkyn / ſen rackaudhen ia oikean Waimoin prucamiſen menō / eipe henen pide totteleman. Nin quin Pauin / Turkin / ia Wēheleiſten ſeas ylenhäpieliſeſt prucatan.

✝ Ydhen) yxi hoono ia halpa Jumala / ioca ei parambata Cūnia tadho / quin Culda ia Hopia

✻ Maoſim) ſe on / henen Epeiumalans / tōga

pāle

pälehe vskalli/ hen sangen cunmoittapi / ynnemen wäkeuite Lunnain cansa/ se o/Pämiehet / henen Apulaisstens / toinenga cautta hen tacsens päätte.

Twliſpään henen waſtans carkaiaman / Rattailla / Ratzaſmiehille /ia monilla haarilla.

Ja henen pite Maadhen ſiſelmenemen / ia haaſtaman ia lepitze waeldaman.

Ja henen pite ſihen Luſtiſen Maan ſiſelteleman / ia monda pite ſurmattaman.

Mutta nämet pite henen Kädheſtens poiſwältemen / Edom / Moab / ia ne Ammonin laſten Pämiehet.

Ja henen pite woimans maihin lehettemen / Ja Egÿpti ei pidhe heneſte päſemen.

Waan henen pite Matkuſtoxens cautta / ylitze Cullan ia Hopian / ia caiken Egÿptin / Lÿbian / ia Ethiopian tauaran hallitzeman.

Mutta yri ſanoma Idheſte ia Pohiaiſeſta pite hende heiritzemen /ia hen vloſkeupi ſurella iulmaudhella / aiatellen / monda cadhotta ia hucutta.

Ja henen pite Pallatzins hurſtit vloſleuittemen cadhen Meren keſkel / ſen cunnialiſen Pyhydhen Worentykene.

Sihenaſti ette henen Loppuns tulepi / ia eikengen hende pide auttaman.

SJlle ſamalla aialla / yleſnouſepi ſe ſwri Pämies Michael / ioca ſinun Canſſas edeſſeiſo.

Sille ette yri nin ſurkia aica pite tuleman / ionga caltainen ei ikenens ollut ole / ſittequin Jnhimiſet rupeſit oleman / haman ſihen aican aſti.

Sille ſamalla aialla / ſinun Canſſas wapadhetan / caiki ioica Kirias ouat kirioitetut.

Ja monda / ioica maan mullas macauat / yleshereieuet / mutomat ÿancaickiſehen Elemehen / ia mutomat ÿancaikiſchen pilcahan ia häpiehen.

Mutta ne Opettaiat paiſtauat / ninquin Taiuan kircaus /

caus / Ja iotca monda kiendenet Wanhurskautehen / ninquin ne Techtet alati ia ijancaikiseſta.

Ja ſine Daniel peite nämet ſanat / ia inſiglanäme Kirioituxet / Haman ſihen wimeiſen aicahan.

Silloin pite SEN tyge monda tuleman / ia ſwren ymmerdhyxen leutemen.

SEN) Eikö nykyſes Aighas pyhe Ramattu nin ſelkeſti oloſa toimitettu ole / ette leches iocainen Lapſi macota SEN ymmertä?

MA Mine Daniel näin / ia catzos / Cari mwta ſielle ſeiſoit / toinen telle Wirdhan Actel / ia ſe toinen ſille toiſella actella.

Ja ſanoi hen ſille / ioca oli Linaiſel waatteil puietettu / ioca ylembänſeiſoi Wirdhan tyken Coſka neinen Jhmein loppu tulle?

Nin mine warinotin heneſte / ioca Linaiſel waatteilla puietetu oli / ioca ylembänſeiſo Wirdhan tyken.

Ja hen yleſnoſti henen Oikean ia waſemen Kädhens Taiuaſen pein / ia wannoi ſen cautta ioca ijancaikiſeſta elepi / Ette Sen pite ydhen aigan / ia mutomat aighat / ia ydhen polen aighan wipymen.

Ja quin ſen Pyhen Canſſan haiotus lopun ſaa / ſillo in caiki näme tapactuuat.

Mine toſin temen cwlin / waan em mine ymmertenyt / ia ſanoin / Racas HERRA / mite ſijtte tapactune?

Mutta hen ſanoi / Mene Daniel / ſille ſe on peitetty ia inſiglattu / haman ſihen wimeiſen aicahan.

Monda pudhaſtetaan / tulella waletaan / ia coetellan / Mutta ne Jumalattomat pitenet Jumalattoman menon.

Ja ne Jumalattomat euet neite tottele / Mutta ne ymmerteneiſet neiſte warinottauat.

Ja ſijte aighaſta / coſka ſe iocapäreinen Wffri poiſotettu on / Ja yxi autiudhen Cauhiſtos ſielle pannan / ouat tuhat / caxiſata ia ydhexenkymmende peiue.

Finis.

Ergo finis venit. Venit finis.

Autuas se on / ioca odhottapi ia vlottupi nihin tuhan den / colmensadhan ia widhen nelietkymmendeen peiuýn.
Mutta sine Daniel / mene pois / sihenasti quin loppu tule / ia leue / ettes ylesnousisit sinun Osahas.

Loppu Danielist ia muista swremist Prophetista.

Alcupuhe Hosean Prophetan pále.

OSEAS eli / ia sarnasi (ninquin hen itze Esimerkise osottapi) sen Toisen / ia ialkimeisen Jerobeamin aicana Israelin Kuningan. Jolla aialla mós Esaias Judeas / nijn mós Amos / ia Micha elit / Mutta Hoseas quitengin oli vanhin Heiste. Nin oli mós Jeroboam yri toimelinen ia onnelinen Kuningas / ioca palio päätthi Israelin Kuningan waldakunnas / Ninquin se toinen Kuningan Ramattu nelienes toistkymenes luusa todhistapi. Jeij hen quitengi henen Esiwanhemans Israelin Kuningaisten epeiunmalutehen / Ja ouat tosin olluet sihen aican monda merkilliste Mieste canssas / Ja euet quitengan tainuet canssa paramari sadha. Sille perkele oli canssan saattanut sihen hullutehen / ette he alati tapoit Prophetat / Ja ylespoltit heiden Lapsens Ak peiunmaladhen wffrixi / Ja nin ylesteutit Maan wiattomal werele / Ninquin hen tesse Ensimeises lughusa Je-

ſa Jeſraeli ſen edheſte vhckapi. Mutta nin näky/quin temen Prophetan Hoſean Noytwo / caikeni coconainen ia tenſi/ ei ole kirioitettu/Mutta waiwoin monicadhat cappalet ia ſanat henen Sarnaſtans haietut ia ychten Ramattun cootut / Quitengin leuten heneſſe nijn palio / quinga he molemat wirghat runſaſta / ia teudheliſeſte on edheſtottanut. Enſiſte ette hen A^e peiumaludheen waſtan aialans hartaſti ſarnaſi / Ja Canſſa ialoſta nuchteli / ynne Kuningan ia henen Ruchtinans / ia Pappia / Jonga tedhen hen wiſſiſt (ninquin ne mwdh) cooleman maiſti / Ja ninquin Eriſeurainen Pappia waſtan / Ja quin yri Meteli Kuningaſt waſtan / piteis tapettaman / Sille ſe on yri Prophetinen / ia Apoſtolinen coolema / Nin mös itze Chriſtus piti cooleman. Sitelehin / ombi hen Chriſtuſeſt / ia henen waldakunnaſtans wäkeneſt ia ſangen rochkiaſt ennuſtanut / Ninquin toiſes Colmanes ia Nelienes toiſtakymmenes lughuſa oſotetaan.

Mutta ette hen nin vſein ſen ſanan (Hoora ia Horwt) hariottapi / Ja enſimeiſes luuſa / ychte Hoora naipi/ Ei pidhe kengen aiatteleman / ette hen nin hauralinen ombi / ſeke töiſens ette ſanoiſans. Sille hen puhupi hengeliſeſtä / Ja ſe ſama Hoora on ollut henen Awio emendens / Ja on ſynnyttenyt Awiolapſia henen canſans / Mutta ſe Emende / ia ne lapſet / piti ſencaltaiſen häpieliſen Nimen candaman / ſen A^e peiumalaiſen canſſan merkiri ia nuchteeri / ioca canſſa oli monen hengeliſen Hoorudhen / ſe on (A^e peiumalutta) teunne / ninquin hen itzeki Textis ſanopi.

Maakunda iooxepi pois HERRAſta Hoorudheen ielken / Ninkutta Jeremias nite puiſia Cahleita / ia picarin cannot / ydheri merkiri / Ja caicki Prophetat tulkiſeſta iotakin camalat teitt Canſſallä merkiri. Nin mös

teſſe

teſſe henen Awio Emenens / ia Lapſens möſki piti Hooran nime candaman / merkixi waſtan ſen Hooraliſen / ſe on Apeiumaliſen Canſſan / Sille ei ſe ole vſkottapa / ette Jumalan piti ychte Prophetat keſkemen Hooria tekemehen / Ninquin monicahdat teſſe Hoſean tachtouat tulkita.

SE Propheta Hoſeas.

Hoſe. i.

TEME on HERRAN Sana / ioca tapactui Hoſealle Beherin potalle / woſian / Jotham / Ahas / Judan Kuningaſten aialla / Ja Jerobeam / ſen Joaſen poian Iſraelin Kuningan aialla.

Ja coſea HERRA enſiſte rupeſi Hoſean cautta puhuman / nin hen ſanoi henelle / Mene nai / ia ota yri Hoora awioxes / ia Hooran Lapſet / Sille Maakunda poiſkarcapi HERRALDA Hoorudhen ielken.

Ja hen meni / ia otti Gomer Diblain Tytteren / Joca tuli waſtoin / ia ſynnytti henelle poian / Ja HERRA ſanoi henelle / Nimite hende Jeſreel.

Sille wiele ombi wähe hetki / nin mine tadhon ezie ne wiattomat weret Jehun Honen päle / Ja tadhon loputta Iſraelin waldakunnan / Ja ſihen aican mine tadhon ricko Iſraelin ioudzen Iſraelin laxos.

Ja taas hen ſikiön ſynnytti Tytteren / ia hen ſanoi henelle. Nimite ſe Lorihamo / ſe on (Oſatoin laupiudeſt) Sille em mine tadho änembe Armachta Iſraelin Hoonen päle / Mutta mine tadhon heite poisheitte.

Alitze

Ylitze Judan Hoonen mine tadhon quitengi armachta / ia tadhon heite autta / HERRAN heiden Jumalans cautta / Mutta em mine tadho heite autta / iouzen lepitze / mieckan lepitze / sodhan lepitze / orichten lepitze / taicka sotawäen lepitze.

Ja cosca hen oli Lorihamon wieroittanut sen osattoman Laupiudhesta / nin hen taas sijtti ia synnytti poian / Ja hen sanoi / Nimitte hende LoAmmi / se on / Ei minun canssan / Sille ettei te ole minun canssan / nin en mine tadho olla teiden Jumalan.

Mutta Israelin lasten lucu / pite oleman ninquin meren sanda / iota eike mitata / eike luieta taita.

Ja oleman pite sijne siassa cussa heillen sanottu on / Ette te ole minun canssan / siele sanotan heille.

O te eläwen Jumalan lapset / Sille Judan Lapset. Ja Israelin lapset pite cocowndeman / ia piteuet ynne heidens pitemen ydhen pään alla / ia yles maasta poismeneuet.

Sille Israelin peiue pite swren oleman / Sanokat teiden welillenne / he ouat minun canssan / ia teiden Sisarillen / he ouat Armosa.

Juttaista ia Pacanoista iotca Laupiudhen saanuet ouat / ia domitzeuat ia sadhatteleuat Synagogan / heiden Eitins / ette hen palauttais pois Hoorudhestans / Jumalan / henen Auio Miehens tyge. Hosee. ij.

SAnocat Domio ylitzen teiden Eitine / ridhelcät / Sille ettei hen ole minun Emenden / enge mine ole henen polisens.

Käsketket hende Hooruttans poisheitte henen

Caßuoſtans / ia henen Portuttans henen Kinnaſtans.

Ettei mine hende alaſtiriſu / raatelen / ia panen henen ninquin hen oli coſta hen ſyndyi.

Ja paniſin henen ninquin hänitetyn / ia ninquin carkian Maan / ia en ianoon hende colettaiſi.

Ja en armadhaiſi henen Laſtens päle / Sille he ouat Hooran lapſet / ia heiden Eitins ombi Hoora.

Ja ioca heiden cannoi hen keutte itzens häpieliſeſtä / ia ſanopi.

Mine tadhon caraita minun Wertamieſteni ielkin / Jotca minullen andauat Leipe / Wätte / Willoia / Pellauaitzi / Oliu ia Jooma.

Senteden cazo / Mine tadhon ſinun Ties aidhata Oriantappuroilla / ia panna ydhen Aidhan eteen / ettei hen leudheiſi henen Polkuians.

Ja quin hen carkaia Wertamieſtens ielkin / ei henen pidhe heite käſittemen / Ja ei leutemen / coſka hen nijte etziſpi / ia henen pite ſanoman.

Mine menen ia palan minun entiſen Mieheni tyge / cuſſa mine paramin meneſtyn / quin minun nyt kätenkeupi.

Ja eipe hen tachdo tiete / Minun ſen olenan / ioca henellen annoin Jyuen / Winan / ia Oliun / ia ette Mine annoin henelle palion Hopia / ia Culda / ioſta he Baalinteit.

Senteden mine tadhon iellenſotta aiallans / minun Jyuen ia Winan / ia minun Willan / ia Pellauaitzen raatelen / iolla hen häpiens peitte.

Ja nyt mine tadhon riſua henen häpiens / henen Wertamieſtens ſilmein eteen / ia eikengen pidhe hende minun käſiſteni päſtemen.

Ja mine lackautan caiken henen Ilons henen Juhlans /

lans / henen Vdenewdhens / henen Lepopeiuens / ia iocaitzen henen Pyheinpeiuens.

Mine mõs tadhon hãuitte henen Winapuuns / Ja Ficunapuuns / ioista hen sanoi. Se ombi minun palcan / ionga minun Wertamieheni minullen andauat.

Minun pite nýsste ydhen Metzen tekemen / ette Metzeläisset pite nýte ylesstõmen.

Jurinýn mine tadhon etziskelle henen ylitzens Baalin peiuet / iolla hen Sawnwffri ylesstytti / ia itzens caunista Cultaledhille / ia Caulahopeillans.

Ja ioorepi henen Wertamiestens ielkin / ia vnocti minun / sanopi HERRA.

Senteden catzo / Mine tadhon hende haucutella / ia wien henen Corpehen / ia sulaisesta puhun henen cansans.

Sille mine tadhon henelle anda henen oikeat Winatarhans / ia Acharin Laxon / cussa saarnattaman / mite toiuottapa on.

Sielle henen pite lauleskelemã / ninquin henẽ Norudens aicana / Ja ninquin sinã peiuene / iona hen Egiptin maal da vlosseri.

Ja oleman pite sinã peiuene / sano HERRA / Ette sinun pite minua Cutzuman / Mieheres / ia eisillen minua cutzuman / Minun Baal.

Sille mine tadhon Baalin nimet henen suustans poissotta / nin ettei kengen sen saman Nimen pãle pidhe sillen muistaman.

Waan mine tadhon samalla aialla Lýton tedhe hellle / Petoin cansa kedholla / Linduin cansa Taiuas alla / ia Matoin cansa Maan pãle.

Ja tadhon Joutzen / Miecan / ia Sodhan Maalda poissotta / ia annan heite asuua vskolisesta.

MIne kihilan sinun itzelleni ýancaikisesta / Mine (ma)

ſinun itzelleni Wanhurſtaudhes / ia Domios / ia Armos ia Laupiudhes.

Oſkoſſa toſin mine kihilan ſinua itzelleni / ia ſinun pite HERRAN tundeman.

Samalla aialla ſanopi HERRA / Mine tadhon cwollella / Mine tadhon Taiuan cwolella / Ja Taiuan pite Maan cwleman.

Mutta Maan pite cwleman Jywen / Winan / ia Oliun / ia ninen pite Iſreel cwleman.

Ja mine tadhon ſen itzelleni pite Siemenexi Maan päle / ia tadhon ſen ylitze armachta / ioca oli ilman Awmoita.

Ja ſanon henelle / ioca ei ollut minun Canſſan / ſine olet minun Canſſan / ia Sen pite ſanoman / Sine olet minun Jumalan.

Quin Propheta Någhys keſketån ſite Waimo racaſta / ioca muita Miehie palauaſti racaſti. Nin Jumala Juttat racaſti / ionga he hylkeſit / ia Epeiumaloit racaſtit paramin.

III.

IA ſanoi HERRA minulle. Mene wiele taas / ia halaia ſite Waimo / ioca racaſtetaan Lehismeiſeſt / ioca ombi Hoora.

Ninquin HERRA racaſtapi Iſraelin Lapſia / iotca quitengin kåenneret Mucalaiſten Jumaloitten tyge / ia halaiauat ydhen Winakannun teden.

Ja mine ſouin henen canſans / widhentoiſtakymmenen Hopiapenningijn / ia Polentoiſta Homerin Cumerkeſin / ia ſanoin henelle.

Odhota minua monda peiue / ia ele Hoorutta tee / ia

ele

ele toiſehen rydhy / Sille ette mineki tadhon ſinua odhotta.

Senuoxi ette Jſraelin Lapſet pite monda peiue / ilman Kuningata / ia ilman Päämieſte / ilman Wffrita / ilman Altarita / ia ilman Meſſuſerkit / ia ilman (Teraphin) Jumalanpalueluſt oleman.

(Teraphin) ſe on / Ilman Cuuita / ioiſta he Ennuſtoret pydheis. Minquin Romarille oli Noituus ia Ennuiſta Tatcouxet.

Sytte ne Jſraelin Lapſet palaiauat / ia heiden HERRANS Jumalans / ia Dauidin heiden Kuningaſtans etziuet.

Ja pite HERRA ia henen Armonſa wimeiſelle aialla cunnioitettaman.

Wicoia waſtan / iotca ouat Epeuſkon ia wären Jumalanpalueluxen hedhelmet / waicka Vſko ſarnattu on. Hoſee. iij.

CUlcat HERRAN Sana / te Jſraelin Lapſet / Sille HERRALLA ombi Syy rangaitzeman nijte / iotca Maaſa aſuuat.

Senuoxi ettei ole ychten Totuut / eike Rackaut / eike Jumalan Sana maaſa.

Mutta paramin pilca / Walhe / Murha / Warkaus / ia Hooruus / ne ouat ylenkädhen ſaanuet / ia yxi Werenwica toinen toiſen wetäuet.

Senteden Maakunnan pite ſurkiaſti ſeiſoman / ia caiki iotca henes aſuuat / pite vloſiuritettaman.

Sille ette Metzän pedhot / ia Linnut Taiuas alla / ia Calat Meres / mös huckandeuat.

Elken (ma he) kengen nudhelko / eli rangaiſko ketäken / Sille ſinun Canſſas ombi ninquin Papin rangaitziat.

Senteden ſinun pite päiuelle langeman / ia mös Prophetas öölle canſas / Tellemoto minne tadhon Eites hilite.

Minun Canſſan ombi turmeltu /ſenuoxi ettei hen tadho Oppia.

Sille ette ſine poishylkeiſit Jumalan Sanat / Senpäle Mine mös ſinua poishyliey / ettei ſinun pidhe minun Pappin oleman.

Ja ſine vnodhat ſinun Jumalas Lain/Senteden mineki mös vnodhan ſinun Lapſes.

Jota änembi heite on / ſite änemin he minun waſtani ſyndytekeuet.

Senteden mine tadhon heite iuri nin corkiaſti häpien ſaatta / quin he Cunniaſa corkiat ouat.

Senteden) Elket totelco / ſille teiden ſynnit / ouat meidē Sielun päle.

He söuet minun Canſſani ſynnit / ia heiden pahatecoins ylitze he Sielun ☠ corghottauat.

Senteden pite Canſſalle / ninquin Pappeille iochtuman.

Sille minnu pite heiden Pahateconſa etziſkelemen / ia coſtaman heille ninquin he anſaneet ouat.

Nin ette heiden pite ſömen / ia ei tytymen / Hoorutta tekemen / ia ei heite auttaman.

Senteden ette he ouat HERRAN ylenandaneet/ ia ei hende toteleet.

Hooruus / Wina ia Jooma / tekeuet tompelixi.

Minun Canſſan tutki henen Puuns / ia henen Sauuans henelle ſarnapi.

Sille Hoorudhen Hengi wiettele heite / nin ette he Hoorinteit heiden Jumalans waſtan.

Wordhein hyppyrille he woffrauat / ia Cuckulain päle / he ſitzuttauat / Tammein alla / Pernan / ia Pökeni alla / ette ne andauat ſulaiſen warion.

Senteden mös teiden Tytteret Portoixi tuleuat / ia teiden Morſiamet Hooraxi.

Ja em mine tadho ſite eſte / coſka teiden Tytteren / ia Morſiamet häneiſten / ia Hooraxi tuleuat. Ette

Ette tekin toiſta Jumalan paluelusta yleſotat / Hoo-radhen canſa / ia woffrata ninen ilkein Portoin canſa. Sille ſe hullu / etzipi haauoia.

ISRAEL / ios ſine caikeni tadhot Hoorintedhä / Jelken ſenuoxi Juda wighaliſexi tulco.

Elket mengö Gilgalin / ia elket yleſtulco Beth Auen / ia elket wannoko / Nin totta quin HERRA ele.

Sille Iſrael hen * kylipi ninquin härilinen Läheme / Nin pite HERRAN nyt heite caitzeman / quin Eryuei-ſen Lamban auaras paicas.

Sille ette Ephraim on rychtynyt Epeiumaloihin / nin laſke ſis (o Propheta) henen edhollans.

He ouat Jopumiſeen ia Hooruteen heitens laſkenuet / heiden * waldamieſtens iloitzeuat Pahannoxijn kihoturiſt.

Twliſpä pite Sijullens heite poiſaiaman Sidhottu-na / ia heiden pite häpiemen Jumalanpaluelurен poleſta.

*Ette hē mw-toin hilite nin mine annan he-nelle ſija kylle caikein Pacana in ſeas carka-man ia ſanomā * ſe on / heiden Kuningains / pā mehins ia Pap peins.

Iſrael laitetan ette hen Jumalaſta lowuij / ia heiden Rangaſtorens ennuſtetaan / ettei ken-gen woi nijte päſte / iotca hen rangaiſta tacto. Sille ei ole hyue Inhimiſten päle lootta.

Hoſee. v.

JIn cwlcat ſis te Papit täte / ia te Iſraelin Hoo-ne warinottacat / ia ota cornahas ſine Kuningā Hoone.

Sille rangaſtos pite teiden ylitzen keumen / Te iotca Paulan ● Miſpas / ia vloſleuitetyn Wercon Ta-boris oletta wirittäneet.

He teuraſtauat ✤ ſangen palio / ia wietteleuet Canſſa nijlle. Senteden minun tule heite kaikia rangaiſta.

Kylle mine tunnen Ephraim / ia ei Iſrael ole minun edeſe-

● Miſpas) Sielle he Jumalā paluelurен itze ſäſit / iolla he Canſſa wiette-lit. Ninquin wi-geluret ia Sielu Meſſuin canſa nijnen techtē.

✤ Epeiumalle Paluelurен coco Mailma runſa ſti ädapi. Waā Totudhen teuty kertiemen.

edeſem peitetty / ette Ephraim ombi yri porto / ia Iſrael yri ialo Hoora.

Euet he ſyhen aiattele / ette he palaiaiſit / heiden Jumalans tyge.

Sille ette heille ombi yri Hooralinen ſydhen / ia euet he HERRA tottele.

Coreus) ſe on / Heiden Jumalanpaluelurens tonga pále he rakenſit ia vſkalſit.

Senteden Iſraelin Coreus pite heiden Caſuoins edes neuritettemen / ia ſeke Iſrael ette Ephraim pite heiden Pahatecoins teden langeman.

Pite mós Juda ynne heiden canſans langeman / Carioinens ia Lambainens heiden pite ſytte HERRA etzimen / ia euet ſytteken leutemen pidhe.

Sille hen on itzens heilde poiſkáendenyt / He ylencatzouat HERRAN / ia ſynnytteuet A^e pare Lapſia.

Senteden pite mós Vſicuu / heite yleſſómen wffrinens.

Ja / Soittacat Baſuna Gibeas / Ja / Luickurita Ramaſa / Ja / Hwtacat Beth Auenis / toollapolen Ben Jamin.

Sille Ephraim pite kylmille oleman Rangaſtos peiuene / Joſta mine Iſraelin Sucukunnat vſkoliſeſta waraſin.

Teſſe hen Ennuſta Chriſtuſeſt ia Euangeliumiſt. Nin ette ne Rieuhet cxleuat Jumalan Sanoia / waan ne Rickat nijte ylencatzouat.

Hoſee. vi.

NE Judan pámiehet / ouat ninquin Raiain Sijrteiet / Senteden mine tadhon minun Wihan heiden pálens vloſwodhata / ninquin wádhen.

Ephraim kerſi wákiualta / ia adhiſetaan / iota henelle oikein tapactu / Sille hen

hen annoi itzens Inhimisten keskydhen päle.

Mine olen Ephraimin ninquin Coi / ia Judan Honelle yri witzaus.

Mutta quin Ephraim tunsi henen Sairaudhens / ia Juda henen Hauans / nin lexi Ephraim Assurijn / ia lehetti Kuningan tyge Jarebis.

Waan ei hen woinut teite quitengan autta / eike läkite teiden Haauanna.

Sille mine olen Ephraimil ninquin iocu Jalopeura / ia Judan Honelle ninquin Jalopeuran penicka.

Mine / mine itze heite raatelen / ia poismenen / mine heite poiswien / ia eikengen woi heite pelasta.

Mine mänen / palaian taas Siallen / sihenasti ette he synninse tundeisit / ia minun Casuoan etzisit.

COska heillen wastankeupi / nin heiden pite minua etzimen ia sanoman.

Twlcat / ia palatkam HERRAN tyge / Sille Hen on meite repinyt / Hen mös meite paranda.

Hen on meite lönyt / Hen mös meite läkitze.

Hen tekepi meite eläuexi cadhen peiuen pereste / Colmanna peiuene Hen meite wirghotta / nin ette me saame elä henen edesens.

Nin me sen päle waarin otam / ia pytelem / ette me HERRAN tundisim.

Sille Hen ylescoittapi ninquin se caunis Amu Rusko / ia Hen tulepi meille ninquin Sadhe / ninquin wihmasadhe ioca Maan toorehutta.

Quinga mine tadhon hyuesti tedhä sinulle o Ephraim? Quinga mine tadhon hyuesti tedhä sinulle o Juda?

Sille se Armo / ionga mine tadhon teillen osotta / pite oleman ninquin Amulinen Pilui / ia ninquin yri Caste / ioca Homeneltan warhan langepi.

Senteden Mine heite woleſkelin Prophetain cautta / ia coletan heite lepitze minun Suuni Sanain / ette ſinun Jumalas Sanat pidheis ilmaundeman.

Sille minulla ombi luſti Rackaudhen polen / ia ei Wſ friſta / Ja Jumalan tundemiſehen ia ei Poltwoffriſta.

Mutta he ylitzekeuuet ſen Liiton ninquin Adam / ſiinä he ylencatzouat minua.

Sille Gilead on yri Caupungi / teunens Epeiumalutta ia Werenwighoiſta.

Ja ne Papit ynne heiden Cumpaniens ouat ninquin Röuerit / iotca weijuuet ia murhauat ſille Tielle / ioca Sichem pein mäne / Sille he tekeuet mite he tactouat.

Site mine näen Iſraelin Honeſa / ioſta mine cauhiſtun / Sille ſiinä Ephraim Hoorinteke / Nin Iſrael itzens ſaaſtutta.

Mutta Judalla pite wiele oleman Elonaica edeſens / coſka mine minun Canſſan Fangiuxen palaiutan.

Tes ſe kymmenen Iſraelin Sucukunnan Waldakunnan Jumalattomus enſin vloſmalatan / ioca Canſſan Jumalaſta poiſweti / ſihen cullaiſen waſican palueluxen / ionga Kuningas Jeroboam aſetti. Ja ette he tapoit ne Prophetat / iotca ſite laitoit. Mingeteden he mös nin rangaſtettin / ettei yxiken woinut heite autta.

Hoſee. vij.

COſka mine Iſraelin autta tadhon / nin eſken leuteu Ephraimin Epeuſko / ia Samarian Pahuus / nin ette he ſite änemen Epeiumalutta piteuet.

Sille waicka he keſkenens Waraſten / ia vlco-

vlcona Kõueriten canſa / rangaiſtut ouat / euet he quitengan merkitze / ette mine ſen cautta / caiken heiden Pahudhens päle warin pidhen.

Mutta mine kylle näen heiden menons / ionga he iocapaicas piteuet.

He ilahuttauat Kuningan Epeiumaludhens cautta / ia heiden Walheiſans pämiehet / ia ouat caiki tynni hoorintekiet.

Ninquin yxi pätzi / ionga Leipoia lämmitte / coſka hen on ſotkenut / ia andapi taikinan pänenshapata / ia yleſnoſta.

Tenepene ombi meiden Kuningan Juhla (ma he ſanouat) nin lämbieuet ſijtte ne pämiehet / ninquin Winaſta / nin hen cutzutta ne wåret Opettaiat tygens.

Sille heiden ſydhemens ombi palauas Jumalan menos / ninquin yxi pätzi / coſka he woffrauat / ia Canſſa wietteleuet.

Mutta heiden Leipoians caiken õn macauat / ia Amulla hen pala eläues Tuleſa.

Miele he ouat ſilloingi nin palauas Jumalan menos / ninquin yxi pätzi.

Waicka heiden Domarins yleſſõdhehen / ia caiki heiden Kuningans langeuat / ei ſijtteken ole yxiken heiden ſeaſans / iotca minua auxenshwtauat.

Ephraim pite Pacanoilda ylitzekarcotettamã / Ephraim on ninquin yxi Cacku / iota eikengen ymberikäenne.

Waan mucalaiſet yleſſõuet henen Woimans / ei hen quitengan ſite tottele.

Hen on mõs harman caruan ſaanut / ei hen ſitteken ſite tottele.

Ja ſe Iſraelin Coreus heiden ſilmeins edes neuriteten / euet he ſengenwoxi itzens käenne heiden HERRAN

Jumalans tyge / ia euet mös heneste lucua pidhe neisse caikissa.

Sille Ephraim on ninquin yxi hullu Mettinen / ioca ei miten merkitze / Mwona hen auxenshwtauat Egiptin / mwona he ioxeuat Assurin.

Mutta ette he nyt nin ioxendeleuat sinne ia tenne / nin mine tadhon minun Werconi heiden pälens heitte ia alastemmata heite / ninquin Linnut Taiuas alda.

Mine tadhon heite rangaista / ninquin sarnatan heiden Seurakunnisans.

We heiden / ette he minusta horiachtauat / heiden teuty turmelda / Sille he ouat minusta poislangenuet.

Mine olisin heite kylle pästenyt / iollei he olisi Epeiumalutta opettaneet.

Nin euet he mös minua auxenshwtaneet sydhemestes / waan vluouat heiden Lolisans.

He cocoundeuat sömisen ia iomisen teden / ia ouat minulle couacoruaiset.

Mine heite opetan ia wahuistan / Mutta pahasti he minua kätteuet.

He palaiauat / mutta ei oikein / waan ouat ninquin carsas Joutzi.

Senteden pite heiden pämiestens Miecan cautta langeman / heiden Wchkauxens pite Egiptin maas nauruxi tuleman.

Judan wastan hen ensin sarnapi / ette henen pite huckuman Jumalan Lijton ylitzekeumisen teden. Sijtte Israelin / sen on / ninen kymmenen Sucukundain wastan / heiden Epeiumalans teden. Wimein hen taas Judan wastan sarnapi. Hosee. viij. Hw-

Wdha ſelkieſt ninquin Paſuna / ia ſano/ Hen tule io ylitze HERRAN Honehen / ninquin yri Cotka.

Senteden ette he ouat minun Lijtto/ ni ylitze aſiunuet / ia ouat minun Laiſta/ ni poiſlangeneet / nin heiden pite minun tykeni hwtaman.

Sine olet minun Jumalan / me tunnem ſinun / me Iſrael ſinua tunnem.

Mutta quinga me parahin lwlema / ei Iſrael ſijtteken tottele / ſenteden Wiholinen pite heite waiuaman.

He etzinet Kuningahit / ia euet minua tottele / He los ottauat itzens Pämieſten päle / ia ei minun pidhe ſite tie/ temen.

Cullaſtans ia Hopiaſtans he tekeuet Epeiumaloita / ette he iuri nopiaſta poishäuiemen pite.

Sinun Waſicas o Samaria hen poiſſyſepi / minun wihan ombi iulmandunut / heiden pälens / ei ſe taidha cauuan olla / heite npite rangaiſtettaman.

Sille Waſica on ollut Iſraeliſt / ia Wircamies on ſen tehnyt / ia ei ſe taidha Jumala olla.

Senteden pite Samarian Waſican tomuri tectemen / Sille he twleen kyluit / ia heiden pite iellens Twliſpäen nittemen.

Ei heiden Siemenens pidhe yleſtuleman / eike hedhel/ mens ychten Jauho andaman.

Ja ios hen wiele annais / nin mucalaiſet pite ſen ſö/ men.

Iſrael tule yleſſödhyri / Pacanoihin he on ſecan/ dunut / ninquin yri ſaaſtainen Aſtia.

Senteden ette he yleſioxit Aſſurin tyge / ninquin Hir/ wi williyxens.

Ephraim hen lahioipi henen Werttamiehiens / ia Pacanoille andapi Weron.

Ne ſamat Pacanat mine tadhon coota heiden pälens / Heiden pite nopiaſti ſen Kuningan ia Pämieſten ſwttuman.

Sille ette Ephraim on tehnyt monda Altarita ſyndi tekemehen / nin pite mös Altarit henelle ſynnixi luettaman.

Waicka mine palio heille minun Laiſtani ſarnan / nin he ſen quitengi cuzuuat Eriſeuraudheri.

Ette he nyt palio wffrauat / ia Liha edeſcandauat ia ſönet / nin eipe ſe quitengan ole HERRALLEN otolinen.

Mutta hen tacto muiſta heiden Pahudens päle / ia heiden ſynninſe etziſkellä / iotca Egiptijn heitens käendenet.

Iſrael Loijans vnochta / ia Kirco rakenda / Nin teke Juda monda wahwa Caupungita / Mutta mine tadhon Tulen laſke henen Caupungijns / ſe pite henen Honens poltaman.

Teſſe ix. Luuſa / ſeke ſe Jumalatoin Iſraelin waldakunda / ette mös mwdh Epeiumaloiſet / nudhellan / Nelghien / Sodhan ia Hedhelmettudhen canſa. etc. IX.

LAI ſinun taruitze riemuitzeman Iſrael / eike itzes öyckemen muidhen Canſſain ylitze.

Sille ſinun Jumalanpalueluxes on Hoo ruus ſinun Jumalatas waſtan / iollas tarnectas etzit / ette caiki Aitat Jyuille teuteteiſin.

Senteden ei pidhe Aitat ia Perſſut ſinua elettemen / ia ei pidhe Winan ſinulle meneſtymen. Ja

Ja ei heiden pidhe oleman HERRAN maalla / mutta Ephraim pite iellens Egytin / ia pite Assirias site Saastaista sömen.

Jossa ei HERRALLE taidha Jomawoffria Winasta tedhä / eli mwta tedhä henen Mielensmouteri.

Heiden woffrins pite oleman ninquin murheliſten Leipe / ioista caiki saastuuat / iotca site söuet.

Murheliſten) Deut. 26. Ombi poiskietu murheliſt Woffri tekemest.

Sille heiden Leiuens pite heiden itze sömen / ia ei se pidhe HERRAN Honen siselwietemen.

Mite te silloin tadhotta Wosicaunna ia HERRAN Juhlapeiuine tedhä?

Cazo / heiden pite poiſpakeneman Raatelian edeske / Egyptus pite heidet cocoman / ia Moph pite heidet hautaman.

Moph) on se Pächaupungi / Memphis Egiptis / ioca nyt Damata cutzutan.

Noculiaiset pite sielle casuaman / cussa nyt heiden iloisat Epeiumalains Hopiat seisouat / ia Oriantappurat heiden Maioisans.

Se ezittelemisen aica on tullut / se costamisen aica / Sen Israel kylle pite tundeman.

Ne Prophetat ouat Tompelit / ia ne Hengeliset ouat Mielipolet / sinun swren Pahanteghos teden / ia sen swren wainolisen Epeiumaludhen teden.

Ne Wartiat Ephraimis pidhit heidens hetken minun Jumalani tyge / Mutta nyt ouat ne Prophetat / iotca henelle paulan paneuat caikilla henen Teillens sen wainolisen Epeiumaludhen cautta / heiden Jumalans Honesa.

He kenuet ylenſyuesti / ia ouat turmellut / ninquin Gibean aialla / senteden pite henen heiden Pahatteghons muistaman / ia heiden synninse ezittele.

Gibean) Judicum. Silloin ne Ben Jamin Lapset sodhit ia edestwastasit sen swrimä Pahudhen / häpen ia Synnin polesta.

Mine leusin Israelin coruesa / ninquin Winamariat / ia näin teiden Iset / ninquin ne toretficumat Ficunapuus.

Mutta sitte he menit Baal Peorin tyge / ia lupasit itzens

itzens sen häpielisen Epeiumalan tyge / ia tulit iuri nin iulmari quin heidenki Wertamiehense.

Senteden pite Ephraimin HERRAVDEN / quin iocu Lindu / poislendemen / nin ettei he cumbacan pidhe synnyttämen eike candaman eli sijttemen.

Ja echke he wiele Lapsians ylescasuataisit / nin mine tadhon quitengin heite Perimettömexi tedhä / ettei heiden pidhe ensingen Canssa oleman

Ja we heillen / costa mine mös heilde poiswelten.

Ephraim / quin mine näen / ombi istutettu ia caunis ninquin Tyrus / mutta sen teuty nyt Mestaialle henen Lapsens vlosandaman.

HERRA anna heille / Mutta mites tadhot heille anda? Anna heillen hedelmetoin Coctu ia quiuat Rinnat

Rinnat) Ettei he ycten lasta sillen Makunnas imitte taidhais ia ylescasuatais Waan caiki pidheis poiswietemen.

Caiki heiden Pahudhens Gilgalis tapactu / sielle mine heite wihan / ia mine tadhon heite poisaia / heiden pahan menons teden / minun Honestani.

Ja en ycten Rackautta heille sillen osota / Sille caiki heiden Pämiehens ouat poislangeneet.

Ephraim on löty / henen Jurens on quiuetut / ettei he sillen taidha hedelmete canda.

Quiuanut) Se Waldakunda ö huckunut / ia heiden teuty Pacanain seas haiotettaman / ninquin iocu eryris

Ja waicka he wiele cannaisit / nin mine tadhon quitengin sen ihanan hedelmen heiden Rumistans cooletta.

Minun Jumalan pite heidet poisheittemen / senteden ettei he tactoneet hende ewlla / ia heiden pite Pacanoiten seas eryrisa keumen.

X.

Hen nuctele ia ennusta / Ette se Jsraelin Waldakunda / ia mös mwdh wallat pite syndeins teden huckuman / Ellei he Paranosta tee / ette Wanhurskaus kylueteisijn / ia Rackaus nijteteisijn /

ſijn / Ja ette HERRA ettiteiſijn / coſca aica on / Niwtoin ſeke Kuningas ette Canſſa huckandepi.

ISRAEL on tullut tarpetomari Winapuuri / ſemmotoinen ombi mös henen hedelmens.

Hedelmete Jo uat Caupũgit / quin ſen Winapuun hedelmet olit. Mutta hen on poiſpoimettu ia tyhiã.

Ja quin palio Hedelmete henelle ombi / nin monda Altarita hen teke.

Sijnã quin Maa on paras / ſihen he rakendauat caunimat Kircot.

Heiden ſydhemens on iaetut / ia he nyt ſyndie tekeuet.

Mutta heiden Altarins pite cukiſtettaman / ia heiden Sãdhyns pite hãuitettemen.

Sille nyt he kehuuat ia ſanouat. Ei ſe Kuningas ole wiele meite ſanut / Nin ei meiden taruitze ✠ HERRA pelkemen / Mite ſen Kuningan piteis meille tekemen?

✠ Nin ne falſkit Propheerat Cãſſan wahuiſtit / waſtã Aſſirian Kuningan Sodhan ia inwdh Whckauret.

He wannonat huckan heidens yeteen / ia ydhen Lijton tekeuet / ia ſemmotoinen Neuuo wihottapi ninquin Lijcaroho caikis waghois kedholla.

✠ Se on HERRAN Sana / onga Propheeat ſarnaſit.

Ne Samarian Aſuiat cocouat heitens Waſican tyge Beth Auenis.

Sille henen Canſſans on partunut henen ylitzens / ionga henen Hengeliſens ouat tottuneet riemuitzeman henen Cunniaudhens poleſta.

Sille hen on heilde poiſwiety / Ja / ſe Waſica on wiety Aſſiriahan / Kuningan Lahiari Jarebis.

‡ Cuſſa ſe Iſraelin cullainen Waſica ia Epetumala oli. Nin quin nyt Cloſterit mennyuet ouat.

Nin ikenens pite Ephraimin hãpien canſa ſeiſoman / ia Iſraelin hãpeliſt keumen henen Auotuxens canſa.

Sille ſe Samarian Kuningas raukennut on / ninquin Waari wedhen pälde.

Ne cuckulat ‡ Auenis ouat poiſpyhityt / ionga canſa Iſrael on ſynditehnyt.

Ja O-

Odhacket ia Oriantappurat caßuauat heiden Altarins päle / ia heiden pite ſanoman / Te Wooret peitteket meite / ia te Mäet catucat meiden pälen.

Eſa. 53. Luc. 23. Apoch. 6. Judic. 19.

Iſrael ſine olet ſyndtehnyt hamaſt Gibean aiaſta / ſihen mös he ouat iänehet.

Mutta ſencaltainen Sota / quin nüte Pahoia Inhimiſi waſtoin Gibeas tapactui / ei pidhe heite käſittemen. Waan Mine tadhon heite rangaiſta minun mieleni ielkin.

Nin ette Canſſat pite heiden ylitzens cocoundeman / coſka mine heite üeſten heiden molembain Waſicains canſa.

Ephraim on yri Waſica / ioca itzens anda wiete / Mine mös tadhon henen canſans Richtärappa / ia tadhon keudhe ylitze henen caunün Caulans.

Minun pite opettaman Ephraim aiaman / ia Judan kyndemen / ia Jacobin harauoitzeman.

Kylueke) ſe on / Sarnacat oikein / Eli mine tadhon reiden canſä wrdhoin kynde. etc.

Senteden kylueke Wanhurſkautta / ia nütteket Rackautta / ia kyndeket toiſin.

Ette nyt aica on HERRA eziä / ſihenaſti hen tulepi / ia opetta teille Wanhurſkautta.

Sille te kynnette Jumalattomadhen / ia yleſnitette pahatteghot ia ſöste Walhen hedelme.

Elpeteme Hüſtoria cuſſacan Ramatus leute / Quin ei ſe ſin Judan Epiſtolas / Michneliſt ia Sathanaſt / ia ſencaltaiſta palio mutta. Amulla) ſe on / piä ia nopiaſti.

Ette ſine ſis turuat ſinus oman menos päle / ia ſinun mones Sangaris päle / nin pite yri Meteli yleſnouſeman ſinun Canſſas ſeas.

Nin ette caiki ſinun Linnas pite häuitettemen / quin Salman cadhotti Arbelin Honen / Sodhan aicana / coſka Eiti Lapſens päle tapettün.

Nin ikenens pite teidhengi Betelis keunmen / teiden ſweren Pahuden teden / ette Iſraelin Kuningas pite Amulla warahin mahanlötämen.

on ſans

XI.

On sangen ialo Sarna / iossa monista Jumalan hyuiste tõist / Armons ia Euangeliumins cautta / iulghistetaan.

COska Israel noori oli / pidhin mine hende rackahana / ia cutzuin hende minun poiaxeni vlos Egyptist.

Mutta coska hen nyt cutzutan / nin he poiskäennexet / ia wffrauat Baalim / ia suitzuttauat Cuuain edes.

Mine otin Ephraimin Käsiuardhesta ia talutin henen / Waan nyt he ouat vnoctanuet / quinga mine heite autin.

Talutin) Ninquin Essi Lapsens hartoitta keumen / ia käsiuardhest toodhatta.

Mine annoin heite wetä hookian Jkehen / ia kendhe notkeisa Ohisa / ia risuin heilde Jkehen / ia annoin heillen Elatoxen / ettei he Egyptin palaiaisi.

Nin on nyt Assur tullut heiden Kuningaxens / Sille euet he tadho palata.

Senteden pite Miecan tuleman heiden Caupungins päle / ia pite heiden Salpans ylestemmata ia ylessömen / heiden Nuoturens polesta.

Eipe minun Canssan tottele käende minun poleni / Edesquinga heille sarnatan / nin eikengen hangitze cwleman.

Mite minun pite sinusta tekemen Ephraim? ia quinga minun pite sinua rangaitzeman Jsrael?

* Eikö minun pidhe coctolist ydhen Adaman sinusta tekemen / ia asetta sinua ninquin Zeboim?

* Quin hen sanois) Em mine tadho teite nin cadhotta / quin Sodomã ia Gomorran ia sencalraiset mwdh Gen. 19.

Mutta minun sydhemellen ombi yxi toinen mieli / minun Laupudhen ombi ylenpalaua / Ettei mine tedhä tadho / minun hirmuliSen Wihan pereSt / enge palaia Ephraim cadhottaman.

Sille Jumala mine olen ia en Inhiminen / ia olen Se Pyhe teiden keskellen / Quitengin ei pide minun Waldakundan Caupungis oleman.

Waldakunda) quin hē sanois. Minun waldakundan pite nin swren oleman / Ettei yeten Caupungi madhasite käsitte / Se ombi Christusen waldakunda coco Mailmas.

Silloin HERRA nouadhatan / ia henen pite ninquin Jalopeuran kiliuman.

Ja quin hen kiliupi / nin he peleskyuet iotcaLändehen pein ouat.

Ja ne Egyptis mös peleskyuet / ninquin iocu Lindu / ia Assurin maasta / ninquin Mettiset / ia tadhon heite asetta heiden honehisins / sanopi HERRA.

XII.

Propheta laittapi sen Israelin Waldakunnan / ette hen Pacanain cansa / aina Lyton teki / Ja ette hen piti erinomaisen Jumalanpalueluxen / Bethelis / Gilgalis / Gileadis / etc. paitzi ia wastan Jumalan kesky n / Joca Jerusalemis ainostans kesti hendens paluelta. Nin ei Mekentaidha hende oikein paluella oman hyuen lwlon ielkin / ilman henen Sanoitans ia keskytens.

Ephraimis ompi iocapaicas Epeiumalus minua wastan / Ja Israelin Honesa wäre Jumalanpaluelus.

Mutta Juda pite henens wiele kyni Jumalasta / ia sihen oikian pyhen Jumalanpalueluxen.

Waan Ephraim ammottele Twlen ielkin / ia sanopi Itsetwlen peresti / ia teke iocapeiue Epeiumalutta ia wahingota.

Assurin) he vskaltauat Inhimisten / ia et Jumalan päle.

He tekeuet Assurin cansa Lyton / ia wieuet Balsam Egyptihin.

Sents

Senteden HERRAN pite Judan warieleman / ia Jacobin etzittelemen henen Menons pereſti/ia henelle coſtaman henen Anſions ielkin.

Ja (ma he) hen on Eitins eodhuſa henen Weliens alaſpolkenut / ia caikilla woimallans Jumalan canſa campailut.

Hen paineli mös Engelin canſa / ia woitti / Sille hen idki ia rucueli hende / Bethelis toſin hen leuſi henen / ia ſielle hen on puhunut meiden canſan.

Mutta ſe HERRA ombi ſe Jumala Zebaoth / HERRA on henen Nimens.

Nin käenne nyt ſinnas ſinun Jumalas tyge / Tee Laupiutta ia Oikiutta / ia toiuo alati ſinun Jumalas päle.

Mutta Cauppamiehelle ombi wäre Waaca henen käsdheſens / ia kernaſti wiettele.

Sille Ephraim ſanopi / Mine olen ricas / minulla ombi kylle / cike caikis minnn Töiſſen leute Pahateco / quin ſyndi olis.

Mutta mine olen ſinun Jumalas hamaſt Egyptin maaſta / ioca ſinua wiele andapi Maioiſſa aſua / ninquin mös Moſicunnais totuttin Prophetille puhumahan.

Ja mine ſe olen / ioca nin monet Ennuſtoret annan / ia Prophetain cautta iulghiſtan / cuca mine olen.

Sille Gileadis onopi Epeiumalus / ia Gilgalis he härieet wffrauat huckan / Ja heille ouat nin monda Altarit / quin Cuhilat pelloiſa ſeiſouat.

Jacobin teuty Sirian mahan paeta / Ja Iſraelin teuty paluella ydhen waimon tedhen / ydhen waimon toſin tedhen / teuty henen caita.

Mutta ſitelehin vloſwei HERRA Iſraelin Egipteiſtä / ydhen Prophetan cautta / ia annoi ſen Prophetan cautta henen coriata.

Aa iji Waan

Bethelis) ſe oli heiden mieliſtös ſoueliambi Jumalanpaluelux ert / quin Jeruſalem. Site hen ſen cautta oſotauat / ette Jacob ſielle eli Jhmet tehnyt.

Waaca) ſe on / Euet he oikein Bethelist vloſtoimitta Ramatu.

‡ Paeta) Ette Jacob paluell Jumalata Bethelis / ſe tapactui ſilloin henen perſonans polesta. Mutta ſitte quin Jumala Moſen cautta Canſſan Egyptiſt vloſwei / Sehelden pitä ſijtte ſeuraman Ja ei Jacobin Eſicuua.

Waan nyt wihoitta Henen Ephraim Epeiumaloitens cautta.

Senteden pite heiden Werens tuleman heiden ylitzens/ ia heiden HERRAN pite costaman heiden pilcans.

XIII.

Hen Laittapi sen Israelin Waldakunnan / ette henen pite syndins teden / Assyrerein cautta hänitettemen. etc. Sijtte hen lohuttapi heite Christusen Waldakunnast / iossa hen Synnin / Helnetin ia Cooleman pideis ylesſömen. etc.

COska Ephraim oli Israelis corghotettu/ nin hen teutteriuie Epeiumalutta oppi / sijtte hen synditeki Baalin cautta / ia tulit sen cautta surmatuxi.

Surmatuxi) Ninquin Achas caiketin henen Omains caussa.

Mutta nyt he palio enemin synditeuet / Ja tekenet Cuuia heiden Hopiastans / quin he taitauat heite ylesaiatella / nimitten Epeiumalat / iotca quitengi sula Sepänteco ouat.

Quitengi he nijste sarnauat / Joca tacto nijnen Wasicain swtaanda / sen pite Inhimisiä wsframan / Ninen samain pite saaman Amuudhun / ia sen Casten / ioca warahin langepi.

Amuudhun) Kylle he sille Epeiumaloitten palueluille palio hyuie lansuuat. Waan eipe sijte miteken tule / Ma / Hosea.

Ja / ninquin Acanat / iotca Luuasta poispuhaltan / ia ninquin Saw Totoista.

Mutta mine olen sinun HERRAS Jumalas hamast Egiptin maalda / ia sinun pideis tosin ei mwta Jumalata tundeman / paitzi minun / ia ei yeten Wapactaia / waan minua ainoata.

Mine tosin surin sinusta Corueſſa / sijnä carckias maasa

maasa / Mutta ette he rauitut ouat / ia kyllä saanuet / nin heiden sydhemens yleispaisni / sennoxi he minua vnoctauat.

Nin Mine mös tadhon olla heiden coctans quin iocu Jalopeura / ia quin Pardi tielle tadhon heite weijnue / Mine tadhon heite cohdata / ninquin se Carhu / ionga Poiat poisotetut ouat.

Ja tadhon heiden paadhitun sydhemens rickireneisse / Ja tadhon heite sielle yleswdhe / quin iocu Jalopeura / Pedhot pite heite rickirepimän.

Israel sine wiet sinus Onnettomudhen / Waan sinun Terueydhes minus ainoas seisopi.

Cussa ombi sinun Kuningas / ioca sinua auttais caikis sinun Caupungeis / Ja sinun Domaris / ioista sine sanoit / Anna minulle Kuningas ia Päämiehie.

Mine tosin annoin sinulle ❁ Kuningan / minun wihasani / ia tadhon sen sinulda poisotta minun hirmudhesani.

Se Ephraimin pahateco ombi coconsidhottu / ia henen syndins ombi sälattu / Sille henelle pite Kipu tapactuman ninquin Waskoinoleuatsella.

Sille hen on yxi tyhme Lapsi / Sen aian pite tuleman / ette heiden Lapsens pite huckanduman.

✽ Mutta Mine tadhon heite Heluetist vlospäste / ia Coolemasta wapacta. Coolema / Mine tadhon sinulle yxi Myrcki olla / Heluetti / Mine tadhon sinulle yxi Surma olla.

Quitengi ombi se Lohutos minun silmeni edess peitetty / Sille henen pite welisten waihel eroittaman.

Ydhen Jtetwlen pite tuleman yles Corueska / ia henen Caimons curactuman / ia henen Lectoins quiuamä. Sen saman pite raatelemän taikein callinan Calun Tauaran.

Samarian pite autiaxi tuleman / Sille he ouat heiden Juma-

Onnettomudhen) se on / Ettes Apu ezit Jnhimisten tykene / ia et Jumalan tykene.

❁ Saulin hen annoi heille ylemielens. 1. Reg. 8. Quin hen sanois. wihasani mine annoin sinulle sen esimeisen Kuningan / Nin mine mös sen wimeisen sinulda hirmusani poisotan / ettei sinulle yxten pide oleman.

✽ 1. Cor. 15. Heluetist) Sen atalisen Waldakundan pite Romarem cautta häwitettremen. Waan se Hengelinen Christusen Waldakunda pite yleskorghotettaman.

Jumalans conacornaiſet / Heiden pite Miecan lepitze langeman / ia heiden Nooret Lapſens rickipaiſkattaman / ia heiden Waſtoinolenaiſet Waimot pite rickireuäiſtemen.

XIIII.

Hen ſoſittele ia cutzupi caiki Euangeliumin tyge / Syndiens tundeman ia nijte yſtoſſa anderianoman / ia Chriſtuſen teden ſulan Jumalan Armon ia Laupiudhen päle loottaman.

KJenne ſinus Iſrael ſinun HERRAS Jumalas tyge / Sille ſine olet lägenut ſinun pahateghos tedhen.

Ottacat nämet Sanat teillen / ia käendeket teiten HERRAN tyge / ia ſanocat henelle.

Anna meille caiki ſynnit andeixi / ia tee meille hyue / nin me tadhom wffrata meiden Hwlten Mullit.

Eipe Aſſurin pidhe meite auttaman / enge me tadho ſillen aſtua Oricten päle / eike enembete ſanoa meiden Käſialanne tyge / Te oletta meiden Jumalan.

Waan ainoa nijlle Orpoillen Armo leute ſinun tykös.

Nin minun pite taas parandaman heiden poiſkeunmiſens / kernaſti mine heite racaſtan / Nin minun pite Wihani heiſte poiſkändemen.

Mine tadhon Iſraelil olla ninquin iocu Amuncaſte / ette henen pite / ninquin Roſin / cucoſtaman / ia henen Iwrttens pite läuiemen ninquin Libanon.

Ja henen Orians heitens vloſwenyttemen / ette hen itze olis nin luſtinen / quin iocu Oliupw / ia henen pite haiun andaman ninquin Libanon.

Ja heiden pite taas iſtuman heiden Winapuuns wa-

rion

tion ala / Jynifte heitens rauitzeman / ia cucoſtaman ninquin Winapuun. Ja henen muiſtons pite ninquin Libanon winan oleman.

O Ephraim / pois Epeiumaloittes canſa / Mine tadhon henen ewlella ia iodhatta.

Mine tadhon olla ninquin wiherieinen Hånga / Minuſſa pite ſinun Hedelmes leutemen.

Cuca on wijſas / ette hen neite ymmerdheis / ia nopſa / ioca neite merkitzis:

Sille ne HERRAN Tiet ouat oikiat / ia ne Wanhurſkat heiſſe waeldauat / Mutta ne ylitzekeunmerit nijſſe ſamois langeuat.

Hoſeaſt Prophetaſt Coppu.

JOelin Prophetan påle.

Alcupuhe.

COca tai Joel Propheta on ollut / cuſta Sucukunnaſt / millå aialla / eli quinen Kuningaſten alla hen eli ia ſarnaſi / ſe on mös nijlle Hebreille tietemetöin / Waan mutonat nijſte Wanhoiſta ſanouat / henen oluexi Hoſean ia AmoSen aicana / ſen Kuningan Jehoram / Achabin poian alla / ette hen ſijte Neleſt ia monitaiſiſt wizauriſt ennuſtapi / iotca Mailman / ia liaten Juttaille / ſilloin tapactui / heiden monein ſurdhen ſyndiens teden. Ja ſenteden hen cutzu ia mana heite

ſiueille ſanoilla Parannoreben. Nin hen mös Chriſtuſen Waldakunnan ſalauriſt / ia pyhen HENGEN leheto-reſt / ſangen ſelkeſt iulghiſta. Joſta pyhe Petari Vdhes Teſtamentis / Heluntai peiuene / Jeruſalemis / ſijne Chriſtiliſes Seurakunnas / ſittequin ſe ſama Pyhe Hengi oli annettu / henen enſimeiſens Sarnans rupeſi. Act. ij. etc.

I.

On yri Ennuſtos ette Juttat piti Babilonian Fangittuna wietemen. Ja Propheta werdhautta ne Juttat / ſille aialla / cuſſa wooſi wodhelda / waſtaluku waiua tapactu / ioſta Maan caſuo tur mellan. Nin mös Juttan Naburit / ne Syrit ia Egypterit. Sijtte ne Aſſyrit / wimein ſe Babelin Kuningas tuli / ia ſekä Maan / ia Templin et te Caupungin raateli / yleſpolti ia Canſſan poiſwei. Nei e tulis muiſtelta ia parannoſta tedhä / Jumalan Sanan ia tadhon ielkin.

IEME on ſe HERRAN Sana / ioca tapactui Joelin Pethuelin Poian tyge. Cwlcat te Wanhimat ia coruijn ottacat te caiki Maan Aſuuat / Jos on ſemmotoiſt teiden / eli teiden Jſeinaicana tapactunut? Sanocat ſijte teiden Lapſillen / ia andacat teiden Lapſenna ſite heiden Lapſillens ſanoa / Ja nekin ſamat Lapſet muillen heiden Jelkimtulenaiſtens. Nimitein / Ette mite Rohomato ietti / ſite Sijuicot yleſſöit / Ja mite Sijuicot ietit / ſite Wapſaiſet yleſſöit / ia mite Wapſaiſet ietit / ſite Etanat yleſſöit.

Nieſ-

Mesherätke te iopuneet ia idkeke / ia vluocat te caiki Winan Jomarit / ſen nooren winan teden / Joca ombi teiden Suuſtan poiſtemmattu. Sille ette yxi wäkeue Canſa minun Maani päle yleſmenepi / ia ſe on lukematoin / iolla ouat Hambaat / quin Jalopeural / ia ſõmehambat / quin Naraſialopeural. Se ſama minun Winatarhani häuitti / ia minun Ficunapuuni caluapi / cooripi ſen ia poisheitte ſen / ette henen Orans walkeina ſeiſouat. Parghu / ninquin Neitzy / ioca Säkin pälens wetä / henen Nghiens teden. Sille ette Rocawffri ia Jomawffri ombi pois HERRAN Honeſta / ia ne Papit HERRAN palueliat murectiuat / Kedhot ouat häuinneet / ia peldo ſurkiaſti ſeiſopi / Ette Jyue ombi haaſkattu / Wina ſurkiaſti ſeiſopi / ia Oliu walittamiſest. Peldomiehet Honoſta vloſcatzouat / Ja ne Winatarhanmiehet parcuuat / Niſuen teden ia Ohran teden / Ettei wainioſta ole miten Tulo. Winapw poiſquiuaiſi / ia Ficunapw on lahoinut / Nin mõs ſe Granatinpw / Palmupw / Omenapw / ia caiki Kedhon Pwdh ouat poiſquiuetut / Sille ſe Jnhimiſten riemu ombi ſurkiudheri tullut.

Sonnuſtacat teiten ia walittacat te Papit / Parkucat te Haltarin Palueliat / menget Templin ſiſelle / ia yli õte leuetke Säkeis / te Jumalan Palueliat. Sille ette Rocawffri ia Jomawffri ombi pois teiden Jumalan Honeeſt. Pyhitteket ychte Paaſto / Cutzucat Seura ychten / ia cootcat ne Wanhimmat ia caiki Makunnan Aſuuaiſet teiden HERRAN Jumalan Honeſeen / ia hwtacat HERRAN tyge / Oy / oy / ſite peiue / Sille HERRAN peiue ombi iuri leßne / ia tule ninquin Cadhotus ſilde Caikiualdialda. Silloin Roca meiden Silmein edeſt poiſotetaan / ia meiden Jumalan Honeſta ilo / ia riemu. Jyuet poiſmätenit Maas. Ohra Larit ſeiſouat tyhiene /

Rihet ouat langennet. Sille ette Elo ombi turmelett. Woi quinga Cariat hocauat / ia Laumat ammuuat. Sille ettei heille ole Laidhumda / ia Lambat hiucachtuuat.

HERRA / ſinun tyges mine hwdhan / ette Culo on poltanut ne Kedhot warpeis / Ja Liecki ombi caiki Puudh Wainiois yleſſytyttenyt. Hwtauat mös ſinun tyges ne Mezän Eleiemet / ette Weſi Oiat quiuamet ouat / ia ette Culo ombi poltanut ne Kedhot warpeis.

II.

Enſin hen manapi Parannorehen / Ettei ſe Babelin Kuningas Maata häuiteis. Sytte hen Chriſtuſen Waldakunnaſt ia Pyheſt Hengeſt ſanopi / ia mös ſyte ijancaikiſeſta Jeruſalemiſta.

Sittacat Baſunal Zionis / Hwtacat minun Pyhen Wooren päle / Wapiſkat caiki Maan Aſuiamet / Sille ſe HERRAN peiue tulepi / ia on leßne. Pimie peiue / muſta peiue / ia ſumuinen peiue / ia vtuinen peiue / Ninquin ſe Amuruſko itzens vloſleuitte ylitze Worten / nimiteitn yri ſwri ia wäkeue Canſſa / ionga caltainen ei ikenens ole ollut / eike edeſpein tule ijancaikiſehen aican / henen edhellens keupi yri techtetöin Tuli / ia henen ielkins yri paſlaua liecki. Maa ombi henen edheſens / ninquin iocu Luſtitarha / Mutta henen ielkins / ninquin ſynghie Erima / ia eikengen pidhe henelde poiſpäſemen. Henen Hahmons on ninquin Orihit / ia carkaiauat ninquin Ratzaiſet. He hyppeuet ylhel Woorein päle / ninquin Rattat kituiſit / ia ninquin Liecki corſis kähiſis / ninquin iocu wäkeue Canſſa / ioca Sotahan hangittu on.

Canſſat

Canſſat henen edeſens pite hemmeſtymen / ettè caiki Caſuot tuleuat nin pleikixi quin Sauierwſi. Heiden pite ioreman ninquin Vliat / ia mwrit ylitzecarkaman / ninquin Sotamiehet. Ja cukin pite codhaſtans edeſkeumen / ia ei heitens wiwyttemen. Ettengen toiſtans eſte / Waan cukin pite henen aſetoreſans mackuſtaman. Ja quin he tungenat ia ſiſellangenat / nin eipe he haauoitteta. Heiden pite Caupngis ymbertins aieleman / ia mwrin pälen ioreman / ia Honein ſiſelkipemen / ia ninquin Waras iepi Aekona ſiſelkeumen.

HEnen edeſens wapiſe Maa / Ja Taiuas wäriſe / Auringo ia Cw tuleuat pimexi / ia Tedhet peixouat heiden walkindhens.

Teſſe nälle Jumalarnalle Cadhotus / Wäs nälle Jumaliſille luuatä Rummiſet ia Hengeliſet Hywydhet Chriſtin ſen Waldakunnas.

Sille HERRAN pite henen Jylinens laſkeman henen Sotawäens edhelkeumen.

Sille henē Sotawäkens ombi ſangen ſwri ia waltias / ioca henen Reſkyns pite päättemen.

Sille ſe HERRAN peiwe ombi ſwri / ia ſangen hirmulinen / caca ſen woi kerſie?

Nin ſanopi nyt ſe HERRA / Käendeket teiten miminun tyköni coco ſydhemeſten / paaſtolla / idkulla / ia murehella.

Leickacat teiden ſydhemen / ia ei teiden Waateitan ia palaiakat teiden HERRAN Jumalan tyge.

Sille hen on Armolinen / Laupias / Kerſiueinen / ia ſwreſta Hywydheſtä / ia pian Catuua Rangaſtoxens päle.

Wiele hen taas nytki armachtapi / ia rangaſtoxens ielkin Armons hen oſotta / Rocawffrixi ia Jomawffrixi HERRALLE teiden Jumalalle.

SOittacat Paſunalla Zioniſſa / pyhitteket ychte Paaſto / coconcutzucat Seurakunnat / cootkata Canſſa /

pyhitteket ne Nchteyret / ychtencuzuicat ne Wanhimmat / ychtenwieket ne Norucaiſet ia Imeueiſet.

Nke vloſmengehen Cammioſtans / ia Morſian henen macaus Honeeſtans.

Papit ne HERRAN palueliat / Eſihonen ia Altarin welille idkeket / ia ſanocat.

HERRA armaitze ſinun Canſſas / ia ele laſke ſinun Perikundas pilcahan / nin ettei Pacanat walda ſaiſi heiden pälens.

Mitis ſallit ſanotta Canſſain ſeas / Cuſſa nyt ombi heiden Jumalans.

Nin HERRALLA pite Kiuaus oleman henen Maaſtans / ia henen Canſſans päle armaitzeman.

Ja ſe HERRA waſtapi / ia ſano Canſſallens / Catzos / Mine lehetin teille Jyue / Wina ia Oliu runſaſti / ette teille nijſte kylle piti oleman.

Ja em mine ſalli teite / ſillen häpiexi tuleman / Pacanain ſeas.

Ja tadhon ſen pohiaiſeſt caucan teilde poiſaia / ychten carckian ia häuitetyn Maan / nimittein / henen Caſuons ſen Jre Merehen pein / ia henen Loppuns ſen ärimeiſen Meren polen.

Henen pite mätenemen ia Haiſeman / henen Coreudhens teden.

Ele pelke ſine Maa / waan paramin iloitze ia ole turuas / Sille HERRA mös taita ſworia tedhä.

Elket pelkekö te Pedhot kedhoſſa / Sille ne Aſumiſet Corues pite wihertemen.

Ja Puudh pite heiden hedelmens candaman / Ficunapuudh ia Winapuudh pite kylle hedelmeitzemen.

Ja te Zionin lapſet iloitka / ia riemuitka teiden HERRAS Jumalas / ioca andapi teille Wanhurſtandhen

Opetta

Opettaiat / ia alaſtaſkepi teille Ammu ia echton Sathen / ninquin ennengi.

Ette Aitat Jymille / ia perſſut Noreſt winaſt ia Oliuſta teunens oliſit.

Ja mine tadhon teille ne Woodhet iellenſſaatta / iotca ne Rohomadhot / wapſaiſet Stjuicot / Teijt ia Etanot (iotca minun ſwri Sotawäken oli / iotca mine teiden ſecan lehetin) yleſſönyt olit.

Ette teille pidheis kylle ſötevete oleman / ia teiden HERRAN Jumalan Nimen yliſteiſit / ioca Jhmet ombi teiden ſeaſſan tehnyt / ia eipe minun Canſſan pidhe ſillen häpien tuleman.

Ja teiden pite ymmertemen / ette mine olen Jſraelin keſkene / ia ette mine olen teiden HERRAN Jumalan / ia eikengen mw / Ja eipe minun Canſſan pidhe ſillen häpien tuleman.

JA ſitelehin mine tadhon vloſwodhatta minun Hengeſteni / caiken Lihan päle.

Silloin ſe Leuitein Pappius piti lackaman / coſka caikinaiſet Sädhyt Sarnä tyge tulit / ia Pyhen Hengen ſait.

Ja teiden Poiat ia teiden Tytteret pite propheteraman / teiden Wanhimat pite Vnia vneſtuman / ia teiden Noricaiſet pite Näghyt näkemen.

Ja nine peiuine mine tadhon minun Hengeni / ſeke ylitze Piltit ette Picat / vloſwodhatta.

Ja tadhon anda Tunnuſtechti taiuas ia Maas / nimittein / Weren / Tulen / ia Sauunſuitzun.

Auringo pite mwttuman pimeyri / ia Cw wereri / ennenquin ſe ſuri ia hirmulinen HERRAN peiue tulepi.

Ja ſen tapactuman pite / Ette Jocainen / quin HERRAN Nime auxenshwtapi / henen pite autuari tuleman.

Sille ſen Zionin Wooren päle / ia Jeruſalemis pite ydhen wapadhuxen oleman / ninquin HERRA iuuannue on / ia

on / ia ninen muidhen Jänytten tyge / iotca HERRA cuzuman pite.

III.

On yri Ennuſtos / quinga Mailma hendens Euangelium waſtan keutte / nimitten / teutteriuie ſite alaſpaina pyte. Senteden Jumala ſite Aſia / Joſaphatin Laxos (quin on tulkittu / Jumalan domio nein toimitta. Ette ioca Euangelium waſtanottapi / hen autuari tule / mutta ioca ei ſite waſtanota / ſe cadhotetan.

SIllä cazo / Nine peiuine / ia ſillä ſamalla aialla / coſka mine ſen Judan ia Jeruſalemin Fangiuze palautan / nin mine tadhon caiki Pacanat coota / ia tadhon heite Joſaphatin Laxon alaſwiedhä / Ja tadhon ſielle heiden canſans taiſtella / minun Canſſan ia minun Perimiſen Iſraelin teden / Jonga he Pacanain ſecahan haiotit / ia iaghoit minun Maani heillens / ia ouat Aruan minun Cãſſani ylitze heittenyet. Ja ouat piltit Roaſta andanuet / ia Picat Winan edeſt myynyet / ia ioonuet.

Mite mõs minulle ombi teiden canſan / te Zorriſt ia Zidoniſt ia caiki Philiſterin Raiat? waj tadhottaco te minun canſan haaſtella? Aha / haaſtelet te minua / Nin mine tadhon ſen pian ia ekiſt coſta teiden pään päle. Te quin oletta ottanuet minun Hopiani ia Rahani / ia minun caunit Clenodiat / ia oletta ne teiden Kircona ſiſelwienyet. Sihin te mõs ne Juttain ia Jeruſalemin Lapſet myytte / Grekille / ſenpäle ette teiden pitenyt heite caucan ſaattaman heiden Raioiſtans. Cazo / mine tadhon heite yleſhärette ſijte Siaſta / iohonga te heite myynyet oletta / ia

tadhon

tadhon teille site coſta teiden pään päle. Ja tadhon iellenſmyydhe teiden Poiat ia Tytteret / Judan laſtein cautta / ne pite heite ſijhen Rickahan Arabiahan /ychten caucaiſen Maan Canſſan / myymen / Sille HERRA ombi site puhunut.

Julghiſtacat neite (ſanouat he) Pacanain ſeas / Pyhitteket ydhen Sodhan / ylesherätteket ne Wäkenet / edeſſenken ia yleſmengen caiki Sotawäki. Techket teiden Wannaſtan Miecat / ia teiden Sirpiſten keihet. Ja ioca Heico on / ſe ſanocan / Mine wäkeue olen. Waulocat teiten / ia tulkat tenne caiki Pacanat / caiki ymberilde / ia cootka teiten / Sielle HERRAN pite ſinun wäkenetes alaſpaiſkaman. Yleſnoſkat te Pacanat / ia yleſmenget ſijhen Joſaphatin Laxon. Sille mine tadhon ſielle iſtua / ia caiki Pacanat domita / caiki ymberilde. Paiſkacat wicattella / ſille ette Elo ombi kypſi / tulcat ia alaſaſtucat / Sille ne Perſut ouat teudhet / ia ne Perſut ylizecohuuat / Sille heiden Pahudens on ſuri.

Palio Canſſa pite oleman ymberile iocapaicas / ſijnä Erilaxos. Sille HERRAN peine ombi leßne / ſijnä Domion Laxos.

Auringo ia Cw tuleuat pimieri / ia Tädhet peitouat heiden walkiudhens.

Ja HERRAN pite Zioniſt kiliuman / ia andapi Jeruſalemiſt ewlla henen änens / ette Taiuas ia maa pite wapiſeman.

Mutta HERRAN pite henen Canſſans turuan oleman / ia yri Linna Iſraelin Lapſille.

Ja teiden pite tundeman / ette mine ſe HERRA teiden Jumalan / Zionis minun Pyhen Wooreni päle aſun.

Silloin pite Jeruſalem Pyhexi tuleman / ia eikengen mucalainen pide ſillen henen lepitzens keumen.

Samalla aialla / pite ne Wooret makiata wina tiue-
tuman / ia ne Cuckulat pite Rieſka wotaman / ia caiki
Judan Oiat pite teunens wette oleman.

Ja pite yxi Lådhe HERRAN honeſta vloſkeu-
men / ſen pite ſite wirtha Sittin wetyttemen.

Waan Egyptin pitepi autiana oleman / Ja Edom
yxi ſynghie Erimaa / ſen wårydhen teden / ioca Judan
Lapſille tecty on / ette he wighattoman weren heiden
Maaſans vloſwoadhtanuet ouat.

Mutta Judan pite ijancaikiſeſta aſuttaman / ia Je-
ruſalem ijancaikiſehen aican.

Ja em mine tadho ſalli heiden Werens coſtottomaxi /
ia HERRAN pite aſuman Zionis.

Joelin Prophetan Loppu.

Alcupuhe AMOS Prophe-
tan påle.

AMOS quin hen oli Paimen ia Taloin-
mies / ia ei Prophetan Poica / ekiſt ia Ju-
maliſil Ihmeel hen Prophetain wircan cut-
zuttijn / Ninquin mös Pyhe Hengi tyh-
miſt ia oppemattomiſt Calamiehiſt teki A-
poſtolit / Jotca Teruеydhen ſanoman coco
mailmalle iulghiſtit / ia ylenannoi nin monda ialo oppe-
nuet Miehet / iotca Iſraelin waldakunnas olit. Sille ne
quin

quin tyhmet ia heicot ouat mailman edes / nijte Jumala vloſwalitze ia racaſta / ette hen ne Wijſat häueiſis. Ja mös ette ne hylietyt ia ylencatzotut teſſe Mailmas / pidheis hyuen toiuon / ia vſkoiſit ſite enemin Jumalan heiſte murhen piteuen / iota enemin he mailmaſſa ylencatzotan.

Nin Amos ychteitzen Tauan muödhen Prophetain canſa pite / nimittein / Ette hen Synnit nuctele / manapi Parannoxehen / ia wimein hen Chriſtuſen Waldakunnan / lupauxen canſa / ſarnapi. Enſin hen Prophetera / ninen Iſraelin Maan Lehimeiſi Pacanoit waſtan / Sijtte ninen Kymmenen Sucukundain waſtan / ia ſitelehin Judan Sucukunnan ia waldakunnan waſtan. Nin mös itze Templin waſtan. Waicka ei telle Sädhylle Rangaſtus ſattunut / waan enſin ne Iſraelitit ia Judan Sucukunda rangaſtettijn / Ja ſijtte ne Pacanat rangaſtettin.

Hoſean ia Eſaian aialla / Amos ſarnaſi ninen ſamain ſynnein / wicain / ia Epeiumalutta / eli falſkia Pyhie waſtan / ninquin nekin. Hen mös ſijte Aſſirian Fangiuxeſt Ennuſti. Cadheſti tai Propheta Vdhes Teſtamentis mainitan / Enſin Act. vij. cuſſa pyhe Stephanus henen ſiſelwetä. Toiſen kerdhan coſka S. Jacobi ſijne enſimeiſes Apoſtolein Neuuos henen ſiſelwetä / teſte Wijmeiſeſte Luuſta / oſottain ſite Chriſtiliſt Wapadhutta / Ettei Pacanat / vdhes Teſtamentis ole welcapäädh Moſen Lain pitemen / Ninquin ei itzeke Juttat ollnet ſite ikenens pitenyet / ia ei ſemmengin tainuet eli woinuet pite. Quin mös P. Petari Act. xv. ſarnapi.

Ja ette tai Amos oli Judan Sucukunnaſt ſyndynyt Tekoaſt / ia Iſraelin valdakundaan läctenyt / ninquin Mucalainen / ſaarnaman / Senteden ſanotan / ette ſe Pappi Amazia (iota hen vij Luuſſa nuchtele) on hende Coren nalla cooliaxi lönyt.

I.

On Ennuſtos waſtan / Juttain Lehinaburita / ſen Kuningan Siriaſt / Paleſtinan / Tyrin / Edom / Ammon ia Moab / iotca armottamaſt Jumalan Canſſa waiuaſit / Jotca ſamalmoto piti mõs Jumalalda taas woroin waiuattamã armattomaſt. etc.

ETTE ombi ſe / quin Amos / ioca Paimenen ſeas Thekoas oli / nähnyt oli Iſraelin ylitze / Vſian Judan Kuningan aialla / ia Jerobeamin ſen Joan Poian Iſraelin Kuningan / cachta wootta ennen Maan ieriſtöſtä. Ja ſanoi HERRAN pite Zioniſta wingaiſeman / ia Jeruſalemiſt hen andapi cwlla henen Aenens / Ette ſe Paimen wehmas / nin ſurkiaſti ſeiſoman pite / Ja Carmeli ylehelde poiſquinapi.

Nein ſanopi HERRA / Colmen ia Nelien Damaſcin wicain teden / en mine tadho hende ſääſte / Senuori ette he Gilead raudhaiſilla Harauoilla warſtoit / Waan mine tadhon lehette ydhen Tulen Haſaelin Honeſen / ſen pite Benhadadin Pallaſit yleſſömen. Ja tadhon ne Damaſcin Saluat ricko / Ja tadhon vloſiuritta Aſuuaiſet ſijte Auenin laroſta / ynne ſen canſa / ioca Waltican pite / ſijte cauniſta Honeſta / Nin ette ſe Canſſa Sirias pite Kir pein / poiſwietemen / ſanopi HERRA.

Nein ſanopi HERRA / Colmen ia Nelien Gaſan wicain teden / en mine tadho heite ſääſte / Senuori / ette he ouat ne Fangitut / edhemme fangittanut / ia Edomin

‡ 1. Sirian ſyndi / ia ſen Witzaus. Colmẽ ia Nelien Wicain) Hẽ cutzu / Coſka ilman Paranno ſta nin cauuan ſynnis edeſmenehen / ette Jumalan teuty wimein nudhella ia rangaiſta / et tei hẽ wot enem bete kerſſie.

2. Palaſtinan Syndi / ia ſen Witzaus.

Edom

min maan heite poiſaianuet / Waan mine tadhon ydhen Tulen Gaſan murijn lehette / ſen pite heiden Pallacins yleſſömen. Ja tadhon ne Aſuiat Aſodis / ynne ſen canſa / ioca Waltican pite / Aſcaloniſt vloſiurittaman / Ja minun käteni Akronin waſtan käende / nin ette huckuman pite / mite nijſte Philiſteriſt wiele ylitze iänyt on / ſanopi HERRA Jumala.

Nein ſanopi HERRA / Colmen ia Nelien ſen Zorrin Caupungin wicain teden / em mine tadho hende ſääſte / Sennoxi / ette he ouat ne Fangit edhemme Edomin maan poiſaianuet / ia ei ole muiſtanuet nijnen Welieſten Lijton päle. Waan mine tadhon ydhen Tulen Zorrin murijn lehette / ſen pite henen Pallacins yleſſömen. 3. Tyrin Syndi / ia ſen Witzaus.

Nein ſanopi HERRA / Colmen ia Nelien Edomin wicain teden / em mine tadho hende ſääſte / Sennoxi / ette hen on Weliens miecalla wainonut / ia henen Lapſens hucuttanut / ia aina on ollut henelle paha henen wihoillans / ia alati henen hirmudhens prucanut / Waan mine tadhon ydhen Tulen lehette / Themanin pein / ſen pite ne pallacit Baſras yleſſömen. 4. Edomin Syndi / ia ſen Witzaus.

Nein ſanopi HERRA / Colmen ia Nelien Ammonin Laſten wicain teden / em mine tadho heite ſääſte / Sennoxi / ette he ouat ne Waſtoinoleuaiſet Gileadis rickihacannuet / ette he heiden Raians ſen cautta leuitteiſit. Waan mine tadhon ydhen Tulen Rabban murin ſiſelſytyttä / ſen pite henen Pallacins yleſſömen / quin parghutan ſodhan aican / ia quin ſe Twli tulepi / Twliſpään aicana. Nin pite ſis heiden Kuningans / ynne henen Pämieſtens canſan / fangittuna poiſwietemen / ſanopi HERRA. 5. Ammonin Syndi / ia ſen Witzaus.

Nein ſanopi HERRA / Colmen ia Nelien Moabin wicain teden / em mine tadho ſääſte / Sennoxi / ette he ouat ſen Edomin Kuningan Luudh tuhaaxi yleſpolta- 6. Moabin Syndi ia ſen Witzaus.

neet. Waan mine tadhon ydhen Tulen Moabihin lehettä sen pite ne pallaci Kirioitthis yleſſömen. Ja Moab pite metelis cooleman/parghus ia paſuman hymines. Ja mine tadhon Domarin henelde poiſiuritta/ia caiki henen pä miestens/ynne henen canſans/tappa/ſanopi HERRA.

II.

On yxi Ennuſtos Iſraelin ia Judan Waldakundain waſtan/ Ette Jumala mös heite tactoi heiden ſyndeins teden witzata. Iſraelin Aſſyrein cautta. Iuda Nebucad Nezarin cautta. Nemet heiden ſyndins olit. Ette heille oli Jumalan ſana/ia ſen ylencatzoit/ia wä ret Opit ſeuraſit. Olit he mös Ahnehet. Ne Rieuhet he alaſpainoit. Ja heiden Oikiudhens he poiſſorſit. Hauriutta prucaſit. Wärelle Otolla ia Corkorahalla he heite raſkautit. Rahan ia Hywyden he waiuoin Irtaudhes ylenpaltiſeſt haaſkaſit. Ja caikinaiſet Jumalan Hyuetteghot he vnotit/ Quin nytkin/ ſite pahemin/ kylle tapactu. Senteden tulis meiden parannos aiallans tedhä/Ennenquin Witzaus quin heilleki ſattuis.

7. Judan Synti/ ia ſen Witzaus.

NEin ſanopi HERRA/ Colmen ia Nelien Judan wicain teden/em mine tadho ſääſte/ Senuoxi/ette he HERRAN Lain ylencatzouat/ ia euet henen Oikiuttans piteneet/ia andauat heidens Walhel heitens wietelle/ionga heiden Iſeins ouat ielkinnoutaneet/ Waan mine tadhon ydhen Tulen Judahan

han lehette / ſen pite ne Pallacie Jerusalemis yleſſömen.

Nein ſanopi HERRA / Colmen ia Nelien Iſraelin wicain teden / em mine tadho ſääſte / Senuoxi / ette hen ne Wanhurſkat Rahan teden / ia ne Kieuhet / kengein teden myynyet ouat. He ialghoillans ne Wainaiſet tallauat / ia eſteuet nijte Radholiſia iocapaicas. Poica ia Iſe macauat ydhen Pican canſa / tolla he minun Nimeni rinauat. Ja iocaitzen Altarin tyge he rundauat ninen pantti waattein pâle / ia Wina iouat heiden Epeiumaltens Honeſa / Sacko rahaſta. 8. Iſraelin Synti / ia ſen Witzaus.

Nyt mine quitengin olen ſen Amorein heiden edeſtens poiſcadhottanut / ionga corkius oli ninquin Cedrein / ia oli nin wäkene quin Tammet ouat / Ja mine turmelin ylhelde henen hedelmens / Ja henen Jurens alhalda. Mi nepe ſe olen / ioca teite Egiptin maalda vloſwein / ia iodhatin teite Corneſa Neliekymmende aiaſtaica / ette te ſen Amorein maan omiſtaiſitte. Ja olen teiden Lapſiſtan Prophetat yleesherettenyt / ia teiden Noricaiſiſt Nazareit / Eikö ſe nin ole / te Iſraelin Lapſet / ſanopi HERRA? Mutta te annoitta nijlle Nazareille wina iodha / ia Prophetille te haaſtoit / ſanoden / Ei teiden pidhe propheteraman.

Catzo / Mine tadhon teiden ſeaſan ydhen kitinen tedhä / ninquin iocu Ratas / Lychteit teunens / kitiſe. Ette ſe quin nopia on / ei pidhe poiſpäſemen / eike ſe Wäkeue miteken woiman / eike ſe wrholinen pidhe Hengens woiman wapacta. Ja ne Jouzimiehet ei pidhe ſeiſoman / Ja ioca on nopia ioxeman / ei pidhe poiſpäſemen. Ja iotca razaſtauat / ei pidhe Hengens wapactaman. Ja ioca ninen Wäkeuiten ſeas / ſe caikein miehulinen on / ſen pite alaſti poiſpakeneman / ſille aialla / ſanopi HERRA.

III.

On yri

On yxi Manaus / ettei me Jumalata / henen Prophetiſans / ioca hen Hyuie lupa / eli paha käke / ylencatzoiſi. Sille eipe henẽ Sanãs buckã iulghiſteta. Ja ehke Iſraelin Canſſa Aſſyriahan pidheis poiſwietemen / Nin Jumala quitengin ydhen Joukoiſen. Jotca ſite wähe Chriſtuſen Lauma / merkitze.

OWcat mite HERRA teille puhupi / te Iſraelin Lapſet / nimitein / caikein ninen Perikundain / iotca mine Egiptin maalda vloſwienyt olen / ia ſanoin. Caikiſta Sucukunniſta Maan päle / olen mine teite ainoaſtans corianut / Senteden mine mõs tadhon teite etziſkelle / caikiſſa teiden Pahoiſteghoiſanne. Maltauatko cari ynne waelda / ellei he ychteleiſet keſkens ole. ❁ Kiliuco Jalopeura metzãs / coſka ei henelle Roca ole: Parcuko mõs Jalopeuran penicka henen Lolaſtans / ellei hen iotakin ſaanut ole: Langeneko iocu Linduri Paulahan maan päle / cuſſa ei yceen Linduri ole: Neſotta neko hen Paulans maaſta / ioca ei wiele miteken käſittenyt ole: Soittaneko iocu Baſunata Caupungis / ia ei Canſſa hemmeſtu: Eli ongo mõs iotaki paha Caupungis / iota ei HERRA tee: Sille HERRA Jumala miteken tee / ellei hen ilmoita henen Salautans / henen Paluelioillens Prophetis. Jalopeura kiliupi / cuca ei pelkeis: HERRA Jumala puhupi / cuca ei propheterais:

❁ Se on / Teuty minun Sarnatta. Sille Jumala minun ſite kehke. Ja te itze ſihen tilan annat ta teiden pahal la menollan.

Julghiſtacat nijſſe Pallacis / iotca Aſdodis ouat / ia nijſſe pallacis Egypti maalla / ia ſanocat. Cootka teiten ninen Samarian wortein päle / ia catzocat / quinga ſuri Wärys ia pelghonparku ſielle on. Euet he ychten Oikiutta tottele / ſanopi HERRA / waan wäkiualta ia wahingo toinen toiſtans noutauat heiden Honeiſans. Sentenden ſa-

den ſanopi HERRA Jumala / Teme Maa ymberins ſcantzatan / ia alaſpaiſka ſinua ſinun wallaſtas / ia ſinun Hones raatele.

Nein ſanopi HERRA. Quin paimen pelaſkapi Jalopeuran ſuuſta cari Reitte / eli coruan Rouſkon / ninikenens pite Iſraelin Lapſet vloſtemmaturi tuleman / iotca Samarias aſuuat / ia piteuet Culmas ydhen Wooten / ia Damaſcos ydhen Sengyn. Cwlcat ia todhiſtacat Jacobin Hone / ſanopi HERRA Jumala Zebaoth. Sille ſinä aicana / iona mine Iſraelin ſymmit etziſkelen / nin mine tadhon ne Altarit Bethelis etziſkelle / ia ſen Altarin culmat poiſtaitta / ette heiden pite mahan langeman. Ja tadhon ſeke Taluihonen ia Suuihonen lödhe / ia ne Norſanluidhen Honet pite huckuman / ia monet Honet pite häuiemen ſanopi HERRA.

Wooten) Wootet ia Sengy cut zutan Kirco ia Altari / Eſa. lvij. Joſſa he Horutta / ſe on / Epeiumalutta / prucaſit. Quin hen ſanois. He palueleuat nijte Epeiumaloita Damaſcos / ia Culmas / ſe on / Dans eli Bethelis.

IIII.

On Ennuſtos tuleuaiſiſt Onneturiſt ia Rangaſtoriſt / quin on / Neleſt / Poudhaſt / Hallaſt / Rutoſt / Pellon wraſt ia waaraſt / Sodhaſt ia muiſta ſencaltaiſiſt / Joilla Jumala / ninquin keſkyleiſillens / meite Parannoreen cutzu ia wetä. Ja wiele hen couimin käke / ellei me carta / Ja wime in / ninquin Sodoman ia Gomorrhan cadottapi ne Jumalattomat.

CWlcat täte ſana / te lihauat Lehmet / iotca Samarian Woren päle oletta / ia nijlle Kieuhille wärytte teet / ia murenmat ſen waiuaiſen / ia ſanotta teiden HERRALLE / Tooti temme / anna meiden iodha. Se HERRA Jumala ombi pyhydhens cautа wan-

Lemet) Quat ne rickat ia wäkeuet Canſſas.

ta wannonut. Cazo / ſen aian pite teiden ylitzen tulemat ette te Corendain pâle / ia teiden Jelkintulenaiſet Calam-cattilais pite poiſwietemen / ia Auckoin cautta vloſmenemē / cuki itze edeſtens / Ja Harmonin cautta poisheitetuxi tulla / ſanopi HERRA.

Harmoni Ombi leheſe Wort Amanus / ioca edhembene on Iſrael Aſſyria-han poiſwietu.

Ja / tulcat tenne Bethelin / ia prucakat / ſyndie / ia Gilgalin tyge / ette te ſyndie liſeiſitte / Ja edeſtocat Amulla teiden woffrina / ia teiden Tſiundinne colmandena peiuene / ia ſuitzuttacat Hapatoreſt kiitoswoffrixi / Ja ſarnacat wapa Edhon woffriſt / ia ſite tierteuexi tehket. Sille ninpe te ſen kernaſta pidhette / te Iſraelin Lapſet / ſanopi HERRA Jumala. ‡ 1. Senteden mine mõs olen caikis Caupungis teille ioutilat Hambaat andanut / ia Leiuen pwttumiſen iocaitzis teiden paicois / Ja eipe te ſiitteken kiendenyet teiten minun tykeni / ſanopi HERRA.

‡ 1. Nelke.

Olen mõs mine teilde Saten poiſpitenyt / quin wiele colme Cwcautta olit Elonaicahan aſti / Ja mine annoin ſata ſen ydhen Caupngin pâle / ia toiſen Caupungin pâle / en andanut ſata. Yxi Peldo ſatanuexi tuli / ia ſe toinen Peldo / ioca ei tullut ſatanuexi / poiſquiuettui. + Jamenit cari eli colmet Caupungit / ydhen Caupungin tyge / ette he ſaiſit wette ioodha / ia euet ſanuet heidentaruestans / Ja eipe te ſiitteken kiendenyet teiten minun tykeni / ſanopi HERRA.

2. Saten/ Eſte.

3. Jano.

Mine rangaitzin teite poudhalla ia Lemulla / Nin yleſſõit Rohomadhot caiki mite teiden Luſtitarhas / Winatarhas / teiden Ficunapuis ia Oliupuis caſuoi. Eipe te ſiitteke kiendenyet teiten minun tykeni / ſanopi HERRA.

4. Pouta ia Lemu.

Mine lehetin Ruttotaudhin teiden ſecan / Ninquin Egyptiin. Ja mine tapoin Miecalla teiden nooret Mieshet / ia annoin teiden Hewoiſten fangina poiſwiedhe. ♣ Ja mine annoin teiden Scantzein haiſun teiden Sie-

5. Rutto ia Miecca.

6. Taudhin wa arat.

ram-himne

ramihinne ſiſelmenne. Eipe te ſijtteken kiendenyet teiten minun tykeni / ſanopi HERRA.

Mine cukiſtin yleſalaiſin mutamat teiſte / Ninquin Jumala cukiſti Sodoman ia Gomorrhan cukiſti / Ette te olitta ninquin Rekäle tuleſta poiſſiualtu. Eipe te ſijtteken kiendenyet teiten minun tykeni / ſanopi HERRA. 7. Tullo palo.

Senteden mine tadhon nein ſinullen tedhä Iſrael. ✝ Ette mine ſis iuri nein tadhon ſinullen tedhä / Nin walmiſta ſinuas Iſrael ſinun Jumalas cochtahan. Sille cattzo / Hempe ſe on / ioca ne Woret on tehnyt / Ja loonut on Twlen / Ja ilmoitta Inhimiſille / mite henen pite puhuman. Hänpe Amoruſkon ia Pimeydhen tekepi / Ja hen keupi Maan corkiuxen päle / Henen Nimens on / HERRA Jumala zebaoth. Wchkauſ ✝ Manaus Paranoxeen.

V.

On yxi Ennuſtos Iſraelin waldakunda waſtan / Ette ſen piti Aſſyriſt poiſwietemen. Enſin hen parannoxeen manapi / ette he ſijnä Paicas / cuſſa Jumala ſääſi Paluelurens / piti hende palueldamä / ia ei mualla Epeiumalutta prucaman Ja wchkapi / Ette cuſſa ne Kieuhet / Ahneudhen cautta / raſkautetaan / ia vloſimeteen / Eipe ſielle pidhe Onni eli Terueys enſingen olemä. Waan ſula Jumalan wiha ia rangaſtos. etc.

Wlcat te Iſraelin Honeſta / näite ſanoia / Sille minun teuty temen Walitoſweiſun teiden ylitzen noſta.

Se Neitzy Iſrael on langenut / nin ettei hen iellens woi yleſnoſta / Hen on ma-

han cukiſtettu / ia eikengen hende yleſauta.

3. Sodhan Caſdhotus.

Sille nein ſanopi HERRA Jumala / Se Caupungi ioſta Tuhatta vloſkeuuet / pite waiuoin Sata ylitziemen / Ja cuſta Sata vloſkeuuet / pite waiuoin Kymmenen ylitziemen / Iſraelin Honeſa.

Senteden ſanopi HERRA Iſraelin Honellen / Etziket minua / nin teiden pite elemen / Elket Bethel etzikö / ia elket tulco Gilgalin pein / ia elket mengö BerSeban pein.

Sille Gilgalin pite fangittuna poiſwietemen / ia Bethelin pite tyhiexi tuleman.

Etziket HERRA / nin teiden pite elemen / Ettei Tuli Joſephin Honeheſen ſytyteteiſi / ioca culuttapi / ia eikengen ſammutais ſite Bethelis.

Te käennet Oikiudhen Coirohori / ia Wanhurſcaudhen te mahan cukiſtat.

Otauan) Jotca Grekit Pleiades / Latini Vergulias cutzuuat / in Signo Tauri / ſeitzemen tehe.

Hen tekepi Otauan ia Idhäntedhen / Joca pimeydheſt amun / Ja peineſt / pimien öen tekepi.

Joca Wedhen meres cutzupi / ia vloſkaata ne Maan pirin päle / henen nimens on HERRA.

Joca ſen wäkeuen ylitze ydhen Raateluxen aſettapi / ia ette ſe Raatelia kechta ydhen wahuan Caupungin päle carghata. Mutta he wihauat hende / ioca heite iulkiſeſta nuchtele / Ja ſite he Cauhiſtauat / ioca oikiata opetta.

Senteden ette te ſen Kieuhen ſordhatte / Ja otatta Jyuet henelde ſwris Coormis / Nin ei teiden pite nüſſe Honeiſſe aſuman / iotca te vloshacatuiſt kiuiſte rakendanuet oletta.

Ja ei teden pide ſite wina ioman / iota te nüſſe cauis Winatarhois iſtuttanuet oletta.

Sille mine tiedhen teiden ylitzekeunmiſen / iotca palion / Ja teiden Syndien / iotca wäkeuet ouat / quinga te adhiſtat.

adhiſtat ne Wanhurſkat / ia Lahiat otatte / Ja ne waiuat ſer Donion edhes ſordhatte.

Senteden teuty ſen caualan / ſille aialla / waickeneman / Sille ſe on yri paha aica.

Walckeneman) Ei rohcke ſarnata / Eikengen tottele ia tacto ewlla / eli kerſie.

Ezikat ſite hyue ia ei ſite paha / ſenpále ette te madhaiſit ele / Nin ſe HERRA Jumala Zebaoth teiden canſan onopi / quin te kerſkatta.

Wihacat ſite paha ia racaſtacat ſite hyue / Ja aſettacat Oikiutta portiſſa / nin ſe HERRA Jumala Zebaoth ombi Armolinen Joſephin Techteille.

Senteden ſanopi ſe HERRA Jumala Zebaoth / ſe waldias / Jocaitzes Gatuiſſa pite Weparcu oleman / ia iocaitzes cuias ſanotan / We / we.

Ja ſe Peldomies cuzutan murehen tyge / ia weparcuman / ioca idke taita / Nin mós iocaitzes winatarhas pite weparcu oleman / Sille mine tadhon ſinun cauttas waelda / ſanopi HERRA.

Waelda) ſe on / Mine tadhon ſinun Curitto / ia Mores eli tauat opetta.

We nijlle / iotca HERRAN peiuen pyteuet / Sille mitewarten hen teille / quin HERRAN peiue pimeys ombi / ia ei walkius.

Ninquin iocu Jalopeura pakenis / ia coctais Carhun / ia quin iocu tulis iongun Honen ſiſel / ia kätens Seinen pein calliſtais / ia Kármehelde piſteteiſijn.

Sille ſe HERRAN peiue pite toſin pimien ia ei walkian oleman / ſynghien ia ei ſekehen.

Esa. 1. Jere. 7.

Mine wihan teiden Juhlapeiuenne / ia ylencatzon heite / ia en malta kärſie teiden Suitzwffrain / teiden Cocowriſſan.

Ja waicka te minulle wffraiſit Poltwffri ia Rocawffri / en mine quitengan nijte otoliſepi ota / enge cazo teiden lihauan Kijtoswffrin pein.

Poiſwie minuſta ſinun Wirtes iyriät / Sille eipe mine woi ſinun Pſaltarinleikies ewlla.

Mutta Oikiudhen pite ninquin Wedhen iulghiſettaman / ia Wahurſkaus ninquin wäkeue wirta.

Olettaco te Iſraelin Honeſta minulle Teuraſwffri ia Rocawffri / nelienne Kymmenne wootena / corues wffranuet?

Ja hyueſti? Te cannoitta ne teiden Molochin Maiat / ia teiden Epeiumalten Cuuia / ia ſen teiden Jumaloitten Tedhän / iotca te itze teillene tehnyet olitta.

Nin mine tadhon teite ſis teſte anda edhembene Damaſcon poiſwiedhe / ſanopi ſe HERRA Jumala / ioca Zebaoth cutzutan.

VI.

Taas hen hartaaſti Ennuſtapi Iſraelin Waldakunnan waſtan. Sille iota lehemin Onnettomus ioutu / ſite irttamar ia pahemari he tuleuat. Quin nytkin tapactu / iota enemin Sarnatan / ſi te ylpiemeri Inhimiſet ioutuuat / Ette he waiuoin Coreuns / Häcumans / Ahnens / walhens / etc. hakeuat ia noutauat. Sihenaſti ette Rangaſtos heite hauaitzemata käſitte.

‡ Calne) on yrt Jalo Caupungi Stnearin maas ioſta Gen. 10. Hemath) on Syrian Päcaupungi / ionga he Antiochiam lwlenat oleuſa. Quin hen ſanois / Coſka ei ne pyſyny et wholiſens waſtan / palio wähemmen Te.

NE nijlle Coreille Zionis / ia nijlle / iotca heitens ſen Samarian woren päle loottauat / iotca heitens caikein parahimmat caikeſſa Mailmaſſa / ia hallitzeuat / quin he tactonat / Iſraelin Honeſa. Menget ‡ Calneen ia catzocat / ia ſielde menget ſihen ſwren Caupungijn Hemath / ia alaſkeuket ſihen Philiſterein Gathin pein / iotca ouat paramat Waldakunnat olluet / quin nämet / ia heiden Raioins ſwremat / quin teiden Raianna / Quitengin he

he poiſkarcotin / coſka heiden paha hetkens tuli. Ja te hallitzet wäkitallalla / ia ſille wälille te macat Murſanluidhen Sengys / ia cariaſtat teiden Tepetin päle. Te ſöötne parahimmat Laumaſt / ia ne ſötetut Waſicat carian ſeaſt. Ja leikitzet pſaltarin päle / ia ticterat teille Weiſut / ninquin Dauitki / Ja winan Malioiſka iootta / ia woitelet teiten Balſamilla. Ja ette te miten ſure Joſephin wahingon ylitze.

Senteden pite heiden nyt ninen edelkeumen / iotca fangittuna poiſwiedhen / Ja ninen Pramarein rundaus pite poiſlackaman. Sille HERRA ombi wannonut Sielunscantta / ſanopi ſe HERRA Jumala Zebaoth / Mine närkeſtyn ſite Jacobin Coreutta / ia wihan henen Pallacins / ia tadhon ſen Caupungin ylenanda / ia caiki mitke henes on. Ja / waicka wiele kymmenē Mieſte ydhes Hones ylitzieiſit / pite heiden quitengin cooleman / Ette caiki henen Setäns ia Enons ottais / vloſwiedhetens ne Luudh Honeeſta / ia ſanoman nülle / iotca ſen Honen Camaris ouat / Wielekö ſielle äni on: Ja ſen pite waſtaman. He ouat caiki matkaſans. Ja ſanoman pite. Ole wait / Sille euet he tactoneet ette HERRAN Nimen päle pidheis muiſtetaman.

Sille catzo / HERRA ombi keſkenyt / Ette ne ſworet Honet pite lötemen aucori / ia ne pienet Honet ette he Raghot ſaiſit. Cuca taita Orichten canſa ſamota / Eli härkein canſa Callion päle kyndä: Sille te mwtelet Oikiudhen Saperi / ia ſen Wanhurſkaudhen Hedelmen Coirohori / Ja turuat iuri turhan aſian päle / ia ſanotta. Eikö me kylle woipat ia wäkeuet ole: Senteden catzo / Mine tadhon ydhen Canſſan teiden Iſraelin Honeſta / ylesherette / ſanopi HERRA Jumala Zebaoth / ioca teite adhiſtaman pite ſijte Paicaſt / quin Hemathin pein menneheu / haman * Halapaſjun Oiahan aſti. Teſſe

* Halapaſjun ſe on / ydheſt paicaſt / niin toiſeen / Sille ſe Halapaſjun Ota / ombi ſen Moabin tyge Kata / Lounan pein. Niinquin Hemath pohiaiſen pein.

Teſſe ouat Colme Någhöt / ioilla hen Canſſat Parannoxeen mana / Waan quin ei ſe miten auta / nin hen laſke Mucalaiſet heiden Mans mittaman / iacaman ia omiſtaman. Teſſe mös merkiten / ette Prophetan waiua ia ſarnan palca / oli ſula pilca ia ylencatze / Ja hen mös Capinã Noſtaiari ſoimattijn Waan ei hen ſenuoxi nuctelemaſt ia ſarnamaſt lacanut.

IEin oſotti minulle HERRA Jumala ydhen Någhyn / Ja catzo / yxi ſeiſoi ioca Rohomadhot teki / iuri ſilloin quin Oras vloſputkachta / ſyttequin Kuningas oli andanut Lambahans keritä. Quin he nyt tadhoit ne Wiheriet coconans yleſſödhe maan pälde / ſanoin mine. Ah HERRA Jumala ole armolinen / Cuca tacto Jacobin taas yleſautta: Sille hen toſin on ſangen Hoono. Nin HERRA ſite catuij / Ja ſanoi. Ei ſen pidhe tapactuman.

HERRA Jumala oſotti minulle ydhen Någhyn / Ja catzo / HERRA Jumala cutzui Tulen / ſen canſa rangaitzeman / ia piti ſwren ſyueydhen yleſſömen / ia io poiſſöi paran polen matkans. Nin mine ſanoin / Ah HERRA Jumala / lacka / cuca tacto Jacobin taas yleſſautta: Sille hen toſin on ſangen Hoono. Nin HERRA mös ſite catuij. Ja HERRA Jumala ſanoi. Ei ſengen pidhe tapactuman.

Mutta hen oſotti minulle temen Någhyn / Ja catzo / HERRA ſeiſoi ydhen Mwrin päle / ioca Loodhinnooralla mitattu oli / ia hen pithi ſen Mittanooran Kädheſens. Ja HERRA ſanoi minulle. Mites näet Amos?

Mine

Mine sanoin. Yhden Mittanooran. Nin sanoi HERRA minulle. Catzo / Mine tahdon yhden Mittanooran wetä keskel minun Canssani Israelin cautta / ia ei sillen hende ylitzecatzo. Waan ne Isaachin Hyuhet pite autiaxi tuleman / ia ne Israelin Kircot pite häuitettuxi tuleman / Ja mine tahdon Miecancans yleisnosta Jerobeam Honen ylitze.

Isaachin) Ne Kircot cuzutan Isaachin nelkin / eli se Israelin Canssa / Waan propheta site pilcart toimitta. Sille Isaach tulkitan / pilcat ta.

Nin lehetti se Pappi Bethelis / Amazias / sen Israelin Kuningan Jerobeamin tyge / sanoden. Se Amos tekepi yhden Capinan / sinua wastan / Israelin Honesa / eipe itze Maa woi henen Sanoians kersie. Sille nein Amos sanopi. Jerobeam teuty Miecan cautta coolla / Ja Israelin pite henen Maastans / Fangittuna poiswietemen.

Mäkiä) se on / Sine Prophetan ia Sarnaia.

Ja Amazia sanoi Amosel. Sine Mäkiä / mene pois / ia pakene Judan maalle / ia eläte sielle sinuas / ia prophetera sielle. Ja ele Bethelis sillen prophetera. Sille se on Kuningan Kirco / ia Waldakunnan Hone.

Propheta) Se on / Propheta in Senraft / Sädhyst / eli sughusta.

Amos wastasi / ia sanoi Amazial / Eipe mine Prophetа ole / eike iongun Prophetan poica / Waan mine olen Lehmeinpaimen / ia Wilisicunain hakia. Mutta HERRA poisotti minun Cariasta / ia sanoi minulle. Mene / ia Prophetizera minun Canssan / Israelin wastan. Nin cwle sis sen HERRAN Sana. Sine sanot / Ele Prophetizera Israelin wastan / ia ele puhu Isaachin Honen wastan. Senteden sanopi HERRA nein. Sinun Emendes pite Caupungis raiskaturi tuleman / ia sinun Poicas ia Tyttres pite Miecan lepitze langeman / Ja sinun Peldos pite Noralla mitattaman / Mutta sinun pite yhdes saastaises maas cooleman / Ja Israelin pite henen Maastans poisaiettaman.

On Ennuſtos ia Rangaſtus ninen Rickain Ah neureſt / iotca nijte Rieuhie raſkauttauat / Jyuein hinnan corghottauat / Mitat ia wacat wähendeuet / Ja waacat / Pundarit / wichtit ynne waaruin canſa / wärytteuet. Quin nytkin / ſite pahembi / ylenpalio prucatan. Joinenga teden Jumala coco Makunnan rangaitze ia witzapi / ei wainoin Sodhalla ia Nelelle / waan mös henen oman Sanans ia caiken Lohutoren poiſot tamiſen canſa / iota he ylencatzouat. Neite tulis meille Speilin ia Eſicuuan pite / Ettei meilleke ſencaltaiſta ſattuis.

HERRA Jumala oſotti minulle ydhen Nägyn / Ja cazo / ſielle ſeiſoi yri Corghi Suuituloſt. Ja hen ſanoi. Mites näet Amos? Nin mine waſtaſin / Ydhen Corghin Suuituloſt. Nin ſanoi HERRA minulle. Loppu on tullut minun Cäſſani Iſraelin ylitze / Em mine tado hēde ſillē ylitzecatzoa. Ja ne Weiſut Templeis pite ſinä peiuene Jdkuri kiendymen / ſanopi HERRA. Monet Coolluet Rumihit pite moniſſa paicoiſſa macaman / iotca ſala poiſwiedheen.

Cwlcat tete / te iotca ne Rieuhet ſordhatta / ia ne Waiuaiſet Makunnas häuitete / ia ſanotta. Coſka tacto ſe Vſicu loppua / ette me Jyuie ſaiſim myydhe / Ja ſe Sabbathi / ette me madhaiſin Ohra caupata ia Spannin wäheneiſin / ia Hinnan corghotaiſim / ia ne Waacat wärytteiſim? Senpäle ette me ſaiſim ne Rieuhet Rahallam / ia ne Hätennyet Rengein edeſt / meiden haltuna / ia Acanat Jyuein edeſt myiſim. HERRA on wannonut Jacobin Honen

Rengein) ſe on / Caikinaiſten Taruechten ei deſt / iotca ylen tyriſte myyt.

Jonen Corentta waſtan / Mite mara / ios minun pite ſencaltaiſi heiden Töitens vnochtaman: Eikö Maan pidheis ſemmodhoiſen Aſiain teden wapiſeman / ia caiki ſiſel Aſuuaiſet murechtiman: Ja ſen pite coconans / ninquin ydhen Wedhen / ylitze ioxeman ia poiſwietemen ia ylitzepeitetuxi tuleman / Ninquin ſe Wirta Egiptis tekepi.

Wirta) ſe on / Nilus / quin tocawoos Egiptin Maan ylitze lainechti Suuella.

Sille aialla ſanopi JEHRA Jumala / tadhon mine Auringon polipeiueſt alaſlaſkia / ia Mankircalla peiuelle pimittemen / Mine tadhon teiden Juhlapeiuet murhexi / ia caiki teiden Weiſut weparcuhum käte / Ja mine tadhon anda Sekin iocaitzen Lanten päle tulla / Ja caiki päädh paliaxi tedhä / Ja tadhon heille ydhen Murhen ſaatta / Ninquin iocu ainota poica murechti / ia heiden pite ydhen ſurkian Lopun ſaaman.

Catzo / ne peiuet tuleuat ſanopi JEHRA Jumala ette minun pite ydhen Nelen maan päle lehettemen.

Nelen) Joca ei tado Jumalan ſana cwlla / henelle ſen pite kylle cauuas tulleman / Ettei hen ſite ikenens pidhe leutemen.

Ei Nelen leiuen pereſt / eli Janon Wedhen ielkin / Waan JEHRAN Sanan cwlemiſen ielkin.

Nin ette heiden pite ymberinſioxeman ydheſt Mereſt / nin toiſehen / pohiaſt nin Jteen pein / etziſkellen JEHRAN Sana / ia ei quitengan pidhe leutemen.

Sinä peiuene pite caunit Neitzyet ia Noricaiſet nändymen Janoſta / iotca nyt wannouat Samarian Kirouxen cautta.

Kirous) Ninhen ſite Epeumalata cuzu / ette he henes Symmeit / ia Kirouxen Anſait zit.

Ja ſanouat / Nin totta quin ſinun Jumalas Danis elepi / Nin totta quin ſinun Jumalas Berſebas elepi / Sille heiden pite nin langeman / ettei heiden pidhe woiman iellenſyleſinouſeman.

IX.

Taas hen Ahneutta waſtan ſarnapi / Jota meiden mös tulis mielehen otta / ia meiten parata /

Ellei me ſama Rangaſtoſt / quin Iſraelki / kerſi / Nimittein / ette ſe Aſſirian Kuningas / ychte Oſa Canſſaſt hirmuliſeſt tapoi / ia toiſta Oſa hen fangittuna poiſwei. Sitelehin hen Chriſtuſen Waldakunnaſt ſarnapi. etc.

MJne näin HERRAN Altarin päle ſeiſouan / Ja hen ſanoi. Löö pichtipielen päle / nin ette Ouenpuudh wäriſiſit. Sille heiden Ahneudhens pite tuleman heiden caikein Pääns päle. Ja tadhon heiden Jelkintulewaiſtens Miecalla tappa / ettei kengen pidhe pakeneman / eike iocu pidhe ſijte poiſpäſemen. Ja waicka he heitens hamaan Heluetijn caiuaiſit / nin minun Käteni pite quitengin heite ſielde hakeman. Ja ios yleſaſtuiſit Taiuahaſen / nin mine tadhon heite quitengin alaſſööſte. Ja ios he heitens lymyiſit ylhelle ſen Carmelin päle / nin mine tadhon heite ſielde yleſezie ia poiſtemman heite. Ja ios he heitens minun Caſuoni edeſt werhoiſit Meren ſywydhes / nin mine tadhon Kermelle käſke / ioca heite ſielle piſtemen pite. Ja ios he heiden Wiholiſtens edes Fangina käuiſit / nin mine quitengin tadhon Miecalle keſke / ette ſe heite ſielle tappais. Sille mine tadhon minun Silmeni heiden ylitzens pite pahudhexi ia en Hywa ydhexi.

Sille ſe HERRA Jumala Zebaoth ſencaltainen on / quin hen ydhen Maan rupepi / nin ſe ſulapi / ette caiki ſiſel aſuuaiſet idkemen pite / ette ſen pite caiken heiden ylitzens ioxeman ninquin Wedhen / ia ſe waiotetahan / ninquin ſe Wirta Egiptis tekepi. Henpä ſe on / ioca Salins taiuaſeen rakenda / ia henen Maians peruſtapi maan päle. Hen cutzupi Wedhen mereſſe / ia wodhatta ſen maan päle / HERRA henen Nimens on.

Eik§

Eikö te Jſraelin Lapſet minulle nin oletta quin ne Ethiopit / ſanopi HERRA: Eikö mine Jſraelin Egyptiſta vloſwienyt / ia ne Philiſterit vlos Caphthoriſt / ia ne Syrit vlos Kirriſt:

CAzo / ne HERRAN Jumalan Silmet näkeuet ydhen ſyndiſen Waldakundan päle / Nin ette mine ſen Maan-pirin pälde iuri poiſkadhotan / Waicka em mine ſite Jacobin Honet ratki poiſkadhotta tadho / ſanopi HERRA / Sille cazo mine tadhon keſkie / ia ſen Jſraelin Honen caikein Pacanain ſeas / anda ſeulotta / Ninquin ydhel Seulal ſeulotahan / ia ne Jynet ei pidhe maan päle langeman. Caiki Syndiſet minun Canſſaſant pite Miecal la cooletettaman / iotca ſanouat / Eipe ſe Onnettomus nin leßne ole / eike meille cochta.

Sille aialla / Mine tadhon ſen caatunehen Dauidin Maian taas yleſrakenda / ia tadhon henen Reiens paicata / ia mite poiſſeriettu on / iellenſyleſoienda / ia tadhon heite raketa / ninquin ſe entiſes aias ollut on Senpäle ette heiden pite nautitzeman ne Edomin Techeeet / ia ne Techeeet caikein Pacanain ſeas / Joinenga ylitze minun Nimeni pite ſarnattaman / ſanopi ſe HERRA / ioca neite tekepi.

CAzo / Se ‡ aica tulepi / ſano HERRA / Ette taſan pite kynnettemen ia niſtettemen / Ja taſan pite wina puſertaman ia kyluettemen Ja Woret pite makiat Wina tinckuman / Ja caiki Mäet pite hedelmeliſet oleman. Sille mine tadhon minun Canſſan Jſraelin Fangiuxen kiende / ette heiden pite ne Autiat Caupungit rakendaman ia aſuman. Winatarhat iſtuttaman / ia ſijte wina ioman / Puutarhat tekemen / ia hedelme ſijte ſömen. Sille mine tadhon heite heiden Maans ſiſel iſtutta / nin ettei ſe ſillen pidhe heiden Maaſtans vloſiuritetut oleman / Jonga mine heille andanut olen / ſanopi HERRA ſinun Jumalas.

‡ Se on / ſe Euangelium ia Chriſtinſen armon Waldakunnan aica.

Obadian Prophetan pále.

Alcupuhe.

OBadia tulkitan HERRAN palueliari / ioca lwllan Ahabin ia Jezabelin aicana olluexi / ioca ketki Sata Prophetat Coopasa. 1. Reg. 17. Mutomat lwleuat henen olluexi Edomeast yri proselýti / Ette henen Näkyns ninen Edomeiten waſtan erinens Emmuſtettu on / Silloin quin ſe Babilonian Fangius tapactui. Sille hen lohuttapi ſen Judan Canſſan / ette henen pite Zionin iellenſtuleman. Ja on tieteminen ette ſille Eſýſel Iſaachil oli caxi poica / Joiſta toinen cutzuttin nyt Eſau / nyt Seir / nyt Edom / Joſta ſe Edumeerin makunda Idumea Grekixi cutzutan / Lounan polen Judeaſt macaua / kylle wäkeue ette henelle oli änemin quin carikymmende / muratut corkeis woreis / päcaupungit ioinenga pää oli Theman. Mutta toinen poica oli Jacob / ioca mös Iſrael. cutzutan / ioſta Iſraelitit / iotca Judeas / cuſſa Jeruſalem oli / aſuit. Joca nyt Jeruſolima / nyt Dauidin Hone / nyt Jacobin Hone / nyt Joſephin Hone / nyt Judan Hone / nyt ſe Zionin Worexi cutzutan. Waan molemat makunnat ouat mäkiſet ia kiniſet. Ja quin ſe Eſau / weliens Jacobi wihaſi / ette Hen ennetein henelde poiſſiualſi ſen Eſicoiſen hyueſtiſiugnauxen / nin coco henen Jelkintulevaiſens / wihaſit ia palio pahateit / cuſta he ſait / Jacobin Jelkintulevaiſille / ſe on / Iſraelitille / ia olit aina heiden Wiholiſillens auuliſet / heite wainoman / ſortaman / fangitta / pilcata ia häuitte / Nin ette he pidhit Iſraelitein ſordhoſt / fangiuxeſt / wainaſt ia Radholiſudheſt ſwriman ilon ia riemun. Teme ſis Canſſa on Antichriſtin iouckon ia falſkein weliein eſicuua / iotca

ach-

achkeroitzeuat ainain ia iocapaicas Jumalan Canſſa wahingoitta. Ninquin enimeſt caiki Prophetat nucteleuat ia lauittauat ne Edomitit ſencaltaiſen iulman pahuden teden. Ninquin mõs ſe cxxxvij. Pſalmi heiſte walitta.

Ette nyt ſe ylitze mãren mielen caruahutta / quin ne Radholiſet ia Murheliſet (oinenga tulis lohutetta) heiden waiuans ia ſurkiudhens ylitze / pilcatan / nauretan cikiſtellen / ia pidhetellen / Joſta ſe Vſko Jumalan tyge ydhen ſwren wãkeuen Kiuſauxen kerſipi / ia Epeuſkohon ia Epelyxehen wãkeueſti wetãpi. Nin aſettapi Jumala teſſe ydhen erinomaiſen Prophetan / ſencaltaiſten tuÿmain pilcuriten ia Kiuſaiadhen waſtan / ia lohuttapi ne Murheliſet / ia wahuiſta heiden Vſkons / kãkeuxel ia nuctella / ſencaltaiſten iulmain Edomitein / ſe on / ninen Radholiſtein waſtan / ia lupauxel tuleuaiſeſt Auuſt ia wapauxeſt. Ja ſe toſin on ſangen tarpelinen Lohutos ia yxi hyue Obadia / ſemotoiſes Onnettuxes.

Lopuſa hen prophetera lyhyſille ſanoilla Chriſtuſen Waldakunnaſt / ette ſen pite / ei waiuoin Jeruſalemis / Mutta caikis Canſſoiſa oleman / quin hen ſanopi HERRAN pite Waldakunnan oleman.

I.

Teſſe Prophetas / Nãmet Pãcappalet ouat.

j. Chriſtuſen wiholiſtein Cumpanit mõs Jumalalda rangaiſtan.

jj. Ne Jumalattomat rangaiſtetaan Jumalattomiten cautta / ia ſillens Jumala heite ſihen prucapi.

iij. Chriſtuſen Waldakunda ombi ijancaikinen.

iiij. Ne Jumalattomat vſkaltauat Linnains ia

Kiui-

Kuimurins pälc/ Sotawäens/ Wallans/ Rickaudhens / Wijsaudhens / Mucalaisten auttamisen / ia Sota Aseiten hangitoxen pälc. etc.

v. Se witza / ionga Jumala rangastoxesans prucasi / wimein Tulehen heitetehen.

vi. Waicka Seurakunda on caiken Jens /monella modholla waiuattu/ quitengin Jumala sen yleſrakenda / wirghotta / ia wahuista.

EMIE ombi Obadian Näky. Nein sanoi HERRA Jumala Edomist. Me olema HERRALDA cwlluet / Ette yri Lehetussana on Pacanain secahan lehetetty. Nesnöstat / ia sotikam heiden wastans. Catzo / mine olen hoonori tehnyt Pacanaidhen seas / ia sangen ylencatzotetuxi. Sinun sydhemes Coreus on sinun wietellut / ettes wortein Korkois asut / sinun corkeis Linnoisas / ia sanot sinun Sydhemeses / Cuca tacto minun teste mahansöste?

Waicka sine wiele ylhel Corkiuxeen menis / ninquin Cotka / ia tekis sinun Persäs Techtein keskelle / nin mine quitengin tadhon sinun sielde alasföste / sanopi HERRA. Jos Warcat eli Raateliat tuleuat Oelle sinun ylitzes / quinga sinun pite nin wait oleman. Ja heiden pite kylle waraſtaman / Ja ios Winanhaktat sinun ylitzes tuleuat / nin ei heiden pidhe sinulle ychten Jelkinpoimitost / iettemen. Ah quinga heiden pite sen Esaun vlosturkiman / ia henen Tauarans yleserimen? Caiki sinun omas Liitto welies pite sinun Maaldas vlosföxemen. Ne miehet / ioinenga päle sine panet sinun turuas / pite sinun wiettelemen

men ia ſortaman / Jotca ſinun Leiues ſöuet / pite ſinun pet temen / ennenquin ſine homaitzet.

Mite maxa / ſanopi JHERRA / Mine tadhon ſamalla aialla / ne Wÿſat Edomis / houckioxi tedhä / ia Cualutta Eſaun woren päle: Sille ſinun Wäkeues Themanis pite epeilemen / ſenpäle ette he caiki pite ſen Eſaun woren päle / murhan cautta / huckanduman. Sen ſinun Welies Jacobin wären ſordhamiſen teden / ſihen aican coſkas henen waſtans ſeiſoit / quin ne Mucalaiſet henen Sotawäens fangéttuna poiſweit / ia Vlcomaiſet henen Porteins lepitze ſiſelmenit / Ja ylitze Jeruſalemin aruan heitit / nin ſine olit ninquin yxi heiſteki / Senteden pite ſinun caiken häpien ala tuleman / ia ÿancaikiſeſta vloſiuri-teturi tulla.

Eipe ſinnn pidhe ſillen enembete nin näkemen ſinun Luſtis / ſinun Welies päle / henen Radholiſudhens aicana. Ja ei ſinun pidhe riemuitzeman ylitze Judan Laſten / heiden ſurkindhens aicana. Ja ei ſinun Suus pidhe nin röyckiet Sanat puhuman / heiden waiuans aicana. Ei ſinnun pidhe minun Canſſani Portein lepitze ſiſelmenemen / heiden ſurkindhens aicana. Ei ſinun pidhe luſtis näkemen / heiden Onnetuxens ylitze heiden ſurkindhens aicana. Ei ſinnun pidhe heiden Sotawäens waſtan lehettemen / heiden ſurkindhens aicana. Ei ſinun pidhe Tienharois ſeiſoman / henen Pakenenaiſians murhaman. Ei ſinun pidhe henen Ahtziſeuiens ſulkeman / heiden adhiſtorens aicana.

Sille ſe JHERRAN peiue ombi leſſe / ylitze caiki Pacanat / Quin ſine tehnyt olet / nin ſinulle pite tapachtuman / ia quin ſine olet anſainut / nin ſen pite ſinun pääs päle iellenſtuleman. Sille quin te oletta minun pyhen Woreni päle ioonuet / Nin pite caiki Pacanat ymberins iooman. Ja heiden pite vloſryppeiemen ia yleſnielemen /

Ja heiden pite oleman / ninquin he ei ensingen olisi ollnet.

Mutta Zionin woresa / pite wiele mutomat wapadhetuxi tuleman heiden pite Pyhituxi oleman ia Jacobin Hone pite henē Haltiains ylitze wallitzeman. Ja Jacobin Honen pite Tulen oleman / Ja Josephin Honen ydhen Lieckien. Mutta Esaun Honen / corsia / sen heiden pite ylesſytyttemen ia poiſculuttaman / nin ettei Esauin Honeſte pidhe miteken techteixi iemen. Sille HERRa sen puhunut on.

Ja ne Launaiſet pite ne Esaun woret / ia ne Laxoin Asunaiſet pite ne Philiſterit omiſtaman / Ja mös heiden pite sen Ephraimin ia Samarian Kedhon omiſtaman / Ja Ben Jamin pite sen woren Gilead omiſtaman. Ja ne poiſaietut teſte Israelin Laſtein Sotawäeſt / iotca ninen Cananeerin seas / haman Zarphatin pein ouat / Ja ne poiſaietut Jeruſalemin Caupungiſt / iotca Sepharadis ouat / pite ne Caupungit Etelen pein omiſtaman. Ja Wapactaiat pite sen Zionin woren päle tuleman / ne Esaun woret Domitzeman. Ja sillens pite Waldakunda HERRAN oleman.

Obadian Prophetan Loppu.

Jonan Prophetan päle.

Alcupuhe.

TEme Propheta Jonas tulkitan Mettiseri / iolla se Pyhe Hengi Ramatuis vsein merkiten / ioca alati meiden canſan olcoon. Temen Jse Amathai cuzuttin / Latinari Verax / Someri Vaca nimitetty / Ja tai on ollut Gath Hepheriſt / ioca Caupungi sijnä Su-

cuſunnas

cukunnas Zebulonis macapi / Josua. xix. cap. Sille nein on kirioitettu sijnä toises Kuningan Kirias. xiiij. cap. Se Kuningas Jerobeam iellensai Jsraelin Raiain tyge / haman Hemathist / sihen Merehen Eremahan asti / sen HERRAN Jsraelin Sanan ielkin / ionga hen on puhunut henen Paluelians / Jonan / Amathain poian suun cautta / sen Prophetan Gath Hepherist. Senteden ei hen ollut sen Pacanain Lesken poica Zarphatist / Zidonin tyge / ioca sen Prophetan Elian / Nelen aicana rocki / ionga poian hen coolueſt ylleshereytti. Josta Christus Luce. iij. mainize. Waan tai oli Ebreus / quin hen itze j. ca. todhista.

Ja henen aicanans se Kuningas Vsia ylitze Judan hallitzi / ia silloin mös Jsraelin Waldakunnas / ne Prophetit Hoseas / Amos / Joel / Esaias / muissa paicois ia Caupungis sarnasit. Neiste kylle merkiten / quinga ialo / callis Mies teme Jonas / Jsraelin Waldakunnas on ollut / Ja Jumala sweret Asiat henen cauttans tehnyt on / Nimittein / ette henen sarnans cautta / se Kuningas Jerobeam / nin onnelinen oli / ette hen caiki iellenswoitti / mite Hasael se Syrian Kuningas / oli Jsraelin Waldakunnast poisottanut.

Mutta teme on caikein ylitze (nijste quin hen oman Canssans seas teki) ette hen nin sweren wäkeuen Waldakundan / Assyrian / rochkesi ruueta / Ja nin hedelmelisest pacanain seas sarnasi / ioca henen omains tykene ei woinut nin palio / monein Sarnains cautta vlostoimitta. Nin quin Jumala tadhois sen cansa osotta sen Esaian Prophetan Sanan. Joca ei site cwollut ole / henen pite site cwleman. Sixi Esicuuaxi / ette caikille / ioilla Sana runsasti onopi / sen he pian ylencatzouat / ia iotca site ei taidha saadha / he kernasti sen wastanottauat. Ninquin itze Christus sano. Matt. xxj. Jumalan Waldakunda pite teilde

poiſotettaman / ia pacanoille annettaman / iotca nÿſte hedelmen tekiſit.

I.

Teſte Jonan Hyſtoriaſt me enſin Opimma/ Et te ioca ei mielellens ia rackaudheſt tadho Jumalata ſeurata/henen teuty ſite ylenmielens tedhä/ Ninquin Jonan tapactui. Senteden pite iocaitzen Wirghaſans Jumalata cwleman ia henen mielens noutaman / Eli hen mös ſaapi rangaſtoxen.

SE HERRAN ſana tapactui Jonan/ ſen AmithainPoian tyge / ſanoden / Nouſe/ mene ſihen ſuuren Caupungÿn Nineuen / ia ſarna heneſſe / Sille heiden Pahudens on minun Caſuoni eteen yleſtullut. Mutta Jona yleſnouſi pakeneman HERRAN caſuon edeſt / ia tachtoi Meren päle / ia alaſtuli haman Japhon pein. Ja quin hen ydhen haden leuſi / ioca tactoi Merelle menne / annoi hen frachtin ia ſihen ſiſelaſtui / ette hen heiden canſans Merelle menis / HERRAN Caſuon edeſt.

Nineue) Se oli coco Aſſyrian Waldakunnan wäkeue päcaupungi/tonga Ninus Kuningas/ Lycumin Wir/ dhan tykene rakenſi / Aturian kedhoiſſa / quin Strabo ſano / tonga Turun Carrana pitt/ 400. Stadia iotca. 12. Somen penicwlemata tekeuet. Henē ymberillens olit. 1500. Tornia/ Mwrin Corkius oli. 100. Jalca. Ja ſen Laulus / ette colme Rattat ſait codhatta keſkenēs

Nin annoi HERRA ydhen ſuuren Twlen / ſen Meren päle tulla / ia nouſi yxi ſuri Ilma ſen Meren päle / ette ſe Haaxi lwltin ſerietyxi. Ja ne Haarimiehet pelkeſit/ ia hwoſit / cuki henen Jumalans tyge. Ja vlosheitit ne Caſut / quin Hadhes oli Merehen / ette ſe olis keuiemexi tullut. Mutta Jona oli alas haden ſiſel aſtunut / ia macaſi vneſta raſkautettu. Nin Skippari meni henen tygens/ ia ſanoi henelle. Mites macat? Nouſe yles / ia ſinun Jumalas auxeshwdha. Jos Jumala leheis meiden päle tadhois muiſta / ettei me huckuiſi.

Nin

Nin he ſanoit toinen toiſellens / Tuleat / ia aruat heitteken / ette me tiedheiſim Kenenge tedhen meille nin pahaſti keupi. Ja quin he aruan heitit / nin langeſi arpa Jonã pãle. Nin ſanoit he henelle. Sanos nyt meille / mixi nin pahaſti meille keupi? mite ſinũ tecos on? ia cuſtas tulit? cuſta Maakũnaſt ſine olet? Ja miſta Cãſſaſt ſine olet? Hen ſanoi heille. Mine olẽ yxi Ebreeriſta ſite HERRA Jumala taiuahaſt mine pelken / ioca teki Merẽ ia ſen Carkian. Nin ne Miehet ſwrella pelgholla pelkeſit / ia ſanoit henelle. Mixis temen teit? Sille he tieſit / ette hen HERRAN edeſt pakeni / Sille hen oli heille ſite ſanonut.

Nin he ſanoit. Mite meiden pite ſinulle tekemen / Ette Meri meille tyuenis? Sille Meri keui / ia lainecti heiden ylitzens. Hen ſanoi / Ottaca minua / ia heitteke Merehen / Nin Meri teille tyuene. Sille mine tiedhen / ette teme ſwri Ilma tulepi teiden pãlen minun techteni. Ja ne Miehet ſoudhit / ette he Maan iellenſſaiſit / Mutta euet he woinuet / Sille Meri keui wãkeueſti heiden ylitzens. Nin he hwdhit HERRAN tyge / ia ſanoit / Ah HERRA / Ele anna meite huckua / temen Miehen ſielun poleſta / ia ele meiden pãlen wighattoinda werdã lue / Sille ſine HERRA teet / quin ſine tadhot.

Nin he otit Jonan / ia heitit henen Merehen / ia Meri aſettuy lainectimaſt. Ja ne Miehet pelkeſit HERRA ſwrella pelgholla / Ja teit HERRALLE Wffri ia Lupauſta. Mutta HERRA walmiſti ydhen ſwren Walaſcalan / Jonan yleſnielemen. Ja Jona oli ſijnã Walaſcalan watzas / colme peiue ia colme õte.

II.

On Kytoſweiſu / ioſſa hen Jumalata auren-hwſi / ia auteuxi tuli. Senteden hen yliſte Ju-

malan armo ia hyuyttä / kijtte ia Tunnioitta / Jumalata / iota ſe otoliſembi wffri on. Meille Eſicuuaxi Rucoleman. etc. coſka häte keſke.

A Jonas Rucueli henen HERRANS Jumalans tyge / ſen Malaſcalan watzaſt / ia ſanoi. Mine hwſin minun HERRAN tyge / minun adhiſkoriſſan / ia hen waſtaſi minua / Mine parghuin Heluetin watzaſt / ia ſine cwlit minun äneni.

Sine nackaſit minun Sywydhen / keſkelle Merte / nin ette Allot minun ymberinſpörydhit / Caiki ſinun Lainehes ia Allos langeſit minun päleni.

Nin ette mine aiattelin / minun poisheitetyxi ſinun Silmeis edeſt / Quitengin mine taas ſaan nähde ſinun Pyhen Templis.

Wedhet minun ymberipijrſit Sieluni aſti / ne Syweydhet minun ymberinſwipoitit / Cahiliſto peitti minun päähni.

Wortein perurchen ſahca mine waioin / Maa henen Telillens minun ſalpaſi ijancaikiſeſta.

Mutta ſine vloſweit cadhotureſta minun Sieluni / HERRA minun Jumalan.

Coſka minun Sieluni minuſſa epeili / nin mine HERRAN päle muiſtin / Ja minun Rucouxen tuli ſinun tyges / ſinun Pyhes Templiſes.

Mutta iotca loottauat töidhens päle / iotca quitengin tyhiet ouat / euet he Armo toctele.

Mutta mine kijtoxella tadhon wffrata / mine pidhen Lupauxen HERRALLE / ette hen minua autti.

Ja HERRA ſanoi Malaſcalalle / ette hen Jonan vloſcacaiſis Maan päle.

III.

Teſſe

Teſſe on yxi iuri toimelinen / Chriſtilinen paran noxen Eſicuua / ette ne Nineuitit vſkoit / ſynnins tunſit / ia Elemens paranſit / ia Jumalan påle vſkalſit / ette hen ſulaſt Laupiudheſtans / ſen anſatun Witzaurens / armoliſeſta poiſtienſi. Ja wiele ſyttekin / teme meiden vſkon påcappale wiſſiri ia wahuari pyſy / Ette me ſulaſta Armoſta / paitzi Anſiota / ia Tõidhen helpota / ſynniſte wapadhetam / ia autuari tulemma.

JUT tapactui HERRAN ſana toiſenkerdan Jonan tyge / ſanoden. Nouſe yles ia mene ſihen ſuuren Caupungin Nineuen / ia ſarna henẽ waſtans ſite Sarna / ionga mine ſinulle ſanon. Nin Jonas yleſnouſi / ia lexi Nineuehen / HERRAN ſanan ielkin. Mutta Nineue oli yxi Jumalan Caupungi / colmet peiuekunda ſuri. Ja quin Jona rupeis ſiſelkeumen ydhen peiuekunnan / ſarnaſi hen / ia ſanoi / Wiele ouat neliekymmende peiue / nin pite Nineuen huckuman. Nin ne Nineuitin Miehet vſcoit Jumalan påle / ia annoit ſarnata / Ette paaſtoman pidheis / ia Såkit pålens puit / ſeke ſuuret ette pienet.

Ja quin ſe Nineuen Kuningan eteen tuli / nin hen Stoliſtans yleſnouſi / ia poiſriſui henen Purpurin waattens / ia kiäri itzens Såckihin / ia iſtui tuhckahan. Ja annoi vloshwota / ia ſanoa Nineuen lepitze / Kuningan ia henen Sangarins keſkyſte / tellens Inhiminen ia Eleien / Naudhat ia Cariat / ei pidhe miteken maiſtaman / eike Laitumehen aiettaman / ia ei wetteken iooman / Waan ſeke Inhimiſet ette Eleiſemet pite Såckin kiäritteman / ia lujaſti Jumalan tyge hwtaman / Ja iocainen palatkaan henen

Jumalan) Se Hebreim tauan pereſt / nein ſwret ia ylentalot cappalet cutzutan / Minquin / Jumalã Wori / Jumalan Cedri Mies etc torca ylenpaltiſet ouat.

henen pahaſta tieſtens/ia henen kädhens wäkiuallaſt. Cuca tiete: Jumala mactaiskäte/ia catuua/ia hendens poiſkiende henen hirmuliſens wihaſtans / ettei me huckuiſi.

Mutta quin Jumala näki heiden Töijtens / ette he palaiſit he pahaſta tieſtens/ nin Jumala catuy ſen pahuden ylitze / ionga hen oli puhunut heille tedhexens / ia ei tehnytken.

IIII.

Erinens teſſe Jumalan Armo/ Laupius ia Hywys yliſteten/ Ettei hen pydhe Syndiſite cadhotta / waan paramin ſääſte ia armacta. Jos he mutoin heitens parandauat. Sihen ſeke Jonas ette Nineue ouat ſangen lohuliſet Eſicuuat. Ette Jumala tacto Armolinen ia Laupias olla / nylle / iotca heidens parandauat/ ia pahatecons catuuat.

SYte Jonas närkeſtuy ſangen ſwreſti / ia tuli wihoiſens / Ja rucueli Jumalan tyge/ ia ſanoi. Ah HERRA / Sepe ſe on quin mine ſanoin / quin mine wiele olin Maaſani / Senteden mine mös tahdoin ennetten poiſpaeta Merehen. Sille mine tiedhen / ettes armolinen / Laupias / pitkemielinen / ia ſwreſta Hywydheſt olet / ia ſite pahutta catuuainen. Nin ota nyt minun Sieluni pois minuſta HERRA / Sijne mine tadhoiſin ennen coolla / quin ele. Mutta HERRA ſanoi. Lwlecos oikiaſti wihaſtunues?

Ja Jonas vloſlexi Caupungiſt / ia iſtuſi Caupungiſt Itzen pein / Ja teki ſielle henellens Maian / ia oli ſen alla warioſa / ſihenaſti hen näkis / mite Caupungille tapactuis.

Mutta

Mutta HERRA Jumala walmisti yhden Curbitan / se casuoi Jonan ylitze / ette sen piti henen päänsä ylitze warioman / ia hende wirghotais henen waiuasans. Ja Jonas sangen riemuitzi sen Curbitan ylitze. Mutta HERRA walmisti yhden madhon homeneltan / quin Amuruskoitti / ia se söi site Curbitat / ette se poisquiuetui. Mutta quin Auringo yleisnosinut oli / walmisti Jumala yhden quiuan Itetwlen / Ja Auringoinen ilki Jonan pään / ette hen woimattomari tuli. Nin hen toiuotti henen Sieluns coleman / ia sanoi. Mine tadhoisin ennen coolla / quin ele.

Nin sanoi Jumala Jonan tyge / Lwlecos oikein wihastunnes sen Curbitan ylitze? Ja hen sanoi. Oikein minen wihastun haman coleman asti. Ja HERRA sanoi. Sine armaitzet site Curbitat / iostas ei mite töötetehnyt ole / etke site ylescasuattanut / Joca yeten Öen tuli / ia yeten öen poiscatosi. Ja ei minun pidheis armaitzeman Nineuen sen swren Caupungin ylitze? Jossa ouat enemin quin sata tuhatta ia carikymmende tuhatta Inhimiste / iotca euet tiedhä eroitta / cumbi oike eli wasenkäsi on / Sijhen mös palio Eleimit.

Curbita) ö Pwlaine / joca Sieneneſtens pian yleſcasua / warpuia möte / quin Herneet ia Humalat / lauialle ledhille haiotta.

Jonan Prophetan Loppu.

Michan Prophetan päle.

Alcupuhe.

SE Propheta Micha / ioca Neureyri tulkitan / oli Morasthist syndynyt / quin Perimisen / Someri merkitze. Ja oli se Morasthi / yri Kylä / Paleſtinas / se Eleutheropolin Caupungin tyge Quin P. Jeronimus todhista. Tai eli ia sarnasi Esaian / Hoſean /

ia Amosen aicana / ninen ſamain Kuningaſſen alla / quin Hoki / iota temen Prophetian Titulus oſotta. Nin hen prophetera Kuningait Domariten / Pappein / ia falſkein Prophetain waſtan / ſeke Judeas ette Iſraelis / Ja heiden cadhoturens ennuſtapi / ette he Jumalan Sanan poisheitte / ia paitzi henen pelcons Epeiumalutta ſeuraſit. On hen ſis yri ninen ialoin Prophetain ſeas / ioca mös ycteitzen Canſſan / heiden Epeiumaludhens teden / wäkeueſti nuctele / Ja ſen Tuleuan Chriſtuſen ia henen Waldakunans / alati mainitze. Nin ette hen quin Sormellans ſen Bethlehemin Caupungin oſotta / ioſſa Chriſtus wiſſiſt piti ſyndymen. Ja ſenteden hen mös Vdhes Teſtamentis ſangen yliſtetty on. Matth. ij. cap.

Päldiſkein / hen laitta / toru / mana / ennuſta / ſarna etc. quin hen ſanois. Coſka Iſraelin ia Judan waldakunda huckaunde / nin Chriſtus tulepi / ioca caiki pite hyuexi tekemen. Ninquin Mekin nyt laitan / torum / manam etc. Ette caiki lehes ylencatzotan. Chriſtus quitengin wimeiſſe peiuene / caiki vdhiſta / ia meite caikiſta pahoiſta wapautta.

I.

On yri Toruſarna Iſraelin ia Judan Waldakunnan waſtan / heiden Epeiumaludhens teden / Ette hen tacto Temen / Jeruſalemin aſti häuitte / Ja ſen Canſſa / Aſſyrien Kuningan cautta / poiſwiedhä. Meille vſkon / pelghon / Parannoxen etc Eſicuuaxi.

Teme

TEME on se HERRAN Sana / ioca tapactuy Michan tyge / Maresast / Iothan / Ahasin / ia Iehiskian Judan Kuningain aicana. Jonga hen näki ylitze Samarian ia Jerusalemin.

Cwlcat caiki Canssa / sine Maa wariota / ia caiki ✝ mite henes on / Sille HERRALLA Jumalalla on puhumist teiden cansan / Ja / se HERRA henen pyheste Templistens. Sille Catzo / HERRAN pite vloskeumen henen Siastans / ia alasastuman ia tallaman Maan Corkiutta / Nin ette Woretki pite henen allans sivllaman / ia Laxot pite halkeman / Ninquin Medenuaha Tulen edes sula / Ninquin ne Wedhet / quin alaswotauat. Caiki nämet Jacobin ylitzekeumisen teden / Ja Israelin Honen syndein teden.

Cwlcat) Caiki Propherat / camaloit Alcusanota prucauat / Ette he ne hitat cwleman / kuhoisit. Eipe he watuoin ydelle Cässalle / waan coco Maalmalle puhunuat.

✝ Mite) se on / Inhimiset Maan päle Asuuat set.

Syndein) se on / Epeiumalus / ioca on mös yxi Horuus.

Cuca on se Jacobin ylitzekeumys? Eikö se Samaria ole? Ja cutka ouat Judan Höydet? Eikö se Jerusalem ole? Ja mine tadhon Samarian Kiuirauniori tedhä Kedhon päle / iotca Winatarhan ymberinspannan. Ja tadhon heiden Kiuens Larohon wieritte / ia Perustoxen asti mahanserke. Caiki heiden Epeiumalans pite rickilötemen / Ja caiki heiden Saalins pite tulella ylespoltettaman / ia tadhon caiki heiden Cuuans poishäuitte. Sille he ouat Hooranpalcasta cootut / senteden heiden iellens Hooranpalcari pite tuleman.

Saalins etc) ouat ne Rentut ia Tauarat / Epeiumaloit warten säätty / iotca Hooranpalca ouat / Ja sixt iellenstuleuat.

Sen ylitze minun teuty walitta ia parcua. Minun teuty paliasina ia alastoinna keudhe / Minun teuty walitta ninquin Lohikermet / ia murhectia ninquin Struthit. Sille tehen Witzauren ei ole yeten Neuuo / sille se on tullut io haman Judan asti / ia pite haman minun Canssani portin asti Jerusalemis vlottuman. Elket site Gathis ilmoittaco / Elket andaco teiten cwlda idkeue / Waan menget Mureh-

Sille / nälle Jumalattomille Osaxi tuleuat.

Caunis) se on / Samaria ia Jalo Caupungi.

*Naburi) ō se Assyrian Kuningas / toca mös Jerusalemin eten tuli.

cammion siselle / ia Tuckahan istucat. Sine caunis Caupungi cukistan caikilla häpielie. Eipe sen Jalon pidhe sillen pramaman adhistorens teden. Sille * Naburin pite henelde poisottaman mite henelle on. Se cangia Caupungi toino / ettei nin pahari pidhe tuleman. Waan se Onnetus pite HERRALDA tuleman / ia haman Jerusalemin portin asti. Sine Caupungi Lachis / waliasta Kattan eteen Wiret Orjt / ia mene matkas. Sille sine olet sen tytteren Zionin Esicuua synniri ollut / ia olet sen Israelin Epeiumaludhet pitenyt / Sinun teuty nin Fangit anda / quin Gadkin. Sine Caupungi Achsib pite Ljtost Israelin Kuningain cansa prottuman. Mine tadhon sinulle Maresa / sen oikian Perilisen saatta. Ja se cunnialinen Israelin Waldakunda pite Coopari tuleman. Paliasta ia keritze sinuas ylitze sinun Herculistes Lastes / Tee sinuas iuri paliari ninquin Cotka / sille he ouat sinusta fangittuna poiswiedhyt.

II.

Ette Epeiumalus / Inhimisten oppi / ia wäre Jumalan paluelus / caikinaiset Pahannoret ia Syndiset Elemet mötens wetäuet / Senteden / hen tesse Laitta Ahneudhen ia Wäkiuallan. Joilla ne Hengeliset Esimiehet nyte Rieuhie ratelit. Jota euet he tactonuet anda rangaista. Lopus hen Ennusta ette Christusen waldakunda quitengin tule / Waicka se Israelin Canssa Assyriahan poiswiedhen fangittuna.

VEnylle / iotca aiattelevat wahingoitta / ia achkeroitzevat pahoia Jonia heiden Cammioisans / ette he site warhaisin / quin amu walghista /

teuttei

teutteisit. Sille nepå HERRAT ouat. He repinet tygens pellot/ ia ottauat Honet/ iotca he pytenet. Sillens he Wåkinaita harioittauat iocaitzen Honen cansa/ ia iocaitzen Perimisen cansa. Senteden sanopi HERRA nein / Catzo / Mine aiattelen temen Sughun ylitze / paha / iosta ei teiden pide woiman / teiden Caulan poiswetemen / Eike teiden pidhe nin coriasti keumen / Sille ette yri paha aicatulepi.

Nepå HERRAT) he tekenet quin he tacouat/ia ei ninquin heiden pidheis.

Samalla aialla / teiste Wirsi weisatan / ia Walitos. Jopa on techty(ma sanotan) me olema raadheltut. Minun Canssan Maa oudhon Haltian saapi. Coska hen meille ne pellot iellensanda / iotca hen meilde poisotti? Ja tosin eipe teille osakan pidhe HERRAN Seurakunnas oleman.

He sanouat / Ei tule sarnata / Sille semmotoiset sarnat /euet he meihin tartu /Eipe me nin ratki häpiehen tule.

Telle taualla se Jacobin Hone itzens lohutta / Lwlecos HERRAN hēgē nin ratki poismennyet? Neitekō henen pidheis tekemen? Se on tosi / Minun Puheni ouat suloisset nijlle Hurskaille. Mutta minun Canssan nin tekepi / ette minun teuty henen Wiholisens olla. Sille he rōuenet seke Hamen ette Caawn ninquin Sodhassa nijlde / iotca irstana euet heitens miteken pelke. Te poisaiat minun Canssan waimot heiden rackahimat Honeistans / ia poisotat alati heiden Piskuistans minun Caunistoren. Senteden yleisnoskat ia poismenget / sille ettei te saa tesse olla/ teiden Epeiumaludhen teden / pite teiden armottomast hänitettemen.

Caunistorens) se on / Mite mine olen heille andanut / site te heilde poisotat.

Jos mine olisin yri Lipilari / ia Walhensärnaia / ia sarnaisin / quinga heiden pidheis iopuman ia runduman / sencaltainen olis telle Canssalle souelias Propheta.

Mutta mine tadhon sinua Jacob coconans cokoman/

ia ne ylitzienet Israelis cocoureen saatta / Ja mine tahhon heite / ninquin iongun Lauman / ydhen toisen cansa / ychteen Stallin siselcoodha / Ja ninquin iocu Lauma henen pihaitasans / ette sen Inhimisist copiseman pite. Sen Sangarin pite heiden etens lepitzesärkemen. Heiden pite lepitzeserkemen / ia Portist vlos ia siselkeumen / Ja heiden Kuningans pite heiden edellens keumen / Ja HERRA esimeinen.

Stallin) Tesse hen puhu Christusen Waldakunast / ioca meiden Sangarin on / ioca meiden teden lepitzeserkenyt on / ia meille Tien tehnyt Coleman / Synnin / perkelen / caiken pahuden

III.

Wastan Angarita Tyranni ia wärie Prophetat / iotca seke wärin opetit / ette pahasti hallitzit / Nin ette caiki heiden tecons sihen seisoi / sadharens Rickautta / ia nijte Kieuhie häuitte. etc.

MA mine sanoin / Cwlcat sis te pämiehet Jacobin Hones / ia te Esimiehet Israelin Hones. Teiden tulis oikein olla ne iotca Oikiudhen tietemen pidheis. Mutta te wihatta site hyue / ia racastat site paha. Te kiskotta heiden Nahans heilde / ia Lihan heiden Luistans / ia sönte minun Canssani Lihan. Ja quin te oletta heilde Nahan poisinylkenyet / nin te nös heiden lwns särietте / ia rickihaccat ne / ninquin ychteen Pataan / ia ninquin Lihan ychteen Cattilahan. Senteden cosca te nyt HERRAN tyge hwdhatta / nin ei hen teite cwldele / Waan hen peittepi Casuons teiste sille aialla / ninquin te oletta teiden pahan menon cansa ansainuet.

Näghyns se on Teiden Sarnan ia Oppin.

NEin sanoi HERRA niste Prophetist / iotca minun Canssani wietteleuet. He sarnauat ette hyuesti pite keumen / cosca heille söteuet annetan. Mutta quin ei miteken heiden suuns anneta / nin he sarnauat / ette Sota tulepi. Senteden pite teiden Näkhyn Oösi / ia teiden Noituse / pimey-

pämeydheri tuleman. Auringoisen pite ylitze nijte Prophetat laskeman / Ja peiuen pite heiden ylitzens pimieri tuleman. Ja ne Näkiet pite häpiehen / ia ne Noidhat pilcari tuleman / ia teuty caiki heiden suuns werhoman / ettei sielle ole ychten Jumalan sana. Mutta mine olen teumens woimasta ia HERRAN hengeste / teumens Oikiutta ia wäkewytte / ette mine Jacobin henen ylitzekeumisens / ia Israelin henen Synnins todhin ilmoitta.

Nin cwlcat sis täte / te Jacobin Honen Pämiehet / ia te Israelin Honen Esimiehet / te quin Oikiutta cauhistat / ia toisinkäennet caiki mite toimeliset ouat. Te quin Zionin weren cansa ylestakennat / ia Jerusalemin wärydhen cansa. Henen Pämiehens domitzenat Lahiain teden / Henen Pappeins opettauat Palcan teden / ia heiden Propheteins noituuat Rahain teden. Loottauat heitens HERRAN päle / ia sanouat. Eikö HERRA ole meiden seassan? Ei woi ychten Onnettomust meiden päle tulla. Senteden pite Zionin / teiden tedhen / ninquin iocu Peldo kynnetuxi / Ja Jerusalem Kiuirauniexi / ia se Templin Wori metzen warpexi tuleman. Ezech. 22. Sopho. 3. Jere. 26.

IIII.

On sangen caunis Lupaus / ia Lohutos Christusen Waldakunnast. Sille Euangeliumin cautta / tuleuat sydhemet Jumalan Laupiudhen / ia Christusen Ansion cansa / wahwisteturi / synnin / coleman / perkelen ia caiken Pahuden wastan. Sihen Propheta Canssans manapi vskoman / turuaman ia Apu pytemen. etc.

Mutta sijnä wimeisine aicana / pite sen ✠ Woren / ionga päle se HERRAN Hone seisopi / walmiste / Esale. 2.

✠ Caiki nämc Christusen Waldakunnan tygeluetan.

miſteturi tuleman / corkeimaxi quin caiki Woret / ia pite ylitze ne Cuckulat corghotetuxi tuleman. Ja Canſſat pite ſinne ioxeman / ia monet Pacanat ſinne meneuet / ia ſanouuat. Tulcat / ia yleſaſtucam HERRAN Woren pále / ia ſen Jacobin Jumalan Honen tyge. Ette hen Opetais meille henen Teitens / ia me waellaiſim henen Polghuins pále. Sille Zioniſta pite Lain vloſteumen / ia HERRAN Sana Jeruſalemiſta. Henen pite domitzeman ſxoren Canſſan ſeas / ia rangaitzeman palio Pacanat caucaiſis Makumnis. Silloin heiden pite Miecans Wannari / ia heiden Keihens Wicadheri tekemen. Ei ychten Canſſa pidhe toiſta Canſſa waſtan Miecca yleſnoſtaman / Eike heiden pidhe ſillen Sota harioittaman. ✠ Jocaitzen pite henen Winapuuns alla / ia henen Ficunapuuns alla aſuman / ilman pelghota / Sille ſen HERRAN Zebaothin ſuu ombi ſen puhunut. Sille iocainen Canſſa pite henen Jumalás Waeldamá / Mutta meidé pite waeldamá meidé HERRAN Jumalá Nimes aina ia ijancaikiſeſta

Sille aialla / ſano HERRA Jumala / mine tadhon ſen ✝ Ondunaiſen coota / ia ſen poishylietun cocon ſaatan / ia ſen ionga mine wainanut olen. Ja tadhon ſen Ondunaiſen periliſſe ſaatta / ia ſen Heicon ſxoxri Canſſaxi tedhá. Ja HERRAN pite heiden pálens Kuningan oleman Zionin woren pále / teſte aiaſta haman ijancaikiſeſta. Ja ſine Torni Eder / ſen Zionin Tytterin linna / Sinun Culdainen Roſis pite tuleman / ſe entinen Eſiualta / ſen tytterin Jeruſalemin Waldakunda.

Mitis ſis nyt minhin Nkeuhin ſinus lootat / ninquin et ſine tete Kuningaſt ſaiſi? Eli ninquin teſte Neuonandaiaſt ei miteken olis / Ette kipu ſinuhun tartui ninquin waſtoinoleuaiſen? Armas kerſi ſis ſencaltaiſia Kipuia / ia lietzota ſine Tyter Zion / ninquin iocu waſtomoleua. Sille

ſinun

Domitzeman) ſe on / Jumalan Sanan pite caikeen Mailmahã tuleman.

✠ Se on / Ne Chriſtin vſkoliſer pite pelkemettömet Chriſtuſes oleman / mös caikia Heluetin portia waſtan.

Eſa. 54.

✝ ſe on / Ne hetcot Mailmas Jumala vloſwalitze.

Torni) on Chriſtuſen Seuracunda.

Culdainẽ Roſi) Waicka ſinun Waldakunnas hetcoſt meneſtyi / Nin ſen quitengin pite tuleman. Pyſy ſis ſa kerſi. Sille Chriſtuſen kirko Kriſtin cautta ſynnytten.

ſinun teuty totta vlos Caupungiſt mènne / ia tedhon pälle aſuman / ia Babilontahan tuleman. Mutta ſinun pite taas ſielde päſtettemen / ſielle HERRAN pite ſinua päſtemen ſinun Wiholiſiſtas.

Sille monet Pacanat pite ſinun waſtas cocoundeman / ia ſanoman. Hen ombi raateluri techty / Me tadhom meiden himon Zioniſt nädhä. Mutta euet he mitekän HERRAN aiatoriſt tiedhe / ia euet henen Neuuoſtans wariaottanuet / ette hen heite ychtenhakenut on / ninquin Lychtet Lunahan. Senteden yleſnouſe ia warſtoa ſine tyter Zion / Sille mine tadhon ſinulle tedhä Rautaiſet Saruet ia Cupariſet Kynnet / ia ſinun pite palio Canſſa rundeleman / Nin mine tadhon heiden Tauarans raateluren HERRALLE anda / ia heiden Hywydhens ſillen caiken Mailman Haltialle. Mutta nyt ſine Sotanainen hangitze ſinnas. Sille meite ſkantzaran / ia ſe Iſraelin Domari Witzan canſa poſkelle lödhen.

He) Me Pacanat / iotca Jumala lehetti Juttat rangaitzeman.

Warſtoa) Sinů pite warſtuman ia rickomã Babilonia caiki / coco Mailmas / waickas nyt kerſit / Ette ſeke Babilon ette Romi ſinun Domaris otetta ſinun Waldakunnas häuttemuet.

V.

On iuri caunis Ennuſtos Chriſtuſeſt ia henen Waldakunnaſtans / ia hen oſotta Bethlehem / henen Syndymiſens paican / aialiſeſt / vaicka hen on ijancaikiſeſta ollut. Nin hen opetta henen Wirghaſtans / Syndie ia Colemata waſtan. etc. Winein hen Apoſtoliſt / iotca ninquin Caſte / caiki maat torectiuat / ennuſta / Iotca Inhimiſet Perkelen wallaſt poiſtemmauat.

MA ſine Bethlehem Ephrata / ioca pieni olet / ninen Judã tuhãni cochtã / Sinuſta ſen pite tulemã ioca Iſraelis pite HERRAN olemã. Jõga

Mat. 2.

vloskeunnys alghusta on ollut ia ijancaikisudhesta.

Waiuata) Anna sen watna toca waiuapi/sihe asti hen tulepi Euangeliumin causa/henen pite Woiton saaman.

Joh. 7.

Sitewelihen andapi heite waiuata / haman sihen aican asti / ette se / ioca synnyttenen pite / olis syndynyt. Silloin ne ylitzienyet henen Welieftens pite iellenstuleman Israelin Lasteen tyge. Mutta henen pite ylesastuman ia HERRAN wäkewydhen cautta hallitzeman / ia henen Jumalans Nimen HERRAWDHEN cautta / ia heiden pite irstana asuman. Sille henen pite samalla aialla Cunnialisepi tuleman / nin laualda quin Mailma on. Sihin me mös Rauha saama sijte Assurist / ioca nyt meiden Maan sisellangenut on / ia meiden Honet tallanut on.

Seitzemen) Ne Persit ia Medit pite Sillewelille Assurin mahalömen / quin Christus tule / ioca caikettmeite auttapi.

‡ Se on Babilonia.

Sille henen waskans seitzemen paimenda ia cadheren päsmiest henen ylitzens pite ylesheräytettemen / iotca sen Assurin Maan pite Miecalla häuittemen / Ja ‡ Nimrodin maan heiden paliailla Asellans. Sillens me Assurist pästeturi tulema / ioca meiden Maan sisellangenut on / ia meiden Raianna tallanut on.

Psal. 110.

Ja pite mös ne Ylitzienyet Jacobis / monein Canssain seas oleman / ninquin Caste HERRAST / ia ninquin ne Pisarat rohoin päle / ioca eiketeken odhota / eike wartioitze Inhimisten ielkin.

Ja / ne ylitzienyet Jacobist pite monein Canssan seas oleman / ninquin Jalopeura Petoin seas metzes / ninquin nori Jalopeura Lambain Lauman seas / iotca eikengen woi poiskarcotta / quin hen lepitzemene / alasstke ia repele.

● Nein tekepi Euangelium Mailmas / waicka se olis caiki a Jeluerin Portin wastan.

● Sille sinun Kätes pite Woiton saaman caikia sinun Wiholisis wastan / ette caiki sinun wiholises teuty Vlosiuritettaman.

Samalla aialla / sano HERRA / mine tadhon sinusta poisotta sinun Orihijs / ia cadhotta sinun Rattas. Ja tadhon sinun Maas caupungit Vlosiuritta / ia caiki sinun Linnas alasserke. Ja tadhon ne Welholiset sinus

vlos-

vloſiuritta/ettei yrike Merkeintulkit pide ſinun tykeidcolemã. Mine tadhon ſinun Cuuas ia Epeiumaloittes ſinuſta vloſiuritta / ettei ſinun pidhe ſillen cumartaman ſinun Käteis Teghoi / Ja tadhon ſinun Hyödhes mahanhakat / ia ſinun Caupungeis hãuitte. Ja mine tadhon Coſton hairoitta hirmudhella ia wihalla / caikein Pacanain waſtan / iotca ei cwlla tadho.

VI.

On ſangen ialo Sarna waſtan Canſſan Cangiudhen ia Kyttemettydhen monein ſwrein Jumalan Hyueintecoin coctan. Sille eipe ſe ole oikia Jumalan paluelus / polnia notkiſta / Pååt talliſta / Poltwffri tedhã. etc. Waan Jumalan Sanoia cwlla / cunnioitta ia ketke / racaſta / ia neure Jumalan edes / Ja waſtoinkeumiſes kerſiue olla / Oikia Mitta / Waaca. etc. prucat.

1. CWlcat ſis / mite HERRA ſanopi / Nouſe
2. yles ia nuctele ne Woret / ia cwlkat Cuckulat ſinun Aſnes. Cwlkat te Woret quinga HERRA tacto rangaiſta / yune ſen wäkeuen Maan Peruſtoſten canſa. Sille HERRA tactopi henen Canſſans rangaiſta / ia Iſraelin canſa taiſtella.
3. Minun Canſſan / mite mine olen ſinulle tehnyt / eli
4. mille mine olen ſinua raſkauttanut? ſanos ſe minulle! Mine quitengin olen ſinun Egyptin maalda vloſwienyt / ia Exod. 15. 22.
ſijte Oriandhen Honeſta ſinun Lunaſtin / Ja lehetin ſinun
5. etees Moſen / Aaron ia Mir Jam. Minun Canſſan / aiattele ſis / mite Neuuo Balach ſe Moabin Kuningas piti / Nu. 22. 5.
Ja mite Bileam ſe Peorin Poica hende waſtaſi / Sittimiſt haman Gilgalin aſti / Ette te ſijte merkitziſit / mille-
moto HERRA caiki hyue teille tehnyt on. Mil-

6. Mille minun pite HERRA lepyttemen: Wai pään
Eipe Jumala lepy wffrille eikä ille/waicka toicn Poicans wfrasi. Waan sille ette hende pelteten wskaltan etc.
callistorella sen corkian Jumalan eteen: Pitekö minun
hede lepyttemö Poltwffrilla ia wosicunnaisilla Wasicoilla:
Lwletkos / ette HERRALLE ombi mielennoudhe mo-
nista tuhanist Oinaist: taica Oliusta / waicka wiele
siite epelughuiset Wirdhat teunens olisit: Eli / pitekö mi-
nun andaman minun Esicoisen poian / minun ylitzekeus-
misen teden: Eli minun Rumin Hedelme / minun Sie-
luni synnin teden:
8. † Se on sinulle sanottu / o Inhiminen / mite hyue on /
Ketkeisit) se on Wskoa / Racasta ia Kerssie.
ia mite HERRA sinulda waati / Nimitein / Ettes ketkisit
Jumalan Sanan / ia rackautta hariottaisit / Ja ole Meus-
re sinun Jumalas edes. Est Vox indignationis. / Hierem 5 12
9 HERRAN änen pite ylitze Caupungin hwtaman / v 10
Mutta ioca sinun Nimes pelkepi / henen pite menestymen.
Crwlcat te Sucukunnat / mite sarnataan. † Eikö minun
10 pidheis wihastuman sen wären Tauaran ylitze sen Ju-
malattoman Honesa / Ja ette Mitta wähemeri tedhän:
11. † Eli pidheiskö minun ne wäret Waaghat ia falskit Wictit
12. säkeise coctuliseri aruaman: † Joinenga cautta / henen Ric-
kahins palio wärytte tekeuet / ia henen Siselasuuaisens
walhen prucauat / ia petteucinen Kieli ombi heiden suus-
sans.
poena. 13. † Senteden mine mös rupen sinua rangaitzeman / ia si-
14. nua häuitte sinun syndeis teden. † Ei sinulle pidhe kylle sö-
Deut. 28. teuete oleman / ia pite nändymen. Ja mites käsitet / eipe
Hagg. 2. 1. se quitengan pidhe päsemen. Ja mite päsepi / site mine
15. Miecalle ylenanman. † Sinun pite kyluämen / ia ei ylesleic-
kaman. Sinun pite Olun persaman / Ja ei sille itzes woi-
teleman / Ja nooren Winan persaman / ia ei site wina
16. iooman. † Sille te pidhet ne Amrin Epeiumalan palue-
2. Reg. 16. luxet / ia caiki Ahabin Honen teghot / ia seurat heiden

Oppins. Senteden mine tadhon ſ..na autiari panna / ia henẽ Siſelaſuuaiſens / nin ette heille tiſſatan / ia pite minun Canſſani hãpien candaman.

VII.

On yxi Walitos Mailman pahuden waſtan / Ettei kengen / paitzi Jumalan Sana / ole wſkottapa / Sille Tai itzens / nijſte ainoaſta lohuttapi caikis tuſkiſans / murheiſans / ia Sydhemen Kiwuiſans. Lopus hen Chriſtuſen wal dakunnaſt ennuſtapi / caikis Mailmas pacanain ſeas ſarnattaua / Jumalan armoſt Euanuangeliumin cautta.

1. OX / Ette minulle nin tapacupi quin ſille / ioca Winatarhas techtet hakepi / cuſſa ei ycten Wina Marioi leute ſõtã / ia quitengin kernaſti pydheiſin ſen kypſynen Hedelmen. 2. Hyuet Miehet poiſouat teſſe maaſſa / Ja ne Wanhurſkat euet ſillen Jnhimiſten ſeas ole. Caiki he weiũuet wertã vloſwodhatarens. Jo 3. cainen wacopi ſite toiſta / ſadharens hende hãuitte / ia lwleuat heidens hyueſti tekeuens / coſka he pahaſti tekeuet. Mite pãmies tactopi / ſite Domari ſanopi / ette ſe henelle iotaki kyue iellenſtekis. Ne Wãkeuet puhuuat oman tactons pereſti / wahingottarens / ia wãndeuet quin he 4. tactouat. Se caikein paras heiden ſeaſans / on ninquin Oriantappura / Ja ſe caikein Toimelisembi / ninquin Odhaket. Mutta coſka ſinun Sarnaiadhes pãiuet tuleuat / coſkas etziſkelturi tulet / ſilloin he tuleuat epetiedhoiſexi / cuhunga heiden pite.

Eikengen vskoco henen Lehimeistens / Eikengen vs-
Matt.10. kaltaco Pämiesten päle. Ketke sinun Suus oui / heneste /
ioca macapi sinun helmasas. Sille Poica ylecatzopi Jsens /
Tyter yleskarca Eitins wastan / ia Minie henen Anoppins
wastan. Ja Jnhimisen Witholiset / ouat henen oma Pe-
rehens.

Weisulla Pro- phēta ilmoitta ninen Ju- malattomitten metelē wastan.

MVtta mine tadhon HERRAN tyge catzoa / ia mi-
nun Terueydhen Jumalan ielkin odhotta / Minun Ju-
malan pite minua cwldeleman.

Ele iloitze minun Wihanaisian minun ylitzeni / ette mi-
ne mahanlangeisin / Minun pite taas ylesnouseman / Ja
waicka mine pimeydhes istun / nin HERRA quitengi
minun Walkiudhen on.

v. 9. Mine tadhō HERRAN wihā canda / Sille mine olē
henen wastans synditehnyt / sihenasti hen minun Sac-
koni toimitta / ia minulle Oikiutta saatta.

Walkiutehen) se on / Hen mi- nua lohuttapi.

Henen pite minua Walkiutehen wiemen / ette mine ilo-
itzna henen Armens saan nādhā.

Site minun Wihanaisen pite näkemen / ia caikilla
häpielle seisoman / ioca nyt minulle sanopi / Cussa on se
HERRA sinun Jumalas?

Minun Silmeni pite sen näkemen / ette Sen pite nin
quin Loghan Catuilla poliettaman.

Sille aialla / pite sinun Muris yleskakettaman / ia Ju-
malan Sana lauialda iulghistettaman.

Samalla aialla / heiden pite sinun tyges Assyriast / ia
nysste wahwoista Caupungeista tuleman / hamast nysste
wahwoista Caupungeista nin Wirtahan asti / ydhest Me
rest nin toisehen ydhest woresta / nin toisehen.

Sille Maan pite autiari tuleman henen Siselasuuai-
stens teden / heiden Tōidhens hedelmen teden.

Mutta caitze Canssas sinun Sawualas / sinun peri-
mises

miſes Lauman / ioca aſupi ſeke yrinens Metzes / ette pelon Nurmis.

Anna heite caita Baſanis ia Gileadis / ninquin entiſes aighas.

Mine annan heille Jhmeit nädhä / Ninquin muinen coſka he Egyptin maalda vloſlexit.

Ette ne Pacanat näkiſit / ia caiki heiden Woipans häpieiſit / ia paniſit kädhens heiden ſuuns päle / ia heiden Coruians kijnitukiſiſit.

Heiden pite tomun noleman / ninquin Kermet / ia wäriſemen heiden Auckoiſans / ninquin Madhot maan päle.

Heiden pite pelkemen heitens / meiden HERRAN Jumalan edes / ia wapitzeman ſinun edeſes.

Cuca ombi ſencaltainen Jumala quin ſine olet? Joca ſynnit anderiannat / ia ſouit ninen canſa / iotca ouat ſinun Perimiſes Tecteit / ioca ei wihans ijäti pidhe.

Sille hen on Laupias / Henen pite wiele nytki armactaman meiden päle / meiden Pahateghot alaſſotkeman / ia caiki meiden Synnit Meren ſyueytehen heittemen. Act. 10.

Sinun pite Jacobil Wacuden / ia Abrahamil Armon pitemen / ninquin ſine meiden Iſillen muinen wannonut olet.

Loppu Micaſt Prophetaſt.

NAhum Prophetan päle.

Alcupuhe.

SE pro-

E Propheta Nahum ennuſtapi ſiſte hä uitoxeſt / ionga ne Aſſyrit Iſraelin ia Judan Canſſan waſtan / prucaman piti / ninquin mõs Salmanaſſarin ia Sennacheribin cautta tapactui / heiden ſurein ſyndeins teden. Nin quitengin / ette ne hurſkat Nitzienyet / piti tedhelle pyſymen / Quin Ezechian ia henen werteitzens tapachtui. Waicka nin näky / quin Tai on Eſaian edhelle ollut / tai ca ſille ſamalla aialla. Quitengi ſe Ramattu / Sedar Olam / ſano henen ſarnanexi Joelin ia Habacuchin aicana / ſen caikein Jumalattoman Kuningan Manaſſen alla / ia ſenuoxi etpe hen henen Nimens mainitze / ninquin mydh tekeuet Kuningaillens.

Teme ennuſtapi ſen Aſſyrian Waldakunnan häuitoxeſt / ia liaten ſen Caupungin Nineuen / iotca ſiitte rupeſit ſynditekemen / quin Jonas heite parannoxeen ſai. Joca wodhes ſen Chaldeerin Kuningan Nebucad Nezarin / ſeke Nineues ette coco Aſſyrian Waldakunnas tapactui. Jota mõs Tobias heille noitui ia ſanoi. Heiden pahudhens pite heite lepyttäman. Sille he ylenpaldiſeſt waiuaiſit ne Jſraeliſt Fangitut. Senteden tai lohuttapi henen Nimens pereſt (Sille Nahum Ebreiri / ombi Lohuttaia Someri) ſe Jumalan Canſſa / Ette heiden Wiholiſens / ne Aſſyrit / pite waſtoinpein häuitetuxi tuleman / quin he Juttaille teit.

Lopus ſe on mõs / yri Ennuſtos Chriſtuſeſt. Cap. 1. Nijſte hyuiſte Sarnaiſt / iotca Rauha ia Terueyte iulghiſtauat / Woren päle / Ja keſkeuet Judan iloitzeman / Ette Judaas pite ſe hyue ſanoma / ia ſe iloinen Jumalan paluelus / henen Sanans cautta / oleman / opettu ia wahuiſtettu. Senteden hen macta kylle yri Oikea Nahum / Lohuttaia / eutzutta ia olla.

On

I.

On yxi Ennuſtos / Ette ſe Aſſyrian Kuningas piti Iſraelin fangittuna poiſwiemen / Ja ſen Judan Waldakunnan / haman Jeruſalemin aſti / häuittemen. Ette Me oppiſim / Jumalan ſeke Armoliſen ette wihaiſen oleuan. Armoliſen heille / iotca henen pälens vſkaltauat. Wihaiſen / nijlle / iotca ilman Jumalan pelcota / ſynnis eleuet / ia oman wäens ia wallans päle turuauat.

ESME on ſe Raſkaus Nineuen ylitze / ia ſe Nahumin Elkoſt / Ennuſtos.

Raſkaus ſ. Se Sana Prophetis merkitze / Couan Prophetan / ionga möte Jumalan Raſkas Coſto nouohattapi.

HERRA on yxi kiuas Jumala / ia Coſtaia / Ja / yxi Coſtaia on HERRA ia hirmulinen. HERRA on yxi Coſtaia henen Wiholiſtens waſtan / ia ioca henen Wainoliſians ei vnochda. HERRA on Kerſineinen / ia ſwri woimaſta / ia ei mite iete rangaitzemat. Henpe HERRA on / ionga Tiet twlis ia ✠ Twliſpäis ouat / ia henen Jalcains alla parut piluet. Joca nuctele Meren ia quiuapi ſen / ia caiki Wirdhat meriettömeri tekepi. Baſan ia Carmel taipupi / ia mite ſen woren Libanon päle cucoiſta / nändypi. Wooret wapitzeuat henen edeſens / ia Cuckulat huckuuat / Maa täriſe henen edeſens / Sihen mös ſe Maanpäri / ia caiki iotca henes aſuuat. Ja cuca ſeiſone henen Wihans edes? Eli cuca woi pyſyä henen Hirmuſudhens edes? Henen wihans palapi ninquin Tuli / ia Calliot lochkeuat heneſte.

✠ Ninquin Punaiſes Meres. Exod. 14.

HERRA ombi laupias / ia yxi Turua hädhen aial-

la / ia timbepi ne / iotca henen pälens' vskaldauat. Coska Wedhenpaisunnus ylitze ioore / nin hen tekepi sen cansa ydhen lopun. Mutta henen Wiholisians hen pimeydhen cansa wainopi.

Mite se sis on / ette te HERRAN waskan iotakin aiattelet? Hen quitengin sijte Lopun tekepi. Eipe se Onnettomus cadhesti tule. Sille ninquin ne Oriantappurat / iotca secaseurain casuauat / ia parahiman Nesten piteuet / tuleuat ylespolteturi quin quiuat Cordhet / Jwrinin pite oleman se Coiralinen Neuuo / ioca sinusta tulepi / ia paha HERRAN waskan aiattele.

Coiralinen) Se aighotus ia paha Jont / tolla Nineuitit pidhit Judan Canssan waskan / heite cadhottarens / teuty turhari tulla / quin hē ialomasti haastoi. Nin quin Sanherib in ia Rab Sacon tapactui Jerusalemin eten.

Neite sanopi HERRA / He tulcoon nin hangiteturi / ia wäkeuexi quin he tactouat / pite heiden quitengin mahanhakaturi tuleman / ia poismenemen. Mine olen sinua neurittenyt / Mutta en mine tadho iellens sinua neurytte. Waan tadhon silloin henen Jkeens sinusta / iotas cannat / serkie / ia sinun Siteis rickireuäiske. ✝ Mutta sinun waskas ombi HERRA keskenyt / ettei yriken sinun Nimes Siemende pysymen pite. Sinun Jumalas Honesta mine tadhon sinun hucutta. Ne Epeinmalas ia Cuuas mine tadhon sinulle Haudhari tedhä / Sille sine olet tyhiexi tullut.

✝ Nämet sanotan / sen Assyrian Kuningan tygē / tögä omapoiat / Ja Nin henen Siemens Nimi sielde poiscatoy.

CAzo / Wortein päle tuleuat ydhen hyuen Sanoman Jalghat / iotca Rauha sarnauat / pidhe sinun Juhla peines Juda / ia maxa sinun Lupauxes. Sille eipe se Jumalatoin Tyranni pidhe sillen sinun ylitzes tuleman Se on ratki vlosiuritettu.

II.

On yxi Ennustos sen Assyrian waldakunnan ia Nineuen Pächaupungin wastan / Ette se Babelin Kuningas NebucadNezar / sen woittaman /

man /raateleman/ ia häuittemen piti / Quin he ki Juttaille tehnyt olit. Siri Eſicuuari / ettei ychten Walda / Wäke / woima / paitzi Jumalan pelghon / woi / pyſy henen wihans ia rangaſtorens waſtan etc.

SE Haaſkaia pite ſinun waſtas yleſaſtuman / ia ne Linnas ſcantzaman / Mutta hyueſti wariota Teiſtes / hangitze itzes parahin / ia wahuiſta ſinus ylenwäkeueſt / Quitengin ſine ratki poiſpoimetan / ia ſinun Oxas turmellan. Sille HERRAN pite Jacobille Woiton andaman / Ninquin hen Iſraelingi woiton annoi.

Henen Wäkeuens Kiluet ouat ruſkiat / Henen Sotawäkens vloſcatzo / ninquin Purpura / Henen Rattans waliſtauat ninquin Tuli / coſka ſotaan mennen / Heiden Speitzins hälyuet. Raattat Caduilla wieriuet / ia kitiſeuet / matkoiſta / he walcuuat ninquin pluſut / ia kieuuet toinen toiſtans ohitzen / ninquin pitkeiſen leimaus.

Teſſe vloſmaalatan ſe Nebacad Nezarin Sotawäen Hangitus.

Mutta henen pite aiatteleman henen Wäkeueiſtens päle / Quitengin heiden pite langeman edeſkuhunga he tactouat / ia heiden pite riendemen Mureins pein / ia Sihen Scantzijn cuſſa he irſtana oliſit. Mutta ne portit Wirtain tykene quitengin yleſauatan / ia ſen Kumingan Pallacin pite alaſlötemen. Sen Trötingin pite fangictuna poiſwietemen / ia henen Neitzyens pite hoocaman ninquin Mettiſet / ia Rindoians löuet. Sille Nineue on ninquin iocu Lammico teunens wette / Mutta ſen ſaman teuty poiſwota. Seiſocat Seiſocat (pite heidē hwtaman) Mutta eikengen ſielle pidhe iellenſpalaiaman.

Waan teſſe taas ſen Nineuen Kuningan Sodhan Hagitus maalatan. Jonga päle hen vſkalſi.

Nin röueket nyt Hopiat / röueket Culda / Sille teſſe on ſe Rickaus ilman loppumat / ia caikinaiſten Callijn

Clenodiain palius. Mutta nyt ſen teuty iuri poyſpoimetuxi ia vloshäuitetyxi tuleman / Ette henen Sydhemens machtais epeile / ne Poluet horiuuat / caiki Landet wapiſeuat / ia caiki Poſket pleikixi tuleuat / ninquin iocu Sanicruſi.

Cuſſa nyt on ſe Jalopeuran Aſumus / ia Jalopeurain penickain wacowarpe / ioſſa ſe Jalopeura / ia ſe Naraſialopeura ninen Jalopeurain penickain canſa aſuij. Ja eikengen tochtinut heite poiſkarcotta: Waan ſe Jalopeura runſaſti raateli Penickains warten / Ja läkeytti henen Narains Jalopeurain warten / Ja henen Loolans hen teuty Raateluxeſtans / Ja henen Coopains Röuetuxeſtans.

Catzo / Mine tadhon ſinun tyges / ſanopi ſe HERRA Zebaoth / ia yleſſytytte henen Rattains ſauuſſa / Ja Miecan pite ſinun Noores Jalopeuras yleſſömen / ia tadhon lopun tedhä ſinun Röuetuxes päle Maaſſa Ettei ſillen pidhe ſinun Lehetuſſanas äni cwluman.

Lehetuſſanas) ſe ö / Paluelias / Wircamieſtes ia Wäkeweiſtes ände.

III.

On Ennuſtos Aſſyrian Waldakunnan waſtä / Juttain lohutoxeri / ettei he caiketin heiden cauttans häuiteteiſi. Colmeiſt Synneiſt he laitetan. Horudheſt / quin on / wäre Jumalan paluelus Röuetuxeſt / quin on / ylinen Raſkaus ia Ratelus Jonga Eſimalta Alemaiſtens / paitzi oikiutta / ſulaſt Ahneeſt / pälepanepi walheſt / quin on wäre Sarna ia Oppi. Jotca Synnit Coſtons witzauxens ia Rangaſtoxens pian iellenswäteuet.

WE

WE sen murh alisen Cau pungin / ioca tenens Walechta ia Rõueyst ombi / ia ei tahdo henen Rõuetuxestans lakata. Sille sijnä cwllan ne Rooskat winisepä / Ja ne põret kitisseuen / Orhjt hirnuuat ia Rattat wieryuet. Hen yleswiepi Reisnärit cumain Miecain cansa / ia wälkyuen Glaiton cansa. Sijnä monda Tapettu macauat / ia sworet coghot Rwmijt / nin ette he lukemattomat ouat / ia heiden Rwmijns ylitze teuy langeta. Caiki nämet sen Caunin rackan Hooran sworen Hoorudhen teden / ia ioca Welhouska pruca / ioca henen Hoorudhellans ne Pacanat / ia henen Welhollans Maat ia Canssat ansainut on.

Walechta) Se on / Epeiumatus / ionga hen mõs Welhouri ia Hoorudheri cuzu.

Catzo / Mine tadhon sinun wastas / sanopi se HERRA zebaoth / Minun pite sinun waattes paltet ylesauata sinun Casuosas / ia tadhon sinun paliaudhes pacanoille / ia Waldakunnille sinun häpies / osotta. Ja mine tadhon sinun sangen cauhistettawari tedhä / ia sinun häueiste ia tedhe sinusta ydhen Cauhistoren / ette caki iotca sinua näkeuet / pite sinusta poispakeneman / ia sanoman. Mineue on radheltu / Ja cuca tachto hende armachta? Ja custa minun pite sinulle lohuttaia etzimen?

Olecos parambi / quin se isoi Caupungi No? ioca Wirtain tykene macasi / ia oli wesi caiki henen ymberillens / ionga mwrit ia wahuistoret / oli Meri. Ethiopia ia Egyptus oli henen lukematoin wäkens / Aphrica ia Lybia olit sinun Apunas. Ja quitengi henen teuty poisaietuna oleman / ia sangittuna poismenemen / Ja henen Lapsens ouat caikein Catuin päle lödhyxi tulleet / Ja henen Jaloins päle arpa heitettijn / ia caiki henen Ylimeisens pandijn Cahlein ia Bultijn.

Jwrinin teuty sinun mõs ioopuua / ia sinuas lymyte / ia

te / ia Linna sinun Witholisistas edest etzimen. Caiki sinun wahuat Caupungis / ouat ninquin Ficunapuut kypsein Ficunain cansa / coska ne pudhistetaan / nin langenat henen Suuns / ioca heite sõdhe tachto. Cazo / sinun Canssas pite sinussa Waimoiri tuleman / ia sinun Maas ouet pite sinun Witholisilles aukeneman / Ja Tulen pite sinun Salpas ylesſõmen.

Waimoiri) Epeiseuet/heicot/ surkiat / ia waittauaiset / Ninquin Syndymisen Kiwus.

Ammunna sinus Wette / sille sinun pite scantzattaman / paranna sinun Linnas / Mene Sauen sisel / ia sotke site / ia teghe wäkeuet tijlit. Mutta Tulen pite sinun ylesſõmen / ia Miecan surmaman. Sen pite sinun ylesſõmen ninquin Parmas / Sen pite sinun ylitzes langeman / ninquin Parman / Sen pite sinun ylitzes langeman ninquin Castiset. Enembi sinulla on Cauppamiehie / quin Techtie Taiuas. Mutta nyt heiden pite itziens vloshaiottaman / ninquin Parmat / ia poislendemen. Sinun HERRAS ouat nin monda quin Castiset / ia sinun Pämiehes / ninquin Parmat / iotca heitens Aitain päle wilupeiuine asettauat. Mutta quin Auringo yleſnouse / nin he sielde heitens wieuet / ettei heiden Sians tiedhä / cuhunga he iäuet.

Sinun Paimenes pite macaman / o Assurin Kuningas / ia sinun Wäkeueises pite maata paneman / Ja sinun Canssas pite Wortein päle haiotettaman / ia eikengen pidhe heite cocoman. Eikengen pidhe sinun wahingotas walittaman / eike sinun Rangastoreſtas sureman. Waan caiki iotca neite sinusta cwlevat / pite käsillens sinun ylitzes paukuttaman. Sille kenenge ylitze ei ole sinun pahudhes ilman lackamat ylitzekeunyt?

Loppu Prophetast Nahum.

Teme

HAbacuc Prophetan päle.

Alcupuhe.

TEME Habacuc on yxi Lohutos Prophesta /ioca Canssan pite wahuistaman ia tukeman / ettei he epeliси Christusen tygetulemiseст /edesquinga camalaст se keupi. Senteden hen pruca caiki consкit ia cappalet / iotca sihen sopiuat / Ette vsko mahdais wahwaстi pysyä heiden Sydhemisens / sijte vloсluuatuст Christuseста / Ja nein sarnapi. Kylle se tosi on / Ette sen Maan pite heiden Syndeins teden / sen Babelin Kuningan cautta häuitetyxi tuleman. Ei senuoxi pidhe Christusen ia henen Waldakunnans tyhiexi tuleman. Mutta sen Häuitteien / Babelin Kuningan / ei pidhe sijte palio höistymen / ionga tenty mös sordhetuxi tuleman Sille iurinin ombi Jumalan loondo ia tapa / ette hen autta / coska häte on / ia tule iuri keskelle parahasen aican / Ja ninquin henen Weisusans seiso. Hen muistapi Laupiudhen päle / coska murhe käsis on / Ja quin Sananlasku on. Quin kesси enemin pingotetaan / nin se pikemin katkepi.

Ninquin meidhenki tenty ne Christitue Jumalan Sanalla yleспite / wäneisen peiuen aсti / Waicka se nin näkyis / ette Christus sen cansa cauuan viwytte / quin ei hen tuliскaan. Quin hen mös ige sanopi / Ette henen tuleman pite / quin wähin lwllan / Coska he rakendauat / istuttauat / oskauat / myyuet / söuet / iouat / nauat / hoolenat / etc. Senpäle / ette mutomat / ellei caiki taidhaisi / Vscosa pysyueiset olla. Sille tesse taruitain / ette sarnataisijn ia vskotaisijn / ninquin iocapeiue kylle silmen edes on.

Neiste caikista kylle näky / ette tai Habacuc / on olлut ennen site Babilonian fangiutta / lehes Jeremian aica-

na. On mös kenie ymmerte / mite hen tacto ia aiattele.

Mutta ette monicadhat Kiriat / Habacuchin mainitzeuat / henen wieneeri Judean maalda sille Prophetal Danielille rooca Babiloniahan sijnä Fangiuxes / eipe sille ole ychten perustos eli walcu. Nin eipe se mös aian lughun cansa ychte pidhe / Quin Habacuchin Prophetia ia Ennustos cwlu / nin hen on wanhembi quin Jeremias / ioca sen Jerusalemin häuitoxen ylitze eli. Mutta Habacuc sijte ennustapi. Waan Daniel oli Jeremian ielkin / ia cauuan eli / ennenquin hen Fangiuxehen heitettijn.

Mutta Habacuchil ombi wircans päreſt se oikea Nimi. Sille Habacuc tulkitan Sylelexi / eli ioca rackasti painele Jumalan cansa. Nin hen mös tekepi henen Prophetians cansa / Ette hen Canssan sylelepi / se on / Hen lohutta heite ia yleſpite / Ninquin iocu kieuhe idkeue Lapsi coriatan / sylenotetan / ia silotetan / ette sen waikeneman ia hiliemen pite / Senuori / ette (ios Jumala tacto) pite pa ramaxi tuleman.

I.

Hen sarnapi Juttain wastan / iotca euet heitens parandaneet / ette heiden piti Babelin Kuningan cautta / fangittuna poiswietemen. Sille seke he Jumalan sanat ylencatzoit / ette ne kieuhet he wärydhel / Ahnens cautta / raskautit. Ja rucuein Armoliſen witzan curitoxeen / ia ei häuitoxeen oleman / Wimein hen whkapi nijlle Babilonien heiden Coreyxens ia ylpiuxens / ette he sen Omnins / oman wäens ia Wisauxens etc. tygeluit.

Te-

TEME on se Raskaus / ionga se Prophета Habacuc nähnyt on. HERRA quincauuan minun pite parcuman / ia et sine tadho cwlla: Quincauuan minun pite sinun tyges parcuman wäkiuallan ylitze / ia et sine tadho autta: Miris osotat minulle waiua ia tötä: Miris osotat minulle Röuest ia Wäkiualta. Walda ylitzekeupi Oikiudhen / Senteden teuty Lain horiuua / ia ei ychten Oikius taidha Loppua saadha. Sille se Jumalatoin sortapi site Wanhurskasta / Senteden wäret Domiot tedhän.

Catzocat Pacanain seas / Catzocat ia ihmectelkö ia hemmestykö / Sille mine tadhon iotaki tedhe teiden aicanan / iota ei teiden vskoman pidhe / coska site puhutan. Sille catzo / mine tadhon ylesherette ne Caldeit / ydhen haikian ia nopian Canssan / ioca waeldaman pite / nin leuielde quin Maa on / omistaman ne Asumiset / iotca ei heiden omans ole. Ja pite hirmulisen ia iulman oleman / ia keskemen ia waatiman / ninquin hen tacto. Henen Orhins ouat nopiammat / quin Sudhet echtona. Henen Reißnärins waeldauat swrein Jouckoin cansa caucaiseska / quin he lendeisit / ninquin Cotka riende Raatoin tyge. He tulenat caikitynni wahingoittaman / Edescuhunga he tactonat / nin he lepitzecarcauat / ninquin Jtetwli / ia Kangit he ychtencoconat / ninquin Sanda. Heiden pite Kuningaista nauru pitemen / ia Pämiehie he pilcauat / Caiki Linnat pite heille leickinä oleman. Sille heiden pite Coopat tekemen / ia sittekin woittaman heite. Silloin he ottauat vdhen mielen / edesmeneuet ia synditekeuet. Ja site teuty heiden Woittons heiden Jumalans omistetta.

Mutta sine HERRA / minun Jumalan / minun

pyhen / ſine quin olet ijancaikiſeſta / ele anna meite coolla / Waan anna heite olla o HERRA / meille wainoin ydheri Rangaſtoxeri / Ja anna heite / O meiden Turuan / meite wainoin curita. Sinun Silmes ouat puchtat / nin ettei ſine woi ſite paha nädhe / ia eipes malta catzoa ſite ſurkiutta. Mixis catzot ſis minen Nlencatzoiadhen päle / ia waickenet / coſka ſe Jumalatoin yleſnielepi ſen / ioca hende hurſkambi on: Ja annat Inhimiſet keudhe ninquin Calat Mereſſe / ninqun Madhot / ioilla ei ychten Hal tia ole. He wetänet caiki Ongella / ia ſait heiden Nootallans / ia cocoſit heiden Wercoillans / Site he iloitzeuat ia riemuitzeuat / Senteden he wſſrauat heiden Nootillens / ia ſiuizuttauat heiden Wercoillens / ſennoxi ette heiden Oſans ninen ſamain cautta nin lihauaxi / ia heiden Rocans nin herculiſexi tullut on. Senteden he wloſloouat wiele alati heiden Noottans / ia euet lacka / Canſſa tappamaſk.

II.

On yxi Lohulinen ſarna / ninen heicoin Omatundoin warten / Jotca pelkeſit caiken Apun ia Turuan catouan / ette ne Babyloniaiſet / Juttain ia Jeruſalemin canſa / nin hirmuiſeſta menit. Waan hen lupapi Chriſtuſen tuleuan / ia caikiſta aialiſeſt ia ijancaikiſeſt waiuaſt päſtepi / Jos ſite mutoin odhotetan / toiuotan ia vſkotan.

TEſſe mine ſeiſon minun Wartiani päle / ia aſtun minun Linnani päle / ia catzelen ette mine näkiſin / mite minulle ſanotuxi tule / Ja mite minun waſtaman pite / ſille / ioca minua nuctele. Mutta HERRA waſtapi minua / ia ſanopi / Kirioita

oitta site Näky ia maala site ydhen Taulun päle / ette sen lukia taidhais / ioca site ohitzekeupi / Nimitein. Sen Ennustoren pite wiele aialans teutteuri tuleman / ia pite sitteskin ilmanduman ia ei wilpistelemen. Mutta ios se wipypi / Nin odhota hende / hen tulepi wisisste / ia ei wiwy. Mutta ioca site wastanseiso / ei pidhe henen Sieluns menestymen. Sille se Wanhurskas pite vskostans elemen. Ro. 1. Gal. 3. Ebre. 10.

III

On nylle Fangittuille Juttaille Lohulinen Ennustos / ette heiden Sortaians ne Babyloniat / piti mös häuitettemen. Nin tai osotta sen Belsazerin Joomisen ia pilcan synnin / quin Danielki. Tesse ne Ahnet / iotca Tauarans corghottauat muidhe Hywydhellä / werdhauttan / quin iocu loghan ia paskan cocois vpottarens. Sille Quin P. Chrysostomus sano. Male partum / male disperit. Pahasti saathu / heijusti hucku.

OVeta Wina pettepi sen corian Miehen / ettei hen woi pysyue / ioca henen Sieluns vlosleuitte / ninquin Helueti / ia on iuri quin Coolema / ioca tytymetöin on. Waan temmapi polens caiki Pacanat / ia cochoutta tygens caiki Canssat. Mite mara: Nemet caiki tynni pite ydhen Sananlaskon tekemen / ia ydhen puhen ia Tapauren heneste / ia sanoman.

We henelle / ioca Tauarans corghotta muidhen Hywydhest / Quincannan se kestepi: Ja sälyttepi palio Loca pälens: O quin ekiste ne ylesnouseman pite / iotca sinua pureuat / ia ne ylesheräuet / iotca sinun poissöreuet / ia si-

teuty tulla heiden oſallens. Ette ſine olet monet pacanat rõuenyt / nin pite caiki iellenſieneet Canſſoiſta taas ſinua rõuemen / Inhimiſten weren teden / Ja ſen Wärydhen tedẽ / quin Maas ia Caupungis / ia caikeinhenẽ Siſelaſuuaiſteins / prucattu on.

We henelle / ioca ahne on / omã Honens pahudheri / ſenpãle hen panis peſens corkiuten / ette hen Onnettomuxen welteis. Mutta ſinun Neuuolaſkus / pite ſinun Hones häpiexi iochtuman. Sille ſine olet ylenpalio Canſſoia lõnyt / ia ylpieſti ſynditehnyt. Sille kiuetki Mweis pite hwtaman / ia ne Malat Hariuxiſta pite heite waſtaman.

We henelle / ioca Caupungin werelle rakendapi / ia walmiſtapi Caupungin wärydhelle. Eikõ nämet HERRALDA Zebaothilda tapactu: Mite Canſſat ouat ſinulle tõtetehnyet / ſen teuty yleſpoltetta Tules / ia iongapãle Inhimiſet ouat wãſyturi tulluet / ſen teuty hucutetta. Sille Maan pite teunens tuleman ſijte HERRAN Eſa. 11. Cunnian Tundemiſeſta / ninquin ne wedhet iotca Meren peitteuet.

We ſinulle / quin Lehimeiſelles ſiſelſkenket / ia ſecotat ſinun Sappes ſihen ſiſel / ia ioowtat / ettes henen häpiens näkiſit. Sinepe häpielle pite rauitettaman Cunnian edeſt. Nin ioo ſine mõs nyt / ettes maas macaiſit. Sille ſe HERRAN oikian kädhen Calki pite ſinun ymberinſattuman / ia ſinun teuty häpieliſeſtã orendaman ſinun Cunniaudhes teden. Sille ſe wärys Libanon pãle prucattu / ſinun ylitzes langeman / ia ne haaſkatut Eleimet pite ſinun peliettemen / Inhimiſten weren teden / ia ſen wärydhen teden / quin Maas ia Caupungis / caikein henen Siſelaſuuaiſtein / prucattu on. Mite ſis Cuua taita autta / Jonga ſen Snickari cuuanut on / ia ſe falſki walettu Cuua / ionga pãle henen Snickarins lootti / ette hen myket Epeiumalat teki?

We

We henelle / ioca sanopi Cannolle / Nesherä ia mykelle Ruelle / Nouse yles. Quinga sen piti iongun opettaman: Cazo / se on Cullalla ia Hopialla ylizewedhettu / ia ei ole ychten henge heisse. Mutta HERRA ombi henen pyhes Templisens. Waickenecan caiki Mailma hennen edesens.

III.

On yri Rucous / iossa ensin hen yliste ia kijtte Jumalata / caickinaisist hyuistegholsta / iotca hen Canssallens haman Egiptin vlosiectemisest / nin Domarein / Dauidin ia Salomonin asti / alati osotti. Sijtte hen Babylonian Waldakunnan wastan / rucuele / Lopus hen Canssans lohutta ia lupapi sen Fangiuxen lackaman. Ette he wimein Christusen cautta wapadhetut iloitzeman pite.

TEme on sen Prophetan Habacuchin Rucous / Ninen Wighattomien edest. Veisu.

HERRA / Mine olen sinun Sanomas cwllut / nin ette mine hemmestuin.

HERRA / sine wirghotat sinun Käsias wotein wälille / ia teet sen tietteuexi wotein wälille.

Coska Tuska pälenkeupi / nin sine Laupiudhes muistat.

Jumala tuli Etelest / ia se Pyhe sijte woresi pharast. Sela.

Henen kijtoxestans olit Taiuahat teunens / ia henen Cunniastans oli Maa teunens.

Henē paistēs oli ninquin Walkius / keihepet kenit henē kä

ſiſtens / ſielle oli henen wäkewydhens ſalattu.

Henen eteens keni Peſtilentia / ia Witzaus vloſmeni / edeſcuhunga hen meni.

Hen ſeiſoi ia mittaſi Maata / hen catzeli ia haiotti ne pacanat / nin ette Mailman woret muſertyn / ia caiki Cuckulat Mailmaſa notkiſtit / coſka hen waelſi Mailmaſa.

Judic 3. Judic 6. Mine näin ne Etioperin Maiat murhectiuaiſet / Ja ne Madianiterin Teldat wapitzeuaiſet.

Etkös wihainen ollut HERRA Wirtain waſtan: Ja ſinun hirmuſudhes nyſſe Weſis / ia ſinun närkeſtyxes Mereſſe:

Coſkas aioit ſinun Orhittes päle / ia ſinun Rattas ſait woiton.

Sine mös edeſweit ſinun Jouzes / ninquin ſine olet Sucukunnille wannonut / Sela / ia iaghoit ne Wirdhat Maaſſa.

Ne Woret näit ſinun / ia tulit murheiſens / Se Weſiwirta poiſmeni / Syweys annoi änen heneſtens / corkius käſiens yleſnoſti.

Auringo ia Cuu ſeiſoit alalans / Sinun Noles menit Joſu. 10 kircaudhen cansa / ia ſinun Tornios pitkeiſen Leimauxella.

Sine alaſtallaſit Maan wihaſas / ia ſine pacanat rickiwarſtoit hirmudheſas.

Sine vloſlexit ſinun Canſſas auttaman / auttaman ſinun woidhelcuas.

Sine ſerghit ſen pään ninen Jumalattomiten Honeſa / ia alaſtiriſnit ne Peruſtoxet haman Caulan aſti. Sela.

Joſka ſine wiele nyt kiroſit ſen Pään Waltica / ynne henen Kyläins cansa / iotca ninquin yxi Twliſpä tuleuat / minua haiottaman / ia iloitzeuat / ninquin he yleſſöiſit ſen Kieuhen ſalaudhes.

Sinun

Sinun Orhidhes kenuet Meres / ſuretn weſien Loghas.

Ette mine ſencaltaiſta ewolen / nin minun watzan murhectu / Minun Hwleni wäriſeuet Hwdhoſta / merkiä keuspi minun Luuni ſiſel / Mine olen itzeſſeni murheiſan.

Joſko mine ſaiſin leueide minun waiuani aialla / coſka me yleſmenem ſen Canſſan tyge / ioca meiden waſtan ſotipi.

Sille eipe Ficunapuun pidhe wihertämen / ia ei pidhe ychten hedelmet Winapuus oleman.

Se työ Oliunpuiſta wilpiſtele / ia euet Pellot Elaroſt too.

Jo Lambat pite pihaitaſta poiſrewäiſtemen / eike Cariat pidhe Nautas oleman.

Mutta mine iloitzen HERRASSA / ia riemuitzen Jumalaſa minun Lunaſtaiaſan.

Sille HERRA Jumala ombi minun Woiman / ia aſettapi minun Jalcani / ninquin Peurain ialat.

Ja pitepi wiemen minua corkiallen / nin ette mine weiſan minun Candelen päle.

Loppu Habacuc Prophetaſt.

Zephan Jan Prophetan päle.

Alcupuhe

ZEphans

ZEphan Ja ombi sen Prophetan Jeremian aialla ollut. Sille hen Propheterasi sen Jumalisen Kuningan Josian alla / ioca oli se xix. Juttain Kuningas. Senteden hen ennustapi nyte sanoia / ioita Jeremiaski / waicka lyhyisille sanoilla. Ette Jerusalem ia coco Judan Waldakunda piti häuitettemen / ia Canssa / heiden parandamatoin paha Elemens teden / piti poiswietemen. Sille Jumala ensin yleshäretti se Babylonian Kuningan / ette hen caiki auaralda omistais / raatelis / ia surkiasti häuitteis / ninquin henen Wihans witza / ette hen heite iollaki modholla parannoreen wedhäis. Waan se Babylonian Tyranni / woroin Persiste ia Medist ialoist waiuattin / raadheltin ia häuitettin.

Nin ei woinut caiki Prophetat / site Canssalle vskotta / Ette Jumala oliheiden pälens wihainen / Sille euet he tactoneet vskoa / ette Jumalan piti henen Canssans nin ylenandaman / ia senteden he wainosit Prophetans / Ninquin nytkin ne wihatan / iotca sarnauat Jnhimisten syndie ia pahatecoia wastan. Ei hen wainoin Juttaille sencaltaist wizaust ennusta / Mutta mös caikille Lehimakunnille ia Nabutille / Quin nylle Philisterille / Moabin / ia mös nylle Ethiopiaisil ia Assurille / iotca Jumala rangaisi sen Babylonian Kuningan cautta.

Colmanes Luusa / Hen ylen ialost ia selkiest prophetera Christusen iloisen ia autuan waldakunnast / ioca caikes Maalmas vlosleuitettemen piti. Sille ette Prophetat Jesusen Christusen paluelist / sen totisen Jsraelin teden vlosleheteryt / tottuuat anssatun Rangastoren wchkaurein ia Härituxein ielkin / aina makiasti ia runsasti ne Vlosualetut lohutta / Lupaudilla Christuseste / site oikiasta Wapactaiast / ia henen iancaikisesta waldakunnastans /

tans / ettei ne Jumaliset Fangiuxesans epeuskon langeisi / ninquin Jumala tieri tadois wihastu / ia site luuattu apu Christuses / tacaperin wetä / quin ne ialoimat asiat Prophetis ouat Lupauxet Christuseste / ioca se sula ia totinen Euangelium ouat. Senteden he mös aina Christusen ilmoittauat. Nin mös tai Zephanja / Lopus lohuttapi ne Juttat / ettei sijnä Babilonian Fangiuxes heickomielistysit / eike Jumalan sanasta epelisi / nin hen ennustapi ette Jumalan pite heite taas wäkeuesti cocoman / Christusen lehettemen / ia henen Waldakunnans ymberi caiken Mailman vlosleuittemen / ia henen Canssans ylimeisen Cunnian corkiutehen ylessattaman. Waan sille wälille heiden piti Fangiudhens waiuan kernasti kersimen / Jumalan Nimen Cunnian / ninen Pacaniten seas iulghistaman / ioissa he haiotut olit / sihenasti ette se ARMON aica lehestuis / iolla Jse Jumala / poians Jesusen Euangeliumis / iocapaicas piti totiseста tuttaman ia Cunnioitettaman.

✠❀✳

I.

On yri Ennustos ia nudhesarna Juttaita wastan / ette Jumala tachtoi heite sen Babelin Kuningan cautta / rangaista / heiden Epeiuma ludhens / Ahneudes ia muidhein synnein teden. Jota wastan eike Hopia eli Cwlta tainut autta. Meille mös Esicuuxi caikinaises tuskas ia hädhes.

Sophonias

EME on se HERRAN Sana / ioca tapactui Zephanian tyge / sen Chusin poian / Gedalian poian / Amarian poian / Hiskiasen poian / Sen Josian Amonin poian aialla / sen Juttain Kuningan.

Mine tadhon caiki Maalda poisotta / sanopi HERRA. Mine tadhon seke Inhimiset ia Cariat / seke Linnut taiuas alla / ette Calat Meres poisotta / ynne sen Pahanmoxen ia sen Jumalattoman / Ja / mine tadhon ne Inhimiset Maasta vlosiuritta / sanopi HERRA / Mine tadhon minun Käteni vlosoienda Judan ylitze / ia ylitze nijte caikia / iotca Jerusalemis asuuat. Jurinin mine tadhon ne Techteet Baalist vlosiuritta / sijhen mös se Camarim nime / Munckit ia Papit teste Paicasta. Ja ne / iotca Cattoin päle Taiuan Sotawäki cumartauat / Jotca site cumartauat / ia wannouat quitengin HERRAN cautta / ia mös tasan Malchom cautta / ia ne iotca HERRALDA poislangenat / ia iotca euet HERRA ensingen etzi / eike hende tottele.

Munckit / Camarin / iotca heitens paraman pidhit / quin ne yrikerdaiset papit. Ja MALchom) oli yri Amonin lastein Epeumala.

† Wierahat) Onat ne Babylonerit / iotca piti Jerusalem ylesſömen. Senteden ette he pidit ydhen. mucalatsen tauã / paitzi Motſesen / Jumalata paluelularens.

† Oudhot) heiden Jumalan paluelures / quin on / Messu waattet etc. Sille he pidhit ydhen Ertneisen Tauan / wffrin / Menot / Waattet / iosta se Jeruſalmein Jumala wärkesty-

Waickenecat sen HERRAN Jumalan casuon edeste / Sille ette leßne ombi HERRAN peiue. Sille ette HERRA ombi ydhen Teuraswffrin walmistanut / Ja henen † Wierahans sijhen cutzunut / Ja sinä HERRAN Teuraswffrin peiuene / tadhon mine etziskelle ne pämiehet ia sen Kuningã Lapset / ia caiki ne † iotca Oudhot waattet candauat. Mine tadhon mös sille samalla aialla nijte etziskelle / iotca ylitze Kynnyxen hyppeuet / iotca heiden HERRANSA Honet teutteuet röueturilla ia petoxilla.

Sille samalla aialla / sanopi HERRA / pite ydhen ämeisen Parghun noſtettaman sijte Calaportiſta / ia yri

Vluotus

Vluotus ſÿte toiſeſta portiſta / ia ſwri ſurkins Cuckulaiſten pāle. Vluocat te iotca aſutta Myllys / Sille caiki ſe Kremarincanſſa ombi poishāuitetty / ia caika / iotca Rahan cocouat / ouat poiſcadhotetut.

Amos. 5. Sille ſamalla aialla / mine tadhon Jeruſalemin Lychtyn canſa vloſtutkia / ia tadhon etziſkellā ne Miehet / iotca heiden Rahcans pāle macauat / ia ſanouat heiden ſydhemiſens / Eipe HERRA tee hyueſti eike pahaſti. Ja heiden Tauarans pite Raatelemiſexi tuleman / ia heiden Honens Antioxi. Heiden pite honet yleſrakendaman / ia ei nÿſſe aſuman. Heiden pite Winatarhoia iſtuttaman / ia ei ychten Wina nÿſte iooman. Sille ſe HERRAN iſoi peiue ombi leßne / hen ombi (ma mine) leßne / ia ſangen kiruchta.

Quin ſe Parcu HERRAN peiueſte tuleua ombi / Nin pite ne Wākeuet ſilloin caruahaſti parcuman. Sille ſe peiue ombi Kirmudhen peiue / yxi waiuan ia Adhiſtoxen peiue / yxi Twlen ia Twliſpāān peiue / Yxi Pimeydhen ia Syngydhen peiue. Yxi Piluen ia Sumun peiue / Yxi Paſſunan ia Trometein peiue / waſtan nÿte wahwoia Caupungita ia corkeit Linnoia waſtan. Mine tadhon Canſſalle adhiſtoſta tedhā / ette heiden pite ymberikeumen / ninquin Sokiat / Senteden / ette he ouat HERRA waſtan ſynditehnyet. Heiden werens pite vloſwodatettaman / ninquin ſe Tomu olis / ia heiden Rwmÿns / ninquin ſe Loca olis. Eipe heiden Hopians ia Cwltans pidhe woiman heite autta / ſinā HERRAN wiha peiuene. Waan coco Maan pite henen Riuaudhens Twlella yleſſōdyxi tuleman. Sille henen pite nopiaſti ydhen Lopun tekemen / caikein ninen canſa / iotca Maaſa aſuuat.

* Myllys) Jeruſalem toca nuxi Mammon ia watza paluelit. Nin ette kircoſt tectin Mylly eli Cota / ia euet mwta quin ialiſet Elatoxet et zit / heiden Jumalan paluelurellans / Nin quin nytkin tapacti.

Rahcans) Heiſtuuat irſtana ia pelkemet / Quin ſe Winaſoca on laſkematoin lÿckumatoin el iſkematoin ia pilcauat Prophetain kākeuxet / haaſtot ia Wheauxet.

Ezech. 3

II.

Ensin / Parannoxeen manatan. Sille ne Hyuentekiet pite HERRAN wiha peiuen/warieltaman. Sytte ne Lehimaat ia Waldakunnat / quin on / Nineue ia Assyria / pite mös rangaistettaman / ia sytteki Christusen Waldakunnan tuleman. Caiki Lotolaiset Pacanain seas pite hende cumartaman. Joh. iiij. Henges ia totudhes. Nin Juttain meno huckupi.

Cotka teiten / ia tulcat tenne / te wihattaua Canssa / ennenquin Domio vloskeupi / Ette te (ninquin ne Acanatpeiuen eten) poissiuallaisijn. Ennenquin se HERRAN hirmulinen wiha teiden ylitzen tulepi / Ennenquin (ma mine) se HERRAN wiha peiue teiden ylitzen tulepi. Etziket HERRA caiki te Radholiset Maasa / te iotca henen Oikiutansa pidhette. Etziket Wanhurskautta. Etziket Neurytte / ette te madhaisitta sinå HERRAN wihapeiuene warielturi tulla.

Philisterit. Sille Ette Gasa pite ylenannettaman / ia Ascalon autiori techtemen. Asdod pite mös Polipeiuelle poisaiettaman / ia Accaron yleswritettaman. We ninen / iotca Meren polen asiuat / ninen Sotalaisten. HERRAN Sanan pite teiden ylitzen tuleman / Sine Canaan Philisteerin Maakunda. Mine tadhon sinua hucutta / ette ikengen pidhe sinus sillen asuman.

Meren polen pite sula Paimenen maiat ia Lambain pihaitat oleman. Ja ne sanat pite nylle Judan Honesta iellensietetylle osaxi tuleman / ioissa heiden pite caitzeman. Ectona heiden pite Ascalonin Honesa maiottaman / quin

nye

nyt HERRA heiden Jumalans ombi heite etziſkellut / ia heiden Fangiudhens palauttanut on. Mine olen Moabin pilcan / ia Amonin Laſten Häueiſemiſen cwllut / ioilla he minun Canſſani ſoimaneet / ia heiden Raiains pále kerſkanuet ouat. Lach / Nin totta quin mine elen / ſanopi HERRA Zebaoth / ſe Iſraelin Jumala / Moab pite ninquin Sodoma / ia ne Ammonin lapſet ninquin ydhen Nonculiaſpenſan ia Szolacopan / ia quin ſiancaikinen Autios. Ne iellenſiätetyt minun Canſſaſtani pite heite rõuemen / Ja ne ylitzeiätetyt minun Canſſaſtani pite heite perimen. Sen pite heille tapactuman / heiden Coreudhens teden / ette he ouat ſen HERRAN Zebaothin Canſſan pilcaneet / ia heitens ſyte kerſkaneet. Hirmuliſen pite HERRAN heiden waſtans oleman. Sille henen pite caiki Jumalat Maan pálde ✠ poiſcadhottaman. Ja caiki Loodhot pite hende cumartaman / Cuki henen Siaſans.

Mõs tekin ✠ Ethiopialaiſet pite minun Miecani cautta tapettaman. Ja henen pite Kätens pohian pein oiendaman / ia Aſſurin cadhottaman. Nineuen pite henen autiari tekemen / carkiari / ninquin Warpen / ette ſen ſiſelle pite maiottaman heitens caikinaiſet Eleimet pacanoiden ſeas. Ja Cacarit ia Hypiet pite heiden Torniſans aſuman / ia pite laulaman heiden Accunaiſans / ia Corpit heiden Lettupalkiſans. Sille ette ne Cedrinlaudhat pidhe poiſreuituri tuleman.

Teme ombi ſe iloinen Caupungi / ioca nin irſtana aſupi / ia ſanoi henen ſydhemeſens / Minepe ſe olen / ia eikengen mw. Quinga hen on nin autiari tullut? ette ne Eleimet ſijnä ſiſelle aſunat / ia ioca ſen ſiwitze keupi / hen tiſſapi hende / ia paucutta käſiäns henen ylitzens.

Moab. Ammon.

ASSYR.

✠ Paſcadhottaman) Se on Enägelumis Sanottu / iougatuleman piti ſen Babilonian fangiuren telkin / Ninquin mõs tapaktui.

✠ Moriatut.

Jeſa. 17.

III.

Jeruſalem laitetan cangiudheſtans. Pämiehet ia Herrat ouat ninquin Jalopeurat ia Sudhet / iotca Canſſans raateleuat ia vloſimeuet. Sarnaiat Ramatun toiſinkiendeuet Rahan teden / Canſſan wetåuet Epeiumaloita paluelemän. Ja waicka ne rangaiſtetan nilde Hurſkailda Prophetilda / eipe ſe miteken auta. Senteden teuty Jumalan heite witzata. etc.

Capungi)ſe on itze Jeruſalem. Sille cuſſa Jumalan Sanat enemiten ſarnatã / ſielle ſe mõs ſangen ylencatzotan.

WE ſen cauhialiſen / rietan / wäkiualdaiſen Caupungin / Ei hen tadho ewlda / eikä henens anda curitta. Eipe hen tadho HERRAN päle vſkalea / eike henens pidhe henen Jumalans tyge. Henen Pämieſtens ouat henes ninquin kiliuuat Jalopeurat / ia henen Domarins Sudhet ectona / Jotca euet miteken iete homenen aſti. Henen Prophetans ouat irtaiſet ia ylencatzoiat / Henen Pappeins riuaat ſen Pyhydhen / Ja ✝ vloſtoimittauat Lain wäkiuallaiſeſt.

Pyhydhen) ſe on / Jumalan ſana / ioca pyhe on.

✝ Ninquin Paui ſite Sana. Tu es Petrus.

Mutta ſe HERRA / ioca heiden ſeasans on / opetapi kylle oikein / ia ei tee ychten wärytte. Waan ioca amulla hen andapi henen Oikiudhens iulkiſeſt opetta / ia ei lacka. Mutta ſe Paha Canſſa / ei tadho oppia häpiemehen. Senteden mine tadhon temen Canſſan vloſiuritta / heiden Linnans autioxi tedhä / ia heiden Cadhunſa nin tyhiendemen / etteikengen ſen päle keumen pidhe. Heiden Caupungins pite potshäuitettemen / etteikengen heiſſe ſillen aſu.

Mine annoin ſinulle ſano. Minua pite ſinun pelkemen / ia ſinua anda curitta / Nin ei olis henen Aſumiſens

ſens vloſiuritettu / ia eikengen tulis / iolla mine hende etziſkeliſin. Mutta he achkeroitzeuat caikinaiſta pahutta prucaman.

Senteden (ſanopi HERRA) teuty mös teiden minua odhottaman / Sihenaſti ette mineki aiallani yleſnouſen / Coſka mineki domitzen / ia ne Pacanat cootan / ia ne Waldakunnat ychtenſaatan / ia minun Wihani heiden ylitzenſwodhatan / ia / caiken minun Wihan hirmuſudhen. Sille coco Mailman pite minun Kiuaudhen Tulen cautta yleſſötemen. Ro. 1. Ira Dei revelatur de Cielo.

SIlloin mine tadhon Canſſoille toiſin anda ſarnata / ſuloiſel Hwlella / Ette heiden caiki pite HERRAN Nimen aurenshwtaman / ia hende yrimieliſeſtä paluteleman. Minun Cumartauaiſeni / nimitein / ne haiotetut ſilde polelda ſijte Ethiopian Wirdhaſt / pite minulle Lahiari edeſtoottaman.

Sihen aican ei pidhe ſinun ſillen häpiemen / caikiſta ſinun teghoiſtas / ioillas minun waſtani ſynditehnyt olet. Sille mine tadhon ne coriat Pyhet ſinun ſeaſtas ſilloin poiſotta / Ettei ſinun pidhe ſillen ſinuas yleſnoſtaman minun Pyhen Woren teden. Mine tadhon ſinus anda ylitziedhe ydhen Kiuhen / halpan Canſſan / Heiden pite HERRAN Nimen päle turuaman / Ne Jellenſietetyt Iſrael euet miteken paha pidhe tekemen / eike walhen puhuman / Ja ei heiden ſwſans pidhe ychten wiecas Kieli leutemen. Waan he caitetan ia lepeieuet / ilman caikita pelghota.

Kiemuitze ſine Tyter Zion / hwdha Iſrael / iloitze ia riemuitze caikiſta ſydhemeſtes / ſine tyter Jeruſalem. Sille ette HERRA ombi ſinun rangaſtuxes poiſotta-

nut / Ja sinun Wiholises poiskiendenyt. HERRA se Israelin Kuningas ombi sinun tykenes / ettei sine tarwitze sillen ydhengen Onnettomuxesta sinuas pelkemen.

Sihen aican sanotan Jerusalemin tyge / Ele pelke. Ja Zionin tyge. Ele Käsies alaslaske. Sille se HERRA sinun Jumalas ombi sinun tykenes / yri wäkeue Wapactaia. Henen pite sinun ylitzes riemuitzeman / ia oleman suloisen sinun wastas / ia anderianda man / ia pite sinun ylitzes caiachtorella riemuitzeman. Ne / iotca Inhimisten Sätydhen cautta adhisetut olit / tadho mine poissaatta / ette he sinusta poistulisit / Jotca Sädhyt sinun Raskaudhes oli / ioista sine Nudheltijn. Catzo / mine tadhon caiki lopetta / sihen aican / iotca sinua waiuauat. Ja tadhon sen Onduaisen autta / ia ne poissötetut coota / Ja tadhon heite Kitoxeri ia Cunniari panna caikissa Maas / iossa he ylencatzotan. Sihen aican mine tadhon teite tehen siseltoodha / ia teite samal aialla coota / Sille mine tadhon teite kijtoxeri ia cunniari caikein Cansain seas Maan päle / coska mine teidē Fangiuxen kiennen teidē Silmein edes / sanopi HERRA.

Loppu Zephaniast. Prophetast.

Prändettu Stocholmis Amundi Lauritzen Poialda Christusen Syndime Wodhesta. 1551. Nouem. 5.

BIBLIOTHECA UNIVERSALIS

Errata.

xiij. plati. xi. rati toisel polel. norarin lue norain.
xxvj. plati. ensimeisel polel. ix. rati. wirgoille lue wirdoille.
lxxv. plati. toisel polel. ix. rati wiele lue wiedhe.
lxxx. plati. ensimeisel polel. xij. rati. Manhurskaus lue Wanhurskaus.
cxxj. plati toisel polel. xij. rati. Maan lue Waan.

Errata Psaltariſt.

xiiij. plati. xij. rati. toisel polel / pocanain lue pacanain.
xix. plati. xxiiij. rati. toisel polel / keskenenens leu keskenens.
xxx. plati. xxv. rati. ensimeisel polel / olen lue olet.
xxx. plati. iij rati. ainoa lue aina.
lxiij. plati xxv rati. Crubin lue Cherubin.
xcj. plati. xx rati toisel polen kiuskustun lue kiukustun.

R92-06

~~V. XV~~

Ro. Rumänien.

KPL. 1

mf.